Fèisean nan Gàidheal

A' toirt ar dualchais do ar n-òigridh

Coinneamh den Bhòrd-Stiùiridh

111 Sràid na h-Acadamaidh, Inbhir Nis

Dihaoine 11 Dùbhlachd 2015 @ 11:30m

Fèisean nan Gàidheal
Taigh a' Mhill
Port-Rìgh
An t-Eilean Sgitheanach
IV51 9BZ

Fòn 01478 613355
Facs 01478 613399
Post-d brath@feisean.org
www.feisean.org

Fèisean nan Gàidheal

Coinneamh den Bhòrd Stiùiridh gu bhith ga cumail ann an 111 Sràid na h-Acadamaidh, Inbhir Nis, Dihaoine 11 Dùbhlachd 2015 bho 11:30m

Clàr Chùisean

4.2015.01 CÙISEAN TÒISEACHAIDH

(a)	An làthair	
(b)	Leisgeulan	
(c)	Geàrr-chunntas na coinneimh mu dheireadh den Bhòrd	Airson Aontachaidh
(d)	Cùisean a' togail ceann	

4.2015.02 CÙISEAN LEASACHAIDH

(a)	Adhartas le Pròram-obrach Fèisean nan Gàidheal	Airson Fiosrachaidh agus Deasbaid
(b)	Blas 2015	Airson Fiosrachaidh
(c)	Plana Co-ionnanachd	Airson Fiosrachaidh agus Deasbaid
(d)	Dealbh-chluich na Nollaige	Airson Fiosrachaidh
(e)	Fèisgoil	Aithris airson Fiosrachaidh
(f)	Tasgadh: Tabhartasan Beaga nan Ealan Traidiseanta	Airson Fiosrachaidh

4.2015.03 CÙISEAN IONMHASAIL

(a)	Teachd a-steach agus teachd a-mach 2015-16	Airson Fiosrachaidh agus Deasbaid
(b)	Suimean airgid anns a' bhanca agus fiosrachadh as ùire	Aithris airson Fiosrachaidh
(c)	Cunntasan Ràitheil gu 30 Sultain 2015	Airson Fiosrachaidh agus Deasbaid
(d)	Tabhartasan nam Fèisean 2015-16	Airson Fiosrachaidh
(e)	Riaghailtean Peinnsein Ùra airson an Àite-obrach	Airson Fiosrachaidh
(f)	Cùmhnantan Maoineachaidh	Aithris airson Fiosrachaidh
(g)	Lèirmheas Bliadhnail Alba Chruthachail	Airson Fiosrachaidh agus Deasbaid

4.2015.04 CÙISEAN LUCHD-OBRACH

(a)	Fiosrachadh as ùire	Aithris airson Fiosrachaidh
(b)	Oifisean Inbhir Nis	Aithris airson Fiosrachaidh
(c)	Oiseanan Leughaidh	Aithris airson Fiosrachaidh

4.2015.05 CÙISEAN GNÌOMHAIL

(a)	Geàrr-aithisgean Luchd-obrach	Airson Fiosrachaidh agus Deasbaid

4.2015.06 EILE

(a)	Cinn-latha choinneamhan 2016	Airson Aontachaidh

Fèisean nan Gàidheal

Geàrr-chunntas air coinneamh a' Bhùird Stiùiridh a chaidh a chumail aig Taigh-òsta an Eilein Dhuirche, Beinn na Faoghla air Dihaoine 25 Sultain 2015 bho 2.00f

3.2015.01 CÙISEAN TÒISEACHAIDH

(a) An Làthair

Donnchadh MacGuaire (Cathraiche), Deirdre Beck, Seumas Caimbeul, Raibeart MacFhionghain, Peigi NicIllInnein, Ùisdean Robasdan, Elaine Spence, Brian Ó hEadhra (Alba Chruthachail), Iain A MacÌomhair (Comhairle nan Eilean Siar), Art MacCarmaig (an làthair), Calum Ailig Mac a' Mhaoilein (an làthair), Anne Willoughby (an làthair), Moreen Pringle (an làthair), Aonghas MacLeòid (an làthair – ag eadar-theangachadh)

(b) Leisgeulan

Kirsteen Ghreumach, Ealasaid NicIlleBhàin, Anne Marie Reid (HIE) agus Mòrag Anna NicLeòid (Comhairle na Gàidhealtachd)

Ghabh an Cathraiche an cothrom meal-a-naidheachd a chur air Calum Ailig Mac a' Mhaoilein agus a bhean, Angela, às dèidh nighean bheag a bhith aca, Alyth.

Chaidh meal-a-naidheachd a chur air Kirsteen Ghreumach, Seasaidh Newton agus Seonaidh Mac a' Mhaoilein agus iad a-nis ann an Talla nan Seòid aig Duaisean Ceòl Traidiseanta na h-Alba.

Chaidh aontachadh gun cuireadh Art MacCarmaig fios às leth Fèisean nan Gàidheal chun an teaghlaich aig Iain MacMhaighstir à Mìogharraidh a chaochail agus sinn a' smaoineachadh orra aig an àm dhuilich a tha seo. Bha Iain gu mòr an sàs ann am Fèis nan Garbh Chrìochan.

(c) Geàrr-chunntas na coinneimh mu dheireadh de Bhòrd Stiùiridh Fèisean nan Gàidheal

Chaidh geàrr-chunntas bhon choinneimh a chaidh a chumail air 22 Cèitean 2015 a sgaoileadh. Mhol Deirdre Beck gum bu chòir gabhail ris mar chunntas fìrinneach den choinneimh, agus Raibeart MacFhionghain a' cur a thaic rithe.

(d) Cùisean a thog ceann

(i) A thaobh puing 2.2015.03(g) is peinnseanan luchd-obrach, thuirt Anne Willoughby gun robh i air a bhith rannsachadh pheinnseanan luchd-obrach eile a bhiodh freagarrach agus iomchaidh a thaobh nan riaghailtean. Bha i a-nis a' sireadh cead bhon Bhòrd gus gabhail ri aonta às leth Fèisean nan Gàidhlig airson Sgeama Peinnsein ùir a chur an sàs.

Thug am Bòrd cead do Anne Willoughby gus sin a dhèanamh.

(ii) A thaobh puing 2.2015.04(b), chaidh a ràdh nach do shoirbhich leinn ann a bhith faighinn oifisean ùra ann an Inbhir Nis. Chaidh an togalach san robh ùidh againn a thoirt do bhuidheann eile air mhàl. Chan eil gin a thogalaichean freagarrach eile ann an-dràsta, ach cumaidh sinn oirnn a' coimhead.

3.2015.02 CÙISEAN LEASACHAIDH

(a) Adhartas a thaobh bhith cur an gnìomh Pròram Obrach Fèisean nan Gàidheal

Chaidh am pròram obrach airson a' chiad ràith de 2015-16 a sgaoileadh. Chaidh sin atharrachadh gus sealltainn mar a bha aontaidhean ùra againn leis na buidhnean-maoineachaidh againn agus bha ceanglaichean ann ris na prìomh chòig raointean leasachaidh ann am Plana a' Phròraim: Taic do agus ag Adhartachadh nam Fèisean, A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan, A' Toirt Ealain is Cultar na Gàidhlig air Adhart an lùib Oideachadh Cruthachail, A' Tarraing Luchd-èisteachd is a' Meudachadh nan Àireamhan aca, Riaghladh is Luchd-obrach.

Bha am Bòrd toilichte le cruth na h-aithisge agus bha iad a' smaoineachadh gun robh e furasta a leantainn agus gun robh e furasta fhaicinn dè an ìre aig a robh pròiseactan/dè na targaidean a chaidh a ruighinn.

Chaidh cùis no dhà a thogail agus chaidh bruidhinn orra:

- Bha Art MacCarmaig air a bhith bruidhinn ri Comhairle nan Eilean Siar a thaobh nan cosgaisean a dh'fheumadh Fèisean a phàigheadh gus togalaichean sgoile a chleachdadh airson tachartasan, clasaichean is msaa a ruith. Às dèidh nan còmhraidhean sin, chaidh aontachadh gum faigheadh na Fèisean taic a bharrachd bho CnES gus pàigheadh airson nan cosgaisean sin am-bliadhna agus gun deigheadh sùil às ùr a thoirt air cosgaisean airson sgoiltean a chleachdadh.

- Thog Deirdre Beck ceist mu mar a bha cion trèanaidh/Gàidhlig sna sgoiltean. Bhathar ag iarraidh air tidsearan Gàidhlig a theagasg gun trèanadh ceart a bhith aca gus sin a dhèanamh. Bha Fèisean nan Gàidheal, tro Fèisgoil, air teagasg Gàidhlig a thoirt seachad mu thràth a dh'obraich fìor mhath, ach bha Comhairle na Gàidhealtachd air co-dhùnadh a dhèanamh gun dèanadh iad seo iad fhèin a-nis, ach tha coltas ann nach eil iad air luchd-obrach freagarrach a chur air dòigh gus sin a dhèanamh.

  Thugadh fa-near cuideachd nach robh gin a chothroman air a bhith ann le Cùmhnantan Poblach na h-Alba (PCS) sna 16 mìosan a dh'fhalbh gus tairgse a chur a-steach airson cùmhnantan le ceangal ri Gàidhlig.

  Nuair a thòisicheas Eilidh NicCoinnich mar Mhanaidsear Fèisgoil, 's e aon de na rudan a bhios aice ri dhèanamh bruidhinn ri ùghdarrasan ionadail mu bhith ag aontachadh chùmhnantan gus Gàidhlig a theagasg ann an sgoiltean.

(b) Blas 2015

Rinn Art MacCarmaig aithris labhairteach air Blas 2015 agus e ag ràdh gun robh e air a bhith fìor shoirbheachail. Tha sinn fhathast a' feitheamh ri dearbhadh air an teachd-a-steach agus àireamhan an luchd-èisteachd, na chaidh a reic de thiogaidean msaa. Bha sluagh math air a bhith aig na tachartasan agus tha na beachdan a fhuaras air ais an-toiseach a' dèanamh moladh mòr air cùisean.

Thèid aithisg a chur air beulaibh coinneamh a' Bhùird san Dùbhlachd le fiosrachadh mionaideach air Blas agus beachdan a fhuaras mu phrògraman nan sgoiltean.

Bhruidhinn Donnchadh MacGuaire air mar a chòrd na tachartasan uile ris far an robh e an làthair, agus bha e a' smaoineachadh gun robh an t-sanasachd tòrr nas fheàrr am-bliadhna agus gun do rinn e barrachd feum.

(c) Tachartasan an t-Samhraidh

Bhruidhinn Calum Ailig Mac a' Mhaoilein mu dhiofar thachartasan/pròiseactan a bha air tachairt rè mìosan an t-samhraidh:

- Chaidh 8 Cèilidhean air Chuairt, a' gabhail a-steach Cèilidh nan Eilean Siar a chaidh a chur air bhonn a-rithist. B' e cothrom math dha-rìribh a bha seo do luchd-ciùil òga gus obair is cluich còmhla. Chaidh tachartasan trèanaidh a chumail tràth san Iuchar mus deach na Cèilidhean air Chuairt.
- Ghabh 11 pàirt san Sgoil Shamhraidh Dràma am-bliadhna far an do chòrd e riutha a bhith ag ionnsachadh is a' leasachadh sgilean dràma Gàidhlig.
- Chaidh tòrr Fhèisean agus tachartasan an lùib nam Fèisean a chumail agus chomharraich 4 Fèisean an 25mh ceann-bliadhna aca.
- Ghabh luchd-ciùil bho 5 Fèisean pàirt sa chuirm dheireannaich aig Blas agus b' e cothrom air leth a bh' ann dhaibh an cuid thàlantan a thaisbeanadh agus gus toraidhean obair nam Fèisean a shealltainn do dhaoine.

(d) Fuaran: Pròiseact le Òrain

Chaidh aithisg le Art MacCarmaig a sgaoileadh agus rinn Rachel Harris, Oifigear Leasachaidh, taisbeanadh air Fuaran don Bhòrd.

Fhuair sinn tabhartas bho Mhaoin Dualchais a' Chrannchuir airson Pròiseact Dualchais "Young Roots" a dhèanamh ann an 2013, tha am pròiseact Fuaran air a bhith ruith thairis air dà bhliadhna agus chaidh 9 daoine òga a thrèanadh ann a bhith cruinneachadh is a' clàradh òrain agus tha iad air òrain Ghàidhlig a chruinneachadh is a chlàradh sna coimhearsnachdan aca. Chaidh a' chiad Fèis nan Òran a chumail san Dùbhlachd 2014, nuair a thàinig 17 daoine cruinn còmhla aig Ionad Chur-seachadan Fairburn, sa Bhlàr Dhubh. Chaidh seisean trèanaidh a chumail sa Ghearran 2015.

Chaidh còrr is 20 òran a chruinneachadh leis a' phròiseact. Chaidh iad sin a chlàradh agus bidh iad rim faotainn a dh'aithghearr air CD le leabhran na chois le fiosrachadh mu na h-òrain. Thèid lethbhric den ghoireas a thoirt do dh'Fhèisean, sgoiltean msaa an-asgaidh agus bidh e ri fhaotainn air ar làrach-lìn. Chaidh bhidiothan a dhèanamh airson cuid de na h-òrain agus bidh iad sin cuideachd rim faicinn air ar làrach-lìn.

Chaidh an dàrna Fèis nan Òran a chumail ann an Inbhir Nis san t-Sultain agus fhuair daoine cothrom eile obair còmhla agus teagasg fhaighinn ann an sgrìobhadh òrain msaa. Mar thoradh air a' phròiseact seo, tha Seisean Seinn ann, seisean fosgailte sa bheil tòrr dhaoine air pàirt a ghabhail. Thathar an dòchas an tachartas seo a chumail nas trice.

Tha Fuaran air a bhith inntinneach agus feumail don a h-uile duine a bha an sàs ann agus bidh na clàraidhean a gheibh sinn aig a' cheann thall nan goireas fìor phrìseil.

Thug am Bòrd taing do Rachel airson na h-obrach chruaidh a rinn i gus am pròiseact seo a thoirt gu buil agus bha iad a' coimhead air adhart ris a' ghoireas fhaicinn nuair a bha e deiseil.

(e) Tasgadh: Tabhartasan Beaga airson nan Ealain Traidiseanta

Chaidh aithisg le Art MacCarmaig a sgaoileadh le fiosrachadh ùr do Bhuill a' Bhùird mun Sgeama Thabhartasan Tasgadh, a tha air a ruith le Fèisean nan Gàidheal às leth Alba Chruthachail.

Bha £31,500 ann airson a thoirt seachad ann an tabhartasan beaga mar thaic do luchd-ealain thraidiseanta agus buidhnean gus an urrainn dhaibh obair a chruthachadh, a chluich, a thaisbeanadh no airson a dhol air chuairt leis an obair. Faodar cuideachd taic fhaighinn bhon mhaoin airson leasachadh proifeiseanta. Chaidh stiùireadh agus foirm-iarrtais a dhealbh agus chaidh a' mhaoin a chur air bhog air 11 Cèitean agus tha trì cinn-latha airson iarrtasan (Iuchar, Dàmhair agus Gearran).

Chaidh Pannal le daoine bhon taobh a-muigh a stèidheachadh gus measadh a dhèanamh air iarrtasan agus gus tabhartasan aontachadh.

Fhuaras 49 iarrtasan sa chiad chuairt agus dh'aontaich am pannal 21 tabhartasan a thoirt seachad luach £14,726.

'S e 2 Dàmhair an ath cheann-latha airson iarrtasan agus bidh an ceann-latha mu dheireadh ann air 19 Gearran 2016.

Thug Buill a' Bhùird fa-near do na tabhartasan a thugadh seachad gu ruige seo fon sgeama Tasgadh.

3.2015.03 CÙISEAN IONMHASAIL

(a) Teachd-a-steach is Cosgaisean 2015-16

Chaidh aithisg leis a' Mhanaidsear Ghnìomha, Anne Willoughby, a sgaoileadh a' sealltainn teachd-a-steach is cosgaisean leis na thachair gu 31 Lùnastal 2015.
Bha teachd-a-steach a' coimhead math thoradh fhuaras barrachd maoineachaidh na bha sinn a' sùileachadh a bhiodh againn aig an àm seo den bhliadhna.

Bha cosgaisean nas àirde ann airson stòras nan ionnstramaidean, oir bha sinn air bogsaichean-ciùil ùra a cheannach, ach dheigheadh maoineachadh a bharrachd a chur fon cheann-buidseit sin aon uair 's gun robh Anne is Art air sùil a thoirt air a' bhuidseat agus bidh buidseat ùr ann airson coinneamh a' Bhùird san Dùbhlachd.

(b) Cunntasan Banca agus am fiosrachadh às ùire

Mar a bha na cunntasan aig an àm:

- Cunntas Làitheil - £4,789.98
- Cunntas Àrd-rèidh - £324,438.94
- Cunntas Bhlas - £16,876.12

(c) Cunntasan Riaghlaidh gu 30 Ògmhios 2015

Chaidh lethbhreac de na Cunntasan Riaghlaidh gu 30 Ògmhios 2015, a chaidh ullachadh le Mann Judd Gordon, a sgaoileadh agus thugadh fa-near dhaibh.

Thugadh fa-near gun d' fhuaras £219,000 bho Chomhairle na Gàidhealtachd airson Iomairt Chiùil na h-Òigridh, bho chaidh na cunntasan seo ullachadh.

(d) Tabhartasan do dh'Fhèisean airson 2015-16

Chaidh liosta de thabhartasan a chaidh a ghealltainn do dh'Fhèisean airson 2015-16 a sgaoileadh, le suimeannan a chaidh a phàigheadh gu ruige seo, agus thugadh fa-near dhi.

(e) Cunntasan Bliadhnail gu 31 Màrt 2015

Chaidh na Cunntasan Bliadhnail airson 2014-15, a chaidh a sgrùdadh le Mann Judd Gordon, a sgaoileadh.

Thuirt Deirdre Beck gun robh an t-ainm aice air liosta nan urrasairean air a litreachadh ceàrr, bu chòir an t-ainm meadhain aice a bhith air a litreachadh Ann agus chan e "Anne". Thèid sin a chur ceart.
Ghabh am Bòrd ris na Cunntasan agus dheigheadh an cur air beulaibh na Coinneimh Bliadhnail nas fhaide air an latha agus dheigheadh an soidhnigeadh an uair sin.

(f) Ath-fhastadh Mann Judd Gordon mar luchd-sgrùdaidh

Dh'aontaich am Bòrd Mann Judd Gordon ath-fhastadh mar luchd-sgrùdaidh airson na h-ath-bhliadhna.

(g) Aontaidhean Maoineachaidh

Chaidh aithisg le Art MacCarmaig a sgaoileadh le fiosrachadh do Bhuill a' Bhùird air na bha tachairt leis na prìomh aontaidhean maoineachaidh aig a' bhuidhinn.

- Chaidh aontachadh ris a' chùmhnant aig HIE airson 2015-18 luach £420,000 aig a' choinneimh mu dheireadh den Bhòrd agus chuir an Cathraiche ainm ris;
- Phàigh Comhairle na Gàidhealtachd a' chiad leth den mhaoineachadh airson 2015-16 airson Fèisean nan Gàidheal is Blas. Thathar a' tuigsinn gum bi aonta foirmeil ann ann an ùine nach bi fada;
- Dh'aontaich Comhairle nan Eilean Siar cùmhnant luach £12,800 agus shoidhnig iad sin, ach thuige seo cha d' fhuaras maoineachadh sam bith;
- Tha Comhairle Earra-Ghàidheal is Bhòid air aonta luach £32,000 a thabhann airson 2015-16.

Thug Buill a' Bhùird fa-near don t-suidheachadh a thaobh nan aontaidhean maoineachaidh.

(h) Còmhraidhean le Ùghdarrasan Ionadail

Bha còmhraidhean aig Art MacCarmaig o chionn ghoirid le Ùghdarrasan Ionadail mu ghrunn chùisean:

- Mar a chaidh a chomharrachadh fo 3.2015.02, chaidh bruidhinn air cosgaisean airson sgoiltean a chleachdadh agus fhuaras fuasgladh air a' chùis tro chòmhraidhean le Comhairle nan Eilean Siar;
- Tha còmhraidhean air a bhith ann le Comhairle na Gàidhealtachd mu bhith cleachdadh nan sgoiltean aca airson Fèisean. Ged a bha aonta ann ron a seo gum faodadh Fèisean sgoiltean

a chleachdadh gun chosgais, tha Comhairle na Gàidhealtachd air poileasaidh ùr a chur an sàs far am biodh cosgaisean ann airson sgoiltean a chleachdadh ged nach deach beachdan a shireadh bho bhuidhnean mar sinne a bhios a' cleachdadh nan sgoiltean. Bha còmhraidhean le Brian Porter a' leantainn mun chùis. Tha cùmhnant aig Fèisean nan Gàidheal le Comhairle na Gàidhealtachd gus seirbheisean a lìbhrigeadh ach chan urrainn dhuinn na seirbheisean sin a lìbhrigeadh ma bhios na cosgaisean airson nan sgoiltean nas motha na na tabhartasan a bhios a' Chomhairle a' toirt do na Fèisean.

Thug am Bòrd fa-near don t-suidheachadh a thaobh nan cùisean seo.

3.2015.04 LUCHD-OBRACH

(a) Manaidsear Fèisgoil

Às dèidh agallamhan a chumail, chaidh Eilidh NicCoinnich fhastadh mar Mhanaidsear Fèisgoil agus bhiodh i a' tòiseachadh gu h-oifigeil air 1 Dàmhair 2015.

Chuir Buill a' Bhùird fàilte air an naidheachd agus bha iad a' coimhead air adhart ri bhith ag obair còmhla ri Eilidh, a bha còmhla rinn ann am Beinn na Faoghla airson ar Coinneimh Bhliadhnail/Co-labhairt.

3.2015.05 CÙISEAN GNÌOMHACH

(a) Aithisgean Adhartais Luchd-obrach

Chaidh Aithisgean Adhartais bho luchd-obrach a sgaoileadh agus thug Buill a' Bhùird fa-near dhaibh. Bha na h-aithisgean seo stèidhichte air Pròg ram Obrach Fèisean nan Gàidheal.

Thugadh fa-near do mar a bha Rowan NicPheadrais, a bha air Greis Gnìomhachais airson Margaidheachd is Follaiseachd, air diofar mòr a dhèanamh a thaobh chùisean margaidheachd le bhith cleachdadh Facebook/Twitter msaa. Tha an obair aice air cuideachadh gu mòr le bhith dèanamh sanasachd air obair Fèisean nan Gàidheal agus nam Fèisean fhèin. Tha an greis gnìomhachais aice airson bliadhna a' tighinn gu crìch aig deireadh na Dùbhlachd.

Thug Buill a' Bhùird taing don luchd-obrach air fad airson na h-obrach chruaidh a nì iad.

(b) Pròg ram airson na Coinneimh Bhliadhnail is na Co-labhairt ann an 2015

Chaidh lethbhreac den Phròg ram airson a' chòrr den deireadh-sheachdain, a' gabhail a-steach a' Choinneamh Bhliadhnail agus a' Cho-labhairt, a sgaoileadh. Thugadh fa-near dha agus chaidh gabhail ris.

(c) Aithisg Bhliadhnail 2015

Chaidh Aithisg Bhliadhnail Fèisean nan Gàidheal airson 2015 a sgaoileadh am measg Buill a' Bhùird.

Chaidh gabhail ris an Aithisg Bhliadhnail agus dheigheadh a cur air beulaibh na Coinneimh Bliadhnail nas fhaide air an latha.

Thugadh taing do Chalum Ailig Mac a' Mhaoilein agus Art MacCarmaig airson an aithisg a chur còmhla.

3.2015.06 EILE

(a) Ceann-latha na h-ath choinneimh

Chaidh aontachadh gun deigheadh an ath choinneamh a chumail ann an Inbhir Nis air Dihaoine 11 Dùbhlachd 2015 aig 11.30m.

Fèisean nan Gàidheal

Adhartas le Pròram-obrach Fèisean nan Gàidheal

Àireamh air a' Chlàr Chùisean: 4.2015.02(a)

Adhbhar a' Phàipeir

Airson geàrr-iomradh a thoirt do bhuill a' Bhùird air adhartas le pròram-obrach na buidhne eadar 1 Giblean agus 30 Sultain 2015.

Bun Fhiosrachadh

Tha an aithisg seo a' dèanamh aithris air an ùine ainmichte gu h-àrd, agus tha i a' toirt sealladh air an adhartas a rinneadh mu choinneamh chomharran coileanaidh - no builean - a thathar an dùil a choileanadh mu choinneamh amasan ann am Plana Prògraim Fèisean nan Gàidheal a dh'aontaich sinn còmhla ri ar prìomh luchd-maoineachaidh - Alba Chruthachail (AC), Iomairt na Gàidhealtachd is nan Eilean (InG), Bòrd na Gàidhlig (BnG), Comhairle na Gàidhealtachd (CnG), Comhairle nan Eilean Siar (CnES) agus Comhairle Earra-Ghàidheal is Bhòid (CEB).

Tha sinn a' cleachdadh siostam 'DOU' – Dearg, Òmar is Uaine – agus gach ìre a' ciallachadh:

Dearg	Chan eil e a' dol air adhart, agus chan eil siùil gan cur an gnìomh fhathast airson cùisean a leasachadh - cunnart ann nach coileanar na targaidean
Òmar	Chan eilear a' coileanadh na targaide, ach tha siùil gan cur an gnìomh gus dèanamh cinnteach gun tèid a coileanadh
Uaine	A' dol air adhart mar bu chòir

Tha na dathan a leanas a' dèanamh ceangal eadar gach buil agus raointean leasachaidh bhon Phlana Prògraim aig Fèisean nan Gàidheal airson 2015-20:

Taic do is ag Adhartachadh nam Fèisean	A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan	Ag Adhartachadh Ealain is Cultar na Gàidhlig an Lùib Oideachadh Cruthachail	A' Tarraing Luchd-èisteachd is a' Leudachadh nan Àireamhan aca	Riaghladh is Luchd-obrach

Àir.		Raon sa Phlana Prògraim	Adhartas	Ìre
Alba Chruthachail - Àrd-amasan				
A' toirt aithne do is a' cur sùim ann an sàr obair is daoine a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain, ann am film is telebhisean agus sna gnìomhachasan cruthachail				
AC1	Maoineachadh airson leasachaidhean ùra tro Mhaoin Leasachaidh nam Fèisean		Fhuair 8 Fèisean taic-airgid luach £38,608 bhon Mhaoin Leasachaidh airson pròiseactan sa bheil luach iomlan £125,000.	
AC2	Taic ro-innleachdail do dh'Fhèisean a tha airson an obair aca a leudachadh agus a tha airson pròram obrach fad na bliadhna a chur air chois		Chaidh £24,000 a thabhann do dh'Fhèis Spè am-bliadhna gus taic a chumail ri dreuchd Oifigear Leasachaidh a chuidicheas le bhith toirt pròram obrach aonaichte gu buil.	
AC3	Taic do dh'obair ùr agus obair a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain Ghàidhlig		Fhuair Fèis an Earraich tabhann air maoineachadh gus clàran 'demo' a chlàradh le seinneadairean Gàidhlig òga a tha ag obair le luchd-ciùil ionadail.	

AC4	Taic do bhith sgrìobhadh òrain Ghàidhlig ùra		Tha Fèis Spè air a bhith ag obair le dithis luchd-ciùil à Èirinn, a ghabh pàirt sa Chèilidh air Chuairt aca, gus òran Gàidhlig/Gaeilge ùr a sgrìobhadh a chaidh a sheinn aig Blas. Tha clàr agus bhideo den òran ùr, Càirdeas, a chaidh a chruthachadh airson 2014 gu bhith crìochnaichte a dh'aithghearr.	
AC5	Cothroman do luchd-ciùil, luchd-dràma is seinneadairean a bhith leasachadh sgilean sgrìobhaidh ùra tro choimiseanan ùra		Cha bhi stuthan ùra air an sgrìobhadh mar phàirt den choimisean ùr aig Blas 2015, ach bidh obair ann a thaobh a bhith cur stuthan a th' ann mu thràth air ghleus.	
AC6	A' cur Sgoil Shamhraidh Dràma Ghàidhlig air dòigh		Chaidh an Sgoil Shamhraidh Dràma Ghàidhlig a chumail ann am Port Rìgh eadar 6-17 luchar. Bha 11 a' gabhail pàirt agus chaidh tionndadh dealbh-chluich air leth math a thaisbeanadh aig deireadh gnothaichean.	
Tha cothrom aig a h-uile duine pàirt a ghabhail ann is tlachd fhaighinn às na h-ealain is nithean cruthachail				
AC7	Barrachd maoineachadh cunbhalach do dh'obair nam Fèisean tro Sgeama Thabhartasan nam Fèisean a leigeas leinn pàigheadh a thoirt do dh'oidean a tha cho faisg 's as urrainn air na h-ìrean a tha Aonadh an Luchd-chiùil a' moladh		Chaidh £209,000 a thabhann do 43 Fèisean tron Sgeama Thabhartasan agus thèid an stiùireadh atharrachadh feuch am bi fios aig na Fèisean air na h-ìrean a tha Aonadh an Luchd-chiùil a' moladh agus feuch gun urrainn dhaibh gluasad thar ùine gu bhith pàigheadh thuarastalan aig na h-ìrean sin.	
AC8	A' toirt cothrom an-asgaidh do na Fèisean air ionnstramaidean ciùil bho ar Stòras Ionnsramaidean Ciùil		Tha iarrtas mòr ann fhathast air ionnstramaidean nuair a tha na Fèisean ann, agus tha sinn air sanasachd a dhèanamh feuch am bi barrachd dhaoine a' gabhail ionnstramaidean bhuainn air mhàl nuair nach eil na Fèisean ann.	
AC9	A' stiùireadh sgeama PVG bho ar prìomh oifisean gus dèanamh cinnteach gu bheil dìon ga dhèanamh air clann is inbhich a tha feumach air an dìon		Tha sinn a' cumail oirnn a' stiùireadh an sgeama seo bho ar prìomh oifisean agus tha sinn a' cumail oirnn a' dèanamh deuchainnean 'foillseachaidh' (*disclosure*) airson Fèisean.	
AC10	A' toirt taic ionmhasail seachad gus dèanamh cinnteach gum bi cothrom aig daoine, le feumalachdan taice a bharrachd, air tachartasan		Gheibhear maoineachadh a bharrachd airson luchd-cùraim agus/no tuilleadh oidean nuair a tha iad sin a dhìth gus dèanamh cinnteach gum faigh daoine òga le feumalachdan taice a bharrachd cothrom air teagasg is tachartasan. Thuige seo ann an 2015-16, tha trì Fèisean air taic iarraidh.	
AC11	Bùithtean-obrach is pròg raman le Meanbh-Chuileag (tro mheadhan na Gàidhlig no a tha ag èirigh às a' Ghàidhlig)		Ghabh 70 neach pàirt ann an Fèis Dràma Earra-Ghàidheal agus chaidh 15 bùithtean-obrach a chumail ro-làimh ann am bun-sgoiltean ann an Earra-Ghàidheal is Loch Abar. Chaidh mu 10 bùithtean-obrach dràma a chumail ann an dà àrd-sgoil ann an Roinn na Gàidhealtachd.	
AC12	Obair Ghàidhlig aig na Fèisean le Sgioba-G		Bha an Sgioba-G ag obair aig Fèis Innis an Uillt, Fèis Mhoreibh, Fèis Lochabair agus Fèis a' Bhaile.	
AC13	A' stèidheachadh agus a' toirt sreath de thachartasan ealain Ghàidhlig gu buil airson clann nan tràth-bhliadhnaichean ann am foghlam Gàidhlig, a' gabhail a-steach ceòl, òrain, dràma agus pupaidean		Chaidh trì seiseanan a chumail sa Ghearasdan, san Apainn agus ann an Ceann Loch Gilb am-bliadhna. Feumar barrachd obrach a dhèanamh mu choinneamh an amais seo agus tha sinn ag obair gu ruige obair ùr thràth bhliadhnaichean a thabhann tràth ann an 2016.	
AC14	A' cumail a' toirt taic do chuirmean Fhèisean ionadail		Bidh co-dhiù aon chuirm phoblach aig gach Fèis - bidh a dhà aig a' mhòr-chuid -	

			agus gheibh iad sin taic bhon Sgeama Thabhartasan.	
AC15	Ma bhios maoineachadh ann, stiùiridh sinn Sgeama Thabhartasan Beaga airson nan Ealain Traidiseanta		Tha Fèisean nan Gàidheal a' stiùireadh na maoine, Tasgadh, le airgead a bharrachd luach £35,000 a fhuair sinn bho Alba Chruthachail, agus thèid £31,500 de sin a sgaoileadh mar thabhartasan. Tha dhà de na trì cinn-latha airson an sgeama ann an 2015-16 air a dhol seachad agus tha sinn air £25,105 a thabhann.	
Thèid cruth-atharrachadh a thoirt air àiteachan is beatha dhaoine tro mhac-meanmna dhaoine, àrd-amasan agus tuigse air na e an comas do dhaoine a chruthachadh				
AC16	A' cumail a' toirt taic do luchd-eagrachaidh ionadail tro Uairean Bliadhnail mar phàirt de Sgeama Thabhartasan nam Fèisean		Chaidh £21,500 a thabhann do dh'Fhèisean gus luchd-eagrachaidh ionadail fhastadh, sin mar 1.7 dreuchdan Ionann ri Làn-thìde (ILT).	
AC17	Taic do bhuidhnean coimhearsnachd a tha ag iarraidh Fèisean ùra a stèidheachadh		Fhuair Fèis an Iar-Dheas ann an Dùn Phris is Gall-Ghàidhealaibh ballrachd ann am Fèisean nan Gàidheal.	
AC18	A' dol an sàs mar bhuidheann chom-pàirteach ann an obair Chom-pàirteachas Ealain Òigridh na Gàidhealtachd		Bidh ar Prìomh Oifigear Leasachaidh a' dol gu coinneamhan den Bhuidhinn-stiùiridh aig Com-pàirteachas Ealain Òigridh na Gàidhealtachd agus dh'obraich sinn còmhla riutha gus sanasachd a dhèanamh air cuirmean òigridh a bhios gan cumail aig na IronWorks ann an Inbhir Nis mar phàirt de Bhlas.	
AC19	A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas, a' gabhail a-steach coimisean ùr agus a' leudachadh na Fèise gu bhith ag obair ann an sgìrean eile		Chaidh am pròg ram airson Fèis Bhlas 2015 fhoillseachadh san Ògmhios agus chaidh an fhèis a chumail eadar 4 is 12 Sultain. Chaidh cuirm-chiùil a bharantachadh airson na bliadhna far an robh diofar sheinneadairean Gàidhlig a' gabhail feadhainn de na h-òrain aig Runrig agus chaidh a h-uile tiogaid a reic airson na cuirme. Ged nach eil figearan deireannach againn fhathast, ghabh sinn a-steach beagan a bharrachd na bha sinn an dùil tro bhith a' reic thiogaidean.	
AC20	Cothroman air tachartasan còmhnaidheach, leis na h-ealain Ghàidhlig agus le cur-seachadan ann an coimhearsnachdan, air an cumail ann an Gàidhlig		Chaidh 5 Latha a chumail sa Ghiblean 2015 agus chaidh Sgoil Shamhraidh Dràma Ghàidhlig a chumail san Iuchar, tha na dhà dhiubh nan tachartasan còmhnaidheach air an cumail sa Ghàidhlig. A bharrachd air sin choinnich buidheann, a thàinig còmhla an toiseach airson Ceòl nam Fèis 2014, ann am Port Rìgh airson ullachadh tro mheadhan na Gàidhlig airson na cuirm *Òran* aig Blas.	
Thèid beachdan-smaoin a chur an gnìomh le caochladh luchd-obrach is cheannardan sgileil a nì obair ann an co-cheangail ri chèile				
AC21	A' cumail a' tairgse taic ro-innleachdail is phragtaigeach tro lìonra de dh'Oifigearan Leasachaidh agus gach oifigear a' coimhead às dèidh grunn Fhèisean		Tha ceathrar Oifigearan Leasachaidh againn agus bidh gach neach a' toirt taic do ghrunn Fhèisean. Ge-tà, tha an sgioba seo sùbailte nan obair agus bheir iad taic do chàch a chèile nuair a tha aon oifigear gu h-àraidh trang. Tha iad an sàs ann an tòrr dhiofar leasachaidhean airson nam Fèisean.	
AC22	A' cruthachadh phoileasaidhean, a bu chòir na Fèisean uile a ghabhail òs làimh, a nì cinnteach gum bi cùisean air an cur air dòigh gu ceart agus gun tèid tachartasan ealain sàr mhath a chumail		Tha Fèisean nan Gàidheal a' cumail orra a' cruthachadh, ag ath-dheasachadh agus a' lìbhrigeadh caochladh phoileasaidhean, agus faodaidh Fèisean fa leth a' mhòr-chuid dhiubh a ghabhail òs làimh iad fhèin. Bidh sinn a' tòiseachadh air Plana Co-ionannachd a dh'aithghearr.	
AC23	A' cur àrachas air dòigh gus am bi àrachas aig na Fèisean airson uallaichean poblach is airson gach taobh den obair aca leis na h-ealain		Bidh gach Fèis a' faighinn àrachas mar phàirt den bhallrachd aca.	

AC24	Trèanadh cunbhalach ri fhaotainn do luchd-eagrachaidh nam Fèisean gus dèanamh cinnteach gu bheil na sgilean aca a tha dhìth gus na tachartasan aca a ruith ann an dòigh phroifeiseanta		Gheibh luchd-eagrachaidh nam Fèisean cothrom air trèanadh nuair a tha sin a dhìth. Uaireannan bidh buidhnean eile ga chur air dòigh. Aig amannan eile, 's e trèanadh a dh'aona-ghnothach a bhios ann a chuireas Fèisean nan Gàidheal air dòigh.	
AC25	Trèanadh cunbhalach do luchd-obrach Fèisean nan Gàidheal is nam Fèisean fhèin		Chaidh 23 seiseanan trèanaidh a chumail gu ruige seo ann an 2015-16 airson luchd-obrach Fèisean nan Gàidheal a' gabhail a-steach Gàidhlig, Ciad-cobhar, Cùram Chloinne, Measadh Chunnartasan, Dràibheadh Bhusaichean, Photoshop, A' Clàradh Cleachdadh Gualain, Duaisean Ealan agus Margaideachd.	
AC26	A' dol an sàs ann an obair chom-pàirteach gus tuilleadh chothroman a thoirt do dhaoine òga adhartas a dhèanamh		Chaidh trèanadh a chumail gus an urrainn do luchd-obrach Fèisean nan Gàidheal stiùireadh a thoirt do dhaoine òga fhad 's a tha iad ag obair gus Duaisean Ealain a chosnadh. Rinn muinntir nan Cèilidhean air Chuairt obair am-bliadhna a bhios gam fàgail airidh air duaisean a bhios rim faotainn ann an Alba ann an 2016.	
Tha Alba na dùthaich shònraichte, chruthachail aig a bheil ceanglaichean ris an t-saoghal				
AC27	A' cuideachadh nam Fèisean le bhith cur ar Poileasaidh Gàidhlig an gnìomh		Bidh sinn a' toirt taic do na Fèisean le eadar-theangachaidhean, trèanadh agus gus stuthan sanasachd dà-chànanach a dhèanamh nuair a tha sin a dhìth, agus bidh an Sgioba-G a' cur tachartasan Gàidhlig air dòigh.	
AC28	Taic do bhith leudachadh an àireamh Chèilidhean air Chuairt as t-samhradh		Bha 7 Cèilidhean air Chuairt ann an 2015-16 a fhuair taic-airgid bho Fhèisean nan Gàidheal, a' gabhail a-steach tè ùr sna h-Eileanan Siar a fhuair taic a bharrachd bho Chomhairle nan Eilean Siar. Chùm Fèis Rois 3 Cèilidhean eile air Chuairt, a fhuair maoineachadh bho bhuidhnean eile.	
AC29	A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas, a' gabhail a-steach coimisean ùr agus a' leudachadh na Fèise gu bhith ag obair ann an sgìrean eile		Chaidh Blas a chumail eadar 4 is 12 Sultain 2015, le tachartasan ann an Cinn Tìre airson a' chiad uair riamh. Faicibh AC19 gu h-àrd.	
AC30	A' tagradh gum bi pàirt aig na Fèisean ann an tachartasan nàiseanta agus ann am bliadhnaichean a tha comharrachadh chuspairean sònraichte		Ghabh muinntir nan Cèilidhean air Chuairt pàirt ann an grunn thachartasan co-cheangailte ri Bliadhna a' Bhìdh is na Dibhe, agus bha àireamh bheag de na tachartasan aig Blas a' cur ri amasan na bliadhna.	
AC31	A' gabhail pàirt ann an tachartasan ann an Alba agus thall thairis far a bheil cothrom ar n-obair a thaisbeanadh		Ghabh oidean bho Iomairt Chiùil na h-Òigridh agus clann bho bhun-sgoiltean pàirt ann an tachartas gus latha nàiseanta - Latha Ciùil a' BhBC - a chomharrachadh san Ògmhios. Thathar an dùil gum bi cothroman eile ann nas fhaide air a' bhliadhna pàirt a ghabhail ann an tachartasan.	
AC32	A' dèanamh cinnteach gu bheil cothrom aig tòrr dhaoine air an obair againn tro bhith dèanamh feum de dhiofar mheadhanan		Tha barrachd is barrachd der n-obair ga taisbeanadh sna meadhanan sòisealta agus tha grunn thachartasan rim faicinn a-nis air ar sianal YouTube, agus tha barrachd bhidiothan gan cur ris. Bha sinn an dòchas feadhainn de na cuirmean bho Bhlas a shealltainn beò air an eadar-lìon ach, mar a thachair, cha robh ach glè bheag de dh'àiteachean aig an robh bann-leathann luath gu leòr. Mar sin, le leudachadh san t-seirbheis, tha sinn an dùil seo a leasachadh airson na h-ath bhliadhna.	

Alba Chruthachail – Cuspairean Co-cheangailte **Ionnsachadh cruthachail: Tha sinn airson a bhith nar buidheann ionnsachaidh agus feadhainn eile a bhrosnachadh gu bhith mar an ceudna. Tha cruaidh fheum air ionnsachadh ma tha ginealaichean ùra gu bhith uidheamaichte gus togail air na tha soirbheachadh an-diugh agus gus obair innleachdach ùr a chruthachadh iad fhèin.**				
AC33	Trèanadh cunbhalach ann an sgilean teagaisg do dh'oidean a leigeas leotha gluasad suas ìrean		Chaidh bùth-obrach trèanaidh air adhart san Lùnastal airson oidean aig Iomairt Chiùil na h-Òigridh. Thathar a' dèanamh sgrùdadh air trèanadh do dh'oidean an-dràsta agus bidh, mar as àbhaist, bùithtean-obrach eile ann nas fhaide air a' bhliadhna ionmhais seo. Tha sinn air a bhith brosnachadh oidean gu bhith gabhail pàirt ann am Pròram Trèanaidh Fèis Rois.	
AC34	Trèanadh cunbhalach ann an sgilean Gàidhlig do dh'oidean nam Fèisean gus dèanamh cinnteach gun tèid am Poileasaidh Gàidhlig a chur an sàs		Thèid sreath de sheiseanan trèanaidh Gàidhlig do dh'oidean nam Fèisean a chur air dòigh san dàrna leth den bhliadhna ionmhais.	
AC35	A' toirt sgilean do dhaoine òga a thaobh a bhith a' cruinneachadh stuthan, gan cur ann an cruth didseatach agus gan sgrìobhadh sìos		Tha am pròiseact Fuaran, a fhuair taic bho Mhaoin Dualchais a' Chrannchuir Nàiseanta, an ìre mhath crìochnaichte, agus bidh na daoine òga an sàs sa phròiseact sin air na sgilean sin ionnsachadh.	
AC36	A' toirt trèanadh ann an sgilean cleasachd do dhaoine òga		Bha muinntir nan Cèilidhean air Chuairt an sàs ann an seachdain trèanaidh aig Fèis Alba san Iuchar eadar Am Ploc agus An Drochaid Ruaidh, a bharrachd air tachartasan trèanaidh deireadh-sheachdaineach ron sin.	
AC37	A' toirt trèanadh do dhaoine òga airson a bhith ag obair ann an gnìomhachas a' chiùil		Bha an trèanadh sseo mar phàirt de dh'Fhèis Alba san Iuchar, agus cuiridh sinn tuilleadh trèanaidh air dòigh ma tha sin a dhìth.	
AC38	A' sanasachd Fèisgoil mar sheirbheis iomlan a tha tabhann cothrom air ionnsachadh cruthachail tro dhiofar sheòrsaichean ealain		Tha sinn air nanaidsear fhastadh airson Fèisgoil – Eilidh NicChoinnich Barker – agus tha sinn an dùil gun tèid an t-seirbheis Fèisgoil a leudachadh aon uair 's gu bheil Eilidh air tòiseachadh san Dàmhair leis na sgilean ùr a bheireadh i leatha.	
AC39	Clasaichean ann an Ceòl Traidiseanta ann an sgoiltean tro Iomairt Chiùil na h-Òigridh agus pròraman eile		Tha clasaichean ann an Ceòl Traidiseanta anns gach sgoil ann an Roinn na Gàidhealtachd agus ann an grunn sgoiltean ann an Siorrachd Rinn Friù gan cumail a dol sa bhliadhna sgoile 2015-16.	
AC40	Pròraman de chlasaichean Gàidhlig ann an sgoiltean coltach ri GLPS		Cha robh gin a chothroman ann airson seo gu ruige seo ann an 2015-16, ged a tha sinn air a bhith sanasachd na seirbheis am measg nan oifigearan iomchaidh le dleastanasan airson 1+2 chànan aig ùghdarrasan ionadail. Bidh Manaidsear Fèisgoil a' cur sùil ris an stòr-data againn airson a dhèanamh cinnteach gum biodh seirbheisean Fèisgoil gan reic dha na daoine ceart.	
AC41	Cothroman gus tachartasan còmhnaidheach a chumail ann an Gàidhlig ann an coimhearsnachdan		Faic AC20.	
AC42	CPD ann an ealain is cultar na Gàidhlig do luchd-teagaisg nan sgoiltean		Rinn Art MacCarmaig taisbeanadh mu ar n-obair agus cothroman co-obrachaidh tro Fèisgoil aig An t-Alltan Beag agus lìbhrig Aonghas MacLeòid bùithtean obach aig an aon thachartas do thidsearan ag obair ann an tràth bhliadhnaichean.	

Co-ionannachd is Iomadachd: Tha e na amas dhuinn gum bi co-ionannachd is iomadachd aig cridhe gach nì a nì sinn, agus bheir sinn barrachd chothroman do dhaoine bho dhiofar dhualchais is cinnidhean, bho dhiofar choimhearsnachdan agus de gach aois air na h-ealain agus cultar agus thig tuilleadh chothroman an lùib sin			
AC43	Tòisichidh sinn a' dèiligeadh ri cùisean co-cheangailte ri co-ionannachd ann an 2015		Tha againn ris an obair seo a dhèanamh fhathast, agus e san amharc dhuinn Plana Co-ionannachd is Iomadachd a chur air dòigh ron Mhàrt 2016.
AC44	Plana Co-ionannachd is Iomadachd a dhealbh airson toiseach Bliadhna 2 den Mhaoineachadh Chunbhalach		An aon rud ri AC43.
Àrainneachd: Is e atharrachadh gnàth-shìde aon de na dùbhlain as cudromaiche a th' againn an-diugh. Tha sinn airson dèanamh cinnteach gum bi sinn ag obair ann an dòigh cho seasmhach 's a ghabhas agus gum bi gnìomhachasan nan ealan, sgriona agus cruthachail ann an Alba a' dèanamh an nì cheudna.			
AC45	A' clàradh Sgaoilidhean Carbon bho thòiseach Bliadhna 1 den Mhaoineachadh Chunbhalach (Giblean 2015)		Thòisich luchd-obrach is Buill a' Bhùird a' clàradh sgaoilidhean carbon bho 1 Giblean.
AC46	A' dèanamh cinnteach gu bheil tachartasan gu leòr a' tachairt ann an sgìrean ionadail feuch nach fheum daoine uiread siubhail a dhèanamh gus a dhol gu tachartas math		Bidh sinn a' cur tòrr thachartasan air dòigh ann an sgìrean ionadail, agus sin a' ciallachadh nach fheum daoine uiread siubhail a dhèanamh gu bailtean nas motha airson tachartasan ealain.
Didseatach: Tha teicneòlas didseatach a' toirt dhuinn cothroman inntinneach a thaobh a bhith cruthachadh agus an lùib a' chomainn-shòisealta agus eaconamaidh na h-Alba			
AC47	A' sgaoileadh naidheachdan tro ar làrach-lìn, na meadhanan agus le cuairt-litrichean didseatach gu cunbhalach		'S ann tro mheadhanan didseatach as motha a bhios sinn a' conaltradh a-nis. Tha sinn air dà chuairt-litir a dhèanamh ann an 2015-16 thuige seo, agus chaidh an sgaoileadh gu h-eileagtronaigeach. Bidh sinn a' cleachdadh ar làrach-lìn, meadhanan sòisealta agus Mailchimp gus sanasachd a dhèanamh air tachartasan is iomairtean eile.
AC48	A' dèanamh ghoireasan Gàidhlig is ciùil thraidiseanta ùra		Cha do thòisich obair air seo fhathast.
AC49	A' cur ghoireasan teagaisg is eile ann an cruth didseatach feuch an gabh iad an cleachdadh le barrachd dhaoine		Cha do thòisich obair air seo fhathast.
AC50	A' cruinneachadh òrain dhualchasach Ghàidhlig agus gan cur ann an cruth didseatach		Tha am pròiseact Fuaran an ìre mhath crìochnaichte agus bidh na h-òrain a chaidh a chlàradh rim faotainn air ar làrach-lìn agus ann an cruth CD.
AC51	A' dèanamh cinnteach gu bheil cothrom aig tòrr dhaoine air an obair againn tro bhith dèanamh feum de dhiofar mheadhanan		An aon rud ri AC32.

Fiosrachadh Àireamheil							
Obraichean a fhuair taic (air an cruthachadh/gleidheadh) ILT	33.2	Airgead air a tharraing a-steach (tuairmse aig an ìre seo)	£1,246,623	Meudachadh san toradh ionmhasail	£35,000	Luchd Saor-thoileach	695
Tabhartasan do dh'Fèisean	£101,559	Tabhartasan Eile	£60,305	Compàitichean/luchd-ionnsachaidh aig Tachartasan nam Fèisean	3,812	Seirbheisean a chaidh an leasachadh	2
Seirbheisean Ùra ann an Sgìrean Dùbhlanach	1	Luchd-trèanaidh	69	Luchd-èisteachd aig consairtean/tachartasan nam	5,451	Luchd-èisteachd Bhlas	4,509

				Fèisean			
Luchd-èisteachd nan Cèilidhean air Chuairt	11,220	Fèisean ùra air an stèidheachadh	2	Barrachd chomasan aig buidhnean coimhearsnachd	4	Tachartasan Cultarach	312
Tachartasan Bhlas	92	Tachartasan nan Cèilidhean air Chuairt	246	Cothroman cluich/cleasachd eadar-nàiseanta do dh'òigridh	2	Iomlaidean eadar-nàiseanta	2
Cothroman Coimeirsealta	0	Obair co-cheangailte ri rian a chumail air atharraichean sa bhuidhinn	1	Obair thionnsgalach	1	Daoine òga a fhuair taic gus pàirt a ghabhail ann am pròg raman trèanaidh	59

Builean Iomairt na Gàidhealtachd is nan Eilean				
A' Toirt Ealain is Cultar na Gàidhlig air Adhart an Lùib Oideachadh Cruthachail/na seirbheis Fèisgoil				
InG1	A' sanasachd Fèisgoil mar sheirbheis iomlan a tha tabhann cothrom air ionnsachadh cruthachail tro dhiofar sheòrsaichean ealain		Faicibh AC38 gu h-àrd.	
InG2	A' leudachadh phròg raman de sheirbheisean Gàidhlig ann an sgoiltean, a' gabhail a-steach tachartasan ealain Ghàidhlig aig ìre nan tràth-bhliadhnaichean agus ann an coimhearsnachdan		Chaidh tachartasan ealain Ghàidhlig airson nan tràth-bhliadhnaichean - Hùb Hàb - a chur air dòigh tràth sa bhliadhna ionmhais seo agus thèid togail air an obair sin ann an R3 de 2015-16.	
InG3	Cothroman gus tachartasan còmhnaidheach a chumail ann an Gàidhlig ann an coimhearsnachdan		Faicibh AC41 gu h-àrd.	
InG4	Leasachadh Proifeiseanta Leantainneach ann an ealain is cultar na Gàidhlig do luchd-teagaisg nan sgoiltean		Faicibh AC42 gu h-àrd.	
InG5	Eadar-theangachaidhean Gàidhlig		Bithear a' toirt taic do na Fèisean le eadar-theangachaidhean àbhaisteach gu Gàidhlig gu cunbhalach gus cuideachadh le bhith coileanadh ar Poileasaidh Gàidhlig.	
InG6	Teagasg Gàidhlig ann an sgoiltean nuair bhios cothroman gan cur a-mach gu tairgse		Faicibh AC40 gu h-àrd.	
Taic do is ag Adhartachadh nam Fèisean				
InG7	A' cur taic ri buidhnean coimhearsnachd airson obair leudachaidh agus gus Fèisean ùra a stèidheachadh		Chaidh Fèisean ùra a stèidheachadh bho chionn goirid san Apainn, Pàislig agus Dùn Phris. Tha obair a' leantainn gus taic a chumail ris an Fèisean ùra sin leis an sgioba againn de dh'Oifigearan Leasachaidh.	
InG8	A' cur airgead an seilbh Maoin Leasachaidh nam Fèisean gus leasachaidhean cruthachail ùra a mhaoineachadh ann an coimhearsnachdan agus tha an t-airgead sin a' toirt cothrom don luchd-iarrtais tuilleadh maoineachaidh a tharraing a-steach		Faicibh AC1 gu h-àrd.	
InG9	Taic ro-innleachdail is phragtaigeach do na Fèisean bho-lìonra taice nam Fèisean		Tha gach Oifigear Leasachaidh an urra ri mu 11 Fhèis dom bi iad a' toirt taic gu cunbhalach aig ìre phragtaigeach agus ro-innleachdail.	
InG10	Taic ro-innleachdail do dh'Fhèisean a tha airson an obair aca a leudachadh agus pròg raman coimhearsnachd a chumail suas		Às dèidh do mar a ghlèidh Fèis Rois maoineachadh cunbhalach bho Alba Chruthachail, tha Fèisean nan Gàidheal a-nis air a chur romhpa taic ro-	

			innleachdail a thoirt do dh'Fhèis Spè feuch an tèid aca air na planaichean aca airson leudachadh a thoirt gu buil.	
InG11	Pròg raman gus sgilean dhaoine a leasachadh, a' gabhail a-steach: a' dèanamh airgead, planadh ionmhasail, Ciad Chobhair, agus trèanadh Dìon Chloinne airson luchd-obrach is luchd saor-thoileach nam Fèisean		Bidh an leithid a thrèanadh ga thabhann nuair a bhios iarrtas ann air a shon, agus cuid dheth air a lìbhrigeadh le ar n-Oifigearan Leasachaidh, agus cuid air a lìbhrigeadh le daoine eile a tha stèidhichte sna sgìrean. Gu ruige seo chaidh an trèanadh a leanas a thabhann; Gàidhlig Adhartach airson Fèis an Iar Dheas tron Chùrsa Adhartais aig SMO, Ciad-cobhair air a' bhlàr a-muigh do dh'Fèis Spè agus Ciad-cobhair airson Fèis Phàislig.	
A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan / obraichean do dh'òigridh				
InG12	A' toirt trèanadh ann an sgilean cleasachd do dhaoine òga		Faicibh AC36 gu h-àrd.	
InG13	A' tabhann cùrsaichean trèanaidh ùghdarraichte do dhaoine òga		Fhuair luchd-obrach trèanadh gus an urrainn dhaibh stiùireadh a thoirt do dhaoine òga fhad 's a tha iad ag obair gus Duaisean Ealain a chosnadh, agus tha sinn a' dol a choimhead air Duaisean Comann Crann na h-Alba, Duaisean DoE agus an Teisteanas airson a bhith Deiseil airson Obair a thèid a thoirt seachad le Leasachadh Sgilean na h-Alba.	
InG14	A' toirt trèanadh do dhaoine òga airson a bhith ag obair ann an gnìomhachas a' chiùil		Faicibh AC37 gu h-àrd.	
InG15	A' toirt cothroman trèanaidh eile do luchd-obrach is oidean nam Fèisean agus do dhaoine a ghabhas pàirt sna Fèisean		Faicibh AC25 agus InG11 gu h-àrd. Thèid tuilleadh trèanaidh a chur air dòigh bho R3 air adhart.	
A' tarraing luchd-èisteachd is a' leudachadh nan àireamhan aca/turasachd chultarach				
InG16	Taic do bhith leudachadh an àireamh Chèilidhean air Chuairt		Faicibh AC28 gu h-àrd.	
InG17	A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas		Faicibh AC19 is AC29 gu h-àrd.	
InG18	Sgoil Shamhraidh Dràma Ghàidhlig a thèid a chumail gach bliadhna		Faicibh AC41 gu h-àrd.	
InG19	Cothroman air tachartasan còmhnaidheach far am bi daoine a' dol an sàs sna h-ealain Ghàidhlig agus tachartasan coimhearsnachd a bhios air an cumail ann an Gàidhlig		Faicibh AC41 gu h-àrd.	
InG20	A' tagradh gum bi pàirt aig na Fèisean ann an tachartasan nàiseanta agus ann am bliadhnaichean a tha comharrachadh chuspairean sònraichte		Faicibh AC30 gu h-àrd.	
InG21	A' gabhail pàirt ann an tachartasan ann an Alba agus thall thairis far a bheil cothrom ar n-obair a thaisbeanadh		Faicibh AC31 gu h-àrd.	
Builean Bhòrd na Gàidhlig				
BnG1	Taic do na h-Iomairtean Gàidhlig sna sgìrean far a bheil oifigearan Fèisean nan Gàidheal stèidhichte, le fianais air cuideachadh pragtaigeach nuair a chaidh taic a thabhann ro 31.03.16		Tha an obair seo a' leantainn far a bheil co-obrachadh cunbhalach a' dol eadar oifigearan nan iomairtean agus Oifigearan Leasachaidh nam Fèisean. Bidh luchd-obrach a' clàradh na h-ùine a bhios iad a' cur seachad ag obair leis na h-Iomairtean.	

			Chuir sinn air dòigh seisean seinn ann an Inbhir Nis mar phàirt de dh'Fhèis nan Òran a chaidh a chumail san t-Sultain. 'S e seisean neo-fhorimeil a bh' ann agus fàilte air daoine de gach aois a thighinn ann gus òrain Ghàidhlig a chluintinn no an seinn. Tha sinn am beachd seisean mar seo a chumail gach mios an Inbhir Nis agus beachdachadh air sgirean eile far an gabhadh a leithid a dhèanamh.	
BnG2	Cothrom air 'Cofaidh is Còmhradh' gach seachdain ann an oifisean Fèisean nan Gàidheal ann am Port Rìgh		Chan eil seo a' tachairt an-dràsta seach nach eil mòran air a bhith dol ann agus ri linn gainnead luchd-obrach, ach thèid a shanasachd a-rithist agus tòisichidh e a-rithist san Dàmhair.	
BnG3	Co-dhiù 4 seiseanan trèanaidh airson sgilean cànain do luchd-obrach ro 31.03.16		Chùm sinn seisean trèanaidh Gàidhlig do luchd-obrach air 24 Sultain agus thèid fear eile a chumail ro dheireadh na Dùbhlachd.	
BnG4	Co-dhiù 4 seiseanan trèanaidh eile do luchd-obrach ro 31.03.16		Gu ruige seo, chaidh 23 seiseanan trèanaidh a chumail ann an 2015-16. Faicibh AC25 gu h-àrd.	
BnG5	Taic do 44 Fèisean air feadh Alba, le tabhartasan, trèanadh, àrachas, ionnsramaidean ciùil agus sgilean Gàidhlig ro 31.03.16		Chaidh iomadh seòrsa taice a thoirt do 46 Fèisean ann an 2015-16.	
BnG6	Bidh 6 Fèisean air clasaichean 'Fèis Bheag' no bùithtean-obrach airson nan tràth-bhliadhnaichean a ruith ro 31.03.16		Faicibh AC13 gu h-àrd. Bidh Manaidsear ùr Fèisgoil, Ellidh NicCoinnich, na dreuchd dhon Dàmhair agus bidh i ag amas air an obair seo a leasachadh bho seo a-mach.	
BnG7	Thèid panto Gàidhlig air chuairt a' tadhal air co-dhiù sia sgìrean ro 31.03.16		Thèid *Marsaili agus a' Bhleideag Airgid* air adhart eadar 30 Samhain agus 11 Dùbhlachd.	
BnG8	Bithear a' cumail còmhraidhean le Bòrd na Gàidhlig, leis an amas gun tèid dràma/cleasachd airson clann aois 3-7 a thoirt air adhart		Ged nach eil cothrom air a bhith ann coinneachadh fhathast, thathar an dòchas seo a dhèanamh san t-Samhain.	
BnG9	Às dèidh nan còmhraidhean sin, bidh e na amas cuairt fad seachdain a chur air dòigh airson clann aois 3-7, a bhios a' tabhann seiseanan dràma is ciùil do sgoiltean-àraich (co-dhiù deich buidhnean) ro 31.03.16		Chaidh trì seiseanan a chumail, mar a chithear fo AC13, agus nuair a thèid na còmhraidhean a chumail le Bòrd na Gàidhlig, nì sin cinnteach gun dèanar adhartas a thaobh seo mar bu chòir.	
BnG10	80 bùth-obrach dràma Ghàidhlig a lìbhrigeadh ann an coimhearsnachdan air feadh Alba ro 31.03.16		Chaidh còrr is 70 bùth-obrach a lìbhrigeadh mu thràth ann an 2015-16 agus tha sinn cinnteach gun ruig sinn air an targaid seo. Tha iad seo a' buntainn ri Fèis Dràma Lochabair is Earra-Ghàidheal (bun-sgoil), Pròiseact Thèatar Òigridh Gàidhlig - TÒG (àrd-sgoil), Meanbh-Fhèis a chaidh a chumail ann an Àrd-sgoil Phort Righ, An Sgoil Shamhraidh Dràma agus turas Meanbh Chuileag.	
BnG11	Thèid co-dhiù 3 buidhnean dràma òigridh airson clann àrd-sgoile a stèidheachadh ann an co-bhuinn ri buidheann eile ro 31.03.16. Tha ceangal aig seo ri cùmhnant com-pàirteach a th' againn le Eden Court mar phàirt den Lìonra Dràma.		Le taic bho Eden Court is maoineachadh Bhòrd na Gàidhlig, tha sinn an-dràsta a' ruith chlubaichean dràma ann an Acadamaidh Rìoghail Bhaile Dhubhthaich, Acadamaidh Inbhir Pheofharain agus Acadamaidh Rìoghail Inbhir Nis. Thàinig na buidhnean uile còmhla airson taisbeanaidh far an robh còrr is 50 san èisteachd aig Eden Court air Diardaoin 10 Sultain mar phàirt de Bhlas.	
BnG12	Cuairt le dràma Ghàidhlig a mhaireas 6 seachdainean timcheall		Thòisich turas sia seachdainean anns an t-Sultain den dealbh-chluich Gàidhlig	

	sgoiltean Gàidhlig ro 31.03.16		*Eachdraidh na Gàidhealtachd*.	
BnG13	Cuairt a mhaireas dà sheachdain le dealbh-chluiche dà-chànanach airson sgoiltean a tha tabhann GLPS no far an robh oidean Fèisgoil a' teagasg, ro 31.03.2016		Tha sinn a' cur phlanaichean air dòigh airson na cuairte seo agus a' bruidhinn ri luchd-teagaisg mu chuspair iomchaidh airson an dealbh-chluiche le dùil a chur air chuiart anns a' bhliadhna ùr.	
BnG14	40 consairt Bhlas aig Blas 2015, agus pròg ram sgoiltean is coimhearsnachd mar phàirt den fhèis, air an lìbhrigeadh ann an com-pàirt ri buidhnean eile agus far am bi Gàidhlig na prìomh chànan air an àrd-ùrlar.		Faicibh AC19 gu h-àrd. A thuilleadh air a' phrìomh phròg ram, bha sinn ag obair còmhla ri High Life na Gàidhealtachd, Comhairle nan Leabhraichean, Ceòl ann an Ospadalan agus Live Music Now gus pròg ram coimhearsnachd a thoirt seachad. Cuideachd bha sreath de Chèilidhean Taighe ann an dachaighean dhaoine a bha gu math soirbheachail.	
BnG15	Consairtean air an lìbhrigeadh gu dà-chànanach le cuideigin a tha fileanta sa Ghàidhlig. Luchd-ciùil/luchd-ealain air am brosnachadh gu bhith cleachdadh an cuid Gàidhlig aig an fhèis.		Mar as àbhaist, bha Fear no Bean an Taighe le Gàidhlig aig gach tachartas agus bha e mar chumha ann an cùmhnantan luchd-ciùil is luchd-ealain le Gàidhlig a cleachdadh nuair a bha iad a' bruidhinn ris an luchd-èisteachd.	
BnG16	Coimisean ùr mar phàirt de Bhlas 2015, a thèid a thaisbeanadh co-dhiù 4 tursan aig an fhèis		Faicibh AC5 gu h-àrd. Gu mì-fhortanach cha deach a' chuirm mu Runrig a chumail ach aon turas. Ged a bha sinn an dòchas a shealltainn air an eadar-lìon cha robh sin comas ri linn duilgheadasan le astar a' bhann leathainn.	
BnG17	Bidh am fiosrachadh is stuthan sanasachd uile san dà chànan mar phàirt chudromach den fhèis, a' gabhail a-steach Fear no Bean an Taighe le Gàidhlig aig gach tachartas		Bha am fiosrachadh agus na stuthan sanasachd uile rim faotainn san dà chànan agus, a rèir mar a tha sgrìobhte BnG15, tha sinn bha Fear no Bean an Taighe le Gàidhlig aig gach tachartas.	
BnG18	Na amas gum bi 15 duine aois 14-18 a' gabhail pàirt ann an Sgoil Shamhraidh Dràma ann an 2015		Faicibh AC6 gu h-àrd.	
BnG19	Na amas gun gabh 16 sgoilear àrd-sgoile pàirt ann an tachartas còmhnaidheach aig Taighean-tughaidh nan Gearrannan ann an Leòdhas aig àm na Càisge 2016.		Thèid 5 Latha a chumail ann an 2016 eadar 4 is 9 Giblean.	
BnG20	A' cur Poileasaidh Gàidhlig na buidhne an gnìomh, le dearbhadh gur i Gàidhlig cànan obrach Fèisean nan Gàidheal.		Bidh Fèisean nan Gàidheal a' dèanamh obair aig ìre luchd-obrach agus a' Bhùird sa Ghàidhlig agus thèid conaltradh a dhèanamh le Fèisean ionadail tron Ghàidhlig. Nì sinn cinnteach gum bi Fèisean a' cumail ris na pàirtean den Phoileasaidh Ghàidhlig a bhuineas riutha.	
BnG21	Aithisg ràitheil air mar a chaidh airgead Bhòrd na Gàidhlig a chosg		Tha an aithisg seo ann, leis na Cunntasan Riaghlaidh na cois a' mìneachadh mar a tha airgead ga chosg, cho math ris an aithisg eile ann a bhios Manaidsear Leasachaidh Fèisean nan Gàidheal ag ullachadh do Bhòrd na Gàidhlig.	
BnG22	Aithisg ràitheil air an t-suidheachadh ionmhasail aig Fèisean nan Gàidheal aig an àm		Tha Cunntasan Riaghlaidh air an dearbhadh le luchd-sgrùdaidh bhon taobh a-muigh mar phàirt den aithisg seo. Bidh pàipearan Bòrd-stiùiridh Fèisean nan Gàidheal a' toirt iomradh air gach aonta maoineachaidh agus cùmhnantan.	
BnG23	Clàr chunnartan ri thoirt do Bhòrd na Gàidhlig aig toiseach na bliadhna agus bheirear lethbhreac de phàipearan do Bhòrd na Gàidhlig le fiosrachadh ùr, iomchaidh a bhuineas ris a' chlàr		Bidh Bòrd na Gàidhlig a' faotainn a h-uile pàipear airson coinneamhan Bòrd-stiùiridh Fèisean nan Gàidheal. Chaidh an Clàr Chunnartan airson 2015-16 a chur gu Bòrd na Gàidhlig.	

	chunnartan a bhios air a thoirt seachad aig coinneamhan a' Bhùird aig Fèisean nan Gàidheal			
BnG24	Bheirear aithne iomchaidh don taic a fhuaras bho Bhòrd na Gàidhlig an lùib gach pròiseict, le fianais air sin gach ràith		Bithear a' sealltainn suaicheantas Bhòrd na Gàidhlig sna stuthan clò-bhuailte uile agus bithear a' toirt aithne don taic bho BnG anns gach brath-naidheachd, air an làrach-lìn againn agus an cois phuist-d.	
BnG25	Brathan-naidheachd le ceangal ri Bòrd na Gàidhlig air an sealltainn don Bhòrd mus tèid an sgaoileadh, mar as iomchaidh, le cothrom aig a' Bhòrd fiosrachadh/briathran a chur riutha		Bidh sinn a' dèanamh sin, gu h-àraidh nuair a tha Bòrd na Gàidhlig air taic gu dìreach a thoirt don obair air a bheil am brath-naidheachd a' toirt iomradh.	
BnG26	Gheibh Bòrd na Gàidhlig sanas tarsainn làn-dhuilleig san leabhran air-loidhne aig Blas mar phàirt den aonta seo		Cha bhi cothrom air sanas ann an leabhran air-loidhne am-bliadhna. Ge-tà, rinn sinn cinnteach gun do nochd suaicheantas a' Bhùird sa bhileig air-loidhne agus gu bheil ceangal dìreach eadar làrach-lìn Bhlas agus làrach-lìn a' Bhùird.	
Builean Comhairle na Gàidhealtachd				
CnG1	Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis air deireadh R2		Chan urrainnear aithris air adhartas.	
Builean Comhairle nan Eilean Siar				
CnES1	£9,900 den mhaoineachadh bhon Chomhairle a chosg air Fèisean nan Eilean Siar tro Sgeama Thabhartasan nam Fèisean		Tha cuibhreann £9,900 pàighte le £41,073 gu h-iomlan air a ghealltainn do na Fèisean	
CnES2	£2,900 de mhaoineachadh na Comhairle a chosg mu choinneamh cosgaisean Oifigear Leasachaidh nam Fèisean làn-thìde stèidhichte sna h-Eileanan Siar		Tha oifigear làn-thìde againn stèidhichte ann an Steòrnabhagh ach a' frithealadh Fèisean air feadh nan Eilean Siar	
Builean Comhairle Earra-Ghàidheal is Bhòid				
CEB1	A' cleachdadh cuibhreann den airgead mu choinneamh tabhartasan do na Fèisean ann an Earra-Ghàidheal agus Bòid tro Sgeama Thabhartasan nam Fèisean aig Fèisean nan Gàidheal		Tha cuibhreann £9,000 pàighte gu ruige seo le £35,176 gu h-iomlan air a ghealltainn do na Fèisean	
CEB2	A' cleachdadh cuibhreann den airgead mu choinneamh cosgaisean Oifigear Leasachaidh stèidhichte ann an Earra-Ghàidheal agus Bòid		Tha oifigear làn-thìde againn stèidhichte eadar An t-Òban agus An Gearasdan a bhios a' frithealadh Fèisean sgìre Earra-Ghàidheal agus Bòid	
CEB3	A' cleachdadh cuibhreann den airgead mu choinneamh tachartasan ann an Earra-Ghàidheal agus Bòid mar phàirt de Bhlas 2015		Chaidh ceithir tachartsan air adhart ann Earra-Ghàidheal agus Bòid mar phàirt de Bhlas 2015, a' cleachdadh cuibhreann de dh'airgead na comhairle	

Gnìomh a dhìth

Thathar ag iarraidh air buill a' Bhùird fa-near a thoirt don adhartas leis a' phròg ram obrach agus còmhradh a chumail mu chuspair sam bith a bhios a' togail ceann.

Art MacCarmaig
Ceannard
Dùbhlachd 2015

Fèisean nan Gàidheal

Blas Festival 2015

Àireamh air a' Chlàr Chùisean: 4.2015.02(b)

Adhbhar a' Phàipeir

Airson fiosrachadh a thoirt do bhuill a' bhùird mu thoraidhean Blas 2015

Bun Fhiosrachadh

Chaidh Fèis Blas 2015 a chumail eadar 4-12 Sultain le 34 consartan, program coimhearsnachd agus sgoile a' gabhail àite thairis air na 9 làithean ann an coimhearsnachdan air feadh na Gàidhealtachd agus Earra-Ghàidheal. B' i bliadhna air leth soirbheachail a bh' againn le teachd a-steach nan tiogaidean £3,000 nas àirde na bhathas a tomhais air thoiseach air na Fèis.

Prìomh Ghnìomhan:

- Ged nach robh coimisean sònraichte againn a' siubhal tron a choimhearsnachdan am bliadhna, chaidh consart a chumail gus na h-Òrain aig Runrig a chomharrachadh le Mànran,. Julie Fowlis, Cathy Ann Macphhe agus Òigridh na Fèisean air an àrd-ùrlar. B' e seo an consart mu dheireadh den fhèis 's a chumail ann an Taigh-Cluiche Eden Court a bha loma-làn.
- Chum sinn consart sònraichte gus cò-là-breith Anna Lathara NicGilliosa a chomharrachadh 's i 70 bliadhna a' dh' aois.
- Chaidh dà oidhche de chomadaidh Gaoil is Gaire a chuir air dòigh ann an Inbhirs Nis agus an t-Eilean Sgitheanach a tharraing sluagh a-mach anns gach sgìre
- Chomharraich Fèis Spè agus Fidhlearan Cill-Tighearna 25 bliadhna le consartan sònraichte sna sgìrean aca Fhèin far an d' thug an dà bhuidheann cuireadh do seann chom-pàirtichean a bhith mar phàirt dhan oidhche aca.
- Chaidh programme coimhearnsachd is sgoile a chuir air dòigh le Highlife Highland le bùithtean obrach dràma, sgrìobhadh, cuairtean agus taisbeanaidh ciùil mar dheth. Bha dealbh-cluiche Meanbh Chuileag mu Eachdraidh na h-Alba air an rathad cuideachd air a' Ghàidhealtachd rè Blas a' tadhal air sgoiltean a tha teagasg Ghàidhlig.
- Chum sinn ar ceangal le Live Music Now le taisbeanaidhean ciùil ann an dachaighean cùram agus ospadalan
- Bha na taighean cèilidh air leth soirbheachail am bliadhna, le ùidh mhòr air nochdadh bho dhaoine a bha clàradh air an son air-loidhne fada ron àm.

Làthaireachd agus Riarachas Luchd-èisteachd

Làthaireachd	**2015**	**2014**
Luchd-obrach	11	11
Luchd-saor-thoilleach	340	410
Cunnradairean	12	14
Luchd-ciùil is Seinneadairean	306	476
Luchd-èisteachd	12,390	18,978
Na meadhannan	18	25
Iomlan	**13,077**	**19,734**

Bha na h-àireamhan iomlan a bha a' frithealadh na fèise gan lùghdachadh leis nach robh an uibhir de phrìomh thachartasan againn am-bliadhna agus cha robh Cùpa na Camanachd a' tachairt aig an aon àm ri Blas 2015.

Riarachas

Riarachas	
Luach an airgid	96%
Ìre-thoileachais	94%
A' Ghàidhlig mar phàirt de thachartasan	86%
Ìre-riarachais gu h-iomlain	**91%**

Bha Rowan NicPheadrais, Oifigear Margaideachd, trang a' cur naidheachdan, dealbhan, farpaisean agus leirmheasan suas air na duilleagan sòisealta aig Blas agus Fèisean nan Gàidheal 's bha e follaiseach gu robh seo nas èifeachdaiche am bliadhna gus àire dhaoine a tharraing 's gus inbhe na Fèise a thogail.

Bha sinn an dòchas gum biodh e comasach dhuinn cuid dha na tachartasan againn a chraoladh beò thar an eadar-lìon am bliadhna. Ged a bha sinn soirbheachail taic-airgid a ghlèidheil gus uidheamachd freagarrach a cheannachd bha gainnead-ùine nar n-aghaidh agus meud bann-leathan ann an cuid de sgirean ro shlaodach 's cha d' fhuair sinn air seo a dhèanamh. Bidh sinn a' coimhead ri seo a-rithist airson Blas 2016.

Ionmhas
Tha fiosrachadh mu bhuidseat Bhlas 2015 suas gu 30 Samhain ri fhaighinn fo 4.2015.03(a).

Blas 2016
Tha Buidheann Gnìomh Blas air coinneachadh aon turas gus bruidhinn air planaichean airson 2016. Tha e na amas don Fhèis a bhith togail air na leasachaidhean a chaidh a dhèanamh le na Fèisean agus buidhnean coimhearsnachd rè 2015. Tha ìnbhe na Fèise a sìor-èirigh gach bliadhna 's tha na h-àireamhan de chomhlain is luchd-ciùil a tha sireadh cothroman cluiche aig an Fhèis a' dol suas gach bliadhna.

Thèid coinneamh eile den Bhuidhean Ghnìomh a chumail air Diluain 7 Dùbhlachd far am bithear a' beachdachadh tuilleadh air am program agus far am bi na consartan air an cumail. Anns a' bhliadhn-ùire thèid seo a leasachadh tuilleadh le oidhirp gus tuilleadh leasachaidhean a dhèanamh aig ìre-coimhearnsachd agus buidhnean-pàrtachaidh.

Gnìomh a dhìth
Thathas ag iarraidh air Buill a' bhùird:
a) Fa-near a thoirt do thoraidhean Blas 2015
b) Fa-near a thoirt don bhuidseat airson 2015 suas gu 30.11.2015
c) Fa-near a thoirt don phlanaichean airson Blas 2016

Calum A MacMhaoilein
Manaidsear Leasachaidh
Dùbhlachd 2015

Fèisean nan Gàidheal

Plana Co-ionnanachd

Àireamh air a' Chlàr Chùisean: 4.2015.02(c)

Adhbhar a' Phàipeir

Cothrom a thoirt do bhuill a' Bhùird beachd a thoirt seachad air dreach Phlana Co-ionnanachd.

Bun fhiosrachadh

Tha e mar dhleastanas sa chùmhnant againn le Alba Chruthachail Plana Co-ionnanachd a dheasachadh ron Mhàrt 2016.

Chan e rud ùr a th' ann an co-ionnanachd taobh a-staigh Fèisean nan Gàidheal. Bha Poileasadh Co-ionnanachd Chothroman againn bho shean agus chaidh sin a leasachadh ann an 2010 airson Poileasaidh So-ruigsinneachd a chruthachadh, mothachail air dleastanasan ùra san lagh aig an àm sin.

Plana Co-Ionnanachd

Tha dreach phlana a' leantainn a tha stèidhichte air a' Phoileasaidh So-ruigsinneachd a tha againn. Tha am plana a' toirt dhuinn cothrom gnìomhan a chur mu choinneamh raointean de ar n-obair a bheireadh dhuinn bunait airson sùil a chumail bho bhliadhna gu bliadhna air mar a tha sinn a' dèilgeadh ri co-ionnanachd taobh a-staigh na buidhne.

An dèidh beachdan fhaighinn bho na buill, thèid crìoch a thoirt air a' Phlana le dùil aonta fhaotainn ris an dreach dheireannaich aig coinneamh a' Bhùird sa Ghearran 2016.

Chuairtich Alba Chruthachail stiùireadh mu phlanaichean co-ionnanachd air 3mh Dùbhlachd agus tha seo a' leantainn anns na pàipearan. Thàinig seo an dèidh dhomhsa an dreach phlana a dheasachadh agus, air a' chiad leughadh, the a follaiseach gum feumamaid coimhead a-rithist air a' phlana, agus mar a tha sinn ga ullachadh. Ged a bhios beachdan air an dreach seo fhathast luachmhor, 's dòcha gum bi an ath dhreach, a bhios air beulaibh nam ball sa Ghearran, caran eadar-dhealaichte.

Gnìomh a dhìth

Thathar ag iarraidh air buill a' Bhùird:

a) Fa-near a thoirt dhan stiùireadh bho Alba Chruthachail
b) Beachd sam bith mun dreach phlana a thoirt seachad cho math ri molaidhean airson atharraichean sam bith a bhios a dhìth
c) Aontachadh gun tig dreach eile den phlana dhan ath choinneimh den Bhòrd

Art MacCarmaig
Ceannard
Dùbhlachd 2015

Equalities and Diversity Plan 2015-18

DRAFT December 2015

Fèisean nan Gàidheal
Meall House
Portree
Isle of Skye
IV51 9BZ

www.feisean.org

FOREWORD

Fèisean nan Gàidheal believes participation in the arts and creativity can help promote equality and diversity, and contributes to wellbeing. People of varying ethnicity, of all ages, and of different equality groups can benefit in many ways from the opportunities afforded by access to the work we promote in the Fèis movement.

We want to play our part in maximising opportunities for people to engage with, and participate in the arts and creativity throughout the country. Fèisean nan Gàidheal has long operated under an Equal Opportunities Policy that ensures individuals working within the organisation are selected on the basis of relevant merits and abilities. We also currently ensure that no potential or actual employee, contract worker, tutor or volunteer receives more or less favourable treatment on the grounds of race, colour, ethnic or national origins, marital status, sex, sexual orientation, disability or religious beliefs.

In relation to participation, our Access Policy commits us to equality of opportunity in the access granted to participants in events run by the organisation, or on the organisation's behalf. This extends to Fèisean which are members of the organisation.

Creative Scotland puts equality at the heart of its activity and aims to acknowledge and reflect the diversity in Scotland today in all its work. It currently collects information on age, gender, ethnicity, disability, and sexual orientation - all defined 'protected characteristics' in the Equality Act 2010 – in its funding application processes. It also includes a question on Gaelic language abilities.

While Fèisean nan Gàidheal does not have a specific focus on offering work mostly with people of protected characteristics, the organisation does have a special focus on offering work to Gaelic speakers and Gaelic learners. It is the Fèisean nan Gàidheal's position that, although Gaelic speakers are not protected under the Equality Act 2010, they are nevertheless a minority in Scotland and it is right that our work focuses on their needs. Our work provides, in the part, the diversity supported by Creative Scotland and more widely.

Creative Scotland is subject to the Equality Act 2010 as are all its Regularly Funded Organisations. It, therefore, requires organisations such as Fèisean nan Gàidheal to report on equalities and diversity by producing a clear Equalities and Diversity Plan.

The Equality Act 2010 replaced all existing equality legislation such as the Race Relations Act, Disability Discrimination Act and Sex Discrimination Act.

Fèisean nan Gàidheal has prepared this Equalities and Diversity Plan in line with good practice and to comply with our Creative Scotland Funding Agreement. In doing so we believe the proposed actions are proportionate for an organisation starting from a relatively low base in terms of the data it currently holds but and organisation which has nevertheless, demonstrated over the years that it is inclusive and welcoming. Our future actions will continue to reinforce that.

Arthur Cormack
Chief Executive
December 2015

BACKGROUND

Fèisean nan Gàidheal is committed to maintaining and promoting an inclusive environment. A diverse workforce enables us to provide our members with the best possible services and to create an atmosphere in which everyone in the organisation is included and enabled to thrive.

The main purpose of the organisation is to support Gaelic arts provision for young people aged 0 to 25. Most of our members provide bilingual activities in Gaelic and English, while some provide Gaelic-medium activities only.

Children attending a Gaelic-medium Fèis would be expected to have a sufficient level of fluency in Gaelic to be able to participate fully and enjoyably in the event. Participation in bilingual Fèisean will normally involve some engagement with Gaelic language activities such as Gaelic Song, drama and language.

These conditions are not intended to be barriers to participation, as the organization's object is to increase the number of activities available for children through the medium of Gaelic, to engage them with Gaelic culture and to celebrate Gaelic culture within the arts sector as a whole. Respect for Gaelic language and culture would be expected from participants, a respect which is reciprocated by Fèisean nan Gàidheal towards other cultures and languages.

Given the fragile state of the Gaelic language, although not protected in the same way as certain races, Gaelic speakers are a minority in Scotland and our work supports an important element of Scotland's diverse ethnicity.

In addition to our work directly with the Fèisean, we also organise events through Cèilidh Trails and the Blas Festival and provide music and Gaelic language tuition in schools, which have a diverse pupil base.

We take seriously our legal duties to eliminate discrimination, promote equality of opportunity and foster good relations between different equality groups of people.

The Equality Act 2010 provides a single, consolidated source of discrimination law. It simplifies the law and extends protection from discrimination in some areas. For the most part, therefore, the effect of the new law is the same as it has been in the past – meaning that Fèisean nan Gàidheal cannot unlawfully discriminate against people because of their sex, race, disability, religion or belief and sexual orientation.

The 2010 Act defines protected characteristics as follows:

Age: Where this is referred to, it refers to a person belonging to a particular age (e.g. 32 year olds) or range of ages (e.g. 18-30 year olds).

Disability: A person has a disability if s/he has a physical or mental impairment which has a substantial and long-term adverse effect on that person's ability to carry out normal day-to- day activities.

Gender reassignment: The process of transitioning from one gender to another.

Marriage and civil partnership: Marriage is defined as a 'union between a man and a woman'. Same-sex couples can have their relationships legally recognised as 'civil partnerships'. Civil partners must be treated the same as married couples on a wide range of legal matters.

Pregnancy and maternity: Pregnancy is the condition of being pregnant or expecting a baby. Maternity refers to the period after the birth and is linked to maternity leave in the employment context. In the non-work context, protection against maternity discrimination is for 26 weeks after giving birth and this includes treating a woman unfavourably because she is breastfeeding.

Race: Refers to the protected characteristics of Race. It refers to a group of people defined by their race, colour and nationality (including citizenship), ethnic or national origins.

Religion and belief: Religion has the meaning usually given to it but belief includes religious and philosophical beliefs including lack of belief (e.g. atheism). Generally, a belief should affect your life choices or the way you life it to be included in the definition.

Sex: A man or a woman.

Sexual orientation: Whether a person's sexual attraction is towards their own sex, the opposite sex or to both sexes.

At Fèisean nan Gàidheal we aim to adopt a fair and accessible approach in everything we do. We are committed to making equalities an important aspect of all our work.

Everyone in Fèisean nan Gàidheal, and its members, should be involved in delivering equalities. All staff will undergo equalities training and we will provide training for Fèis tutors and organisers to ensure they are aware of their legal obligations in respect of equalities.

New Positive Action provisions allow Fèisean nan Gàidheal and Fèisean to target measures designed to alleviate disadvantages experienced by, or to meet the particular needs of, people with particular protected characteristics. Our Equalities and Diversity Plan outlines the actions we will undertake in relation to our Governance and Staffing as well as across the four Areas of Work in our Programme Plan 2015-20:

1. Support and Development of Fèisean
2. Enhancement of Skills & Creative Talent
3. Enhancement of Gaelic Arts & Culture in Creative Learning
4. Audience Development and Engagement

The following pages outline a proposed Action Plan for 2015-18.

Support and Development of Fèisean			
Issue	**Action**	**Lead**	**Equalities Outcome**
2016-17			
Raising awareness of equalities	Training to be offered to Development Officers	Executive Manager	Increased awareness of equalities issues and how staff can help Fèisean improve diversity
Respecting diversity	By March 2017, conduct a survey among a sample of Fèis participants to collect baseline data on equality characteristics	Development Manager	A better understanding of the diversity of our participants to inform future actions
Facilitating participation in Fèis activities	Ensure Fèisean know about the specific funds Fèisean nan Gàidheal can offer to Fèisean to employ carers or additional tutors	Development Officers	Increased access for people with disabilities
Diversity reflected in promotion of Fèis events	Ensure publicity materials promote diversity in terms of race, gender and ethnicity	Development Officers	Fèis events promoted to appeal to as wide a range of people as possible reinforcing the welcoming and inclusive nature of the work of the Fèisean
Promotion of Fèis events is accessible	Ensure publicity materials are accessible offering large print formats, or braille, when needed and, where practical, in languages other than Gaelic or English	Development Manager	Fèis information is accessible to all
2017-18			
Access to Fèis activities	Ensure as many Fèis events as is practicable are held in accessible venues or, where that is not possible, ensure arrangements are in place to facilitate access	Development Officers	Fèis activities are accessible to all
Fèisean primarily for 8-18 year olds may be perceived as excluding people of other ages	Ensure it is explicit that people of any age may, where appropriate, access Fèisean nan Gàidheal activities which also have to take into account issues of Child Protection and the age range defined in *Time to Shine*	Development Manager	Reinforcement of the accessible and inclusive nature of the work of the Fèisean

Enhancement of Skills & Creative Talent			
Issue	**Action**	**Lead**	**Equalities Outcome**
2016-17			
Raising awareness of equalities	Training to be offered to tutors	Development Officers	Increased awareness of equalities issues and how tutors can help Fèisean improve diversity
Respecting diversity	By March 2017, conduct a survey among a sample of Fèis tutors to collect baseline data on equality characteristics	Development Manager	A better understanding of the diversity of our tutors to inform future actions
Championing diversity	Explore the opportunities to encourage people undergoing talent development to be recognised for their championing of equalities through the Saltire Awards or Arts Awards	Senior Development Officer	Increased support for equalities issues
Promotion of Fèis training is accessible	Ensure materials are accessible offering large print formats, or braille, when needed	Development Manager	Training information is accessible to all
2017-18			
Access to Fèis activities	Ensure as many Fèisean nan Gàidheal talent development events as possible are held in accessible venues or, where that is not possible, ensure arrangements are in place to facilitate access	Development Officers	Fèisean nan Gàidheal training and talent development activities are accessible to all

Enhancement of Gaelic Arts & Culture in Creative Learning			
Issue	**Action**	**Lead**	**Equalities Outcome**
2016-17			
Raising awareness of equalities	Training to be offered to tutors	Fèisgoil Manager	Increased awareness of equalities issues and how tutors can help improve diversity
Promoting diversity	Ensure that learning materials used in classrooms promote diversity in terms of race, gender and ethnicity	Fèisgoil Tutors	Improved access to pupils of protected characteristics
Respecting diversity	Recognise and represent the talents of disabled pupils and ensure representation in activities fully reflects school population in terms of race, gender and disability	Fèisgoil Tutors	Improved access to pupils of protected characteristics
2017-18			
Respecting diversity	By September 2017, conduct a survey among a sample of Fèisgoil tutors to collect baseline data on equality characteristics	Fèisgoil Manager	A better understanding of the diversity of our tutors to inform future actions

Audience Development and Engagement			
Issue	**Action**	**Lead**	**Equalities Outcome**
2016-17			
Raising awareness of equalities	Guidance to be issued to events organisers	Festival Director (Blas) Senior Development Officer (Cèilidh Trails and other)	Increased awareness of equalities issues and how promoters/organisers can improve diversity
Monitoring attendance by people of protected characteristics	By November 2017, conduct a survey among a sample of audience members to collect baseline data on equality characteristics	Festival Director (Blas) Senior Development Officer (Cèilidh Trails and other)	A better understanding of the diversity of our audience to inform future actions
Promotion of Fèis events is accessible	Ensure publicity materials are accessible offering large print formats, or braille, when needed and, where practical, in languages other than Gaelic or English	Festival Director (Blas) Senior Development Officer (Cèilidh Trails and other)	Event information is accessible to all
2017-18			
Access to Fèis activities	Ensure access to Fèisean nan Gàidheal events for people of all protected characteristics	Festival Director (Blas) Senior Development Officer (Cèilidh Trails and other)	Build on current practice and based on the survey of audience members review actions to improve diversity of audiences
Physical access to Fèis activities	Ensure as many Fèisean nan Gàidheal talent development events as possible are held in accessible venues or, where that is not possible, ensure arrangements are in place to facilitate access	All staff	Fèisean nan Gàidheal training and talent development activities are accessible to all

Governance and Staffing			
Issue	**Action**	**Lead**	**Equalities Outcome**
2015-16			
Equalities and Diversity Plan required	Prepare an Equalities and Diversity Plan for approval by Fèisean nan Gàidheal's Board before March 2016	Chief Executive	Heightened awareness of equalities issues across the organisation
2016-17			
Raising awareness of equalities	Publish and promote the Equalities Plan through our website, newsletter and staff meetings and ensure hard copies are available on demand	Executive Manager	Catalyst for actions in our Areas of Work
No baseline data	Early in 2016-17 conduct a survey of board and staff membership in relation to protected characteristics	Executive Manager	Baseline date will inform further actions in relation to equalities
Perceived lack of diversity among board and staff	When recruiting board and staff members, have regard to diversity and advertise to attract as diverse a range of people as possible	Chief Executive (Board) Executive Manager (Staff)	Greater diversity among board and staff members
2017-18			
Publicising work primarily for 0-25 year olds may be seen as discrimination	In preparing future plans ensure that it is explicit that people of any age, where appropriate, may access various Fèisean nan Gàidheal activities	Chief Executive	Equality of opportunity across all activities

Definitions

Diversity: Diversity literally means difference. Diversity recognises that though people have things in common with each other, they are also different and unique in many ways. Diversity is about recognising and valuing those differences. Diversity therefore consists of visible and non-visible factors, which include personal characteristics such as background, culture, personality and work-style in addition to the characteristics that are protected under discrimination legislation in terms of race, disability, gender, religion and belief, sexual orientation and age. By recognising and understanding our individual differences and embracing them, and moving beyond simple tolerance, we can create a productive environment in which everybody feels valued.

Equality: Equality means treating people in a way that is appropriate for their needs. For example, if a disabled passenger wanted to board a plane, it would be no good saying to him, "use the same stairs as everybody else". What is needed is a way of getting on the plane that will suit everybody's needs without showing them up and treating them in a way that is worse than other people.

Inclusion: Inclusion is about equal opportunities for all participants, whatever their age, gender, ethnicity, attainment and background. It pays particular attention to the provision made for, and the achievement of, different groups of pupils within an activity.

Discrimination: Discrimination is the prejudicial treatment of an individual based on their membership in a certain group or category.

Further reading

Creative Scotland approach to equalities

Creative Scotland equalities information sheet

Equality Act 2010

Equality, Diversity and Inclusion Action Plans: A toolkit for regularly funded organisations

CREATIVE SCOTLAND

ALBA | CHRUTHACHAIL

Contents

Foreword	**2**
Introduction	**3**
1: The legislative context	**5**
2: The relationship between equality, diversity, inclusion and art	**14**
3: Your organisation	**17**
4: Preparing your EDI Action Plan	**23**
5: Key Components of your EDI Action Plan	**28**
6: Managing your EDI Action Plan	**35**
7: Some useful tools	**36**
8: Glossary	**42**

Foreword

This toolkit has been produced to support regularly funded organisations to develop their Equality, Diversity and Inclusion (EDI) action plans. It describes the context in which Creative Scotland requires organisations to submit these plans as a condition of funding.

Why the increasing focus on EDI? There is compelling evidence showing that organisations that embrace EDI are more successful creatively, recognising the rich artistic and creative opportunities that diversity and inclusion offers, as well as being more economically viable and sustainable. It makes good business sense to diversify audiences and reflect the changing population of Scotland today. And of course there is also a legislative duty to eliminate discrimination, advance equality of opportunity and foster good relations.

Analysis of the RFO statistics shows us that the arts, screen and creative industries are not truly representative of the growing diversity of Scotland today. The ethnic minority population is growing fast, but the employment of people from ethnic minorities is low. While the gender balance in governance and employment is positive, there are still deep-rooted issues to be addressed about the representation of women on stage, screen and in the games industry. The number of disabled people involved in governance or employed by our funded organisations is low. So it appears that we are not using all the resources available to us, and benefiting fully from diversity of experience. We should be telling more stories of our diverse nation.

An EDI Review is underway in Creative Scotland, involving and supporting our staff to embed EDI in their day to day work. Throughout 2016, an external programme of Creative Conversations will engage, support and challenge the arts, screen and creative industries to better deliver this agenda.

At this time of significant change in Scotland, we encourage you to invigorate the ways we all work, and to strengthen equality, diversity and inclusion in the production, presentation and enjoyment of arts and culture in Scotland. This toolkit is intended to help you in the early stages of that journey.

Janet Archer
CEO, Creative Scotland

Introduction

Background

This document has been produced to support Creative Scotland's Regularly Funded Organisations (RFOs) to prepare and produce their Equality, Diversity and Inclusion (EDI) Action Plans. Although aimed at RFOs as our target audience, this toolkit could be of use to any arts organisation wanting to address issues of inequality, disengagement and cultural exclusion within the arts, screen and creative industries. This resource is intended to help organisations to embed EDI as values that everyone understands, embraces and commits to.

Creative Scotland requires all RFOs to demonstrate their commitment to equality, diversity and inclusion by developing their own EDI strategies and action plans. This requirement has a number of drivers including:

- The duty to mainstream equality and meet the legal responsibilities under the Equality Act 2010
- Fulfilling our functions within the Public Services (Scotland) Act 2010
- Meeting our ten year aims and objectives as described in *Unlocking Potential, Embracing Ambition 2014-2024* and in the current Annual Plan 2015-16.

There is a clear relationship between equality, diversity, inclusion and arts and culture but we know there are attitudinal barriers and cultural bias that distort the creative process. Through our funding of RFOs and their sustained work in producing and implementing EDI Action Plans we will be working together to dismantle those barriers so that all of Scotland's artists have opportunities to produce great work. This toolkit therefore is about fairness and cultural entitlement. It is also about creating the conditions for excellent art to be produced. We believe this happens when art is allowed to thrive in a climate of inclusion and without artificial barriers stemming its growth and direction.

We believe ultimately that equality leads to quality.

Not every RFO is the same

We fully understand that every RFO has unique character and personality depending on history, location, artform, the staff profile and the level of funding it receives from Creative Scotland. There are RFOs who have

been doing excellent work in EDI areas for many years and are the flagbearers for inclusion. On the other hand there are RFOs who may find this work challenging. From our conversations with you, we understand that some RFOs are committed to values of equality, diversity and inclusion but do not know where to begin, or how to turn values into actions. However all RFOs are leaders and change agents and should be working to bring about a fairer, more inclusive, diverse sector – hence your inclusion in the RFO portfolio.

Each RFO will use this toolkit differently, to best meet their particular needs. Other than the requirement to produce an EDI Action Plan, this document is intended as a guide. RFOs should interpret this to meet their own circumstances, aspirations and direction and decide for themselves what activities they need to undertake.

We do not expect all RFOs to get things right the first time. We understand this work is not easy. EDI issues are constantly changing and the learning and adapting process is an important component of success. It is important you have close dialogue with your lead officer. Creative Scotland will help you to bring the benefits of mainstreaming EDI to the people who produce, present and enjoy the arts in Scotland.

How detailed should my plan be?

We encourage you to make your first plan as clear and succinct as possible. As a guide, we suggest that your plan should be a maximum of 10 pages.

Timescale

All RFOs should have their EDI Action Plans ready by **31 March 2016.** Lead Officers should receive your plan by email.

You will receive feedback on your plan – from your Lead Officer. Some RFOs may receive more detailed feedback from the Equality and Diversity Team.

Section 1: The legislative context

1.1 This section describes the legislative context in which Creative Scotland is subject to legal duties under the Equality Act 2010 but also sets out our functions as defined by Part 4 of the Public Services Reform (Scotland) Act 2010

1.2 It is important that RFOs understand this context because it has implications for them as recipients of public funding. It is also useful to know what Creative Scotland's legal responsibilities are and how we work with the arts, screen and creative industries to meet them. Of course this is not just about compliance, but the legal framework is very helpful in identifying issues and communities and can focus us all around its central themes.

1.3 Although RFOs are not directly subject to the Public Sector Equality Duty, they do need to deliver the General Duty when carrying out public functions. Knowledge of its purpose is important to your work.

1.4 The Equality Act 2010

RFOs do not need to be experts in the Equality Act 2010. A familiarisation is useful to you and some closer navigation around the Act will yield sustained long term benefits in clarifying key issues. RFOs could learn a great deal in understanding these concepts and adapting them to their own EDI Action Plan work.

Below we describe the main elements of the Equality Act and how they have a relationship with RFOs via Creative Scotland

1.5 Key aspects of the Equality Act 2010 as they might affect RFOs

The Equality Act 2010 brings together 116 pieces of previous equality legislation in England, Scotland and Wales. The Act incorporates a Scottish specific public sector equality duty (PSED), which replaces the separate duties relating to race, disability and gender equality. The general duty came into force in April 2011.

1.6. Who is covered by the Equality Act?

The equality duty covers nine equality strands which are known as protected characteristics. These are:

- Age
- Disability
- Gender reassignment
- Race / ethnicity
- Religion or belief
- Sex / gender
- Sexual orientation
- Pregnancy and maternity
- Marriage and civil partnership

Arguably, the last one is mostly about RFOs as employers and although we expect all our funded organisations to have fair employment policies and practices, they are not the focus of this toolkit. Nevertheless, this list of protected characteristics is useful for RFOs in helping identify constituencies, subject areas or themes on which to develop the EDI Action Plan.

To this list, Creative Scotland has added its own characteristic **socio-economic deprivation** which covers such areas as poverty, crime, rural isolation, low economic activity/unemployment and poor educational attainment.

TOP TIP: Although the protected characteristics identify specific groups and communities, RFOs should not aim to cover all of them within the lifespan of a single EDI Action Plan. Creative Scotland advises focussing on two or three areas. It is far better to do two things well than five things badly.

When we have received all RFOs first drafts of their EDI Action Plans, Creative Scotland will map the gaps and different priorities across the sectors. We may develop a strategic response.

1.7 The Public Sector Equality Duty (PSED)

The Equality Act 2010 introduced the PSED for public organisations. It is divided into two parts known as the General Duty and the Specific Duty.

1.8 The General Duty

Creative Scotland is one of the bodies subject to the general equality duty. We must have due regard in the exercise of our functions described in 1.11 to the need to

- Eliminate unlawful discrimination, harassment and victimisation and other conduct prohibited by the Act.
- Advance equality of opportunity between people who share a protected characteristic and those who do not.
- Foster good relations between people who share a protected characteristic and those who do not.

These are also referred to as the three arms of the general equality duty. The Act indicates that having due regard for advancing equality involves:

- Removing or minimising disadvantages suffered by people due to their protected characteristic.
- Taking steps to meet the needs of people from protected groups where these are different from the needs of other people.
- Encouraging people from protected groups to participate in public life or in other activities where their participation is disproportionately low.

1.9 The General Duty and RFOs

Again, the Equality Act is helpful in suggesting actions which RFOs can use as a checklist.

TOP TIP: In preparing your EDI Action plan, each RFO should ask itself:

Does our EDI Plan:

Advance equality of opportunity between people who share a protected characteristic and those who do not? E.g. ethnic minority performers in a mainly white community?

Foster good relations between people who share a protected characteristic and those who do not? E.g. disabled and non-disabled

performers

Minimise disadvantages suffered by people due to their protected characteristic? E.g. Including relaxed or signed performances

Meet the needs of people from protected groups where these are different from the needs of other people? E.g. providing open auditions for those who cannot attend formal arts training because of poverty

Encourage people from protected groups to participate in public life or in other activities where their participation is disproportionately low? E.g. recruiting people with protected characteristics as volunteers or as board members.

1.10 The Specific Duty

The purpose of the specific duty is to assist organisations to comply with the general duty, and improve an organisation's focus and transparency in relation to equality. Creative Scotland is required to publish sufficient information to demonstrate its compliance with the general equality duty across all of its functions. This information must include, in particular, the effect that our policies and practices have had on people with protected characteristics and to demonstrate the extent to which we have furthered the aims of the general equality duty in carrying out our functions.

1.11 The Specific Duty and RFOs

Part of the way that Creative Scotland can demonstrate it has shown due regard in its decision making is by undertaking Equality Impact Assessments (EqIAs). This is a process which we use to ensure that key decisions and changes to policies, processes and procedures do not have any unwitting discrimination or unconscious bias within them by anticipating, based on the evidence we have, what the likely impact will be on equality. This is important for us in two ways. Firstly, the specific duties require decision making to be backed up by objective equality based evidence, research, data, and surveys, and the RFO data returns through the annual survey form part of that. That is a major reason why we strongly encourage every RFO to complete the survey. The second reason is that EqIAs provide the conditions for the public body to ask itself fundamental questions and to clarify their thinking and check why and what they are doing and for whom.

RFOs are not legally obliged to carry out EqIAs. But we do advise that you ask yourselves the right questions before you complete your EDI Action Plan. Often the benefits of doing this can relate to non EDI work as well. Some of the questions you can pose yourselves are in the Top Tip below:

TOP TIP: Although RFOs are not required to undertake EqIAs, the process of asking these kinds of questions is of real benefit to equality and even non equality related work. Some key questions are:

1. Who is this work targeting? E.g. a specific protected characteristic

2. What is the purpose of the proposed work? E.g. what is it you want to change?

3. Who would benefit from that work and in what way?

4. What evidence do we have to support this proposal? E.g. audience data

5. What might be the positive impact of doing this work? E.g. it will increase Children and Young People's engagement with the arts

6. What might be the negative impact of the proposed work? E.g. reducing opening times of community arts projects may lead to an increase in crime.

RFOs who ask themselves each of these questions on each of their proposed activities within their draft EDI Action Plan will find this a useful prompt/checklist and a tool for greater clarity.

1.12 Creative Scotland's functions

By way of further context it is important that RFOs understand what the prime purpose of Creative Scotland is.

These are set out in Part 4 of the Public Services Reform (Scotland) Act 2010 described as:

- Identifying, supporting and developing quality and excellence in the arts and culture from those engaged in artistic and other creative endeavours
- Promoting understanding, appreciation and enjoyment of the arts and culture
- Encouraging as many people as possible to access and participate in the arts and culture
- Realising, as far as reasonably practicable to do so, the value and benefits (in particular, the national and international value and benefits) of the arts and culture
- Encouraging and supporting artistic and other creative endeavours which contribute to an understanding of Scotland's national culture in its broad sense as a way of life.

Creative Scotland was created with the mandate to bring about inclusivity and democratic cultural potential to artists and audiences alike. We see EDI running through all of these functions.

The Public Sector Equality Duty in the Equality Act 2010 requires us to have **due regard** in the exercise of all of these functions.

1.13 Creative Scotland's Equality Outcomes

Creative Scotland has four Equality Outcomes, with the actions we will take to deliver these detailed below. These EDI outcomes were published in 2013 (under the PSED) and will be revised as part of the EDI Review. Many of the actions have been achieved already – as described in the EDI Mainstreaming Reports of 2013:

www.creativescotland.com/__data/assets/word_doc/0011/23411/Creative-Scotland-Equalities-Outcomes-May-2013.doc

and 2015:

www.creativescotland.com/__data/assets/pdf_file/0004/31279/Equalities,-Diversity-and-Inclusion-Report-April-2015.pdf

Equality Outcome 1

Our funding support more accurately reflects the diversity of contemporary Scotland

We will:

- Revise our funding programmes and procurement process to ensure that we deliver a funding approach that is fair, transparent and enabling

- Ensure our funding processes are clear and accessible
- Offer clear support and advice to applicants from equalities groups
- Make our equality aims clear in our funding programmes and include measures of assessment against these aims, where relevant to funding criteria
- Provide equality impact assessment training to all staff involved in funding decision-making
- Improve monitoring, data collection and analysis to identify gaps and opportunities for mainstreaming, including the protected characteristics of sexual orientation and transgender
- Review our funding decisions to ensure we are continuing to make progress against our equality aims.

This means that we use our funding to influence the EDI changes we want to witness over the next few years. It means that we will provide support for those entering or wanting to enter the funding system, especially those currently under-represented. This includes 'the protected characteristics' defined by the Equality Act. But we go beyond legal compliance to include poverty, rural isolation, urban deprivation and health inequalities.

Equality Outcome 2

That opportunities to engage with, and participate in, arts, screen and creative industries, throughout the country are more inclusive and accessible to everyone.

We will

- Work closely with partners and other stakeholders to deliver this outcome
- Ensure our approach to arts development and advocacy supports, sustains and profiles a diverse arts and cultural sector in Scotland
- Identify equality gaps or development areas requiring our support
- Develop new partnerships between 'mainstream' and equality focussed organisations,

This means physical access, attitudinal and intellectual access. We would like to see an inclusive and welcoming environment for all people including those experiencing cultural deprivation due to poverty, crime, ill-health, poor educational attainment and any other socio-economic factor.

Equality Outcome 3

Employment patterns in the arts, screen and creative industries better represent the diversity of Scotland.

We will

- Continue to work closely with partners and other stakeholders to deliver this outcome
- Monitor and analyse the equality characteristics in employment in our funded organisations, both creative and administrative posts (through our Annual Statistical Review) and use evidence based analysis for future equality impact assessments

This means that the arts, screen and creative industries may need to review their recruitment practices. Our evidence indicates that employment of people from ethnic minorities and disabled people in the arts is really low (3.5% and 2.5% respectively – source Appendix 2, Creative Scotland Equalities, Diversity and Inclusion Report 2015 - www.creativescotland.com/__data/assets/pdf_file/0004/31279/Equalities,-Diversity-and-Inclusion-Report-April-2015.pdf). We expect all of our RFOs to be good employers and to have open, accountable and transparent employment practices.

A diverse workforce brings huge benefits and improves decision making and operations. Different life experiences bring different perspectives, attitudes and skills. This outcome then is not about employment and equality law, it is about good governance, policy and administration and better representation of diversity in all areas of employment in the arts, screen and creative industries.

Equality Outcome 4

Our staff have a genuine understanding of, and commitment to, equalities

We will

- Provide a comprehensive training programme for all staff including on the Equality Act 2010 so that everyone understands that there is a legal platform on which we add our own commitment and equality values.
- Have a dedicated team to progress our EDI work across the organisation.

- Arrange regular events, undertake research on contemporary equality issues and disseminate information to colleagues across the organisation.

This means that we have to make improvements in ourselves. We will be training and supporting our staff at all levels and in all departments to further improve their understanding of the dynamics and a consistency of approach in equality, diversity and inclusion. We will also be sure to make EDI a central theme and be sure that the momentum, drive and enthusiasm is always present and guides and informs our decisions.

Section 2: The relationship between equality, diversity, inclusion and art

2.1 Equalities

In its most basic terms, equality means treating everyone fairly. However, equality is not about treating everyone the same, but making sure that no -one is disadvantaged by barriers...

Equalities are about supporting a diverse culture in Scotland, enabling all artistic and creative voices to be heard and working to maximise opportunities for people to engage with, and participate in the arts and creativity throughout the country. Participation in the arts and creativity can help promote equality and diversity, and contributes to more cohesive communities and society as a whole.

TOP TIP: Equality is not about treating arts audiences and potential audiences exactly the same. Some already have considerable advantage in being able to buy tickets, travel to arts venues across the country and enjoy physical and attitudinal access and welcome.
RFOs should identify and address existing barriers to inclusion for those they employ, including arts professionals, and for audiences and participants. Equality is about opening doors previously and artificially held shut.

2.2 Diversity

Diversity is a term used to describe the fact that everyone is different and that the differences should be respected, recognised and valued. Moreover it is a term that applies to everyone. We all have several 'protected characteristics' including gender, age, sexual orientation (or none), ethnicity etc.

While celebrating difference can be a positive and life affirming activity, it also helps us to see how similar we all are.

But, we need to recognise that the arts, screen and creative industries in Scotland are not adequately reflecting the increasing diversity of wider society today.

TOP TIP: Self-definition
RFOs should not become involved in issues around artists and artistic identity. It should always be left to the artist to self- define. The work of a disabled artist may well not be influenced, inspired or otherwise directly connected to their disability. On the other hand, the work and aesthetic of some disabled artists comes from their experience as a disabled person.

Identity and belonging can change with peoples' life experiences over time.

There may also be issues of multiple identities or inter-sectionality. Do not make assumptions.

2.3 Inclusion

By inclusion we mean an approach and practice that is about bringing people together within the arts, screen or creative industries environment whether as artists, arts organisations, audiences or communities. We use this concept to bring together and complete the triangle of equality, diversity and inclusion. In so far as equality is about removing barriers and diversity is about recognition of people, inclusion aims to provide the conditions for people to be able to participate in the arts in the way that they want to, knowing they are welcome regardless of their background. Inclusive arts practice focuses on an approach of openness, participation, engagement and response to community cultural needs. Inclusion often involves a human rights approach, ensuring positive processes and outcomes, treating people with dignity and respect, and ensuring that barriers to involvement are removed.

2.4 Diversity and arts, screen and creative industries

Diversity exists in art practice. It can be nurtured, explored, developed – it never stands still but evolves with human development, technology, incremental practice etc. The problem can be a paucity of equality of opportunity and an acceptance by some within the leadership of the arts, screen and creative industries that the status quo is acceptable. We challenge this.

TOP TIP: RFOs should see creative diversity as the way the arts, screen and creative industries are replenished, inspired and develop exciting arts practice. It is a hugely positive influence leading to new ways of making, showing and distributing art. Diverse arts practice creates new debates and collaborations. With the artificial barriers of exclusion removed, the greatest possible arts ecology can exist in Scotland. RFOs need to embrace, invest and nurture this future.

2.5 EDI's contribution to artistic excellence

Conditions of greater equality, diversity and inclusion are the building blocks for great work to be produced. Inclusivity of outlook and practice creates a better, richer and more dynamic arts sector, one populated by innovation, risk taking and experimentation.

Creative Scotland's responsibility is to be a catalyst and broker for change. We challenge and encourage RFOs and the wider sectors and individual artists to give real prominence and enthusiasm to this work.

EDI stimulates new interpretations, encourages different creative ways and leads to innovation.

We want to see the best possible arts, film and creative industries enjoyed by the most diverse audiences in the broadest possible range of spaces and geography.

Section 3: Your organisation

3.1 Your mission statement and EDI

A mission statement usually captures what the organisation is about in a very concise way, setting out what the organisation believes in and why it exists. Sometimes this may be supported by organisational values which describe the manner in which that mission is to be fulfilled. Values are more aspirational and may use words such as fairness and justice. While values may change over time, mission statements tend to be more long-lasting. Priorities, approaches and methods of achieving the mission may also change over time.

TOP TIP: Your key starting point in undertaking EDI work and in building your EDI Action Plan is always your mission statement. The very first question any RFO should ask itself is – 'This is why we exist and what we believe in: how do we express our commitment to EDI within this?'

Who should answer this question? It should be the whole organisation approach, and involve everybody. Knowledge, ideas and commitment to EDI have little to do with hierarchy. It is something we all have opinions on even if we do not always express them.

Staff, including Board members and volunteers, feel valued when asked to participate. The chances of any change programme succeeding become significantly increased when the entire organisation is involved.

TOP TIP: EDI needs to be open, participative and engaging. All staff should be encouraged to identify EDI priorities and the actions required to deliver them. EDI succeeds best when there is genuine belief, which has little to do with rank and hierarchy. Those EDI Action Plans written just by the senior management team and handed down to staff will either fail or have little chance of achievement as there will be no ownership by staff. It will instead be seen as a management imposition (and potentially to satisfy conditions of funding for Creative Scotland)

3.2 Leadership and EDI

Engagement and participation requires good leadership. Effective leaders validate their authority by engaging, steering and supporting staff.

TOP TIP: A person mandated with leadership of EDI work is a great asset to any RFO. They become a change agent and a catalyst. They inspire and make things happen by keeping the organisation focussed.

We recognise the different scale and resources of funded organisations, but the following characteristics of leadership can be adapted to suit.

Typically a good EDI leader will:

- Be the central point for acquiring EDI data and evidence
- Lead the EDI planning process
- Identify human and other resources required for this work
- Support the provision of EDI training for staff
- Ensure EDI is on the agenda of key meetings
- Monitor and report on progress
- Engage with staff at all levels and communicate effectively
- Inspire the organisation to become a centre of EDI excellence

3.3 EDI and Governance

It takes people and energy to bring an EDI Action Plan to life.

Every RFO has its own governance structure and process but there are characteristics and processes common to most organisations. There will be a board or management committee – the non-executive leadership - and a chief executive or artistic director who may lead a management team. Each level has its own specific functions when it comes to EDI work.

The Board/Management Committee

The Board:

- Is the legal employer of the staff – anything that breeches the Equality Act 2010 by way of discriminatory employment practice is their responsibility
- Should ensure that every major policy or decision has an EDI consideration of its potential impact
- Takes responsibility for the production and implementation of the organisation's EDI Action Plan

- Takes responsibility for the organisation meeting all of the funding criteria explicitly stated in the Funding Agreement between the RFO and Creative Scotland
- Ensures that the business plan is populated throughout with EDI activities
- Ensures that there are regular and timely monitoring reports with updates on progress against the EDI Action Plan
- Takes responsibility for its own training in EDI matters to cover such areas as employment, policy development and impact analysis

The Chief Executive/Artistic Director (or management team)

The CEO/AD (or management team)'s role is to:

- Ensure the production of an EDI Action Plan that meets the quality standards required by Creative Scotland
- Receive monitoring reports of progress against the EDI Action Plan and ensures the Board does the same
- Ensure all of the RFO's activities comply with the Equality Act 2010
- Ensure that there are sufficient resources to train staff in EDI issues
- Become champions of EDI change within the organisation and communicate their commitment and work to all levels of staff
- Ensure that all data and evidence required by Creative Scotland is collected
- Ensure that EDI becomes a 'business as usual' activity within the organisation

3.4 Mainstreaming

While we understand that most RFOs are subject to funding constraints, and that it can be challenging to meet an organisation's existing requirements and ambitions, EDI delivery should not be viewed as an additional burden. Rather, it is a process which enhances your vision and ambitions.

TOP TIP: Do not separate your 'usual' work and your EDI work or consider them to be separate activities. EDI is your usual work.

3.5 Board Diversity

Avoid recruiting Board members in your own image. A good board needs variety in all kinds of ways - life experiences, attitudes, skills, cultural diversity and so on. A board benefits from diversity of opinion and experience. This case for board diversity is articulated really well in http://onescotland.org/. Creative Scotland is an enthusiastic supporter of this programme.

When recruiting new Board members, RFOs could consider widely advertising, and approaching a range of organisations, including:

- Community organisations
- Local charities
- Religious organisations
- Disability-led organisations
- Women's groups
- LGBTI organisations
- Other (including non-arts) organisations
- Voluntary organisations

3.6 Board members

Becoming a Board member is usually a rewarding experience. Some people have skills to offer straight away whilst others have potential. An RFO interested in good governance and EDI will have a long term view and will have succession planning on its radar. Ideally, a Board member should not serve more than 6 years on a Board and there should be a regular cycle of refreshment of members.

For those who want to be Board members but may not have the right skills or experience, there are ways of providing this experience in order to equip these individuals to become effective Board members in the future. This may include:

- **Observers** - arranging for aspiring members to have observer status at Board meetings. This means they cannot vote on any issue or, strictly speaking, take part in any of the discussions. However, at the discretion of the Chair, it would be good practice to allow observers to have some degree of involvement, This is a good way for encouraging young people

- **Co-opted Members** – This is a level higher than observers and really signals a journey into full board member status. Although a co-optee cannot vote on business matters they are, bar that specific criteria, a full member of the board. Again, this is an excellent way to train and skill up people who may not regard themselves as usual Board members.

- **Mentoring** – this is a rewarding experience for both mentor and mentee and is a very effective and manageable was of passing on life and professional experience and skills. A formal process is not necessarily required and can involve just a few hours per month. Both parties agree what the mentee's needs are and how best the mentor could provide these in order that after a period of time – perhaps 6 months to a year, the mentee will be able to become a confident and useful Board member equipped with skills and knowledge

3.7 Stereotyping

RFOs need to be fully aware of sensitivities when trying to diversify their boards.

TOP TIP: RFOs should recruit a Board member, not for that person's protected characteristic, but because of talent and skills. A person can be nurtured and trained to become a Board member in the ways mentioned above.

Recruiting a person onto a board to fulfil a social quota may be patronising and offensive for that individual. It reinforces stereotypes.

3.8 The Annual Statistical Survey

The information and statistical returns we require from RFOs generally, and about Boards in particular, is for specific purposes. In asking you about your profile we are building a national profile of the arts, screen and creative industries and the decision makers in the arts in Scotland. We need to make sure that our funds are used responsibly, and we are accountable in a transparent way to the people of Scotland. Board statistics allow us to reflect inclusive decision making that engages with ambitions for the arts nationally.

All the information is anonymous and confidential and of course the Data Protection Act covers how this information is collected and used. We use the information for strategic purposes and in reporting, under the PSED, to the Scottish Government.

While we recognise that there can be sensitivities over disclosing personal data, we would expect an organisation's disclosure rates to improve over time (i.e. the 'prefer not to say' option is less used) as people understand why the information is being collected and what it is used for.

This information is part of the Funding Agreement between us. An RFO board has responsibility to ensure that they meet all Funding Criteria requirements, including submitting the Board data, as requested.

Section 4: Preparing your EDI Action Plan

4.1 Appoint a project lead/manager

Under delegated authority from the chief executive/artistic director this person is responsible for the EDI Action plan. This person:

- Communicates to the whole organisation on developments, stages etc.
- Identifies the timetable for producing the EDI Action Plan
- Suggests the ways for stakeholder engagement, including staff, Board members, volunteers and audiences where possible
- Is allocated the time and appropriate resources to make it happen

4.2 Agree a timetable

The entire organisation needs to agree the timetable and project management process.

4.3 Engage not consult

TOP TIP: Staff involvement should happen from the beginning of the process. They need to be able to influence and shape and are often the most informed at operational levels. They will have valuable and practical ideas and experiences.

4.4 Methodology – **S**trengths, **W**eaknesses, **O**pportunities and **T**hreats- **preparing a SWOT analysis**

We recommend that you produce an EDI SWOT - a useful analytical tool, which most organisations will be familiar with.

SWOTs can be done at a team or organisational level. The diagram below can be used to identify your organisation's strengths and weaknesses and examine the opportunities and threats which may affect you. It will help you identify the EDI changes that you need to make - a good starting point in preparing an EDI Action Plan.

4.5 Building a SWOT analysis

The SWOT will help to:

- Identify the EDI issues
- Give you a good idea of priorities and strategies to be employed.

The list of questions below may help start your thought processes:

Strengths

- What do you do well?
- What makes you unique?
- Do you have a strong reputation for good EDI work?
- Is Creative Scotland aware of your EDI work?
- What is your inclusion work with local authorities, communities and schools?
- Do you have a strong touring programme?
- Is your artistic programme diverse enough?

Weaknesses

- What EDI activities should we be doing that we are not?
- Where can improvements be made?
- Do we have the vision and drive?

- Do we have the leadership to bring about changes?
- How diverse is our board and workforce?

Opportunities

- Using digital resources to engage under-represented groups and communities
- Using EDI to reach new audiences and expand/diversify income
- Using EDI to make the organisation more resilient to risk by, for example, diversifying audiences and spreading the customer and income base
- Using EDI to raise the organisation's profile and reputation

Threats

- What are the obstacles in doing EDI work both internal and external?
- Are we behind EDI sector good practice?
- Are we engaging with local agencies?
- Does the local community support us?

4.6 EDI and your Business Plan

Your Business Plan and EDI Action Plan should be related. The latter should be the expanded aspects of your Business Plan where actions are related to EDI issues. Your Business Plan should state your EDI objectives as part of your core business. If they not relating to each other, the EDI Action Plan will fail as its mandate comes from the organisation's business priorities as a whole. The EDI Action Plan could be viewed as an expanded chapter of the Business Plan.

TOP TIP: Do not see your EDI Action Plan as being separate from your Business Plan. Your EDI work is the same as your Business Plan only in greater detail. It is a key chapter of the Business Plan and a mainstream activity.

4.7 Rolling back the future

Start your EDI Action Plan by reviewing the previous year's work, then look three years ahead. Describe what your organisation will look like in 3 years' time. We are suggesting a 3 year EDI plan as a minimum timescale, but it can be for longer. It can, for example, demonstrate a

real long term set of ambitions as far as 10 years in the future. It's up to each organisation to decide what suits it best. If your SWOT reveals that you have good opportunities to diversify and expand your audiences and you arrive at, say, a target of 8% for 2018-19, you can then break this down on a yearly basis into incremental targets from, say, 3% in 2016 to 8% in 2018.

TOP TIP: An EDI Action Plan is a rolling programme of work over a number of years. Some activities within it may be achieved in a shorter time frame, but the plan as a whole is for three years and should always be understood as that.

Doing this for every single activity will yield one of the most important key performance indicators for your EDI Action Plan – the timescales.

4.8 Evidence, knowledge and data

One of the most important pieces of preparatory work is to gather evidence, knowledge and data about yourselves, your community, audiences and other stakeholders. If, for example, you know who is using your facilities you can then design marketing strategies to keep your regular customers but also to target new audiences. If you know or can find out why certain communities are not using your facilities it can inform you about how you provide that service. For example, providing family friendly services will likely attract parents and guardians, possibly grandparents too. If your organisation is in an economically deprived area or one with high levels of unemployment this might affect your pricing policy or you may want to think about discounted ticket schemes as part of your inclusion work.

It is not only social evidence or data that you may want to consider in preparing your EDI Action Plan. Really useful information can be found using the Top Tip below as a prompt. It will help you build up an informed picture of yourselves which should give you subject areas and priorities to include in your EDI Action Plan.

TOP TIP: Ask yourselves – 'What do we know…..'

About ourselves?
Our customers/audiences?
Our community?
Our local authority?
Charities e.g. Age Scotland, disability focussed groups?
Creative Scotland's priorities in its 10 year plan and EDI priorities?
Best practice in our sector?

Use this information in your SWOT Analysis

Section 5: Key Components of your EDI Action Plan

5.1 Your vision for EDI

Your EDI Action Plan should begin with a statement about your organisation's vision for the future within an EDI context. It should have a narrative which explains to the reader what you believe in and introduce the Plan to them so that it is clear what you are doing, why you are doing it and what you expect to change within the timescale of the Plan. The next step is to identify and describe what your EDI Objectives are. By following the guidance below each RFO should be able to produce its own EDI Action Plan.

5.2 From setting objectives to identifying delivery dates

As we described earlier, not every RFO is the same. Whereas the process we describe below is useful, it is for each RFO to decide how to populate its EDI Action Plan. As a guide, we would expect some RFOs to have up to 10-12 EDI Objectives and smaller ones could focus around 4-6.

The diagram below is a useful flowchart of the complete set of sections and stages required for each Objective.

TOP TIP: Our RFO lead officers will be looking for all of these components for every Objective in your EDI Action Plan.

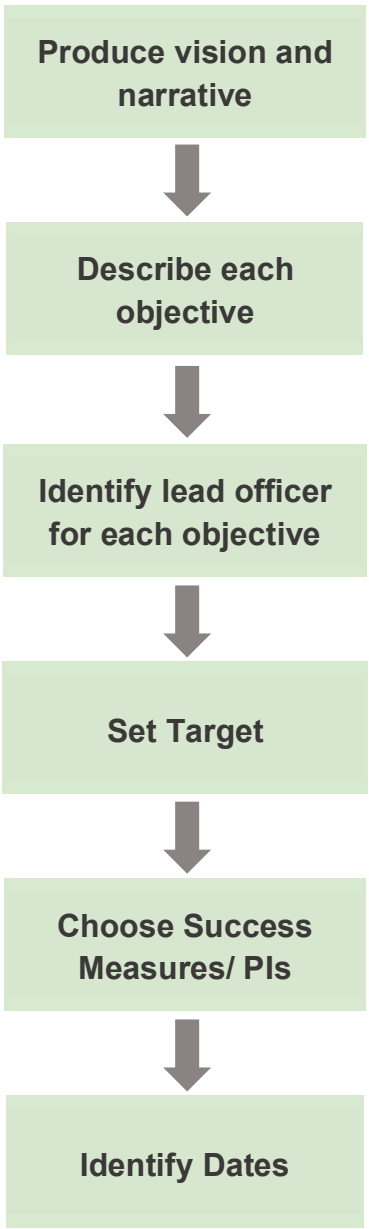

Each objective therefore needs:

- a named person or position identified as being responsible for delivering the objective by project managing everything within it including budget, communications, risks, deadlines etc.
- at least one SMART target, possibly more, to test its vigour and have clearly defined deliverables
- one or more success measures or performance indicators which are the tools against which progress will be measured
- year on year deadlines for the duration of the Action Plan

All of these terms are explained in greater detail below.

5.3 What is an EDI objective?

This is a concise description, usually in just one sentence of what the focus is for a particular piece of work. For example*, to increase touring capacity to areas identified as the highest deprivation in the SIMD areas.*

5.4 What is a SMART target?

A target is a precise description of the task required. It must always be able to pass the **SMART** test. This means each target must be:

Specific
Measurable
Achievable
Realistic
Timed

TOP TIP: When arriving at your draft targets ask yourselves is it specific, measureable, achievable, realistic and timed? If the answer is yes to all of these, the target is good, otherwise go back and revise it until all 5 criteria have been satisfied.

For example, *to increase touring capacity by 2 shows to X and Y venues in 2016.* If originally the target was to increase touring capacity to 8 shows per year, more than likely it would have been unachievable and unrealistic. A target should be stretching in order that progress and changes happen, but they should be achievable. Do what you know you can do and perhaps add a bit more.

This target is now SMART in so far as it is:

Specific – it clearly is about touring to new venues in deprived areas (rated in SIMD index)
Measurable – the number of shows and the number of venues are known
Achievable – the RFO knows it can do this work
Realistic – although stretching, the RFO knows this is a realistic piece of work
Timed – this will all be done in 2016

5.5 What are measures of success and why do we need them?

Success measures / performance indicators are how you know if what you have done has been done well. These need to be in your Plan from the beginning. Sometimes success measures are quantifiable, for example, the number of visitors to a gallery, number of tickets sold, the amount of money in increased revenue, the number of venues toured. However, we recognise that some of these are tangible and some are less so.

Creative Scotland is developing the Artistic and Creative Review Framework, and of course, EDI is embedded in this process. This may refer to access, the inclusive aesthetic or creative success of an aspect of diversity in a show or performance. We want to see access to good quality art for all of Scotland's people. Quality should never be compromised by EDI.

To support diversity, RFOs could mentor artists with protected characteristics, incubating their work, advising on arts practice and developing innovative aesthetics. Such a relationship could be valued by aspiring artists and make a huge difference to their professional careers.

Sometimes success measures are not easily quantifiable.
The most important thing about success measures is that they provide the tools for assessment and reflection. Without them it would not be possible to say what difference each RFOs EDI Action Plan has made to their own work as well as to Scottish arts, screen and creative industries at local, regional and national level.

5.6 Timelines

Creative Scotland has produced a 10 year plan for the arts, screen and creative industries, *Unlocking Potential, Embracing Ambition*. We know we have to work together on a long and sustained programme of work in

order to open these sectors up to all communities. EDI is not a quick fix and it can take a considerable time to achieve real change. Your EDI Action Plan may be for a three year period, or it may be longer.

Any work needs to have a deadline and the same is true in your EDI Action Plan. It is likely that a target cannot be reached within a year and so incremental improvement can be what is required. For example, *to increase touring capacity by 2 shows to X and Y venues in 2016, 3 shows in 2017 and to X, Y and Z venues in 2018.*

This clearly shows that for a particular piece of work a three year journey has been mapped out which demonstrates year in year improvements in number of shows and variety of venue destinations.

TOP TIP: Deadlines can be seductive. It does not automatically follow that there will be continuous improvement over time. It does not mean that there is an incremental formula for example x% in 2016, x+2% in 2017 and x+4% in 2018. Sometimes the Realistic and Achievable may require something like x% in 2016, x% in 2017 and x+1% in 2018.

An RFO may decide to continue a piece of work beyond the lifespan of their current EDI Action Plan and for example conclude that touring to different venues with an increased number of shows is also included in their 2018-21 EDI Action Plan.

5.7 Benchmarking

Creative Scotland encourages you to collect your own equalities data, and to analyse this and use it for your own purposes, as well as reporting to us in the Annual Statistical Survey. This reporting of data is important to allow for sector wide benchmarking activities.

Benchmarking is a very useful business tool for EDI Action Plans, allowing actual performance (against any assessment criteria in an EDI Action Plan) at the end of the first year to become the base line from which all future measurements can be made. This incremental analysis and proper evaluation of performance over a longer period of time can be a great tool for an RFO to narrate its EDI journey.

5.8 Assessing risk

Risk analysis is another important tool within an EDI Action Plan, and should be produced for every objective and target in the Plan. Risk

analysis is about mitigation. But managing risk can also be about identifying good business opportunities and being prepared. One example may be having good HR policies and practices, and staff training, to reduce the risk of employment discrimination against staff.

Risk is usually measured by a simple formula and this follows three simple steps.

1. Identifying all the risks for the **likelihood** – asking how likely is it for the risk to actually happen. You then assess this risk from 1 to 5 with 1 being a low likelihood risk and 5 being the most likely.

2. Identifying all risk for **impact** – asking yourselves what the impact on the organisation would be if that risk was to happen. You would then assess that risk from 1 to 5 with 1 being a low impact and 5 being the most severe.

3. The risk factor is then calculated by multiplying the likelihood score by the impact score.

As a guide, risk factor scores of:

5 to 10 are acceptable low level risks to the organisation, but caution is still required to ensure they do not escalate.

10 to 15 are medium level risks requiring attention but they are not critical. Action is required to stop the likelihood element.

15 to 25 are high level risks requiring immediate attention.

For example: RFO 1 decides that it is really committed to producing a strong EDI Action Plan and has assessed the risk in the following way:

Likelihood	Impact	Score
1 They are going to do it well, on time, have consulted stakeholders and meet Creative Scotland's requirements	5 This is 5 because the negative impact on RFO 1 of not doing a good EDI Action Plan would be serious	5 This is a very low score and does not need any further action

RFO 2 does not take its EDI Action Plan very seriously and has a very relaxed approach. It is therefore not likely to produce any risk analysis work but if it did it might look something like this:

Likelihood	Impact	Score
5 They are not doing this work and have no intention of meeting their Funding Agreement criteria	5 This is 5 because the negative impact on RFO 2 of not doing an EDI Action Plan is potentially very serious	25 This is a critical score and needs immediate attention

The scenario for RFO 2 could be serious, leading perhaps to cessation of the RFO funding. From the table above, it seems that the solution is to put more effort into preparing the EDI Action so as to reduce the likelihood of that risk happening. A likelihood factor of 3 (overall score therefore 15) is still worrying but not critical, 2 (overall score therefore 10) needs to be managed but not serious and 1 (overall score therefore 5) is the ideal result.

Doing this for every single target in your Action Plan will reveal useful management information and help you produce an EDI risk register – simply a list of your EDI risks and their scores. This should be reviewed every three months by senior management and every 6 months by the board.

Section 6: Managing your EDI Action Plan

6.1 Monitoring

Monitoring your EDI Action Plan is important for several key reasons

- it informs you of progress against your targets
- it provides opportunities for corrective actions and the relocation of resources where necessary
- it is the process which allows for accountability for public funding
- it allows the Board to see how the agreed EDI objectives are being delivered
- It is the basis on which EDI is assessed in your Annual Review Meeting with Creative Scotland

6.2 The monitoring cycle

It is important that the organisation is aware of who, when and how the monitoring information is collected and reported on. Good practice under normal conditions would be for every other meeting at Board level and monthly at senior management level. If there are difficult circumstances revealed either by the risk strategy of EDI Action Plan monitoring this may have to be adjusted to a closer level of frequency.

These reports should have the same status and gravitas as budget or finance reporting.

Section 7: some useful tools

7.1 SWOT Template

Strengths	Weaknesses
Opportunities	**Threats**

7.2 EDI Risk analysis template

Risk	Likelihood	Impact	Score	Action Required to mitigate risk
Risk 1				
Risk 2				
Risk 3				
Risk 4				
Risk 5				

7.3 EDI Action Plan checklist

Item	Task	Deadline	Started	In progress	Completed
1	Read Creative Scotland's Equality, Diversity And Inclusion Action Plans: A toolkit for RFOs				
2	Decide on who is going to lead this work				
3	Gather evidence				
4	Review previous EDI Action Plan				
5	Produce board engagement timetable and agree key dates for planning process				
6	Produce staff engagement timetable e.g. away days, SWOT production brainstorming sessions				
7	Produce EDI SWOT				
8	Decide on which protected characteristics groups the EDI Action Plan will cover				
9	Consider the Equality Impact Assessment Questions (in section 1.6)				
10	Produce EDI risk analysis				
11	Identify the EDI objectives				
12	Identify the targets for each objectives				
13	Check to see that each target is SMART				

Item	Task	Deadline	Started	In progress	Completed
14	Identify the success measures				
15	Identify the dates for each target deliverable				
16	Consider the risks for each area of work with the Action Plan and take appropriate action				
17	Produce first full draft				
18	Produce final draft				
19	E mail final version to Lead Officer				
20	Present final version for board agreement, following feedback from Creative Scotland				
21	Agree monitoring cycle with board				
22	Publish final version on the internet				
23	Produce monitoring reports timetable				
24	Produce report of EDI work to be used for annual review with Creative Scotland				

7.4 EDI Action Plan Template

Objective	Task	Target and date	Measures of success	Actual performance

Objective	Task	Target and date	Measures of success	Actual performance

Section 8: A Glossary of Useful Terms

8.1 Glossary

The Equality and Human Rights Commission has a very useful glossary which can be found with the following link http://www.equalityhumanrights.com/private-and-public-sector-guidance/guidance-all/glossary-terms

Access: Access can be physical, attitudinal and emotional. Of course it means making your venue or touring schedule as physically accessible as possible - for disabled people, older people, families etc. It is also about the attitude that employees, visitors, participants and audience members experience within a venue – do they feel welcome and can they enjoy and be part of the same experience as anyone else?

Dementia-friendly: Ensuring that people with dementia and their carers are included, empowered and supported. When a venue, organisation, project or community considers and meets the requirements of people with dementia in its planning, programming and delivery.

Disability-led: There is no set definition for a Disability-led project or organisation though usually key artistic leaders and decision-makers are disabled. Artistic work may or may not reference or be influenced by their disability.

Due regard: To 'have due regard' means that in carrying out all of its functions and day to day activities a listed public authority must consciously consider the needs of the general equality duty: to eliminate discrimination; advance equality of opportunity and foster good relations. www.equalityhumanrights.com/about-us/devolved-authorities/commission-scotland/public-sector-equality-duty-scotland/public-sector-equality-duty-faqs

EDI (Equalities, Diversity and Inclusion): 'Equalities' or 'equalities and diversity' are the terms that have been used by Creative Scotland, and widely adopted in the arts, film and creative industries sectors in Scotland, to cover EDI (Equality, Diversity and Inclusion). 'Equalities' is not constrained by the legal definitions of the Equality Act 2010, and includes arts and health & wellbeing as well as wider socio-economic issues. We now use the term 'EDI' or 'Equalities, Diversity and Inclusion' to indicate this broader definition, and to emphasise our commitment to

developing and supporting arts, film and creative industries that are more representative of the diversity in Scotland today.

Equality Act 2010: The Equality Act 2010 legally protects people from discrimination in the workplace and in wider society. It replaced previous anti-discrimination laws with a single Act, making the law easier to understand and strengthening protection in some situations. It sets out the different ways in which it's unlawful to treat someone.
www.legislation.gov.uk/ukpga/2010/15

Equality outcomes: The results a listed authority aims to achieve in order to further one or more of the needs of the general equality duty. The specific equality duties require listed public authorities to publish equality outcomes and report on progress.
Creative Scotland's Equality Outcomes can be found here –
http://www.creativescotland.com/__data/assets/word_doc/0011/23411/Creative-Scotland-Equalities-Outcomes-May-2013.doc

Family-friendly: Suitable or designed for all ages – can refer to audiences and participants, but also to working practices.

Public Sector Equality Duty (PSED): The duty on a public authority when carrying out its functions to have due regard to the need to eliminate unlawful discrimination and harassment, foster good relations and advance equality of opportunity.
www.equalityhumanrights.com/private-and-public-sector-guidance/public-sector-providers/public-sector-equality-duty

Protected characteristics: These are the grounds upon which discrimination is unlawful. The characteristics are: age, disability, gender reassignment, marriage and civil partnership, pregnancy and maternity, race / ethnicity, religion or belief, sex/gender and sexual orientation.
www.equalityhumanrights.com/private-and-public-sector-guidance/guidance-all/protected-characteristics

Regularly Funded Organisation (RFO): Organisations currently in receipt of Regular Funding from Creative Scotland. Regular Funding provides 3-year funding for organisations, and is one of the key means by which the ambitions, priorities and connecting themes highlighted in the Creative Scotland 10 Year Plan will be addressed. The current funding period is April 2015 to March 2018.
www.creativescotland.com/funding/funding-programmes/regular-funding

Social model of disability: The social model (as opposed to 'the medical model') says that disability discrimination is caused by the way (non-disabled) society reacts to a person's disability and not by their impairment or difference.
www.scope.org.uk/about-us/our-brand/social-model-of-disability

Fèisean nan Gàidheal

Dealbh-chluich na Nollaige

Àireamh air a' Chlàr Chùisean: 4.2013.02(d)

Adhbhar a' Phàipeir

Fiosrachadh a thoirt do bhuill a' Bhùird mun cuairt san robh Fèisean nan Gàidheal an sàs le dealbh-chluich na Nollaige 2015.

Bun Fhiosrachadh

Ghabh ceathrar luchd-cleasaiche an rathad eadar 30 Samhain agus 11 Dùbhlachd leis a' phanto Ghàidhlig "Marsaili agus a' bhleideag airgid".

Chaidh taisbeanaidhean a chumail ann an sgoiltean is tallaichean coimhearsnachd air feadh an dùthcha:

Diluain 30/11	1000	Bun sgoil Ghilcomstoun, Obar Dheathain
Dimàirt 01/12	1000	BSGLA, An Gearasdan (le BS Mhalaig is BS At Tharacle)
	1400	Bun sgoil Achadh na creige, an t-Òban (le BS na h-Àpainne is BS an t-Sàilein
Diciadain 02/12	1000	Bun sgoil Chondobhrait (le BS Innis an Uillt)
	1400	Bun sgoil Beinn Chamshroin (le BS Onthank)
Diardaoin 03/12	0930	Bun sgoil Taobh na Pairce
	1330	Bun sgoil Goodlyburn (le BS Obar Pheallaidh is Aberfeldy is BS Fharfhair)
Dihaoine 04/12	0900	Bun sgoil Thaigh a chladaich (le BS Chnoc a Chonaisg)
	1345	Bun sgoil Ghàidhlig Ghlaschu (le BS Gleann dàil)
Diluain 07/12	1330	Bun sgoil Bail' a Mhanaich (le BS Cheann a Bhàigh, BS Càirinis, BS Ìochdar & BS Dhalabròig)
Dimàirt 08/12	0900	Sgoil Bhàgh a Chaisteil
Diciadain 09/12	1000	Àrd Sgoil Phort Rìgh (le BS Phort Rìgh, BS Chille mhuire, BS Stafain)
	1330	Talla a Bhaile An Ath Leathainn (le BS An Ath Leathainn, BS Shlèite, BS Loch Carrainn is Sgoil Àraich a Phluic)
Diardaoin 10/12	1000	BSGI, Inbhir Nis (le BS Bhruach na Muilne & BS Gleann Urchadain)
	1330	BSGI, Inbhirnis (le Roinn Ghàidhlig Acadamaidh Rìoghail, Inbhir Nis)
	1900	Ironworks, Inbhir Nis (Taisbeanadh Poblach)
Dihaoine	10.30	Ionad Mac Phàil, Ulapul (le Àrd sgoil Ulapuil, BS Ulapuil, BS Gheàrrloach (Cl4-7)
	13.45	Bun sgoil Inbhir Pheofharain (le BS Chnoc na creige & BS Drochaid a bhanna)

Chaidh Marsaili a sgrìobhadh bho chionn beagan bhliadhnaichean le Calum Ailig Mac a' Mhaoilein, Dougie Beck is Aonghas MacLeòid, ag innse sgeul nighinn òig a tha air leth math air seinn ach, mar Cinderella, nach eil a' faighinn cothrom sam bith air sgàths da phiuthar eudach, grannda a th' aice. An lùib seo bha fealla-dhà, spòrs is an t-amaideas àbhaisteach a shaoilear bhon leithid a dhealbh-chluiche!

Bha Oifigear Dràma aig Fèisean nan Gàidheal, Aonghas MacLeòid, e fhèin a' cleasachd sa phanto còmhla ri triùir eile – Iain Beggs à Barraigh, Ellen NicDhòmhnaill is Catriona NicNeacail dithis òg à Inbhir Nis. Bha Daibhidh Walker gan stiùireadh, rinn Laura Cowie aodaich sònraichte is chuir Coinneach MacLeòid na dealbhan-cùil air dòigh.

Bha sinn an dùil ri còrr is mìle sgoilear aig na taisbeanaidhean panto am-bliadhna.

Gnìomh a dhìth
Thathar ag iarraidh air buill a' Bhùird fa-near a thoirt don fhiosrachadh mu Chuairt na Nollaige 2015 agus ghabhadh fiosrachadh a bharrachd a thoirt seachad aig a' choinneimh.

Eilidh NicCoinnich
Manaidsear Fèisgoil
Dùbhlachd 2015

MARSAILI

AGUS A' BHLEIDEAG AIRGID

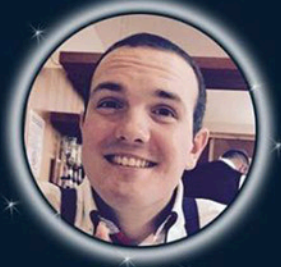

IAIN BEGGS

ELLEN NICDHÒMHNAILL

CATRIONA NICNEACAIL

AONGHAS MACLEÒID

NUAIR A THIG FERGIE FINEALTA DON BHAILE ANNS A BHEIL MARSAILI, SPÒG, GARBHINA AGUS GOIREASAG A' FUIREACH THA A H-UILE DUINE AIR BHIORAN FAIGHINN A-MACH CÒ A GHLÈIDHEAS A' BHLEIDEAG AIRGID – A' CHO-FHARPAIS SEINN AS AINMEIL SAN RÌOGHACHD. THAN A PEATHRAICHEAN GRÀNDA FADA NAM BARAIL FHÈIN A THAOBH AN CUID SEINN, ACH GHEIBH IAD A-MACH NACH EIL NA GUTHAN ÀCA BUILEACH CHO BINN 'S A THA IAD AN DÙIL....

WHEN FERGIE FINEALTA COMES TO THE VILLAGE WHERE MARSAILI, SPÒG, GARBHINA AND GOIREASAG LIVE, THERE IS GREAT SPECULATION AS TO WHO WILL WIN THE BLEIDEAG AIRGID (SILVER SNOWFLAKE) – THE MOST FAMOUS SINGING CONTEST IN THE COUNTRY. THE UGLY SISTERS THINK AN AWFUL LOT OF THEMSELVES, BUT THEY FIND OUT THAT THEIR VOICES AREN'T AS GOOD AS THEY THINK THEY ARE....

30 SAMHAIN - 11 DÙBHLACHD

TAISBEANAIDHEAN SGOILE

OBAR DHEATHAIN ≈ AN GEARASDAN ≈ AN T-ÒBAN ≈ CILLE BHRÌGHDE AND EAR COMAR NAN ALLT ≈ DÙN ÈIDEANN ≈ GLASCHU ≈ UIBHIST ≈ BARRAIGH AN T-EILEAN SGITHEANACH ≈ ULAPUL ≈ INBHIR PHEOFHARAIN ≈ INBHIR NIS

30 NOVEMBER - 11 DECEMBER

SCHOOL PERFORMANCES

ABERDEEN ≈ FORT WILLIAM ≈ OBAN ≈ EAST KILBRIDE ≈ CUMBERNAULD ≈ EDINBURGH GLASGOW ≈ UIST ≈ BARRA ≈ ISLE OF SKYE ≈ ULLAPOOL ≈ DINGWALL ≈ INVERNESS

TAISBEANADH POBLACH

DIARDAOIN 10 DÙBHLACHD AIG NA IRONWORKS, INBHIR NIS AIG 7F
(TIODHLACAN AIR AN DORAS)

PUBLIC PERFORMANCE

THURSDAY 10 DECEMBER AT THE IRONWORKS, INVERNESS AT 7PM
(DONATIONS ON THE DOOR)

fèisean NAN GÀIDHEAL

Tha Fèisean nan Gàidheal a' faotainn taic bho na buidhnean seo | Fèisean nan Gàidheal is supported by the following bodies

ALBA CHRUTHACHAL · The Scottish Government · HIE Highlands and Islands Enterprise · The Highland Council Comhairle na Gàidhealtachd · Argyll & Bute Council

Fèisean nan Gàidheal

Tasgadh: Tabhartasan Beaga nan Ealan Traidiseanta

Àireamh air a' Chlàr Chùisean: 4.2015.02(f)

Adhbhar a' Phàipeir

Fiosrachadh a thoirt do bhuill a' Bhùird mu adhrtais leis an sgeama Tasgadh a tha sinn a' ruith le taic bho Alba Chruthachail.

Bun Fhiosrachadh

Bidh cuimhne aig buill a' Bhùird gun do dh'aontaich Fèisean nan Gàidheal sgeama tabhartasan beaga son ealain traidiseanta a ghabhail os làimh le £35k bho Alba Chruthachail a bharrachd air maoin chunbhalach na buidhne. Dh'aontaich sinn gum biodh £31.5k ga sgaoileadh ann an tabhartasan leis a' chòrr air fhàgail againne airson cuideachadh le cosgaisean lìbhrigidh an sgeama.

Tha aithisg ghoirid a' leantainn a sgrìobh mi airson coinneamh de Bhuidheann Comhairleachaidh nan Ealan Traidiseanta aig Alba Chuthachail. Tha seo a' mìneachadh mar a chaidh dhuinn leis an dara chuibhreann de thabhartasan. 'S e 29 Gearran 2016 an ceann-latha mu dheireadh airson iarrtasan ann an 2015-16.

Bidh mi a' còmhradh ri Alba Chruthachail a dh'aithghearr airson faighinn a-mach am biodh iad airson a chumail a' dol leis an sgeama seo ann an 2016-17.

Gnìomh a dhìth

Thathar ag iarraidh air buill a' Bhùird fa-near a thoirt don adhartas le stiùireadh Tasgadh.

Art MacCarmaig
Ceannard
Dùbhlachd 2015

CREATIVE SCOTLAND TRADITIONAL ARTS ADVISORY GROUP MEETING
8th DECEMBER 2015
TASGADH UPDATE
Agenda Item XX

Funding Available

£31,500 is available to be disbursed in the financial year 2015-16 as per the guidelines agreed between Creative Scotland and Fèisean nan Gàidheal and published at feisean.org/tasgadh.

A list of all applications to Round 2 of Tasgadh is available in page 3 and those approved by the panel, with the relevant amounts agreed, is included in page 4.

The Panel

The panel met on 27 October to reach decisions on the Round 2 applications.

We are grateful to the panel members for the considerable time and diligence they bring to the task. The way in which we deal with applications is being refined with each meeting.

Round Two Summary

Tasgadh funds are fast turnaround and 'light touch'. The deadline for applications for Round 2 was 2 October and applicants were informed of the panel's decision by 29 October and letters of offer were issued within a week of the panel meeting.

In Round 2 we received 22 applications seeking funding of £27,039. That combined with the round one 'ask' of £46,326 equates to 230% of the total available for all three rounds.

The breakdown per art form of applications was follows:

Traditional Music	10
Traditional Dance	3
Traditional Storytelling	4
Multi (more than one of the qualifying art forms)	5

16 grants were approved, totalling £10,829, with the breakdown per art form as follows:

Traditional Music	10
Traditional Dance	1
Traditional Storytelling	1
Multi (more than one of the qualifying art forms)	4

Round Three

We have already advertised the remaining deadline of 19 February 2016 and will promote it more vigorously in the New Year.

Continuation

It would be helpful to have an indication from Creative Scotland as to whether the funding for Tasgadh will continue into 2016-17. It feels as if the fund is just getting established and the processes for deciding on grants is being refined from round to round.

Clearly, demand outstrips the funding available although the panel would, I feel, agree that while additional funding would be useful, the quality of applications has been such that, to date, we have been able to offer at least some funding to all of the project scored as being worthy of support.

Arthur Cormack
Fèisean nan Gàidheal
December 2015

TASGADH APPLICATIONS

DEADLINE: 02 October 2015

DATE OF APPLICATION	REFERENCE	APPLICANT NAME	PROJECT SUMMARY	AMOUNT APPLIED FOR	column 1
16.6.15	TASG/10/15/050	COMUNN GAIDHEALACHD AN OBAIN	OBAN MOD ACADEMY	£1,000	
21.8.15	TASG/10/15/051	SKYE YOUTH PIPE BAND	SECURE SERVICES OF A DRUMMING TUTOR	£1,000	
26.8.15	TASG/10/15/052	MULL AND IONA SCHOOLS PIPERS	PROVIDE DRUMMING TUITION IN SCHOOLS	£700	
17.9.15	TASG/10/15/053	ISLE OF SKYE PIPE BAND	PIPE BAND WORKSHOP/MASTERCLASS	£910	
21.9.15	TASG/10/15/054	JOHN SIKORSKI	PERSONAL DEVELOPMENT: SCOTTISH FIDDLE COURSE	£933	
22.9.15	TASG/10/15/055	DANNSA	WEEKEND OF DANCE TUTORING, PERFORMANCES ETC	£1,000	
29.9.15	TASG/10/15/056	TOBAR AN DUALCHAIS	RADIO PROGRAMMES ABOUT SKYE	£1,000	
30.9.15	TASG/10/15/057	HECTOR MACINNES	REHEARSE & RECORD PERFORMANCES (ARBURO)	£760	
30.9.15	TASG/10/15/058	SCOTS FIDDLE FESTIVAL	ANNUAL THREE DAY FESTIVAL - FIDDLE 2015	£1,000	
01.10.15	TASG/10/15/059	FÒRAM GÀIDHLIG LANNRAIG A TUATH	PROVISION OF FIDDLE CLASSES	£676	
01.10.15	TASG/10/15/060	A EDMISTON & L CAIRNS	INTERACTIVE WORKSHOP TOUR	£8,300	
01.10.15	TASG/10/15/061	SUIT AND PACE	"STORY BLANKET" PROJECT	£900	
01.10.15	TASG/10/15/062	THE MUCHTY MUSICMAKERS	SERIES OF SCOTTISH TRAD MUSIC WORKSHOPS	£550	
01.10.15	TASG/10/15/063	CRAIGIE HIGH SCHOOL	CEILIDH BAND DEVELOPMENT	£849.98	
01.10.15	TASG/10/15/064	HIGHLANDS & ISLANDS MUSIC FEST	FESTIVAL DAY	£1,000	
02.10.15	TASG/10/15/065	GLASGOW SKYE ASSOCIATION	SPECIAL CONCERT / CEILIDH AND WORKSHOP TOUR	£800	
02.10.15	TASG/10/15/066	BANNERFIELD BUSKERS	CREATION OF MUSIC PIECE & PERFORMANCES	£1,000	
02.10.15	TASG/10/15/067	COISIR GHAIDHLIG AN OBAIN	ATTEND VERONA-GARDA ESTATE FESTIVAL	£1,000	
02.10.15	TASG/10/15/068	MORAY WILDLIFE WATCH GROUP	OUTDOOR MUSIC SESSIONS/VIDEO PROJECT	£900	
02.10.15	TASG/10/15/069	MICHAELA ROWAN	REHEARSAL AND PERFORMANCES	£1,000	
02.10.15	TASG/10/15/070	MALLAIG HIGH SCHOOL	RESIDENTIAL MUSIC AND DANCE WEEKEND	£760	
02.10.15	TASG/10/15/071	TMSA	DISTRIBUTION OF TMSA EVENT CALENDAR	£1,000	
				£27,039	

TASGADH: TRADITIONAL ARTS SMALL GRANTS FUND

AWARDS FROM ROUND TWO WITH 2 OCTOBER 2015 DEADLINE

REFERENCE	APPLICANT NAME	PROJECT SUMMARY	AMOUNT APPLIED FOR	DECISION	ART FORM
TASG/10/15/050	COMUNN GAIDHEALACHD AN OBAIN	OBAN MOD ACADEMY	£1,000	£468	Music
TASG/10/15/051	SKYE YOUTH PIPE BAND	SECURE SERVICES OF A DRUMMING TUTOR	£1,000	£700	Music
TASG/10/15/052	MULL AND IONA SCHOOLS PIPERS	PROVIDE DRUMMING TUITION IN SCHOOLS	£700	£500	Music
TASG/10/15/053	ISLE OF SKYE PIPE BAND	PIPE BAND WORKSHOP/MASTERCLASS	£910	£750	Music
TASG/10/15/054	JOHN SIKORSKI	PERSONAL DEVELOPMENT: SCOTTISH FIDDLE COURSE	£933	£400	Music
TASG/10/15/055	DANNSA	WEEKEND OF DANCE TUTORING, PERFORMANCES ETC	£1,000	£1,000	Dance
TASG/10/15/056	TOBAR AN DUALCHAIS	RADIO PROGRAMMES ABOUT SKYE	£1,000	£750	Multi
TASG/10/15/058	SCOTS FIDDLE FESTIVAL	ANNUAL THREE DAY FESTIVAL - FIDDLE 2015	£1,000	£1,000	Music
TASG/10/15/059	FÒRAM GÀIDHLIG LANNRAIG A' TUATH	PROVISION OF FIDDLE CLASSES	£1,000	£676	Music
TASG/10/15/061	SUIT AND PACE	"STORY BLANKET" PROJECT	£900	£900	Storytelling
TASG/10/15/062	THE MUCHTY MUSICMAKERS	SERIES OF SCOTTISH TRAD MUSIC WORKSHOPS	£550	£400	Music
TASG/10/15/065	GLASGOW SKYE ASSOCIATION	SPECIAL CONCERT/CEILIDH AND WORKSHOP TOUR	£800	£800	Multi
TASG/10/15/066	BANNERFIELD BUSKERS	CREATION OF MUSIC PIECE & PERFORMANCES	£1,000	£600	Music
TASG/10/15/067	COISIR GHAIDHLIG AN OBAIN	ATTEND VERONA-GARDA ESTATE FESTIVAL	£1,000	£500	Music
TASG/10/15/070	MALLAIG HIGH SCHOOL	RESIDENTIAL MUSIC AND DANCE WEEKEND	£760	£600	Multi
TASG/10/15/071	TMSA	DISTRIBUTION OF TMSA EVENT CALENDAR	£1,000	£785	Multi
			£14,553	**£10,829**	

Fèisean nan Gàidheal

Cùisean Ionmhasail

Àireamh air a'Chlàr Chùisean: 4.2015.03

Anns an aithisg seo:	**Gnìomh a dhìth**
Àireamh air a' Chlàr Chùisean 4.2015.3(a)	Airson Fiosrachaidh agus Deasbaid
Teachd a-steach agus a-mach gu 2015-16	
Àireamh air a' Chlàr Chùisean 4.2015.3(b)	Aithris airson Fiosrachaidh
Suimean airgid anns a' bhanca agus fiosrachadh as ùire	
Àireamh air a' Chlàr Chùisean 4.2015.3(c)	Airson Fiosrachaidh agus Deasbaid
Cunntasan Ràitheil gu 30 Sultain 2015	
Àireamh air a' Chlàr Chùisean 4.2015.3(d)	Airson Fiosrachaidh
Tabhartasan nam Fèisean airson 2015-16	
Àireamh air a' Chlàr Chùisean 4.2015.3(e)	Airson Aontachaidh
Peinnseanan san Àite-obrach	

Anne Willoughby
Manaidsear Gnìomhna
Dùbhlachd 2015

Teachd a-steach agus a-mach 2015-16 leis mar a thionndaidh cùisean a-mach gu 30 Samhain 2015

Àireamh air a' Chlàr Chùisean: 4.2015.03(a)

TEACHD A-STEACH	**2015-16**	**ÙINE**	**FÌOR**
Prìomh Thabhartasan	£ 343,260.00	£ 228,840.00	£ 255,666.90
Cìsean Stiùiridh	£ 97,500.00	£ 65,000.00	£ 93,500.00
Sgeama Thabhartasan	£ 200,000.00	£ 133,333.33	£ 177,000.00
Maoin Leasachaidh nam Fèisean	£ 33,000.00	£ 22,000.00	£ 15,000.00
Uairean Bliadhnail	£ 8,000.00	£ 5,333.33	£ 8,000.00
Tabhartasan Beaga nan Ealan Traidiseanta	£ 35,000.00	£ 23,333.33	£ 0.00
Trèanadh	£ 10,500.00	£ 7,000.00	£ 8,000.00
Fèisgoil	£ 287,011.00	£ 191,340.67	£ 256,801.83
Fèis Bhlas	£ 205,869.00	£ 137,246.00	£ 194,724.47
Teachd-a-steach Eile a chaidh a Chosnadh	£ 13,500.00	£ 9,000.00	£ 6,051.65
Taic do Chèilidhean air Chuairt	£ 62,500.00	£ 41,666.67	£ 61,207.15
Tachartasan Còmhnaidheach Gàidhlig	£ 30,000.00	£ 20,000.00	£ 24,400.20
Sgrìobhadh Òrain Ghàidhlig, Tasglannan, Nithean Ùr-nodha	£ 19,800.00	£ 13,200.00	£ 14,800.00
Mòr-chuirmean is Cothroman Eadar-nàiseanta	£ 5,172.00	£ 3,448.00	£ 4,672.00
Goireasan is Pròg ram Didseatach	£ 2,500.00	£ 1,666.67	£ 2,500.00
Meadhanan/PR/Ùrachaidhean air an làrach-lìn/Cuairt-litir	£ 1,000.00	£ 666.67	£ 1,000.00
Seirbheis Clàr-pàighidh do na Fèisean	£ 3,348.00	£ 2,232.00	£ 4,752.00
Teachd-a-steach fhathast ri thogail	£ 34,476.00	£ 22,984.00	£ 2,002.00
TEACHD A-STEACH GU H-IOMLAN	**£ 1,392,436.00**	**£ 928,290.67**	**£ 1,130,078.20**
TEACHD A-MACH			
COSGAISEAN RUITH			
Tuarastalan an Luchd-obrach	£ 299,000.00	£ 199,333.33	£ 196,248.69
Suimeannan NIC	£ 33,186.00	£ 22,124.00	£ 19,094.17
Suimeannan Pàighte do Pheinnseanan	£ 14,950.00	£ 9,966.67	£ 5,473.92
Seirbheisean do na Fèisean: Tuarastalan Luchd-obrach is NI	£ 3,348.00	£ 2,232.00	£ 4,752.00
Siubhal, Àiteachan-fuirich, Biadh do Luchd-obrach	£ 20,000.00	£ 13,333.33	£ 15,541.35
Màl is Cìsean airson Oifisean	£ 27,000.00	£ 18,000.00	£ 18,469.60
Stuthan Pàipeir, Clò-bhualadh, Postachd is Lethbhreacan pàipeir	£ 14,000.00	£ 9,333.33	£ 6,356.14
Uisge is Dealain	£ 14,000.00	£ 9,333.33	£ 9,770.98
Cosgaisean a' Bhùird	£ 5,000.00	£ 3,333.33	£ 2,190.20
Cur Poileasaidh Dìon Chloinne an Gnìomh	£ 10,000.00	£ 6,666.67	£ 5,341.00
Àrachas	£ 7,000.00	£ 4,666.67	£ 0.00
Cosgaisean Beaga	£ 2,000.00	£ 1,333.33	£ 560.00
Cìsean Cunntasachd is Banca	£ 6,500.00	£ 4,333.33	£ 6,207.54
Cìsean Proifeiseanta	£ 2,000.00	£ 1,333.33	£ 1,311.58
A' Gleidheadh Stòras Ionnsramaidean	£ 2,000.00	£ 1,333.33	£ 1,339.64
Feuman Taice a Bharrachd	£ 2,000.00	£ 1,333.33	£ 0.00
Cosgaisean Calpa	£ 9,000.00	£ 6,000.00	£ 8,079.37
COSGAISEAN PHRÒGRAM			
Tabhartasan air am Pàigheadh A-mach	£ 186,903.00	£ 124,602.00	£ 88,797.00
Uairean Bliadhnail	£ 21,547.00	£ 14,364.67	£ 8,550.50
Maoin Leasachaidh nam Fèisean	£ 33,000.00	£ 22,000.00	£ 25,774.00
Tabhartasan Beaga nan Ealan Traidiseanta	£ 35,000.00	£ 23,333.33	£ 24,946.00
Cìs Stiùiridh Tabhartasan Beaga nan Ealan Traidiseanta	-£ 3,500.00	-£ 2,333.33	-£ 3,500.00

Pròg ram Trèanaidh	£ 10,500.00	£ 7,000.00	£ 4,814.16
Cìs Stiùiridh airson a' Phròg raim Trèanaidh	-£ 2,000.00	-£ 1,333.33	-£ 2,000.00
Fèisgoil	£ 287,011.00	£ 191,340.67	£ 160,416.15
Cìs Stiùiridh airson Fèisgoil	-£ 62,000.00	-£ 41,333.33	-£ 62,000.00
Co-labhairt Bhliadhnail	£ 10,000.00	£ 6,666.67	£ 9,446.09
Fèis Bhlas	£ 205,869.00	£ 137,246.00	£ 192,382.26
Cìs Stiùiridh airson Fèis Bhlas	-£ 15,000.00	-£ 10,000.00	-£ 15,000.00
Taic do Chèilidhean air Chuairt	£ 62,500.00	£ 41,666.67	£ 53,912.99
Cìs Stiùiridh airson Cèilidhdean air Chuairt	-£ 7,000.00	-£ 4,666.67	-£ 7,000.00
Tachartasan Còmhnaidheach Gàidhlig	£ 30,000.00	£ 20,000.00	£ 27,790.42
Cìs Stiùiridh airson Tachartasan Còmhnaidheach Gàidhlig	-£ 4,000.00	-£ 2,666.67	-£ 4,000.00
Sgrìobhadh Òrain Ghàidhlig, Tasglannan, Nithean Ùr-nodha	£ 19,800.00	£ 13,200.00	£ 19,941.54
Cìs Stiùiridh: Sgrìobhadh Òrain Ghàidhlig, Tasglannan	-£ 2,000.00	-£ 1,333.33	£ 0.00
Meadhanan/PR/Ùrachaidhean air an làrach-lìn/Cuairt-litir	£ 1,000.00	£ 666.67	£ 369.45
Mòr-chuirmean is Cothroman Eadar-nàiseanta	£ 5,172.00	£ 3,448.00	£ 3,672.00
Cìs Stiùiridh airson Mòr-chuirmean is Cothroman Eadar-nàiseanta	-£ 1,000.00	-£ 666.67	£ 0.00
Goireasan is Pròg ram Didseatach	£ 2,500.00	£ 1,666.67	£ 0.00
Cìs Stiùiridh airson Goireasan is Pròg ram Didseatach	-£ 1,000.00	-£ 666.67	£ 0.00
Cùl-taice	£ 10,650.00	£ 7,100.00	£ 0.00
FO-SHÙIM IOMLAN AIRSON CAITEACHAS	**£ 1,294,936.00**	**£ 863,290.67**	**£ 828,048.74**
Cìsean Stiùiridh	£ 97,500.00	£ 65,000.00	£ 93,500.00
CAITEACHAS IOMLAN	**£ 1,392,436.00**	**£ 928,290.67**	**£ 921,548.74**
Air a chur chun na Maoine Glèidhte	£ 14,625.00	£ 9,750.00	£ 14,025.00
CÒRR/(CALL)	**£ 0.00**	**£ 0.00**	**£ 208,529.46**

Fèisean nan Gàidheal

Cunntasan Ràitheil gu 30 Sultain 2015

Àireamh air a' Chlàr Chùisean: 4.2015.03(c)

Fèisean nan Gàidheal
Consolidated management accounts
Period ended 30 September 2015

Description	Total	Core activities	Blas Festival	Training	Feisgoil	Gaelic Residentials	ICT project - *restricted fund*	Archiving - *restricted fund*
	STATEMENT OF FINANCIAL ACTIVITIES							
INCOMING RESOURCES								
Creative Scotland	366,667	316,667	50,000	0				
Highland Council	327,364	37,794	69,869		219,701			
Comhairle nan Eilean Siar	19,040	19,040						
Argyll & Bute Council	32,000	20,000	12,000					
Highland & Islands Enterprise	81,791	75,791	6,000					
Bord na Gaidhlig	97,500	49,375	20,000		10,625	17,500		
Perth & Kinross Council	290	0			290			
Heritage Lottery Fund	12,800							12,800.00
Renfrewshire Council	1,694				1,694			
Membership fees	805	805						
Sponsorship income	100	100	0					
Sale of publications	528	528						
Instrument bank revenue	2,251	2,251						
Training registration fees	1,672			1,672				
Ceilidh Trails - other income	2,967	2,967	0					
Fèisgoil income	0				0			
Drama Festivals	4,400	4,400						
Management charges	93,500	93,500						
Box office / concerts	20,561	0	20,561					
Performance fees	689	689						
Wages reimbursed by Feisean	1,638	1,638						
Bank interest received	143	143						
Total incoming respources	**1,068,400**	**625,688**	**178,430**	**1,672**	**232,310**	**17,500**	**0**	**12,800**
RESOURCES EXPENDED								
Fundraising trading								
Instrument bank costs	7,319	7,319						
Commissions	0		0					
Artistes costs	86,384		86,384					
Travel and support	1,375		1,375					
PA& Lighting	2,388		2,388					
Venue hire	0		0					
Promotion	20,677		20,677					
Project manager	10,900		10,900					
Artistic director	9,900		9,900					
Cuairt nam Bàrd & others	0		0					
	138,944	7,319	131,625	0	0	0	0	0
Charitable activities								
Wages	149,505	145,505						4,000
Development officers & tutors	12,192				11,482	710		
Grants to Feisean	101,559	101,559						
Travelling	1,456				1,456			
Child protection costs	4,851	4,851						
Training	1,932	260		1,672				
Workshops	0				0			
Materials	4,330				4,330			
Evaluation	0				0			
Showcase concerts	0	0				0		
Archiving project	7,831							7,831
Feisgoil tutor costs	5,999				5,999			
Sgoil Shamhraidh	13,013					13,013		
Ceilidh trail	42,903	42,903						
Music Bursary Fund	23,203				23,203			
25th anniversary celebrations	0							
Festival costs	0	0						
Tachartasan Comhnaidh	8,929					8,929		
Celtic Neighbours	0					0		
Meanbh-chuileag / Pantomime	0				0			
Gaelic language development	691				691	0		
Project management	20,993	20,993			0			
Development Fund	0					0		
Fonn Ratharsair	0							
Inter Feis activities	0	0						
Meanbh Feis	0							
Management charges	93,500	24,000	0	0	69,500	0		0
	492,886	340,070	0	1,672	116,662	22,652	0	11,831
Governance costs								
Audit & accountancy	3,323	3,060	263					
Committee expenses	1,953	1,953						
Annual conference	7,573	7,573						
Legal & professional fees	4,093	4,093						
	16,941	16,678	263	0	0	0	0	0
Support costs								
Social security	12,172	12,172						
Pensions	4,105	4,105						
Staff travel & expenses	12,403	12,403						
Office rent	12,093	12,093						
Light and heat	2,005	2,005						

Fèisean nan Gàidheal
Consolidated management accounts
Period ended 30 September 2015

Description	Total	Core activities	Blas Festival	Training	Feisgoil	Gaelic Residentials	ICT project - *restricted fund*	Archiving - *restricted fund*
Insurance	620	0	620					
Capital costs	3,877	3,877						
Capital costs - ICT project	0						0	
Telephone	6,945	6,945						
Postage and stationery	5,880	3,948		232				1,700
Advertising	250	250						
Website costs	316	316	0					
Sundries	560	560						
Bank charges and interest	88	88	0					
Depreciation	2,903	83	0				2,820	
Loss on disposal of assets	0		0					
	64,217	58,845	620	232	0	0	2,820	1,700
Total resources expended	**712,987**	**422,911**	**132,508**	**1,904**	**116,662**	**22,652**	**2,820**	**13,531**
Net incoming / (outgoing) resources - for the period ended 30 June 2015	**355,414**	**202,777**	**45,922**	**(232)**	**115,649**	**(5,152)**	**(2,820)**	**(731)**
Total funds at 1 April 2015	162,482	132,247					22,559	7,676
Total funds at 30 September 2015	**517,896**	**335,024**	**45,922**	**(232)**	**115,649**	**(5,152)**	**19,739**	**6,945**

BALANCE SHEET AS AT 30 SEPTEMBER 2015

Fixed assets	
Computer equipment - cost	32,870
Computer equipment - depreciation b/fwd	(9,649)
Computer equipment - depreciation charge	(2,903)
	20,319
Current assets	
Grants receivable	182,969
Other debtors (loans to Feisean)	0
VAT	5,461
	188,431
Bank accounts	
FnG current account	2,893
FnG high interest account	304,512
Blas Festival current account	19,781
	327,185
Current liabilities	
Social security and other tax	(7,546)
Trade creditors	0
Grants to Feisean awarded but unpaid	0
Accrued expenses	(10,494)
	(18,039)
Net assets as at 30 September 2015	**517,896**

Tabhartasan nam Fèisean 2015-16 le na suimeannan pàighte gu 30 Samhain 2015

Àireamh air a' Chlàr Chùisean: 4.2015.03(d)

Tha an clàr a leanas a' sealltainn tabhartasan a tha air an aontachadh airson nam Fèisean, agus na th' air a bhith pàighte air a' cheann-latha shuas.

Ainm Fèise	InG	InG Dùbhlanach	Prìomh Thabhartas Fèise	Maoin Ùghdarras Ionadail	Tabhartas Leantainneach	Uairean a rèir Bliadhna	Tabhartas Uairean Bliadhnail	Sgeama Leasachaidh	Tabhartas Iomlan air a Thabhann	Còrr Pàighte	Còrr gun rèiteach
Comhairle na Gàidhealtachd											
Fèis an Earraich	√	√	£1,299.00	£2,217.00	£4,158.00	120	£900.00	£1,200.00	£9,774.00	£2,847.00	£6,927.00
Fèis Lochabair	√		£315.00	£537.00	£4,271.00	120	£900.00	£0.00	£6,023.00	£0.00	£6,023.00
Fèis nan Garbh Chrìochan	√	√	£2,313.00	£3,948.00	£4,246.00	120	£900.00	£1,200.00	£12,607.00	£8,229.00	£4,378.00
Fèis Chataibh	√		£1,520.00	£2,594.00	£3,699.00	80	£600.00	£0.00	£8,413.00	£4,414.00	£3,999.00
Fèis a' Bhealaich	√	√	£0.00	£0.00	£960.00	15	£112.50	£0.00	£1,072.50	£0.00	£1,072.50
Fèis Rois Òigridh	√	√	£0.00	£0.00	£0.00	0	£0.00	£0.00	£0.00	£0.00	£0.00
Fèis Rois nan Deugairean	√	√	£0.00	£0.00	£0.00	0	£0.00	£0.00	£0.00	£0.00	£0.00
Fèis Eige	√	√	£534.00	£912.00	£0.00	80	£600.00	£0.00	£2,046.00	£1,384.00	£662.00
Feis Ghallaibh	√	√	£0.00	£0.00	£1,976.00	50	£375.00	£0.00	£2,351.00	£1,175.50	£1,175.50
Fèis Farr	√		£0.00	£0.00	£1,346.00	0	£0.00	£0.00	£1,346.00	£0.00	£1,346.00
Fèis na h-Òige	√		£607.00	£1,035.00	£1,752.00	0	£0.00	£0.00	£3,394.00	£2,107.00	£1,287.00
Fèis Air an Oir	√	√	£270.00	£461.00	£3,188.00	20	£150.00	£0.00	£4,069.00	£2,419.00	£1,650.00
Feis Ghleann Albainn	√		£801.00	£1,368.00	£0.00	0	£0.00	£0.00	£2,169.00	£1,626.00	£543.00
Fèis Ratharsaidh	√	√	£0.00	£0.00	£0.00	0	£0.00	£0.00	£0.00	£0.00	£0.00
Fèis a' Bhaile	√		£1,100.00	£1,876.00	£1,840.00	120	£900.00	£0.00	£5,716.00	£3,827.00	£1,889.00
Fèis Òigridh na Mara	√	√	£62.00	£107.00	£3,887.00	120	£900.00	£0.00	£4,956.00	£577.00	£4,379.00
Fèis Inbhir Narann	√		£800.00	£1,364.00	£4,856.00	120	£900.00	£1,493.00	£9,413.00	£4,178.00	£5,235.00
Fèis Spè	√		£1,690.00	£2,885.00	£5,553.00	0	£0.00	£21,364.00	£31,492.00	£28,509.50	£2,982.50
Fèis an Iar Thuath	√	√	£302.00	£516.00	£620.00	0	£0.00	£0.00	£1,438.00	£0.00	£1,438.00
Fèis Thròdairnis	√	√	£1,336.00	£2,280.00	£242.00	50	£375.00	£0.00	£4,233.00	£2,899.50	£1,333.50
Feis a' Chaolais	√		£0.00	£0.00	£1,508.00	0	£0.00	£0.00	£1,508.00	£0.00	£1,508.00
Iomlan Comhairle na Gàidhealtach			**£12,949.00**	**£22,100.00**	**£44,102.00**	**1,015**	**£7,612.50**	**£25,257.00**	**£112,020.50**	**£64,192.50**	**£47,828.00**
Comhairle nan Eilean Siar											
Fèis Tìr a' Mhurain	√	√	£3,547.00	£1,350.00	£1,680.00	60	£450.00	£0.00	£7,027.00	£4,010.00	£3,017.00
Fèis Eilean an Fhraoich	√		£3,962.00	£1,800.00	£1,768.00	150	£1,125.00	£0.00	£8,655.00	£5,333.50	£3,321.50
Fèis Tìr an Eòrna	√	√	£3,287.00	£1,350.00	£944.00	50	£375.00	£0.00	£5,956.00	£4,002.50	£1,953.50
Fèis Bharraigh	√	√	£5,201.00	£1,350.00	£2,723.00	270	£2,025.00	£0.00	£11,299.00	£6,263.00	£5,036.00

Fèis Eilean na Hearadh	√	√	£1,984.00	£1,350.00	£0.00	10	£75.00	£0.00	£3,409.00	£2,875.50	£533.50
Fèis an Rubha	√		£1,755.00	£1,350.00	£272.00	0	£0.00	£0.00	£3,377.00	£2,666.00	£711.00
Fèis Taigh Dhonnchaidh	√	√	£0.00	£1,350.00	£0.00	0	£0.00	£0.00	£1,350.00	£1,350.00	£0.00
Iomlan Comhairle nan Eilean Siar			**£19,736.00**	**£9,900.00**	**£7,387.00**	**540**	**£4,050.00**	**£0.00**	**£41,073.00**	**£26,500.50**	**£14,572.50**
Earra-Ghàidheal agus Bhòid											
Fèis Cholla	√	√	£983.00	£0.00	£1,507.00	20	£150.00	£0.00	£2,640.00	£922.00	£1,718.00
Fèis Latharna	√		£931.50	£2,000.00	£5,040.00	100	£750.00	£0.00	£8,721.50	£5,004.50	£3,717.00
Fèis Mhuile	√	√	£1,275.00	£500.00	£0.00	38	£285.00	£0.00	£2,060.00	£0.00	£2,060.00
Fèis Thiriodh	√	√	£1,190.00	£1,500.00	£476.00	100	£750.00	£800.00	£4,716.00	£3,407.00	£1,309.00
Fèis Ìle agus Dhùira	√	√	£1,494.00	£3,500.00	£4,476.00	100	£750.00	£0.00	£10,220.00	£2,613.00	£7,607.00
Fèis na h-Appaine	√	√	£0.00	£0.00	£2,400.00	0	£0.00	£0.00	£2,400.00	£1,200.00	£1,200.00
Fèis Cheann Loch Goibhle	√		£1,528.00	£1,500.00	£1,016.00	50	£375.00	£0.00	£4,419.00	£0.00	£4,419.00
Iomlan Earra-Ghàidheal agus Bhòid			**£7,401.50**	**£9,000.00**	**£14,915.00**	**408**	**£3,060.00**	**£800.00**	**£35,176.50**	**£13,146.50**	**£22,030.00**
Sgìrean Eile/Bailtean Mòra											
Fèis Arainn	√		£2,600.00	£0.00	£3,120.00	0	£0.00	£0.00	£5,720.00	£3,510.00	£2,210.00
Fèis Mhoireibh	√	√	£1,690.00	£0.00	£1,970.00	60	£450.00	£0.00	£4,110.00	£1,492.00	£2,618.00
IOMLAN InG	**37**	**23**	**£44,376.50**	**£41,000.00**	**£71,494.00**	**2,023**	**£15,172.50**	**£26,057.00**	**£198,100.00**	**£108,841.50**	**£89,258.50**
Fèis Dhùn Èideann			£3,262.00	£0.00	£8,592.00	300	£2,250.00	£0.00	£14,104.00	£5,421.00	£8,683.00
Fèis Obair Dheathain			£0.00	£0.00	£0.00	0	£0.00	£0.00	£0.00	£0.00	£0.00
Feis Dhùn Bhreatainn			£0.00	£0.00	£456.00	20	£150.00	£0.00	£606.00	£0.00	£606.00
Fèis Lannraig a Tuath			£1,213.00	£0.00	£702.00	0	£0.00	£0.00	£1,915.00	£910.00	£1,005.00
Fèis Fhoirt			£4,550.00	£0.00	£4,900.00	200	£1,500.00	£0.00	£10,950.00	£6,613.00	£4,337.00
Feis Ghlaschu			£0.00	£0.00	£4,000.00	250	£1,875.00	£0.00	£5,875.00	£0.00	£5,875.00
Fèis Innis an Uillt			£575.00	£0.00	£0.00	20	£150.00	£0.00	£725.00	£0.00	£725.00
Fèis Phaislig			£1,782.00	£0.00	£0.00	0	£0.00	£0.00	£1,782.00	£1,336.00	£446.00
Iomlan Sgìrean Eile/Bailtean Mòra			**£15,672.00**	**£0.00**	**£23,740.00**	**850**	**£6,375.00**	**£0.00**	**£45,787.00**	**£19,282.00**	**£26,505.00**
			Prìomh Thabhartas Fèise	**Maoin Ùghdarras Ionadail**	**Tabhartas Leantainneach**	**Uairean a rèir Bliadhna**	**Tabhartas Uairean Bliadhnail**	**Sgeama Leasachaidh**	**Tabhartas Iomlan air a Thabhann**	**Còrr Pàighte**	**Còrr gun rèiteach**
GU H-IOMLAN			**£ 55,758.50**	**£ 41,000.00**	**£ 90,144.00**	**2,813**	**£ 21,097.50**	**£ 26,057.00**	**£ 234,057.00**	**£ 123,121.50**	**£ 110,935.50**

Fèisean nan Gàidheal

Riaghailtean Peinnsein Ùra airson an Àite-obrach

Puing air a' Chlàr-ghnothaich: 4.2015.03(e)

Adhbhar a' Phàipeir

Gus fiosrachadh a thoirt do Bhuill a' Bhùird a thaobh an adhartais a tha sinn a' dèanamh le bhith cur sgeama peinnsein iomchaidh an sàs a bhios coitcheann do gach neach-obrach.

Cùl-fhiosrachadh

Aig Coinneamh a' Bhùird san t-Sultain chaidh innse do Bhuill gun deach rannsachadh a dhèanamh gus sgeama peinnsein iomchaidh a lorg do luchd-obrach agus thugadh cead don Mhanaidsear Gnìomha aonta fo chùmhnant a chur air dòigh às leth Fèisean nan Gàidheal gus sgeama peinnsein ùir a chur an sàs.

Tha Fèisean nan Gàidheal a' toirt seachad sgeama peinnsein a-cheana a bha tro HSBC bho thùs, ach a chaidh a ghluasad gu M&S agus an uair sin gu Re-Assure san Lùnastal. Bha na peinnseanan M&S a' dèanamh gu math, ach seach gun deach an gluasad gu Re-Assure, chan eil fhios againn aig an ìre seo dè cho math 's a nì iad a-nis.

Mar a tha na cumhachan is cùmhnantan ag iarraidh, bidh sinn a' pàigheadh a-steach gu aon sgeama peinnsein airson gach neach-obrach, agus tha sinn an dùil gum pàigh sinn a-steach don sgeama a th' againn an-dràsta ma cho-dhùineas neach-obrach nach eil iad ag iarraidh a bhith nam ball den sgeama choitcheann ùr, agus faodaidh iad sin a dhèanamh ma tha iad air a shon.

'S e an ceann-latha a th' againn gus an sgeama a chur an sàs 1 Màrt 2016 agus tha sinn an dùil sin a dhèanamh agus sinn an-dràsta aig ceum 6 de na ceumannan gu h-ìosal.

(12 gu 9 mìosan mus tèid an sgeama a chur an sàs)

1. Bidh fios agaibh gum feum sibh a bhith deiseil gus seo a choileanadh
2. Thoiribh seachad ainm an neach sa chompanaidh agaibh ris am bithear a' dèiligeadh
3. Dèanaibh adhartas leis na planaichean agaibh

(9 gu 0 mìosan mus tèid an sgeama a chur an sàs)

4. Faighibh a-mach cò an luchd-obrach a dh'fheumas a dhol nam buill
5. Roghnaichibh am bathar-bog agaibh is dèanaibh sgrùdadh air na clàran
6. Roghnaichibh Sgeama Peinnsein

(Latha Tòiseachaidh)

7. Dèanaibh an luchd-obrach agaibh nam buill den sgeama

(Suas gu 6 seachdainean bhon latha tòiseachaidh)

8. Innsibh don luchd-obrach

(Suas gu 5 mìosan às dèidh an latha tòiseachaidh)

9. Cuiribh crìoch air an aithris dhearbhaidh agaibh (clàradh)
10. Cumaibh clàran
11. Cumaibh oirbh a' coileanadh nan dleastanasan leantainneach agaibh

Airson clàradh san sgeama choitcheann tha suimeannan as lugha ann a dh'fheumas am fastaiche a phàigheadh gus cumail ris na riaghailtean. 'S iad sin àireamh às a' cheud den chosnadh aig an neach-obrach:

Ceann-latha	An t-Sùim as Lugha bhon Fhastaiche	An t-Sùim iomlan as lugha
Ro 30/09/17	1%	2%
01/10/17 – 30/09/18	2%	5%
01/10/18 agus air adhart	3%	8%

Tha Fèisean nan Gàidheal an-dràsta a' pàigheadh 5% mar fhastaiche.

Fios às ùr
Chuir Anne Willoughby fios gu grunn chompanaidhean àrachais mòra agus companaidhean peinnsein. Ged a chaidh innse dhuinn gun robh grunn math chompanaidhean ann a bheireadh sgeama peinnsein seachad, cha do thill ach glè bheag dhiubh ag ràdh gun cuireadh iad sgeama air dòigh dhuinn. Bha ceist ann cuideachd a thaobh am biodh am bathar-bog againn freagarrach, tha sinn a' cleachdadh AccountEdge Plus an-dràsta agus chaidh sin ùrachadh gu bhith gabhail a-steach NEST, Now Pensions agus People's Pension.

Chaidh **NEST** a stèidheachadh le Riaghaltas na Rìoghachd Aonaichte gus peinnsean freagarrach a thabhann do dh'àiteachan-obrach. Leis an sgeama feumar cìs stiùiridh bhliadhnail a phàigheadh luach 0.3% agus le gach tabhartas a thèid a phàigheadh tha cìs luach 1.8%, agus chan eil e a' ceadachadh gluasadan a-mach no a-steach.

Tha cìs stiùiridh bhliadhnail luach 0.3% aig **Now Pensions** agus bho thràth an ath-bhliadhna bidh iad a' toirt a-steach cìs rianachd luach £40 gach mìos. Thathar an dùil gun lean càch iad a thaobh na cìse sin. Tha Now Pensions air a ruith le companaidh às an Danmhairg, ATP, a tha gu h-àraidh math air a bhith stiùireadh pheinnseanan gu ruige àm cluaineis agus tha iad a' ceadachadh ghluasadan gun chìsean, ach ma thèid suimeannan a ghluasad an co-bhuinn ri solaraiche ionmhasail dh'fhaodadh gum bi cìs ann.

Tha cìs stiùiridh bhliadhnail luach 0.5% aig **The People's Pension**, chan eil cìs ann airson gluasadan a-mach no a-steach - tha iad air an ruith le B&CE a tha air a bhith stiùireadh pheinseanan, gu h-àraidh ann an roinn na h-obrach togail, airson còrr is 30 bliadhna. Bhiodh cìs ann, luach £500, a dh'fheumadh am fastaiche a phàigheadh aon turas airson daoine a chlàraich às dèidh 23 Samhain 2015.

Tha an sgrìobhainn seo a gheibhear air-loidhne feumail ann a bhith sealltainn nan eadar-dhealachaidhean eadar na companaidhean gu h-àrd:
http://www.lentells.co.uk/sites/www.lentells.co.uk/files/u667/20141028_s_comparisons_nest_now_the_peoples_pension.pdf

Às dèidh dhuinn beachdachadh gu cùramach air na roghainnean, chlàraich sinn le People's Pension air 21 Dàmhair 2015. B' e as motha a thug oirnn sin a dhèanamh gun robh coltas ann gu bheil iad nas sùbailte agus nas earbsaiche, agus ged a tha a' chìs stiùiridh bhliadhnail aca beagan nas àirde, chan eil an còrr chosgaisean ann – aig an àm seo co-dhiù.

Sgrìobhaidh sinn gun luchd-obrach uile agus bruidhnidh sinn riutha mun bhuaidh a bhios ann air peinnseanan aig coinneamh luchd-obrach a bhios againn air 11 Dùbhlachd 2015.

Gnìomh a dhìth
Thathar ag iarraidh air Buill a' Bhùird aire a thoirt don adhartas gu ruige seo.

Anne Willoughby
Manaidsear Gnìomha
Dùbhlachd 2015

Fèisean nan Gàidheal

Lèirmheas Bliadhnail Alba Chruthachail

Àireamh air a' Chlàr Chùisean: 4.2015.03(g)

Adhbhar a' Phàipeir

Fiosrachadh a thoirt do bhuill a' Bhùird mar a chaidh leinn leis an lèirmheas bliadhnail a rinneadh le Alba Chruthachail air obair na buidhne agus am fiosrachadh a fhuaireadh an dèidh làimh.

Bun Fhiosrachadh

Anns an leabhar-làimhe a tha a' toirt taic dhan chùmhnant eadar Fèisean nan Gàidheal agus Alba Chruthachail tha iomradh air lèirmheas bliadhnail mar a leanas:

Lead Officers will conduct formal Annual Review meetings with Regularly Funded Organisations between October and December of each financial year covered by their Funding Agreement. Organisations who have previously been Foundation Organisations, Project Forming Programme Organisations and Annual Clients will have Annual Review meetings in 2015.

Annual Review meetings will be an opportunity for Lead Officers and Regularly Funded Organisations to discuss performance over the previous financial year, particularly in relation to progress against the agreed goals and milestones in their Artistic and Financial plans, and to consider their revised Artistic and Financial plans for the next financial year.

The Annual Review meetings will be attended by the Lead Officer. On some occasions they may be joined by other Creative Scotland staff, such as the relevant head of art form or specialism or their Director.

The Annual Review meetings will use the submitted Progress Report and updated Artistic and Financial plans as a springboard for discussion on the Regularly Funded Organisation's progress and achievements to date. They may also consider other documents and information which has been collected over the year, including artistic reports.

Following on from the Annual Review meeting, Lead Officers will write and send an Annual Feedback Letter and updated Funding Agreement for the next financial year to Regularly Funded Organisations in the last quarter of each financial year covered by the Funding Agreement.

Coinneamh 2015 agus Toraidhean

Chithear anns na duilleagan a leanas an aithisg adhartais a chur mi gu Brian Ó hEadhra air thoiseach air ar coinneamh a chaidh air adhart air 30mh Dàmhair ann an Inbhir Nis. Chithear, cuideachd, toradh ar còmhraidhean san litir a thàinig bho Bhrian an dèidh làimh.

Gnìomh a dhìth

Thathas ag iarraidh air buill a' Bhùird:

a) Fa-near a thoirt don litir a fhuaireadh bho Alba Chruthachail
b) Puingean sam bith a thogail air a bheil feum air deasbad

Art MacCarmaig
Ceannard
Dùbhlachd 2015

RFO Progress Report Template

1. Progress this year (April to September 2015)

a) How do you feel you have progressed overall this year against the artistic goals and milestones agreed in your Funding Agreement?

Recognising that we are only halfway through the year, we feel that progress has been good in delivering our agreed programme of work. We report each quarter on how we are delivering the main areas of our agreement with Creative Scotland and other funders. These reports are circulated to relevant Creative Scotland personnel and also contain management accounts and a breakdown of grants paid to Fèisean. The report for Q1 (to end June) has been circulated and the Q2 report will be available before the end of October.

b) Are there any aspects of your work that you would particular highlight in terms of:

- **Excellence and Experimentation**

  7 Fèisean have been granted a total of £37,858 from the Development Fund for projects with a total value of £117k.
  Fèis Spè has been offered £24k this year to support employment of a Development Officer to deliver an agreed programme of work.
  Fèis an Earraich has been offered funding to undertake the recording of demo tracks by young Gaelic singers working with local musicians.
  Fèis Spè has been working with two Irish participants in their Cèilidh Trail to compose an original Gàidhlig/Gaelige song which was performed at Blas.
  While the new commission for Blas 2015 did not involve writing new material there was work in arranging existing material.
  Gaelic Drama Summer School took place in Portree from 6-17 July and this included a performance of a newly-written play.
  Fèisgoil is currently touring Meanbh Chuileag to all schools where Gaelic medium education is available with a new play on the History of the Highlands.

- **Accessing and Enjoying Creative Experiences**

  43 Fèisean have been offered a total of £209,200 through the Grants Scheme and guidelines will be amended to ensure Fèisean are aware of MU rates and can work towards paying those rates over time.
  Demand is still high for musical instruments during the time of the Fèisean and we have been advertising instruments to get more hired out at other times of the year.
  Disclosures continue to be done centrally and we continue to carry out disclosure checks for individual Fèisean.
  Additional funding is available on demand for carers and/or additional tutors to ensure access for young people with additional support needs. So far, in 2015-16, no Fèisean have requested assistance.
  70 participants took part in Fèis Dràma Earra Ghàidheal with 15 preparatory workshops in Argyll and Lochaber primary schools. Around 10 drama workshops have taken place in 2 Highland secondary schools.
  Fèis Innis an Uillt, Fèis Mhoreibh and Fèis Lochabair have all benefitted from Sgioba G activities.
  There have been three early years sessions offered in Fort William, Appin and Lochgilphead so far this year, but more work has to be done on this.
  Each Fèis has at least one public performance - most have two - which are supported through the Grants Scheme.

Fèisean nan Gàidheal is running the Tasgadh fund with an additional £35k from Creative Scotland, £31.5k of which will be distributed in grants. The first of three deadlines for applications in 2015-16 was 3 July and 21 grants were made.
£21.5k has been offered to Fèisean to employ local administrators, equating to 1.7FTE.
Fèis an Iar-Dheas in Dumfries & Galloway has been granted membership of Fèisean nan Gàidheal.
Our Senior Development Officer attends HYAH Steering Group meetings and we will be working with the Hub in promoting a youth organised performance at the IronWorks in Inverness during Blas.
The 2015 Blas Festival programme took place from 4 to 12 September. A show featuring the songs of Runrig performed by various Gaelic singers was commissioned for this year.
5 Latha took place in April 2015 and the Gaelic Drama Summer School which took place in July, are Gaelic medium residential events.

- **Creative Scotland's Connecting Themes: i.e.**

  - **creative learning**

    A training workshop was organised for YMI tutors in August. Tutor training is being reviewed at present and workshops will be available later in the financial year, as normal. We have been actively encouraging tutors to take part in the Fèis Rois Training Programme.
    A series of Gaelic language training sessions for Fèis tutors will be organised in the second half of the financial year.
    We hope to complete the Heritage Lottery-funded Fuaran project by the end of September, which will have developed collecting and digitising skills among the young people involved.
    Cèilidh Trail participants underwent a week of intensive training at Fèis Alba in July, preceded by some weekend training events organised in their own localities.
    Elements of music business training were built in to Fèis Alba in July and we will offer further training, as necessary.
    The appointment of a full-time Fèisgoil Manager should result in significant development of the Fèisgoil service.
    Traditional Music tuition in all Highland Council primary schools and several Renfrewshire schools is continuing in school year 2015-16 though YMI.
    There have been no opportunities for Gaelic classes in schools so far in 2015-16 although we have been advertising the service to contacts within local authorities responsible for 1+2 languages.
    5 Latha took place in April 2015 with 19 Gaelic speaking participants who undertook a range of activities in a Gaelic residential event. The Gaelic Drama Summer School in July provided further opportunities in the context of a residential event.
    There have been no opportunities to offer CPD in Gaelic arts and culture to school teachers so far this year.

  - **equalities and diversity**

    Work has still to proceed with a view to ensuring an Equalities and Diversity Plan is in place before March 2016.

  - **digital**

    The majority of our communication is now carried out digitally. We have produced two newsletters to date in 2015-16, which were distributed

electronically, and we use our website, social media and Mailchimp to promote events and other initiatives.
Work has still to commence on production of new Gaelic and traditional music resources. The new Fèisgoil Manager will undertake this work.
Work has still to commence on digitisation of existing teaching and other resources to ensure greater access to them. The new Fèisgoil Manager will undertake this work.
The Fuaran project - collection and digitisation of traditional Gaelic songs - will be completed in September 2015 when the recorded songs will be made available.
We have purchased some of the equipment needed to launch an internet-based digital channel – FèisTV – to enable live streaming and archiving of events from Fèisean, Cèilidh Trails and Blas ensuring our work is available to a wide audience through various media.

- **the environment**
  We have begun recording carbon use among staff and Board members this year.
  We continue to offer events in a wide range of communities, reducing the need for people to travel to centres of population in order to access good quality creative experiences.

c) Are there any aspects of your work or operations that you would like to highlight as examples of good practice that could be shared with the rest of the sector?

The Tasgadh fund has the potential to be a model of good practice is devolving funding to bodies to deliver aspects of Creative Scotland's 10-Year Plan. It is early days but all the signs are that there is a lot of demand for the funding.

In general we believe the level of output from the Fèisean, with support from our staff, as well as the additional strategic programme run by Fèisean nan Gàidheal is an example of volunteers being properly supported to do work in their community, backed up by professional levels of service from an umbrella body.

While not wishing to highlight any aspect in particular at this stage, the way we operate has long been recognised as an example of good practice in the sector, for example in *Time to Shine*: "The traditional arts sector and in particular the Fèisean movement spearheaded by Fèisean nan Gàidheal is looked at with envy from many other parts of the globe. There is much that Scotland's young people's arts sector can learn from it in terms of how it is networked, how it reaches out beyond its perceived usual participants, how it identifies and supports talent and how it supports the continued up-skilling of its workforce."

Fiona Hyslop MSP, Scotland Government Cabinet Secretary for Culture in her speech *Past, Present & Future: Culture & Heritage in an Independent Scotland* said: "We know that immersion in cultural activity can help bolster the resilience and well-being of communities and individuals. I'm thinking here of Fèisean nan Gàidheal which is at the forefront of Gaelic arts development, with research suggesting that participation not only increases skills in young people but also self-esteem and a sense of identity"

d) Have you encountered any particular difficulties or issues in the delivery of you artistic plans this year?

We are fortunate in having secured regular funding which acted as a lever for us to secure additional funding from HIE. Bòrd na Gàidhlig has continued our contract and, along with the main local authorities with which we work, we are fortunate to have in place around 65-70% of the funding required to deliver our Plan.

We still have raise funds and earn income from delivering further services but have also made good progress with that so far this year.

e) Have you encountered any particular difficulties or issues in the delivery of you financial/governance plans this year?

Because of the foregoing, we have not experienced any particular difficulties, although a lot more time than normal has been spent on conversations with local authorities that have begun 'cuts by stealth'. While not cutting funding directly some have, for example, begun charging for the use of local schools where previously these had been free. This is a concern for the local Fèisean who had not budgeted for these charges and we are doing our best to have the costs mitigated.

2. Priorities for next year (enter year)

Artistic plans - please summarise

a) What do you see as your priorities for next year's artistic plans?

We have a well-established annual programme which is the focus for our delivery. However, our Programme Plan 2015-20 contains some new areas of work that we aim to progress in line with the timetable originally proposed. We will, for example, be ensuring that the achievements and work of young people and volunteers in the Fèisean is recognised through Arts Awards and Saltire Awards. We have had some training during this year and we aim to begin implementing the measures in line with our Plan in 2016-17 once Arts Awards, for example, can be assessed in Scotland.

b) Do you anticipate any emerging difficulties or issues in the delivery of your artistic plans for next year?

Since we did not receive all the funding we requested from Creative Scotland in the bid for regular funding, our programme will have to be cut to the funds available or we will raise additional funds. We expect to be able to fulfil our agreed programme although funding from local authorities, or cuts by stealth, may have a minor impact on our ability to do everything fully.

c) If you do, how do you plan to mitigate these?

At the moment the risk of not being able to deliver is very low. If we lack funds, we will fundraise of cut back levels of activity, effectively delivering what we can with the money available to us.

Creative Scotland's Connecting Themes- please summarise

a) What are your plans in terms of pursuing Creative Scotland's connecting themes next year?

We hope to see the outcomes of having employed a manager for the Fèisgoil service with an increased range of activities in our education work.

By March 2015, we will have an Equalities Plan in place and that shall influence our work from 2016 onwards.

We will also have launched our FèisTV digital online service, offering lessons online as well as live and recorded events from Fèisean, Cèilidh Trails and the Blas Festival.

It is likely that the requirement to keep a record of carbon use will be extended to tutors employed directly by Fèisean nan Gàidheal (e.g. YMI tutors) from April 2016.

b) Do you anticipate any emerging difficulties or issues in pursuing Creative Scotland's connecting themes next year?

We do not envisage any particular difficulties in pursuing areas of Creative Scotland's connecting themes that are shared with aims of our own Plan.

Financial/Governance plans- please summarise

a) What do you see as your priorities for next year's financial/governance plans?

In 2015-16 there will be a number of our Board standing down having come to the end of their 3-year term, or second 3-year term. This will necessitate an election which could result in about half the Board members being new. Induction training will be organised for them and staff will support them in their roles.

In addition, we have to ensure our pension scheme is compliant with new legislation, but we are well on the way with that and our date for completion of the process is 1 March 2016.

Once we have an Equalities Plan in place we will need to ensure that it permeates the work of the whole organisation. We will ensure that any existing policies that require updating will be reviewed.

b) Do you anticipate any emerging difficulties or issues in the delivery of your financial/governance plans for next year?

We do not envisage any particular difficulties in governance and believe our arrangements are fairly well developed and sound.

In relation to finance, we have a fair amount of income that we require to earn from delivering contracts, particularly in relation to Fèisgoil. Tendered contract opportunities to deliver anything at all in Gaelic have been non-existent for the best part of 15 months. This raises questions as to how well local authorities and public bodies are currently delivering their Gaelic Language Plans and also the extent to which Gaelic features in 1+2 languages initiatives among those authorities.

If contracts are not tendered there is a risk that we will not meet our earned income targets and that would have an impact on the portion of funding we could draw down from HIE, for example.

c) If you do, how do you plan to mitigate these?

If contracts are not tendered, the alternative is to chase contacts within local authorities and public bodies and offer to deliver projects for them. We are confident that with a full-time Fèisgoil Manager having been appointed, dedicated to that area of work, that we will make some gains in this respect.

3. Risk Assessment

a) On the basis of the comments you have provided how would you assess the level of risk to your operations against the following criteria:

Low	Variations in dates or locations of planned activity but, overall, retaining the scale and scope of artistic and financial plans as detailed in your funding agreement.	√

Medium	Variations to the scale, scope and financing of activity for either internal or external reasons and which impact on delivery outcomes but are not of operational concern.	
High	Variations to the scale, scope and financing of activity for either internal or external reasons which are of operational concern.	

4. Working Together

a) How would you describe your relationship with your Lead Officer this year?

Our relationship with our Lead Officer has been good over the past six months since Brian Ó hEadhra took on that role from Ian Smith. We have seen Brian at a couple of Board meetings, where his input has been constructive. We also worked with him closely in getting the Tasgadh fund established and Brian has remained part of that process.

b) How would you describe your relationship with Creative Scotland overall this year?

We have enjoyed a fine relationship with Creative Scotland more generally. Fèisean nan Gàidheal's CEO has attended a reception in the Scottish Parliament which gave him an opportunity to network with Creative Scotland staff and Board members. He is also a member of Creative Scotland's Traditional Arts Advisory Group and takes part regularly in those meetings. Fèisean nan Gàidheal's Chair has been invited to Chair Matters events but has been unable to attend.

c) Would you like to make any recommendations on how your relationship with your Lead Officer or Creative Scotland could be improved in the coming year?

At the moment, just six months in to a new relationship, we are content enough with how things are and cannot think of any area that would require an adjustment to contact with our Lead Officer. As ever, it would be nice to see other Creative Scotland personnel at some of our events, but we realise that geography does not always make that easy.

DOCUMENT 1/3

Arthur Cormack
CEO
Fèisean nan Gàidheal
Meall House
Portree,
Isle of Skye
IV51 9BZ

12 November 2015

Arthur, a charaid,

RFO ANNUAL FEEDBACK PROCESS

Following our meeting I am now in a position to send you the Annual Feedback Form that aims to set out the progress that Fèisean nan Gàidheal is making against the plans set out within the Funding Agreement it has with Creative Scotland for 2015/16.

This feedback has been informed by discussions that we have had this year, including the Annual Review meeting which took place on 30 October 2015. It aims to reflect the information that you provided to Creative Scotland in the Annual Progress Report and any other relevant material that we have discussed, including Board or equivalent papers, public reviews of your work, colleague /peer feedback, etc.

The feedback also identifies the degree of risk that we feel is attached to Fèisean nan Gàidheal delivering the plans outlined within the Funding Agreement, based on your own risk assessment and our recent conversations.

Progress Against Plan

In terms of progress against agreed plans, this Annual Feedback Form sets out:

- how we consider you are doing in terms of:
  - pursuing excellence and experimentation
  - enabling access and the enjoyment of creative experiences
  - the pursuit of Creative Scotland's four connecting themes (i.e. creative learning, equalities and diversity, digital, and environment)

- the progress you are making against the financial, management and governance goals and milestones agreed in your Funding Agreement

- where we believe there is good practice in your programme of work or operations that we would encourage you to share with both peers and the sector more generally

- any identified risks to the delivery of your agreed programme of work.

Risk Assessment

We encourage organisations across the portfolio of RFOs to be ambitious, and to take risks, in order to achieve clear artistic and managerial goals. However, we also need to ensure that public funding is being used responsibly.

We therefore have a duty to monitor the level of risk that we feel is attached to the successful delivery of your programme of work, as outlined in your Funding Agreements with us over the period of your Regular Funding.

At the Annual Review meeting we discussed and agreed the level of risk attached to the goals and milestones set out in your Funding Agreement for 2015/16. This has taken into account the following:

Artistic/creative plans: Are goals being achieved? Is the work of a high quality? Is the work/activity making an impact? Is there engagement with audiences in line with the agreed plan? Is the organisation taking measures to realise ambitions in terms of Creative Scotland's four connecting themes?

Finance, management and governance plans: Does the organisation produce accurate financial information on a regular basis? Is planned income being realised? Is there an appropriate risk assessment process in place? Does the organisation have appropriate governance and management structures in place and do they work effectively? Are adequate measures being taken to understand and report on the organisation's carbon footprint?

Equalities, diversity and inclusion: Information on Creative Scotland's expectations of RFOs in terms of equalities, diversity and inclusion will be

provided later this year and form a significant part of our assessment process in the forthcoming years of your Funding Agreement.

We have then given a low/medium/high risk ranking as follows:

Low	Variations in dates or locations of planned activity but, overall, retaining the scale and scope of artistic and financial plans as detailed in funding agreement.
Medium	Variations to the scale, scope and financing of activity for either internal or external reasons and which impact on delivery outcomes but are not of operational concern.
High	Variations to the scale, scope and financing of activity for either internal or external reasons which are of operational concern.

If you would like to discuss the content of this Annual Feedback Form in more detail or have any suggestions on how we might improve the feedback process, please feel free to contact me directly either by phone or email.

Mu dheireadh thall, bu toil leam ag ràdh gu bheil e air a bhith na thoilicheas dhomh a bhith ag obair leibh-se am bliadhna-sa agus ma bhios ceist sam bith oirbh, uair sam bith, dìreach cuiribh fios thugam.

ANNUAL FEEDBACK FORM - YEAR 1 - 2015/16

1. Progress Against Plan

Having reviewed the information available, Creative Scotland would make the following comments in terms of your progress against plan to date:

Pursuing excellence and experimentation

Overall we believe that Fèisean nan Gàidheal is *on plan* based on the following:

From the information provided on your RFO progress report and the subsequent RFO meeting it is clear that you are generally meeting your aims and objectives as set out in your original RFO agreement. The traffic light system you use in reporting to your board, and in quarterly reports for funders, give a clear indication as to how each project is progressing and where extra effort is required.

It is good to see that Fèis Spè has received funding for a development officer and has an agreed programme of work. It would be good to see this fèis grow year on year.

The Sgoil Shamhraidh Dhràma project is going as expected and it is encouraging that new work is being written and performed.

Meanbh Chuileag has been progressing well and has reached 1,700 schoolchildren. It is good to see them performing to Gaelic learners in primary schools too.

The Fèis an Earraich recording project is innovative and will help young singers to learn about the recording process.

The Fèis Spè collaboration project with young Irish artists is to be commended.

Blas festival is showcasing new works and collaborations between artists from across Scotland and further afield.

Accessing and enjoying creative experiences

Overall we believe that Fèisean nan Gàidheal is *on plan* based on the following:

It is clear that throughout the fèisean movement young people are experiencing creative and positive activities and tuition. It is positive to see that new fèisean - Fèis Apainn and Fèis Iar Dheas - are running well and that there are no 'failed' fèisean this year.

5 Latha is working well and it is encouraging that you are looking into possible expansion of this to other areas in the future.

It is good that funding is available to carers or tutors to support those with additional needs. There has been no uptake to date so perhaps some more promotion of this service could be done.

The drama work happening in Argyll is to be commended and it is good to see that various fèisean have benefited from Sgioba G activities.

The Tasgadh funding scheme is working well and the number of applications is healthy.

The pursuit of Creative Scotland's four connecting themes

Overall we believe that Fèisean nan Gàidheal is *on plan* based on the following:

You have explained that you understand the four connecting themes and that you are constantly monitoring the progress of each theme through your reports to your board.

Some positive actions include:
Ongoing tutor training activity
The additional work being done through the new Fèisgoil manager
The success of 5 latha which happens in a rural area and teaches sustainable crofting, fishing, crafts, etc.
There is a new Cèilidh Trail in the Western Isles which engages with rural and sometimes isolated audiences.

Your aims to increase digital activites such as online lessons, e-publishing and streaming of events is encouraging and we look forward to seeing this progress.

You agree that international work is important and you will seek to work in partnership with more international organisations and projects.

Progress against financial, management and governance goals and milestones

Overall we believe that Fèisean nan Gàidheal is *on plan* based on the following:

All staff are working well according to their work plans. The board is working well but you will be seeking new members when the terms of current members come to an end. This is in hand and you will ensure that any training needs of board members are met and that they receive a full induction on joining the board.

You have sufficient reserves in your budget to cover any unforeseen financial obligations.

You recognise that local authorities are under severe financial pressure and are continually seeking other funding sources to ensure financial stability.

We recognise that you are endeavouring to record and, through time, reduce your carbon footprint and improve environmental impacts. It is good to know that you are developing your Equalities & Diversity Plan which you plan to have ready by April 2016.

Good practice in your programme of work or operations:

In discussion we identified the following examples of good practice in your programme of work/operations which we would encourage you to consider sharing with peers and/or the sector more widely. If you feel Creative Scotland can assist with that then please let me know.

- 5 Latha
- Blas Festival
- Tasgadh – Trad Arts Small Grant Scheme
- Volunteer/Community engagement in local fèisean

2. Risk Assessment

Based on the information available, Creative Scotland would assess the current level of risk to the successful delivery of the programme of work agreed in your Funding Agreement as:

Low

At this time we do not think there is any need to take any specific remedial action but we would encourage you to continue to monitor your programme of work and operations on a regular basis and flag to me, at the earliest opportunity, any factors you become aware of that could have a material impact on these.

FORWARD PLANNING

Funding Agreement Refresh

It would be our normal practice to attach planning templates (artistic/creative, finance/management/governance, and connecting themes) to your Annual Feedback Form to allow us to start discussing detailed activities and budget for the remaining years of your RFO Funding Agreement. This year, however, the Scottish Government will not be in a position to issue budgets to public bodies in Scotland until after the UK Government publishes its spending plans in late November 2015. This in turn means that Creative Scotland will have to delay issuing planning templates until such time as we have budget confirmation.

Once completed, we will use these templates to discuss and agree your detailed programme and budget for Year 2, and your indicative budget for Year 3 of this RFO funding period, recognising that your plans may change from those in your original Funding Agreement due to developments in your own programme of work and/or changes in the level of budget available to Creative Scotland.

The delay in this year's planning cycle means that the return date for these planning templates and the subsequent date when your refreshed Funding Agreement for Year 2 needs to be signed and return to Creative Scotland will also be delayed beyond the date anticipated in the Working Together document. We now anticipate that templates will need to be returned by the end of March 2016 and refreshed Funding Agreements signed and returned to Creative Scotland by mid May 2016. This timetable may change subject to when Creative Scotland actually receives our budget information from Scottish Government. We are very sorry for this delay and will be in touch as soon as there is a firm timetable in place to confirm final issue and return.

To accommodate these delays in the planning cycle, we anticipate still processing a First Quarter Year 2 RFO payment in April 2016, which will likely be before your refreshed Funding Agreement is agreed by Creative Scotland. Any budget or scheduling changes resulting from your refreshed Funding Agreement will be taken account of in subsequent RFO quarterly payments.

Leis gach Deagh Dhùrachd,

Brian Ó hEadhra

Fèisean nan Gàidheal

Geàrr-aithisgean Luchd-obrach

Àireamh air a' Chlàr Chùisean: 4.2015.05(a)

Ainm	Art MacCarmaig
Dreuchd	Ceannard

Cinn-latha chudromach san leabhar-latha bho chaidh a' choinneamh mu dheireadh a chumail

21.09.15 Coinneamh le Dòmhnall MacNèill bho Chomann na Gàidhlig ann am Port Rìgh
22.09.15 Coinneamh le Ann Marie Reid bho Iomairt na Gàidhealtachd agus nan Eilean
05.06.15 Làthaireachd aig Coinneamh Bhliadhnail agus Co-labhairt Fèisean nan Gàidheal
28.09.15 Coinneamh de Chomann nam Pàrant Port Rìgh (Iomairtean)
29.09.15 Thug mi seachad òraid aig An t-Allan Beag san Aghaidh Mhòir
02.10.15 Coinneamh le Iain Eachann Ros ann an Inbhir Nis airson bruidhinn mu cho-obrachadh le Belladrum
14.10.15 Coinneamh le Alasdair Allan anns an Òban airson còmhradh mu Bhile an Fhoghlaim (Alba)
21.10.15 Làthaireachd aig fosgladh le Nicola Sturgeon de dh'Ionad Iain Nobail aig Sabhal Mòr Ostaig
27.10.15 Coinneamh de Phanal Tasgadh
28.10.15 Coinneamh le Stiùbhairt Maxwell BPA mu Bhile an Fhoghlaim (Alba)
03.11.15 Coinneamh sgioba obrach air fòn
17.11.15 Trèanadh air mar a dh'obraicheas làrach-lìn ùr na buidhne
18.11.15 An làthair aig Duaisean Gàidhlig na h-Alba ann an Glaschu
27.11.15 Seisean trèanaidh air Photoshop do sgioba Inbhir Nis
03.12.15 Coinneamh aig Comhairle na Gàidhealtachd
08.12.15 Compàirt ann an coinneamh Buidheann Comhairleachaidh nan Ealan Traidiseanta aig Alba Chruthachail

Taic-airgid

Tha mi air £500.00 de ghoistidheachd aontachadh airson taic a chumail ri Talla nan Seòid aig Duaisean Ceòl Traidiseanta na h-Alba.

Tha mi cuideachd air £500.00 de ghoistidheachd aontachadh airson taic a chumail ri Duais na Gàidhlig anns an fharpais Film G.

Duaisean Gàidhlig na h-Alba

Chaidh Fèisean nan Gàidheal a chur air adhart ann an ceithir raointean aig Duaisean Gàidhlig na h-Alba agus ghlèidh Blas "An Duais airson Tachartas" aig Bòrd na Gàidhlig.

AINM	**CALUM AILIG MACMHAOLAIN**			
DREUCHD	**MANAIDSEAR LEASACHAIDH**			
Taic do is ag Adhartachadh nam Fèisean	**A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan**	**Ag Adhartachadh Ealain is Cultar na Gàidhlig an Lùib Oideachadh Cruthachail**	**A' Tarraing Luchd-èisteachd is a' Leudachadh nan Àireamhan aca**	**Riaghladh is Luchd-obrach**

Àir.		**Raon sa Phlana Pròghraim**
Alba Chruthachail - Àrd-amasan **A' toirt aithne do is a' cur sùim ann an sàr obair is daoine a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain, ann am film is telebhisean agus sna gnìomhachasan cruthachail**		
AC1	Maoineachadh airson leasachaidhean ùra tro Mhaoin Leasachaidh nam Fèisean	
	Air a bhliadhna seo tha sia Fèisean air taic fhaighinn bhon mhaoin Leasachaidh: • Fèis Spè - £25,334 (£24,334 airson dreuchd oifigear leasachaidh agus £1,000 airson comharrachadh 25 bliadhna den fhèis) • Fèis Inbhir Narainn - £1,493 (£965 airson deireadh-seachdain phìobaireachd agus 528 airson	

	còmhlan-ciùil Òigridh a chuir air dòigh) • Fèis an Earraich - £1,200 airson pròiseact clàraidh • Fèis Eilean an Fhraoich - £1,500 airson comharrachadh 25 bliadhna den fhèis • Fèis Thiriodh - £800 airson comharrachadh 25 bliadhna den fhèis • Fèis nan Garbh Chriochan - £1,200 airson comharrachadh 25 bliadhna den fhèis • Fèis air an Oir - £750 airson deireadh-sheachdain dha deugairean	
AC2	Taic ro-innleachdail do dh'Fhèisean a tha airson an obair aca a leudachadh agus a tha airson pròg ram obrach fad na bliadhna a chur air chois	
	Tha Fèis Spè a' fhaighinn taic tron sgeama Leasachaidh gus neach-obrach làn-ùine a chumail an dreuchd gus program na fèisean neartachadh sa leasachadh.	
AC3	Taic do dh'obair ùr agus obair a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain Ghàidhlig	
	Tha sinn a' cur fàilte air beachdan ùra sam bith bho na Fèisean 's tha sinn ag amas air an leithid de phròiseactan a mhaoineachadh tron mhaoin leasachaidh againn fhìn, cho fad 's a tha e comasach, le taic a bharrachd maoin eile a ghlèidheil bho bhuidhnean maoineachaidh eile.	
AC4	Taic do bhith sgrìobhadh òrain Ghàidhlig ùra	
	Thug sinn taic do Fèis Spè a bha an sàs le bhith sgrìobhadh òrain Ghàidhlig is Gaeilge air an t-samhradh seo chaidh. Bha seo mar phàirt e phròiseact co-iomlaid a bha an fhèis an sàs ann, mar phàirt dheth bha dithis à Èirinn mar phàirt den Chèilidh air chuairt aca am bliadhna.	
AC5	Cothroman do luchd-ciùil, luchd-dràma is seinneadairean a bhith leasachadh sgilean sgrìobhaidh ùra tro choimiseanan ùra	
	Ged nach robh coimisean sònraichte againn aig Blas am bliadhna, chuir sinn cuirm sònraichte, 'Òran', air dòigh gus buaidh an Còmhlan Runrig a chomharrachadh, gu h-àraidh Calum is Rory Dòmhnallach. Anns na beagan miosan ri teachd bidh sinn a beachdachadh air coimisean ùra airson Blas 2016.	
Tha cothrom aig a h-uile duine pàirt a ghabhail ann is tlachd fhaighinn às na h-ealain is nithean cruthachail		
AC11	Bùithtean-obrach is pròg raman le Meanbh-Chuileag (tro mheadhan na Gàidhlig no a tha ag èirigh às a' Ghàidhlig)	
	Thug mi taic do Aonghas an cuairt 'Eachdraidh na Gàidhealtachd' a chuir air dòigh, 's bidh e dol timcheall sgoiltean air feadh na dùthcha suas dhan Damhair. Bha mi an sàs le beagan dhan ullachadh agus sanasachd airson Panto na bliadhna sa a bhios air an rathad eadar 30 Samhain – 11 Dùbhlachd	
AC12	Obair Ghàidhlig aig na Fèisean le Sgioba-G	
	Bha an Sgioba-G aig Fèis Chataibh air an t-samhradh seo agus aig Fèis a' Bhaile san Damhair. Tha sinn an-dràsta a' coimhead air trèanadh a chuir air dòigh do dhaoine a dh' fhaodadh a bhith lìbhrigeadh seiseanan Gàidhlig aig Fèisean le dùil gum bi seo a' gabhail àite sa bhliadhn' ùr.	
AC13	A' stèidheachadh agus a' toirt sreath de thachartasan ealain Ghàidhlig gu buil airson clann nan tràth-bhliadhnaichean ann am foghlam Gàidhlig, a' gabhail a-steach ceòl, òrain, dràma agus pupaidean	
	Bidh sinn ag amas air an obair a chaidh a dhèanamh le Hùb-Hàb agus Dougie Beck a leasachadh air na miosan ri teachd. Tha mi uamhasach toilichte gum bi Eilidh NicCoinnich a' tòiseachadh aig Fèisean nan Gàidheal mar Manaidsear Fèisgoil, 's tha fhiosam gum bi beachdan mhath aice gus am pròiseact seo a thoirt air adhart.	
Thèid cruth-atharrachadh a thoirt air àiteachan is beatha dhaoine tro mhac-meanmna dhaoine, àrd-amasan agus tuigse air na e an comas do dhaoine a chruthachadh		
AC17	Taic do bhuidhnean coimhearsnachd a tha ag iarraidh Fèisean ùra a stèidheachadh	
	Ged nach eil iarrtasan ùra air nochdadh anns na trì miosan a dh' fhalbh, chum Fèis Phaàislig a' chiad tachartais aca a bha air leth soirbheachail. Tha Nicola air adhartas mhath a dhèanamh le buidheann ann an Obar Dheathain gus Fèis ath-steidheachadh an sin, bidh iad an dòchas a' chiad tachartas às ùire aca a chumail sa Cheitean.	
AC19	A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas, a' gabhail a-steach coimisean ùr agus a' leudachadh na Fèise gu bhith ag obair ann an sgìrean eile	
	Tha mi frithealadh coinneamhan den bhuidhean-gnìomh aig Bhlas agus tha mi a' suidhe air Bòrd Bhlais. Bidh mi conaltradh gu tric le stiùiriche na Fèise agus ri ceannard na buidhne air gnothaichean co-cheangailte ris an fhèis. Bha mi nap rep/fear-an-taighe aig tri thachartasan air a' bhliadhna seo. Feumaidh mi ràdh gu robh na consartan aig a robh mi cho math ri consartan a tha mi air fhaicinn aig Blas tron a' bhliadhna agus bha deagh fhaireachdain a-measg an luchd-èisteachd aig gach tachartas. Tha sinn air a' chiad choinneamh planaidh a chumail airson Blas 2016 's tha sinn a' coimhead air adhart ri bhith togail air soirbheachas na bliadhna seo.	
AC20	Cothroman air tachartasan còmhnaidheach, leis na h-ealain Ghàidhlig agus le cur-seachadan ann an coimhearsnachdan, air an cumail ann an Gàidhlig	

	Thug mi beagan taic agus stiùir dha Aonghas MacLeòid a bha gu mòr an sàs le bhith cur an Sgoile Shamhraidh Dràma 2015 air dòigh. Leis gu robh mi air fòrladh atharail cha d' fhuair mi faisg air an tachartas am bliadhna gu mì-fhortanach ach tha a h-uile coltas ann gu robh e air leth soirbheachail agus chan eil teagamh nach robh sin air sgath an obair chruaidh a rinn Aonghas ron an tachartas agus an sgioba bha an sàs re na cola-deug. Chaidh an dàrna Fèis nan Òran a chumail air 11/12 Sultain agus bha e a-rithist air leth soirbheachail. Bidh sinn a' coimhead ri seo a chumail a-rithist ann an 2016 agus thèid 5 latha 2016 a chumail eadar 4-9 Giblean agus bidh an Sgoil Shamhraidh Dràma 2016 a' gabhail àite san Iuchar.	
Thèid beachdan-smaoin a chur an gnìomh le caochladh luchd-obrach is cheannardan sgileil a nì obair ann an co-cheangail ri chèile		
AC21	A' cumail a' tairgse taic ro-innleachdail is phragtaigeach tro lìonra de dh'Oifigearan Leasachaidh agus gach oifigear a' coimhead às dèidh grunn Fhèisean	
	Tha mi a' cumail stiùir air an sgioba leasachaidh gu làitheil agus a' toirt cuideachadh dhaibh mar a bhios iomchaidh. Air na miosan a dh' fhalbh tha mi air a bhith conaltradh riutha gu tric a' dèanamh cinnteach gu bheil an taic cheart aca agus gu bheil iad a stiùireadh an ùine aca fhèin cho math 's is urrainn gus an taic is èifeachdaiche a thoirt seachad dha na Fèisean.	
AC25	Trèanadh cunbhalach do luchd-obrach Fèisean nan Gàidheal is nam Fèisean fhèin	
	Chuir mi air dòigh na measaidhean leis an sgioba leasachaidh na bu thràithe air a' bhliadhna agus bhon a sin tha sinn air togail air trèanadh a bhiodh iomchaidh dhaibh 's bidh mi 'g obair leis a' mhanaidsear gnìomha gus cothroman trènaidh a chuir air dòigh dhaibh ro dheireadh na bliadhna. Tha mi air iarraidh oirre cuideachd a bhith cumail sùil air cothroman sam bith a dh' fhaodadh èirigh 's a tha iad fhèin a faireachdainn a bhiodh feumail dhaibh nan obair.	
AC26	A' dol an sàs ann an obair chom-pàirteach gus tuilleadh chothroman a thoirt do dhaoine òga adhartas a dhèanamh	
	Tha e follaiseach gu robh buaidh mhòr aig Ceòl nam Fèis an uiridh agus na cothroman a fhuair na Cèilidhean air Chuairt aig Na Geammanan Co-fhlaitheis 's bidh sinn a' dèanamh oidhirp coimhead ri tuilleadh cothroman dhaibh aig Fèisean Ciùil is tachartasan sònraichte agus tro iomlaidean re 2015 agus 2016.	
Tha Alba na dùthaich shònraichte, chruthachail aig a bheil ceanglaichean ris an t-saoghal		
AC27	A' cuideachadh nam Fèisean le bhith cur ar Poileasaidh Gàidhlig an gnìomh	
	Tha mi toirt taic le eadar-theangachaidhean aig diofar amannan agus a' toirt stiùir do dh' oifigearan ma tha ceistean sam bith ag eirigh	
AC28	Taic do bhith leudachadh an àireamh Chèilidhean air Chuairt as t-samhradh	
	Thug Nicola Simpson 's mi fhìn taic do Shona le bhith cur air dòigh Cèilidh air Chuairt na h-Eileanan Siar am bliadhna. Bha seo a' gabhail a-steach togail airgid, a' cur an turas air dòigh le cothroman sònraichte aig Fèis Cheilteach Innse Gall mar phàirt den turas.	
AC29	A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas, a' gabhail a-steach coimisean ùr agus a' leudachadh na Fèise gu bhith ag obair ann an sgìrean eile	
	Faic AC19	
AC30	A' tagradh gum bi pàirt aig na Fèisean ann an tachartasan nàiseanta agus ann am bliadhnaichean a tha comharrachadh chuspairean sònraichte	
	Bha Cèilidh air Chuairt na h-Eileanan Siar a' cluiche aig tachartasan biadh is deoch am bliadhna mar phàirt den clàr Samhraidh aca.	
AC31	A' gabhail pàirt ann an tachartasan ann an Alba agus thall thairis far a bheil cothrom ar n-obair a thaisbeanadh	
	Fhuair sinn cothrom luchd-ciùil a chuir air dòigh aig co-làbhair airson gnìomhachasan sòisealta ann an Inbhir Nis san t-Òg mhìos agus bha e fìor mhath buidhnean eile a choinneachadh an seo le dòchas co-obrachadh a steidheachadh le cuid dhiubh. Bha sinn cuideachd an sàs le bhith a' cur luchd-ciùil air dòigh airson Fèille Bhradain a bha gabhail àite ann an Inbhir Nis air 4/5 Sultain. Ged nach eil mi air fios fhaighinn fhathast airson coinneachadh bho Iain Hamilton, HIE, tha mi 'n dùil gun tachair seo san Dùbhlachd 's e ag iarraidh bruidhinn rinn a thaobh cothroman dh' òigirdh na Fèisean anns an gnìomhachas ciùil.	
Alba Chruthachail – Cuspairean Co-cheangailte **Ionnsachadh cruthachail: Tha sinn airson a bhith nar buidheann ionnsachaidh agus feadhainn eile a bhrosnachadh gu bhith mar an ceudna. Tha cruaidh fheum air ionnsachadh ma tha ginealaichean ùra gu bhith uidheamaichte gus togail air na tha soirbheachadh an-diugh agus gus obair innleachdach ùr a chruthachadh iad fhèin.**		
AC34	Trèanadh cunbhalach ann an sgilean Gàidhlig do dh'oidean nam Fèisean gus dèanamh cinnteach gun tèid am Poileasaidh Gàidhlig a chur an sàs	
	Bidh mi ag obair dlùth le na h-oifigearan leasachaidh gus dèanamh cinnteach gu bheil am pàirt seo den phoileasaidh dhan cur an gnìomh le na Fèisean.	

AC38	A' sanasachd Fèisgoil mar sheirbheis iomlan a tha tabhann cothrom air ionnsachadh cruthachail tro dhiofar sheòrsaichean ealain	
	Bha mi an làthair aig latha Gàidhlig a bha air an ruith le Foghlam Alba 's fhuair mi cothrom bruidhinn ri dithis a tha deiligeadh ri cànanan 1 + 2 taobh a-staigh comhairle na Gàidhealtachd. Tha barrachd obair a dhith an seo 's bidh seo gu math nas fhasa dhan bhuidheann nuair a thoisicheas Eilidh NicCoinnich na dreuchd.	
AC40	Pròg raman de chlasaichean Gàidhlig ann an sgoiltean coltach ri GLPS	
	Chaidh cùmhnant goiridh a lìbhrigeadh ann an tri sgoiltean ann an Siorrachd Pheairt na bu thràithe air a bhliadhna 's ged nach eil càil san amharc an-dràsta bhithinn an dòchas gun tèid againn tuilleadh chùmhnantan a ghlèidheil sam àm ri teachd.	
AC41	Cothroman gus tachartasan còmhnaidheach a chumail ann an Gàidhlig ann an coimhearsnachdan	
	Faic AC20	
Àrainneachd: Is e atharrachadh gnàth-shìde aon de na dùbhlain as cudromaiche a th' againn an-diugh. Tha sinn airson dèanamh cinnteach gum bi sinn ag obair ann an dòigh cho seasmhach 's a ghabhas agus gum bi gnìomhachasan nan ealan, sgriona agus cruthachail ann an Alba a' dèanamh an nì cheudna.		
AC45	A' clàradh Sgaoilidhean Carbon bho thòiseach Bliadhna 1 den Mhaoineachadh Chunbhalach (Giblean 2015)	
	Tha mi dèanamh seo gach mios le na cosgaisean a tha mi a' clàradh	
Didseatach: Tha teicneòlas didseatach a' toirt dhuinn cothroman inntinneach a thaobh a bhith cruthachadh agus an lùib a' chomainn-shòisealta agus eaconamaidh na h-Alba		
AC47	A' sgaoileadh naidheachdan tro ar làrach-lìn, na meadhanan agus le cuairt-litrichean didseatach gu cunbhalach	
	Tha mi dèanamh seo airson na pròiseactan anns a bheil mi fhìn an sàs 's tha mi a toirt taic agus stiùr dha Rowan Paterson gu làitheil anns an dreuchd aice mar oifigear margaideachd. Rinn sinn trèanadh còmhla ri Heckie MacCarmaig san Damhair agus bha seo air leth feumail 's tha mi faicinn gum bi cothroman mhath ann gnothaichean a leasachadh air loidhne.	
AC50	A' cruinneachadh òrain dhualchasach Ghàidhlig agus gan cur ann an cruth didseatach	
	Tha Rachel air a bhith air leth trang ag obair air Fuaran 's tha mi air a bhith 'g obair còmhla rithe air an seo le taic agus beagan stiùir air cuid dha na tha an sàs. Air na beagan seachdainean a dh' fhalbh tha mi air a bhith coimhead ri na h-òrain air fad agus a' cur fiosrachadh riutha must tèid iad dhan chlo-bhualadair. 'S e pròiseact air leth luachmhor a th' air a bhith ann agus bu chaomh leam coimhead ris an ath-phròiseacht dhualchais às dèidh dhan fhear seo tighinn gu crich air deireadh an t-Sultain.	
Builean Iomairt na Gàidhealtachd is nan Eilean		
A' Toirt Ealain is Cultar na Gàidhlig air Adhart an Lùib Oideachadh Cruthachail/na seirbheis Fèisgoil		
InG1	A' sanasachd Fèisgoil mar sheirbheis iomlan a tha tabhann cothrom air ionnsachadh cruthachail tro dhiofar sheòrsaichean ealain	
	Faic AC38	
InG2	A' leudachadh phròg raman de sheirbheisean Gàidhlig ann an sgoiltean, a' gabhail a-steach tachartasan ealain Ghàidhlig aig ìre nan tràth-bhliadhnaichean agus ann an coimhearsnachdan	
	Faic AC11,12,13 agus 20	
InG3	Cothroman gus tachartasan còmhnaidheach a chumail ann an Gàidhlig ann an coimhearsnachdan	
	Faic AC20	
InG6	Teagasg Gàidhlig ann an sgoiltean nuair bhios cothroman gan cur a-mach gu tairgse	
	Faic AC40	
Taic do is ag Adhartachadh nam Fèisean		
InG8	A' cur airgead an seilbh Maoin Leasachaidh nam Fèisean gus leasachaidhean cruthachail ùra a mhaoineachadh ann an coimhearsnachdan agus tha an t-airgead sin a' toirt cothrom don luchd-iarrtais tuilleadh maoineachaidh a tharraing a-steach	
	Faic AC1	
A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan / obraichean do dh'òigridh		
A' tarraing luchd-èisteachd is a' leudachadh nan àireamhan aca/turasachd chultarach		
InG16	Taic do bhith leudachadh an àireamh Chèilidhean air Chuairt	
	Faic AC28	
InG17	A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas	
	Faic AC19	
InG18	Sgoil Shamhraidh Dràma Ghàidhlig a thèid a chumail gach bliadhna	

	Faic AC20	
InG19	Cothroman air tachartasan còmhnaidheach far am bi daoine a' dol an sàs sna h-ealain Ghàidhlig agus tachartasan coimhearsnachd a bhios air an cumail ann an Gàidhlig	
	Faic AC20	
InG21	A' gabhail pàirt ann an tachartasan ann an Alba agus thall thairis far a bheil cothrom ar n-obair a thaisbeanadh	
	Faic AC26	
Builean Bhòrd na Gàidhlig		
BnG3	Co-dhiù 4 seiseanan trèanaidh airson sgilean cànain do luchd-obrach ro 31.03.16	
	Thèid an ath seisean trèanaidh Gàidhlig a chumail air Diardaoin 24 Sultain	
BnG4	Co-dhiù 4 seiseanan trèanaidh eile do luchd-obrach ro 31.03.16	
	Faic AC25	
BnG6	Bidh 6 Fèisean air clasaichean 'Fèis Bheag' no bùiththean-obrach airson nan tràth-bhliadhnaichean a ruith ro 31.03.16	
	Tha 9 Fèisean air clasaichean Fèis Bheag a dhèanamh mar tha am bliadhna.	
BnG7	Thèid panto Gàidhlig air chuairt a' tadhal air co-dhiù sia sgìrean ro 31.03.16	
	Bidh 'Marsaili agus a' Bhleideag Airgid' air an rathad eadar 30 Samhain gu 11 Dùbhlachd a' tadhal air sgoiltean air feadh na dùthcha thairis air a' chola-deug le taisbeanadh poblach ann an Inbhir Nis air Diardaoin 10 Dùblachd sna Ironworks. Chuidich mi le planaichean agus sanasachd am bliadhna, ach bha e uamhasach math gu robh Eilidh còmhla rinn gus deiligeadh ri gnothaichean rianachd le sgoiltean agus na cleasaichean gus leigeil le Aonghas obrachadh air sgriobt is eile	
BnG12	Cuairt le dràma Ghàidhlig a mhaireas 6 seachdainean timcheall sgoiltean Gàidhlig ro 31.03.16	
	Faic AC11	
BnG14	40 consairt Bhlas aig Blas 2015, agus pròg ram sgoiltean is coimhearsnachd mar phàirt den fhèis, air an lìbhrigeadh ann an com-pàirt ri buidhnean eile agus far am bi Gàidhlig na prìomh chànan air an àrd-ùrlar.	
	Faic AC19	
BnG15	Consairtean air an lìbhrigeadh gu dà-chànanach le cuideigin a tha fileanta sa Ghàidhlig. Luchd-ciùil/luchd-ealain air am brosnachadh gu bhith cleachdadh an cuid Gàidhlig aig an fhèis.	
	Chaidh seo a dhèanamh	
BnG16	Coimisean ùr mar phàirt de Bhlas 2015, a thèid a thaisbeanadh co-dhiù 4 tursan aig an fhèis	
	Faic AC5	
BnG17	Bidh am fiosrachadh is stuthan sanasachd uile san dà chànan mar phàirt chudromach den fhèis, a' gabhail a-steach Fear no Bean an Taighe le Gàidhlig aig gach tachartas.	
	Chaidh seo a dhèanamh	
BnG19	Na amas gun gabh 16 sgoilear àrd-sgoile pàirt ann an tachartas còmhnaidheach aig Taighean-tughaidh nan Gearrannan ann an Leòdhas aig àm na Càisge 2016.	
	Thèid an ath 5 Latha a chumail eadar 4-9 Giblean 2016.	
BnG21	Aithisg ràitheil air mar a chaidh airgead Bhòrd na Gàidhlig a chosg	
	Chaidh aithisg air ahdart thuca aig deireadh an Damhair	
BnG22	Aithisg ràitheil air an t-suidheachadh ionmhasail aig Fèisean nan Gàidheal aig an àm	
	Chaidh an aithisg agus cunntas ràitheil air adhart don Bhòrd sa Lùnastal	
BnG23	Clàr chunnartan ri thoirt do Bhòrd na Gàidhlig aig toiseach na bliadhna agus bheirear lethbhreac de phàipearan do Bhòrd na Gàidhlig le fiosrachadh ùr, iomchaidh a bhuineas ris a' chlàr chunnartan a bhios air a thoirt seachad aig coinneamhan a' Bhùird aig Fèisean nan Gàidheal.	
	Chuir mi seo air adhart don Bhòrd sa Lùnastal	
BnG25	Brathan-naidheachd le ceangal ri Bòrd na Gàidhlig air an sealltainn don Bhòrd mus tèid an sgaoileadh, mar as iomchaidh, le cothrom aig a' Bhòrd fiosrachadh/briathran a chur riutha.	
	Thathas a dèanamh seo.	
BnG26	Gheibh Bòrd na Gàidhlig sanas tarsainn làn-dhuilleig san leabhran air-loidhne aig Blas mar phàirt den aonta seo.	
	Cha deach leabhran air loidhne a dhealbhadh am bliadhna seo, leis gu robh fianais againn nach robh gu leòr a' coimhead ris. Chaidh suaicheantas Bòrd na Gàidhlig a shealltain air brataichean aig gach tachartas agus chaidh am buidheann ainmenachadh a-measg na prìomh luchd-maoineachadh den fhèis	
Builean Comhairle na Gàidhealtachd		
CnG1	Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis air deireadh R1.	
Builean Comhairle nan Eilean Siar		

CnES1	Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis air deireadh R1.	
Builean Comhairle Earra-Ghàidheal is Bhòid		
CEB1	Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis air deireadh R1.	

AINM	**ANNA WILLOUGHBY**			
DREUCHD	**MANAIDSEAR GNÌOMHA**			
Taic do is ag Adhartachadh nam Fèisean	**A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan**	**Ag Adhartachadh Ealain is Cultar na Gàidhlig an Lùib Oideachadh Cruthachail**	**A' Tarraing Luchd-èisteachd is a' Leudachadh nan Àireamhan aca**	**Riaghladh is Luchd-obrach**

Àir.		**Raon sa Phlana Pròghraim**
Alba Chruthachail - Àrd-amasan **A' toirt aithne do is a' cur sùim ann an sàr obair is daoine a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain, ann am film is telebhisean agus sna gnìomhachasan cruthachail**		
AC1	Maoineachadh airson leasachaidhean ùra tro Mhaoin Leasachaidh nam Fèisean	
	Tha £33,000 anns a'Mhaoin Leasachadh nam Fèisean airson pròiseactan airson bliadhna 2015/16. Fhuair Fèis Spè £24,064 airson tuarastal oifigear leasachaidh làn-thìde. Fhuair Fèis Inbhir Narainn £528 airson còmhlan ciùil òigridh agus Fèis an Earraich £1,200 airson pròiseact clàraidh, Fèis Inbhir Narainn £965 airson bùth-obrach piobaireachd deireadh sheachdain agus Fèis Air an Oir £750 airson Fèis comhnaidh dheugairean. Bha trì Fèisean a comharrachadh ceann bliadhna, 25 bliadhna agus fhuair Fèis Spè £1,000, Fèis nan Garbh Chriochan £1,200 agus Fèis Thiriodh £800 airson sin.	
AC2	Taic ro-innleachdail do dh'Fhèisean a tha airson an obair aca a leudachadh agus a tha airson pròg ram obrach fad na bliadhna a chur air chois	
	Chaidh £24,064 a thabhann do dh'Fhèis Spè am-bliadhna gus taic a chumail ri dreuchd Oifigear Leasachaidh a chuidicheas le bhith toirt pròg ram obrach aonaichte gu buil. Tha sin a toirt taic do Fèis a'Bhaile (suas gu Dàmhair 2015) agus Fèis Bharraigh le tuarastail an luchd-obrach a chuir air dòigh.	
Tha cothrom aig a h-uile duine pàirt a ghabhail ann is tlachd fhaighinn às na h-ealain is nithean cruthachail		
AC7	Barrachd maoineachadh cunbhalach do dh'obair nam Fèisean tro Sgeama Thabhartasan nam Fèisean a leigeas leinn pàigheadh a thoirt do dh'oidean a tha cho faisg 's as urrainn air na h-ìrean a tha Aonadh an Luchd-chiùil a' moladh	
	Chaidh £237,057.00 a thabhann do 41 Fèisean tron Sgeama Thabhartasan agus tha fiosrachadh aig na Fèisean air na h-ìrean a tha Aonadh an Luchd-chiùil a' moladh agus feuch gun urrainn dhaibh gluasad thar ùine gu bhith pàigheadh thuarastalan aig na h-ìrean sin. Tha £123,121.50 air a dol a-mach gu Fèisean an dràsta.	
AC9	A' stiùireadh sgeama PVG bho ar prìomh oifisean gus dèanamh cinnteach gu bheil dìon ga dhèanamh air clann is inbhich a tha feumach air an dìon	
	Obair leantainneach aig Sandy Gray le sgrùdaidhean ùraichte gach 3 bliadhna fon sgeama ùr PVG. Feumaidh gach Fèis liosta luchd-teagaisg a chur a-steach mus fhaigh iad tabhartas. Thèid iad sin a sgrùdadh feuch a bheil aithisg sgrùdaichte aca uile. Tha seo à' dol air adhart mar iarrtas. Tha cosgaisean air à' dhol suas airson teisteanas ùr gu £59.00 agus airson teisteanas ùrachadh gu £18.00. Tha sin cumail sùil air cosgaisean bho àm gu àm.	
AC10	A' toirt taic ionmhasail seachad gus dèanamh cinnteach gum bi cothrom aig daoine, le feumalachdan taice a bharrachd, air tachartasan	
	Gheibh Fèisean maoineachadh a bharrachd airson luchd-cùraim agus/no tuilleadh oidean nuair a tha iad sin a dhìth gus dèanamh cinnteach gum faigh daoine òga le feumalachdan taice a bharrachd cothrom air teagasg is tachartasan. Fhuaras iarrtas airson taic bho na Fèis nan Garbh Chriochan airson £350 airson luchd-teagasg a bharrachd.	
AC14	A' cumail a' toirt taic do chuirmean Fhèisean ionadail	
	Bidh co-dhiù aon chuirm phoblach aig gach Fèis - bidh a dhà aig a' mhòr-chuid agus gheibh iad sin taic bhon Sgeama Thabhartasan. Bha barrachd tachartasan ann am bliadhna lathas gu robh 4 Fèisean a comharrachadh cean bliadhna.	
AC15	Ma bhios maoineachadh ann, stiùiridh sinn Sgeama Thabhartasan Beaga airson nan Ealain Traidiseanta	
	Tha Fèisean nan Gàidheal a' stiùireadh na maoine, Tasgadh, le airgead a bharrachd luach £35,000 a fhuair sinn bho Alba Chruthachail, agus thèid £31,500 de sin a sgaoileadh mar thabhartasan. Bha a' chiad de na	

	trì cinn-latha airson an sgeama ann an 2015-16 ann air 3 Iuchar agus chaidh £14,276 a-mach gu 21 tagraichean. Bha ceann latha eile tighinn suas air 02 Dàmhair agus chaidh £10,289 a-mach gu 16 tagraichean. Tha an ath fhear air 19 Gearran 2016.	
Thèid cruth-atharrachadh a thoirt air àiteachan is beatha dhaoine tro mhac-meanmna dhaoine, àrd-amasan agus tuigse air na e an comas do dhaoine a chruthachadh		
AC16	A' cumail a' toirt taic do luchd-eagrachaidh ionadail tro Uairean Bliadhnail mar phàirt de Sgeama Thabhartasan nam Fèisean	
	Chaidh £21,547.50 a thabhann do dh'Fhèisean gus luchd-eagrachaidh ionadail fhastadh, sin mar 1.7 dreuchdan Ionann ri Làn-thìde (ILT), mar pairt de Sgeama Thabhartasan nam Fèisean.	
Thèid beachdan-smaoin a chur an gnìomh le caochladh luchd-obrach is cheannardan sgileil a nì obair ann an co-cheangail ri chèile		
AC22	A' cruthachadh phoileasaidhean, a bu chòir na Fèisean uile a ghabhail òs làimh, a nì cinnteach gum bi cùisean air an cur air dòigh gu ceart agus gun tèid tachartasan ealain sàr mhath a chumail	
	Tha Fèisean nan Gàidheal a' cumail orra a' cruthachadh, ag ath-dheasachadh agus a' lìbhrigeadh caochladh phoileasaidhean, agus faodaidh Fèisean fa leth a' mhòrchuid dhiubh a ghabhail òs làimh iad fhèin.	
AC23	A' cur àrachas air dòigh gus am bi àrachas aig na Fèisean airson uallaichean poblach is airson gach taobh den obair aca leis na h-ealain	
	Bidh gach Fèis a' faighinn àrachas mar phàirt den bhallrachd aca agus tha seo air sgrùdadh agus ùrachadh anns An Gearran a h-uile bliadhna.	
AC24	Trèanadh cunbhalach ri fhaotainn do luchd-eagrachaidh nam Fèisean gus dèanamh cinnteach gu bheil na sgilean aca a tha dhìth gus na tachartasan aca a ruith ann an dòigh phroifeiseanta	
	Gheibh luchd-eagrachaidh nam Fèisean cothrom air trèanadh nuair a tha sin a dhìth. Uaireannan bidh buidhnean eile ga chur air dòigh agus fhuair Fèis an Iar Dheas treànadh Gàidhlig ;Cùrsa Adhartais aig SMO, Fèis Spè agus Fèis Phàislig trèanadh Ciad-cobhar. Aig amannan eile, 's e trèanadh a dh'aona-ghnothach a bhios ann a chuireas Fèisean nan Gàidheal air dòigh agus tha mi toirt seachad trèanadh do Fèis Lochabair agus Fèis Tìr a'Mhurain air gnothaichean ionmhasail a dh'aithghearr.	
AC25	Trèanadh cunbhalach do luchd-obrach Fèisean nan Gàidheal is nam Fèisean fhèin	
	Chaidh 18 seiseanan trèanaidh a chumail gu ruige seo ann an 2015-16 airson luchd-obrach Fèisean nan Gàidheal. Tha Luchd-obrach air trèanadh a'dhèanamh ann an Ciad-cobhar, Measadh Cunnartasan, Dràibheadh Busaichean, Photoshop, Sgaoileadh Gualan, Duaisean Ealan, Margaideachd agus tha trèanadh Gàidhlig, Video agus cleachdadh camara air a'chuir air dòigh.	
AC26	A' dol an sàs ann an obair chom-pàirteach gus tuilleadh chothroman a thoirt do dhaoine òga adhartas a dhèanamh	
	Rinn sin trèanadh gus an urrainn do luchd-obrach Fèisean nan Gàidheal stiùireadh a thoirt do dhaoine òga fhad 's a tha iad ag obair gus Duaisean Ealain a chosnadh. Thathar an dòchas gun dèan muinntir nan Cèilidhean air Chuairt obair am-bliadhna feuch am bi iad airidh air duaisean a bhios rim faotainn ann an Alba ann an 2016. Bha aon dhen luchd-taic aig Sgoil Shàmhraidh ag obair air Duaisean Ealain cuideachd.	
Tha Alba na dùthaich shònraichte, chruthachail aig a bheil ceanglaichean ris an t-saoghal		
AC27	A' cuideachadh nam Fèisean le bhith cur ar Poileasaidh Gàidhlig an gnìomh	
	Bidh sinn a' toirt taic do na Fèisean le eadar-theangachaidhean, trèanadh agus gus stuthan sanasachd dà-chànanach a dhèanamh nuair a tha sin a dhìth, agus bidh an Sgioba-G a' cur tachartasan Gàidhlig air dòigh dhaibh.	
AC28	Taic do bhith leudachadh an àireamh Chèilidhean air Chuairt as t-samhradh	
	Bidh 7 Cèilidhean air Chuairt ann an 2015-16 a faighinn £52,000 taic-airgid bho Fhèisean nan Gàidheal, a' gabhail a-steach tè ùr sna h-Eileanan Siar. Tha £44,800 air a dol a-mach thuca.	
AC29	A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas, a' gabhail a-steach coimisean ùr agus a' leudachadh na Fèise gu bhith ag obair ann an sgìrean eile	
	Chaidh Blas a chumail eadar 4 is 12 Sultain 2015, agus bha mi mach aig ceithir tachartasan mar riochdaire agus aig an tachartas mo dheireadh cuideachd. Tha uallach orm airson smachd a chumail air an airgid agus siostaman ionmhais air fad aig Blas.Tha sin air a mhòr-chuid de fàirdealan a' pàigheadh a-mach airson Blas 2015 aig an ìre seo.	
AC31	A' gabhail pàirt ann an tachartasan ann an Alba agus thall thairis far a bheil cothrom ar n-obair a thaisbeanadh	
	Fhuair Cèilidhean air Chuairt cothrom a bhi aig Blas am bliadhna comhla ri comhlain chiùil bho thall thairis.	
Alba Chruthachail – Cuspairean Co-cheangailte		
Ionnsachadh cruthachail: Tha sinn airson a bhith nar buidheann ionnsachaidh agus feadhainn eile a bhrosnachadh gu bhith mar an ceudna. Tha cruaidh fheum air ionnsachadh ma tha ginealaichean ùra gu bhith uidheamaichte gus togail air na tha soirbheachadh an-diugh agus gus obair innleachdach ùr a		

chruthachadh iad fhèin.		
AC33	Trèanadh cunbhalach ann an sgilean teagaisg do dh'oidean a leigeas leotha gluasad suas ìrean	
	Bha bùth-obrach trèanaidh anns san Lùnastal airson oidean aig Iomairt Chiùil na h-Òigridh. Thèid trèanadh air adhart anns An Gearran airson Ìre 1 & 2.	
AC35	A' toirt sgilean do dhaoine òga a thaobh a bhith a' cruinneachadh stuthan, gan cur ann an cruth didseatach agus gan sgrìobhadh sìos	
	Tha sinn an dòchas crìoch a chur air a' phròiseact Fuaran, a fhuair taic bho Mhaoin Dualchais a' Chrannchuir Nàiseanta, ro dheireadh an Dùbhlachd, agus bidh na daoine òga an sàs sa phròiseact sin air na sgilean sin ionnsachadh.	
AC39	Clasaichean ann an Ceòl Traidiseanta ann an sgoiltean tro Iomairt Chiùil na h-Òigridh agus pròg raman eile	
	Tha na clasaichean ann an Ceòl Traidiseanta anns gach sgoil ann an Roinn na Gàidhealtachd a leanntain agus fhuair sin £219,511 bho Comhairle na Gàidhealtachd. Tha clasaichean a leanntain ann an Siorrachd Rinn Friù.	
Co-ionannachd is Iomadachd: Tha e na amas dhuinn gum bi co-ionannachd is iomadachd aig cridhe gach nì a nì sinn, agus bheir sinn barrachd chothroman do dhaoine bho dhiofar dhualchais is cinnidhean, bho dhiofar choimhearsnachdan agus de gach aois air na h-ealain agus cultar agus thig tuilleadh chothroman an lùib sin		
AC43	Tòisichidh sinn a' dèiligeadh ri cùisean co-cheangailte ri co-ionannachd ann an 2015	
	Tha sinn a'dèiligeadh ri cùisean ceangailte ri co-ionannachd agus tha mi air an leabhar-làimhe ùrachadh a toirt a-staigh atharraichean bliadhnail bho Equalities Act 2010.	
Àrainneachd: Is e atharrachadh gnàth-shìde aon de na dùbhlain as cudromaiche a th' againn an-diugh. Tha sinn airson dèanamh cinnteach gum bi sinn ag obair ann an dòigh cho seasmhach 's a ghabhas agus gum bi gnìomhachasan nan ealan, sgriona agus cruthachail ann an Alba a' dèanamh an nì cheudna.		
AC45	A' clàradh Sgaoilidhean Carbon bho thòiseach Bliadhna 1 den Mhaoineachadh Chunbhalach (Giblean 2015)	
	Thòisich luchd-obrach is Buill a' Bhùird a' clàradh sgaoilidhean carbon bho 1 Giblean. Chaidh mi fhèin agus Arthur gu bùth-obrach a bha Creative Carbon a ruith do Alba Cruthachail.	
AC46	A' dèanamh cinnteach gu bheil tachartasan gu leòr a' tachairt ann an sgìrean ionadail feuch nach fheum daoine uiread siubhail a dhèanamh gus a dhol gu tachartas math	
	Bidh sinn a' cur tòrr thachartasan air dòigh aig Fèis Blas ann an sgìrean ionadail, agus sin a'ciallachadh nach fheum daoine uiread siubhail a dhèanamh gu bailtean nas motha airson tachartasan ealain. Tha sin a moladh daoine a bhi roinnte charbaid.	
Didseatach: Tha teicneòlas didseatach a' toirt dhuinn cothroman inntinneach a thaobh a bhith cruthachadh agus an lùib a' chomainn-shòisealta agus eaconamaidh na h-Alba		
AC50	A' cruinneachadh òrain dhualchasach Ghàidhlig agus gan cur ann an cruth didseatach	
	Tha am pròiseact Fuaran a' leantainn agus thèid crìoch a chur air san Dùblachd 2015, nuair a bhios na h-òrain a chaidh a chlàradh rim faotainn. Bha taisbeanadh aig an co-labhairt.	
Builean Iomairt na Gàidhealtachd is nan Eilean		
Taic do is ag Adhartachadh nam Fèisean		
InG7	A' cur taic ri buidhnean coimhearsnachd airson obair leudachaidh agus gus Fèisean ùra a stèidheachadh	
	Chaidh Fèisean ùra a stèidheachadh am-bliadhna san Apainn, Pàislig agus Dùn Phris agus gheibh iad taic bhon sgeama tabhartasan againn.	
InG11	Pròg raman gus sgilean dhaoine a leasachadh, a' gabhail a-steach: a' dèanamh airgead, planadh ionmhasail, Ciad Chobhair, agus trèanadh Dìon Chloinne airson luchd-obrach is luchd saor-thoileach nam Fèisean	
	Faicibh AC24 gu h-àrd	
A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan / obraichean do dh'òigridh		
InG15	A' toirt cothroman trèanaidh eile do luchd-obrach is oidean nam Fèisean agus do dhaoine a ghabhas pàirt sna Fèisean	
	Faicibh AC25 gu h-àrd	
A' tarraing luchd-èisteachd is a' leudachadh nan àireamhan aca/turasachd chultarach		
InG16	Taic do bhith leudachadh an àireamh Chèilidhean air Chuairt	
	Faicibh AC28 gu h-àrd.	
InG17	A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas	
	Faicibh AC29 gu h-àrd	
InG20	A' tagradh gum bi pàirt aig na Fèisean ann an tachartasan nàiseanta agus ann am	

	bliadhnaichean a tha comharrachadh chuspairean sònraichte	
	Fhuair Cèilidhean air Chuairt a bhith aig tachartasan Fèis Blas.	
InG21	A' gabhail pàirt ann an tachartasan ann an Alba agus thall thairis far a bheil cothrom ar n-obair a thaisbeanadh	
	Faicibh AC31 gu h-àrd.	
Builean Bhòrd na Gàidhlig		
BnG1	Taic do na h-Iomairtean Gàidhlig sna sgìrean far a bheil oifigearan Fèisean nan Gàidheal stèidhichte, le fianais air cuideachadh pragtaigeach nuair a chaidh taic a thabhann ro 31.03.16	
	Tha an obair seo a' leantainn far a bheil co-obrachadh cunbhalach a' dol eadar oifigearan nan iomairtean agus Oifigearan Leasachaidh nam Fèisean. Bidh luchd-obrach a' clàradh na h-ùine a bhios iad a' cur seachad ag obair leis na h-Iomairtean agus cosg sin 1521 uairean suas gu 31 Màirt 2015.	
BnG2	Cothrom air 'Cofaidh is Còmhradh' gach seachdain ann an oifisean Fèisean nan Gàidheal ann am Port Rìgh	
	Chan eil seo ach sàmhach an-dràsta ach thèid a shanasachd a-rithist anns An Dùbhlachd agus tòisichidh e a rithist an uair sin.	
BnG3	Co-dhiù 4 seiseanan trèanaidh airson sgilean cànain do luchd-obrach ro 31.03.16	
	Thèid seisean trèanaidh Gàidhlig do luchd-obrach a chur air dòigh airson 24 Sultain le Mairi Sine Chaimbeul agus thèid fear eile a chumail ro dheireadh na Dùbhlachd.	
BnG4	Co-dhiù 4 seiseanan trèanaidh eile do luchd-obrach ro 31.03.16	
	Faicibh AC25 gu h-àrd	
BnG5	Taic do 44 Fèisean air feadh Alba, le tabhartasan, trèanadh, àrachas, ionnsramaidean ciùil agus sgilean Gàidhlig ro 31.03.16	
	Thathar a cumail taice a thoirt do 43 Fèisean ann an 2015-16 le tabhartasan, àrachas, ionnsramaidean ciùl agus sgilean Gàidhlig.	
BnG20	A' cur Poileasaidh Gàidhlig na buidhne an gnìomh, le dearbhadh gur i Gàidhlig cànan obrach Fèisean nan Gàidheal.	
	Bidh Fèisean nan Gàidheal a' dèanamh obair aig ìre luchd-obrach agus a' Bhùird sa Ghàidhlig agus thèid conaltradh a dhèanamh le Fèisean ionadail tron Ghàidhlig. Nì sinn cinnteach gum bi Fèisean a' cumail ris na pàirtean den Phoileasaidh Ghàidhlig a bhuineas riutha agus tha Plana Gàidhlig aca uile tha iad a leanntain.	
BnG22	Aithisg ràitheil air an t-suidheachadh ionmhasail aig Fèisean nan Gàidheal aig an àm	
	Tha Cunntasan Riaghlaidh air an dearbhadh le luchd-sgrùdaidh bhon taobh a-muigh mar phàirt den aithisg seo agus tha mi dèanamh cinnteach gu bheil seo a tachairt ann an deagh àm.	
BnG23	Clàr chunnartan ri thoirt do Bhòrd na Gàidhlig aig toiseach na bliadhna agus bheirear lethbhreac de phàipearan do Bhòrd na Gàidhlig le fiosrachadh ùr, iomchaidh a bhuineas ris a' chlàr chunnartan a bhios air a thoirt seachad aig coinneamhan a' Bhùird aig Fèisean nan Gàidheal.	
	Fhuair Bòrd na Gàidhlig a h-uile pàipear bho choinneamhan a' Bhùird aig Fèisean nan Gàidheal agus tha an clàr chunnartasan air ùrachadh a h-uile bliadhna anns An Gearran airson coinneamh a'Bhùird. Chaidh an Clàr Chunnartan airson 2015-16 a chur gu Bòrd na Gàidhlig.	
Builean Comhairle na Gàidhealtachd		
CnG1	Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis air deireadh R1.	
	Thèid taic a chumail ri 21 Fèisean ann an Roinn na Gàidhealtachd ann an 2015-16. Tha Fèisean nan Gàidheal air £112,020.50 a chomharrachadh airson Fèisean air a' Ghàidhealtachd ann an 2015-16, a' gabhail a-steach an £22,100 a fhuaras bho Chomhairle na Gàidhealtachd. Thathar a' cosg an còrr der tabhartas, £12,593, air cosgaisean ar n-obrach agus mar phàirt dhe sin cosgaisean an dithis Oifigear Leasachaidh stèidhichte air a' Ghàidhealtachd.	
Builean Comhairle nan Eilean Siar		
CnES1		
	Chaidh maoineachadh luach £41,073 a thabhann do dh'Fhèisean sna h-Eileanan Siar, a' gabhail a-staigh an £9,900 bho Chomhairle nan Eilean Siar, a rèir an Aonta Mhaoineachaidh tha sin sùileachadh. Thèid an £2,900 a tha air fhàgail a chosg mu choinneimh nan cosgaisean airson Oifigear Leasachaidh nam Fèisean làn-thìde a bhith ann airson nan Eilean Siar.	
Builean Comhairle Earra-Ghàidheal is Bhòid		
CEB1		
	Chaidh maoineachadh luach £35,176.50 a thabhann do dh'Fhèisean Earra-Ghàidheal is Bhòid a' gabhail a-staigh an £9,500 bhon Chomhairle, a rèir an Aonta Mhaoineachaidh. Thèid an £10,500 a tha air fhàgail a chosg mu choinneimh nan cosgaisean airson Oifigear Leasachaidh nam Fèisean làn-thìde a bhith ann an Earra-Ghàidheal is Bhòid. Tha £12,000 air a thabhann airson Blas bho Earra-Ghàidheal is Bhòid airson	

	tachartasan anns an sgìre.

AINM	EILIDH NICCHOINNICH			
DREUCHD	MHANAIDSEAR FÈISGOIL			
Taic do is ag Adhartachadh nam Fèisean	A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan	Ag Adhartachadh Ealain is Cultar na Gàidhlig an Lùib Oideachadh Cruthachail	A' Tarraing Luchd-èisteachd is a' Leudachadh nan Àireamhan aca	Riaghladh is Luchd-obrach

Àir.		Raon sa Phlana Pròghraim
Alba Chruthachail - Àrd-amasan		
A' toirt aithne do is a' cur sùim ann an sàr obair is daoine a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain, ann am film is telebhisean agus sna gnìomhachasan cruthachail		
AC4	Taic do sgrìobhadh òrain Ghàidhlig ùra	
	Tha mi' dùil gum bi mi ga dheànamh airson cuspairean àraid Hùb-Hàb	
AC5	Cothroman do luchd-ciùil, luchd-dràma is seinneadairean a bhith leasachadh sgilean sgrìobhaidh ùra tro choimiseanan ùra	
	A' toirt taic do dh'Aonghas Macleòid is Nicola Simpson le sgrìobhadh ùra – deugairean le Gàidhlig aig buth-obrach ann an Moniack Mhòr tràth an ath bhliadhna	
AC6	A' cur Sgoil Shamhraidh Dràma Ghàidhlig air dòigh	
	A' toirt taic do dh'Aonghas Macleoid le rianachd.	
Tha cothrom aig a h-uile duine pàirt a ghabhail ann is tlachd fhaighinn às na h-ealain is nithean cruthachail		
AC11	Bùithtean-obrach is pròraman le Meanbh-Chuileag (tro mheadhan na Gàidhlig no a tha ag èirigh às a' Ghàidhlig)	
	A' toirt taic do dh'Aonghas Macleòid le seo	
AC12	Obair sa Ghàidhlig aig na Fèisean le Sgioba-G	
	A' leasachadh stuthan luchd-ionnsachaidh airson Gàidhlig a' lìbhrigeadh sna sgoiltean is tron Sgioba G cuideachd.	
AC13	A' stèidheachadh agus a' toirt sreath thachartasan ealain Ghàidhlig gu buil airson clann nan tràth-bhliadhnaichean ann am foghlam Gàidhlig, a' gabhail a-steach ceòl, òrain, dràma agus daoine fuadain	
	Tha mi ag obair còmhla ri mo cho-obraiche Aonghas Macleòid air sreath ùr de Hùb-Hàb airson nan tràth-bhliadhnaichean	
AC14	A' cumail taic ri cuirmean Fèisean ionadail	
	Tha mi ag obair air Taigh an Dualchais còmhla ri mo cho-obraiche Nicola Simpson is tha sinn dùil gum bi consairt Fèis na h-Òige aig deireadh a' phròiseict seo le taic bhuainne aig FnG	
Thèid cruth-atharrachadh a thoirt air àiteachan is beatha dhaoine tro mhac-meanmna dhaoine, àrd-amasan agus tuigse air na e an comas do dhaoine a chruthachadh		
AC19	A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas, a' gabhail a-steach coimisean ùr agus a' leudachadh na Fèise gu sgìrean eile	
	Tron m' obair tha mi air buidheann stiùiridh Fèis Bhlais	
AC20	Cothroman air tachartasan còmhnaidheach, leis na h-ealain Ghàidhlig agus le cur-seachadan ann an coimhearsnachdan, air an cumail ann an Gàidhlig	
	Faic AC5 agus 6	
Thèid beachdan-smaoin a chur an gnìomh le caochladh luchd-obrach is cheannardan sgileil a nì obair ann an co-cheangail ri chèile		
AC25	Trèanadh cunbhalach do luchd-obrach Fèisean nan Gàidheal is nam Fèisean fhèin	
	Chaidh mi gu latha treànaidh airson luchd obrach FnG aig deireadh an t-Samhain is ghabh mi pàirt ann am bùithtean obrach air mar a dh'obraicheas ar làrach-lìn ùr is Adobe Photoshop.	
AC26	A' dol an sàs ann an obair chom-pàirteach gus tuilleadh chothroman a thoirt do dhaoine òga adhartas a dhèanamh	
	Tha tè òg le ùidh mhòr anns na Fèisean, Karen Oakley, a tha na neach-ceumnachaidh ùr (Gàidhlig is Eachdraidh), ag obair còmhla rinn air pròiseict Taigh an Dualchais	
Tha Alba na dùthaich shònraichte, chruthachail aig a bheil ceanglaichean ris an t-saoghal		
AC27	A' cuideachadh nam Fèisean le bhith cur ar Poileasaidh Gàidhlig an gnìomh	
	Chan eil seo airson nam Fèisean fhèin ach tha mi a' cleachdadh na Gàidhlig gu cunbhalach san oifis agus ged a tha obair chruaidh agam ri dheànamh fhathast tha mi gu math deònach	

	sin a dheànamh	
AC29	A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas, a' gabhail a-steach coimisean ùr agus a' leudachadh na Fèise gu bhith ag obair ann an sgìrean eile	
	Faic AC19	
Alba Chruthachail – Cuspairean Co-cheangailte **Ionnsachadh cruthachail: Tha sinn airson a bhith nar buidheann ionnsachaidh agus feadhainn eile a bhrosnachadh gu bhith mar an ceudna. Tha cruaidh fheum air ionnsachadh ma tha ginealaichean ùra gu bhith uidheamaichte gus togail air na tha soirbheachadh an-diugh agus gus obair innleachdach ùr a chruthachadh iad fhèin.**		
AC35	A' toirt sgilean do dhaoine òga a thaobh a bhith a' cruinneachadh stuthan, gan cur ann an cruth didseatach agus gan sgrìobhadh sìos	
	Tha mi-fhìn is Nicola Simpson ag obair còmhla ri Karen Oakley air Taigh an Dualchais – 's Karen mar neach-tasgaidh airson a' phròiseict seo, a' leasachadh sgilean ùr aice (transcribing is archiving) – a' cruinneachadh òrain is sgeulachdan bho seann dhaoine ann an Taighean-chùraim na sgìre.	
AC36	A' toirt trèanadh ann an sgilean cleasachd do dhaoine òga	
	Aig deireadh a' phròiseict (An t-Ògmhios 2016) bi neach-tasgaidh is clann Fèis na h-Òige a' toirt taisbeanadh poblach air dòigh le stuth a bha iad a' cruinneachadh bho na seann dhaoine. Bi mi-fhìn is Nicola Simpson a' toirt taic riutha le consairt a' comharrachadh Taigh an Dualchais.	
AC38	A' sanasachd Fèisgoil mar sheirbheis iomlan a tha tabhann cothrom air ionnsachadh cruthachail tro dhiofar sheòrsaichean ealain	
	Tha mise ag obair gach latha air trì raointean de Fèisgoil – dràma, ceòl is cànan; Dràma – tha panto air an rathad is rinn mi tòrr ullachaidh gu h-àraidh a thaobh rianachd nan sgoiltean. Tha 43 sgoiltean a' gabhail pàirt. Cuideachd bidh oidhche phoblach againn ann an Inbhir Nis (Ironworks) is òran no dhà ann bho chòmhlan Trosg aig toiseach an taisbeanaidh. Ceòl – Iomairt Chiùil na h-Òigridh. Tha na clasaichean a' dol gu soirbheachail is bidh na h-àireamhan deiseil aig deireadh an teirm airson Comhairle na Gàidhealtachd. Tha sinn a' leasachadh dòighean ùra taic a chumail ris an luchd oideachaidh ùra – Team Taic. Còmhla ri Nicola Simpson tha mi ag obair air a' phròieact ùr, Taigh an Dualchais – clann Fèis na h-Òige is neach-tasgaidh (Karen Oakley) a' cruinneachadh òrain is sgeulachdan bho na seann dhaoine sna Taighean-cùraim ann an sgìre Inbhir Nis. Thòisich mi a' cruinneachadh òrain – air clàr is clò-bhuailte mar thà - airson na fheadhainn òga is tha mi an dùil buidheann luchd obrach le ùidh ann an Orff, Kodaly is ceòl traidiseanta a chur air dòigh airson nan tràth bhliadhnaichean le beachd a bhi ag obair ri cheile a' leasachadh ciùil airson sgoiltean àraich is Fèisean na bige. Cànan – tha mi dìreach a' toiseachadh air stuthan freagarrach a' leasachadh airson nan comhairlichean - Gàidhlig a teagasg tro GLL	
AC39	Clasaichean ann an Ceòl Traidiseanta ann an sgoiltean tro Iomairt Chiùil na h-Òigridh agus pròg raman eile	
	Leig Rae Nic Eachern dhi a dreuchd le Iomairt Chiùil na h-Òigridh o chionn ghoirid is tha mi-fhìn a-nise ag obair air ICnÒ còmhla ris an luchd obrach sgìreil.	
AC40	Pròg raman de chlasaichean Gàidhlig ann an sgoiltean coltach ri GLPS	
	Tha mi ag obair air stuthan airson cànain a theagasg tro GLL	
AC41	Cothroman gus tachartasan còmhnaidheach a chumail ann an Gàidhlig ann an coimhearsnachdan	
	Faic AC6	
AC42	CPD ann an ealain is cultar na Gàidhlig do luchd-teagaisg nan sgoiltean	
	Rinn mi taisbeanadh goirid aig co-labhairt luchd teagaisg ùra ann an Glaschu le fiosrachadh mu dheidhinn stuthan taic aig Fèisean nan Gàidheal airson nan ealan a theagasg.	
Co-ionannachd is Iomadachd: Tha e na amas dhuinn gum bi co-ionannachd is iomadachd aig cridhe gach nì a nì sinn, agus bheir sinn barrachd chothroman do dhaoine bho dhiofar dhualchais is cinnidhean, bho dhiofar choimhearsnachdan agus de gach aois air na h-ealain agus cultar agus thig tuilleadh chothroman an lùib sin		
	Bidh mi a' gabhail pàirt ann an trèanadh a thaobh seo aon uair 's gu bheil Plana Co-ionnanachd na buidhne air aontachadh	
Àrainneachd: Is e atharrachadh gnàth-shìde aon de na dùbhlain as cudromaiche a th' againn an-diugh. Tha sinn airson dèanamh cinnteach gum bi sinn ag obair ann an dòigh cho seasmhach 's a ghabhas agus gum bi gnìomhachasan nan ealan, sgriona agus cruthachail ann an Alba a' dèanamh an nì cheudna.		
AC45	A' clàradh Sgaoilidhean Carbon bho thòiseach Bliadhna 1 den Mhaoineachadh Chunbhalach	

	(Giblean 2015)	
	Tha car dealain agam is tha mi ga cleachdadh gu cunbhalach a' dol dhan oifis is a' tilleadh dhachaigh.	
Didseatach: Tha teicneòlas didseatach a' toirt dhuinn cothroman inntinneach a thaobh a bhith cruthachadh agus an lùib a' chomainn-shòisealta agus eaconamaidh na h-Alba		
AC48	A' dèanamh ghoireasan Gàidhlig is ciùil thraidiseanta ùra	
	Faic AC14 & AC14	
AC49	A' cur ghoireasan teagaisg is eile ann an cruth didseatach feuch an gabh iad an cleachdadh le barrachd dhaoine	
	Tha mi 'n dùil gum bi stòras didseatach againn le òrain Ghàidhlig – tha mi a' cleachdadh Sibelius gu math cunbhalach is dùil gum bi sinn ga chleachdadh san oifis a dh'aithghearr	
AC50	A' cruinneachadh òrain dhualchasach Ghàidhlig agus gan cur ann an cruth didseatach	
	Bidh sinn a' cur stuthan Taigh an Dualchais air Sibelius (Faic AC49)	
Builean Iomairt na Gàidhealtachd is nan Eilean		
A' Toirt Ealain is Cultar na Gàidhlig air Adhart an Lùib Oideachadh Cruthachail/na seirbheis Fèisgoil		
InG1	A' sanasachd Fèisgoil mar sheirbheis iomlan a tha tabhann cothrom air ionnsachadh cruthachail tro dhiofar sheòrsaichean ealain	
	Faic AC38	
InG2	A' leudachadh phrògraman de sheirbheisean Gàidhlig ann an sgoiltean, a' gabhail a-steach tachartasan ealain Ghàidhlig aig ìre nan tràth-bhliadhnaichean agus ann an coimhearsnachdan	
	Faic AC4	
InG3	Cothroman gus tachartasan còmhnaidheach a chumail ann an Gàidhlig ann an coimhearsnachdan	
	Faic AC6	
InG4	Leasachadh Proifeiseanta Leantainneach ann an ealain is cultar na Gàidhlig do luchd-teagaisg nan sgoiltean	
	Faic AC42	
InG6	Teagasg Gàidhlig ann an sgoiltean nuair bhios cothroman gan cur a-mach gu tairgse	
	Faic AC40	
Taic do is ag Adhartachadh nam Fèisean		
A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan / obraichean do dh'òigridh		
InG12	A' toirt trèanadh ann an sgilean cleasachd do dhaoine òga	
	Faic AC36	
A' tarraing luchd-èisteachd is a' leudachadh nan àireamhan aca/turasachd chultarach		
InG17	A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas	
	Faic AC19	
InG18	Sgoil Shamhraidh Dràma Ghàidhlig a thèid a chumail gach bliadhna	
	Faic AC6	
InG19	Cothroman air tachartasan còmhnaidheach far am bi daoine a' dol an sàs sna h-ealain Ghàidhlig agus tachartasan coimhearsnachd a bhios air an cumail ann an Gàidhlig	
	Faic AC6	
InG20	A' tagradh gum bi pàirt aig na Fèisean ann an tachartasan nàiseanta agus ann am bliadhnaichean a tha comharrachadh chuspairean sònraichte	
	A' cuimhneachadh cho cudromach sa tha àite nan fheadhainn òga nuair a bhios mi ag obair còmhla ri luchd obrach eile air comataidh stiùireadh Bhlais	
InG21	A' gabhail pàirt ann an tachartasan ann an Alba agus thall thairis far a bheil cothrom ar n-obair a thaisbeanadh	
	Faic InG20	
Builean Bhòrd na Gàidhlig		
BnG3	Co-dhiù 4 seiseanan trèanaidh airson sgilean cànain do luchd-obrach ro 31.03.16	
	Chaidh mi gu latha treànaidh airson sgilean cànain dìreach mus do thòisich mi nam dhreuchd	
BnG7	Thèid panto Gàidhlig air chuairt a' tadhal air co-dhiù sia sgìrean ro 31.03.16	
	Rinn mi tòrr obair air rianachd son a' phanto nàiseanta. Bidh 43 sgoiltean ga fhaicinn.	
BnG8	Bithear a' cumail còmhraidhean le Bòrd na Gàidhlig, leis an amas gun tèid dràma/cleasachd airson clann aois 3-7 a thoirt air adhart	
	A' leasachadh sreath ùr de Hùb-Hàb	
BnG9	Às dèidh nan còmhraidhean sin, bidh e na amas cuairt fad seachdain a chur air dòigh airson clann aois 3-7, a bhios a' tabhann seiseanan dràma is ciùil do sgoiltean-àraich (co-dhiù deich buidhnean) ro 31.03.16	
	Faic BnG8	

BnG10	80 bùth-obrach dràma Ghàidhlig a lìbhrigeadh ann an coimhearsnachdan air feadh Alba ro 31.03.16	
	A' toirt taic ri mo cho-obraiche, Aonghas Macleòid le seo	
BnG11	Thèid co-dhiù 3 buidhnean dràma òigridh airson clann àrd-sgoile a stèidheachadh ann an co-bhuinn ri buidheann eile ro 31.03.16. Tha ceangal aig seo ri cùmhnant com-pàirteach a th' againn le Eden Court mar phàirt den Lìonra Dràma.	
	Bha coinneamh againn eadar Lucy McGlennon is John Batty bho Eden Court agus mi-fhìn is Aonghas bho Fèisean nan Gàidheal mu dheidhinn slighe air adhart airson TòG	
BnG12	Cuairt le dràma Ghàidhlig a mhaireas 6 seachdainean timcheall sgoiltean Gàidhlig ro 31.03.16	
	A' toirt taic ri Aonghas Macleòid leis	
BnG13	Cuairt a mhaireas dà sheachdain le dealbh-chluiche dà-chànanach airson sgoiltean a tha tabhann GLPS no far an robh oidean Fèisgoil a' teagasg, ro 31.03.2016	
	Ag obair còmhla ri Aonghas MacLeòid as deidh na coinneamh aige Lùnastal sa chaidh còmhla ri neach-tasgaidh bho HAC	
BnG14	40 consairt Bhlas aig Blas 2015, agus pròg ram sgoiltean is coimhearsnachd mar phàirt den fhèis, air an lìbhrigeadh ann an com-pàirt ri buidhnean eile agus far am bi Gàidhlig na prìomh chànan air an àrd-ùrlar.	
	Faic AC19	
BnG15	Consairtean air an lìbhrigeadh gu dà-chànanach le cuideigin a tha fileanta sa Ghàidhlig. Luchd-ciùil/luchd-ealain air am brosnachadh gu bhith cleachdadh an cuid Gàidhlig aig an fhèis.	
	Faic AC19	
BnG16	Coimisean ùr mar phàirt de Bhlas 2015, a thèid a thaisbeanadh co-dhiù 4 tursan aig an fhèis	
	Faic AC19	
BnG17	Bidh am fiosrachadh is stuthan sanasachd uile san dà chànan mar phàirt chudromach den fhèis, a' gabhail a-steach Fear no Bean an Taighe le Gàidhlig aig gach tachartas.	
	Faic AC19	
BnG18	Na amas gum bi 15 duine aois 14-18 a' gabhail pàirt ann an Sgoil Shamhraidh Dràma ann an 2015	
	A' toirt taic ri Aonghas MacLeòid le foilleasachd is sanasachd SSD	
BnG20	A' cur Poileasaidh Gàidhlig na buidhne an gnìomh, le dearbhadh gur i Gàidhlig cànan obrach Fèisean nan Gàidheal.	
	Tha mi a' feuchainn ri Gàidhlig a chleachdadh a' mhòr chuid den ùine san oifis	
BnG24	Bheirear aithne iomchaidh don taic a fhuaras bho Bhòrd na Gàidhlig an lùib gach pròiseict, le fianais air sin gach ràith.	
	Cuiridh mi suaicheantas Bòrd na Gàidhlig air stuthan Fèisgoil	

AINM	**MOREEN PRINGLE**			
DREUCHD	**OIFIGEAR GHNOTHAICHEAN**			
Taic do is ag Adhartachadh nam Fèisean	**A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan**	**Ag Adhartachadh Ealain is Cultar na Gàidhlig an Lùib Oideachadh Cruthachail**	**A' Tarraing Luchd-èisteachd is a' Leudachadh nan Àireamhan aca**	**Riaghladh is Luchd-obrach**

Àir.		**Raon sa Phlana Pròg raim**
Alba Chruthachail - Àrd-amasan **Tha cothrom aig a h-uile duine pàirt a ghabhail ann is tlachd fhaighinn às na h-ealain is nithean cruthachail**		
AC7	Barrachd maoineachadh cunbhalach do dh'obair nam Fèisean tro Sgeama Thabhartasan nam Fèisean a leigeas leinn pàigheadh a thoirt do dh'oidean a tha cho faisg 's as urrainn air na h-ìrean a tha Aonadh an Luchd-chiùil a' moladh	
	Ag obair air Sgeama Tabhartasan nam Fèisean tha mi a cuir thabhartasan a-mach gu Fèisean airson na Priomh Fèisean, Clasaichean agus Uairean-Rianachd aca. Anns an raithe seo, chur mi thabhartasan a-mach gu còig Fèisean.	
AC8	A' toirt cothrom an-asgaidh do na Fèisean air ionnstramaidean ciùil bho ar Stòras Ionnsramaidean Ciùil	
	Leantainneach agus air a dheagh chleachdadh fad an t-shiubhal aig na Fèisean. Tha iad ag iarraidh ionnsramaidean diofaraichte airson clasaichean ùra a tha iad a' tòiseachadh.	

AC9	A' stiùireadh sgeama PVG bho ar prìomh oifisean gus dèanamh cinnteach gu bheil dìon ga dhèanamh air clann is inbhich a tha feumach air an dìon	
	Feumaidh gach Fèis liosta luchd-teagaisg a chur a-steach mus fhaigh iad tabhartas. Thèid iad sin a sgrùdadh feuch a bheil aithisg sgrùdaichte aca uile. Rinn mi mòran obair ag ùrachadh an stòr-dàta agus tha seo leantainneach.	
AC15	Ma bhios maoineachadh ann, stiùiridh sinn Sgeama Thabhartasan Beaga airson nan Ealain Traidiseanta	
	S e stòras a th' ann an Tasgadh maoinichte le Alba Chruthachail, air a riaghladh le Fèisean nan Gàidheal agus fosgailte do bhuidhnean agus daoine fa leth. Fhuair sinn 22 iarrtas airson an dàrna chuairt de thabhartasan. Chaidh taic aontachadh do 16 tagraiche.	
Àrainneachd: Is e atharrachadh gnàth-shìde aon de na dùbhlain as cudromaiche a th' againn an-diugh. Tha sinn airson dèanamh cinnteach gum bi sinn ag obair ann an dòigh cho seasmhach 's a ghabhas agus gum bi gnìomhachasan nan ealan, sgriona agus cruthachail ann an Alba a' dèanamh an nì cheudna.		
AC45	A' clàradh Sgaoilidhean Carbon bho thòiseach Bliadhna 1 den Mhaoineachadh Chunbhalach (Giblean 2015)	
	Tha mi a' clàradh sgaoilidhean carbon bhon Giblean	
Didseatach: Tha teicneòlas didseatach a' toirt dhuinn cothroman inntinneach a thaobh a bhith cruthachadh agus an lùib a' chomainn-shòisealta agus eaconamaidh na h-Alba		
AC47	A' sgaoileadh naidheachdan tro ar làrach-lìn, na meadhanan agus le cuairt-litrichean didseatach gu cunbhalach	
	Tha Làrach-lìn www.feisean.org ga ùrachadh gu cunbhalach. Chaidh Faileas air an Làrach-Lìn deireadh an t-Sultain agus tha sin a deisealachadh fear eile airson An Dùbhlachd. Tha Faileas a dol a-mach go a h-uile duine air an stòr-data cuideachd.	
Builean Iomairt na Gàidhealtachd is nan Eilean		
Builean Bhòrd na Gàidhlig		
BnG2	Cothrom air 'Cofaidh is Còmhradh' gach seachdain ann an oifisean Fèisean nan Gàidheal ann am Port Rìgh	
	Chaneil sin air an-dràsta, ach bidh sin a tòiseachadh a-rithist	
BnG3	Co-dhiù 4 seiseanan trèanaidh airson sgilean cànain do luchd-obrach ro 31.03.16	
	Tha tòrr seiseanan trèanaidh Gàidhlig a thachair fad a' bhliadhna	
BnG4	Co-dhiù 4 seiseanan trèanaidh eile do luchd-obrach ro 31.03.16	
	Tha tòrr seiseanan trèanaidh a thachair fad a' bhliadhna	
BnG5	Taic do 44 Fèisean air feadh Alba, le tabhartasan, trèanadh, àrachas, ionnsramaidean ciùil agus sgilean Gàidhlig ro 31.03.16	
	Tha mi a' toirt taic do na Fèisean le tabhartasan, leabhraichean, ionnstramaidean, Faileas, m.s.a.a.	
Builean Comhairle na Gàidhealtachd		
CnG1	Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis air deireadh R1.	
Builean Comhairle nan Eilean Siar		
CnES1	Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis air deireadh R1.	
Builean Comhairle Earra-Ghàidheal is Bhòid		
CEB1	Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis air deireadh R1.	

AINM	**ANGUS MACLEOD**			
DREUCHD	**OIFIGEAR DRÀMA**			
Taic do is ag Adhartachadh nam Fèisean	**A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan**	**Ag Adhartachadh Ealain is Cultar na Gàidhlig an Lùib Oideachadh Cruthachail**	**A' Tarraing Luchd-èisteachd is a' Leudachadh nan Àireamhan aca**	**Riaghladh is Luchd-obrach**

Àir.		**Raon sa Phlana Pròghraim**
Alba Chruthachail - Àrd-amasan **A' toirt aithne do is a' cur sùim ann an sàr obair is daoine a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain, ann am film is telebhisean agus sna gnìomhachasan cruthachail**		

AC5	Cothroman do luchd-ciùil, luchd-dràma is seinneadairean a bhith leasachadh sgilean sgrìobhaidh ùra tro choimiseanan ùra	
	Tha mi ag obair cuide ri mo cho-obraiche Nicola Simpson air pròiseact a tha Moniack Mhòr an dùil a lìbhreagadh anns an Fhaoilleach 2016 a bhios ag amas air sgilean sgrìobhaidh chruthachail a leasachadh ann an sgoilearan àrd-sgoile le Gàidhlig. Thathar a' rannsachadh cothroman gus sgrìobhadairean fhastadh gus dealbhan-chluiche ùra a sgrìobhadh airson Meanbh-chuileag, An Sgoil Shamhraidh Dhràma 2016 agus Fèis Thèatar Òigridh na Gàidhlig 2016.	
AC6	A' cur Sgoil Shamhraidh Dràma Ghàidhlig air dòigh	
	Tha mi a' stiùireadh an Sgoil Shamhraidh Dhràma a bhios a' gabhail àite turas gach bliadhna. Tha mi'n dùil na cinn-latha airson na Sgoile Samhraidh Dràma ann an 2016 a dhearbhadh agus a shanasachd agus foirmean-iarrtais air-loidhne a sgaoileadh anns a' bhliadhn-ùire.	
Tha cothrom aig a h-uile duine pàirt a ghabhail ann is tlachd fhaighinn às na h-ealain is nithean cruthachail		
AC11	Bùithtean-obrach is prògraman le Meanbh-Chuileag (tro mheadhan na Gàidhlig no a tha ag èirigh às a' Ghàidhlig)	
	Às dèidh 5 làithean de obair-deasachaidh, air 1 Sultain, thòisich turas nàisteana a mhàireas 6 seachdain leis an dealbh-chluich Gàidhlig 'Eachdraidh na Gàidhealtachd: 8000 RC – 695 AD' le Meanbh-chuileag, pròiseact thèatar-oideachaidh Fèisean nan Gàidheal. Tha bùth-obrach eadar-obrachail na phàirt den dealbh-chluich a bhios a tadhal air bun-sgoiltean le roinnean Gàidhlig agus ag amas air sgoilearan eadar P4-P7. Chaidh na cleasaichean Artair Donald agus Catriona NicNeacail fhastadh gus a' phròiseact a' lìbhreagadh. Chriochnaich an turas air an t-seachdain mu dheireadh den teirm. San t-Samhainn thadhail mi air Àrd-sgoil Ghearrloch airson dà latha gus cuideachadh a thoirt do sgoilearan airson farpais filmG	
AC12	Obair Ghàidhlig aig na Fèisean le Sgioba-G	
	Thug mi taic do oifigearan leasachaidh a thaobh a bhith ag ullachadh goireasan airson cur-seachadan Sgioba G agus thug mi stiùir do luchd-stiùiridh Sgioba G aig Fèis Chataibh, Fèis Mhoireibh agus Fèis a' Bhaile Chaidh 'Meanbh-fhèis a chumail fad làtha aig Àrd-sgoil Phort Rìgh air Dimàirt 30 Òg Mhios agus ghabh a h-uile sgoilear às a chiad bliadhna pàirt ann, fileantaich agus luchd-ionnsachaidh na Gàidhlig. Anns a' mhadainn bha clàr-ama de chlasaichean far an robh 5 luchd-oide le Gàidhlig a' lìbhreagadh clasaichean de dhannsa-ceum, dràma, ruitheamachd, seinn agus dùbhlan le mapa-ionmhais. Air an fheasgar bha cuirm-chiùil ann far an deach tàlantan luchd-oide na Fèise agus sgoilearan a thaisbenadh air an àrd-ùrlar.	
AC13	A' stèidheachadh agus a' toirt sreath de thachartasan ealain Ghàidhlig gu buil airson clann nan tràth-bhliadhnaichean ann am foghlam Gàidhlig, a' gabhail a-steach ceòl, òrain, dràma agus pupaidean	
	A' leantainn air a' phròiseact deuchainn de Hùb Hàb a chaidh a lìbhreagadh anns an Fhaoilleach 2015 thathar a dealbhadh pròiseact ùr airson Hùb Hàb le sùil ga chur air bhog as t-Earrach	
Thèid cruth-atharrachadh a thoirt air àiteachan is beatha dhaoine tro mhac-meanmna dhaoine, àrd-amasan agus tuigse air na e an comas do dhaoine a chruthachadh		
AC20	Cothroman air tachartasan còmhnaidheach, leis na h-ealain Ghàidhlig agus le cur-seachadan ann an coimhearsnachdan, air an cumail ann an Gàidhlig	
	Tha mi ag obair cuide ri mo cho-obraiche Nicola Simpson air pròiseact còmhnaidh a tha Moniack Mhòr an dùil a lìbhreagadh anns an Fhaoilleach 2016 a bhios ag amas air sgilean sgrìobhaidh chruthachail a leasachadh ann an sgoilearan àrd-sgoile le Gàidhlig. Tha mi a' stiùireadh an Sgoil Shamhraidh Dhràma, sgoil chòmhnaidh a bhios a' gabhail àite turas gach bliadhna. Tha mi'n dùil na cinn-latha airson na Sgoile Samhraidh Dràma ann an 2016 a dhearbhadh agus a shanasachd agus foirmean-iarrtais air-loidhne a sgaoileadh anns an Dàmhair.	
Thèid beachdan-smaoin a chur an gnìomh le caochladh luchd-obrach is cheannardan sgileil a nì obair ann an co-cheangail ri chèile		
AC25	Trèanadh cunbhalach do luchd-obrach Fèisean nan Gàidheal is nam Fèisean fhèin	
	Dh' fhrithealaich mi 'Music Melting Pot' latha trèanaidh a chuir Fèis Rois air dòigh a bh'air a chumail aig Ionad-tadhail Bhlàir Chùil Lodair air Dimàirt 18 Lùnastal.	
AC26	A' dol an sàs ann an obair chom-pàirteach gus tuilleadh chothroman a thoirt do dhaoine òga adhartas a dhèanamh	
	Chlàraich mi neach air an sgeama son Duais Airgid aig Duais nan Ealan a bhios stèidhte air an eòlas a chuir i air an Sgoil Shamhraidh Dhràma mar neach-taic.	
Tha Alba na dùthaich shònraichte, chruthachail aig a bheil ceanglaichean ris an t-saoghal		

AC32	A’ dèanamh cinnteach gu bheil cothrom aig tòrr dhaoine air an obair againn tro bhith dèanamh feum de dhiofar mheadhanan	
	Obair leantainneach ann a bhith a’ foillseachadh pìosan naidheachd mu obair Fèisean nan Gàidheal, Fèisgoil agus pròiseactan dràma air làrach lìn Fèisean nan Gàidheal aig **www.feisean.org** A’ cruthachadh sgeulachdan agus brathan-naidheachd airson duilleag Facebook Fèisean nan Gàidheal aig **www.facebook.com/feisean** A’ foillseachadh naidheachdan tron chunntas twitter aig Fèisean nan Gàidheal **@FNGaidheal** A’ deasachadh fiolmaichean goirid ceangailte ri obair Fèisean nan Gàidheal ‘s gan taisbeanadh air an t-sianail YouTube againn aig **www.youtube.com/feiseannangaidheal** A’ taisbeanadh agus a cumail tasglann de obair na Sgoile Samhraidh Dràma thar nam bliadhnaichean air Vimeo aig **www.vimeo.com/feiseannangaidheal** A’ taisbeanadh agus a cumail tasglann den obair aig Fèisean nan Gàidheal, an Sgoile Shamhraidh Dhràma agus pròiseactan eile air Flickr aig **www.flickr.com/feiseannangaidheal**	
Alba Chruthachail – Cuspairean Co-cheangailte **Ionnsachadh cruthachail: Tha sinn airson a bhith nar buidheann ionnsachaidh agus feadhainn eile a bhrosnachadh gu bhith mar an ceudna. Tha cruaidh fheum air ionnsachadh ma tha ginealaichean ùra gu bhith uidheamaichte gus togail air na tha soirbheachadh an-diugh agus gus obair innleachdach ùr a chruthachadh iad fhèin.**		
AC33	Trèanadh cunbhalach ann an sgilean teagaisg do dh’oidean a leigeas leotha gluasad suas ìrean	
	Luchd-stiùiridh Sgioba G – Thathar a’ leasachadh làithean trèanaidh ag amas air oileanaich fileanta sa Ghàidhlig. Thathar a beachdachadh air sreath de chinn-latha aig coltaistean/ oilthaighean air feadh na dùthcha far an gabhadh làithean trèanaidh a chumail. Tha Fèisean nan Gàidheal a’ toirt seachad cothroman cosnaidh agus agus sgilean ùra do chleasaichean le Gàidhlig tron phròiseact tèatar oideachaidh Meanbh-chuileag agus Hùb Hàb. Mar phàirt dhan an leasachadh pearsanta agam fhìn thòisich mi air cùrsa air astar son Masters ann an dràma Ghàidhlig còmhla ris an RCS.	
AC36	A’ toirt trèanadh ann an sgilean cleasachd do dhaoine òga	
	Tron Sgoil Shamhraidh Dhràma tha deugairean eadar 14 agus 18 a’ faighinn trèanadh. Tha deugairean a’ faighinn sgilean ùra agus cothrom gan taisbeanadh tro Fèis Thèatar Òigridh Gàidhlig. Tha cleasaichean òga a’ faighinn cothroman-obrach tro obair Meanbh-chuileag.	
AC41	Cothroman gus tachartasan còmhnaidheach a chumail ann an Gàidhlig ann an coimhearsnachdan	
	Tha mi ag obair cuide ri mo cho-obraiche Nicola Simpson air pròiseact còmhnaidh a tha Moniack Mhòr an dùil a lìbhreagadh anns an Fhaoilleach 2016 a bhios ag amas air sgilean sgriobhaidh chruthachail a leasachadh ann an sgoilearan àrd-sgoile le Gàidhlig. Chaidh An Sgoil Shamhraidh Dhràma, sgoil chòmhnaidh bhliadhnail a chumail ann am Port Rìgh.	
Didseatach: Tha teicneòlas didseatach a’ toirt dhuinn cothroman inntinneach a thaobh a bhith cruthachadh agus an lùib a’ chomainn-shòisealta agus eaconamaidh na h-Alba		
AC47	A’ sgaoileadh naidheachdan tro ar làrach-lìn, na meadhanan agus le cuairt-litrichean didseatach gu cunbhalach	
	Obair leantainneach ann a bhith a’ foillseachadh pìosan naidheachd mu obair Fèisean nan Gàidheal, Fèisgoil agus pròiseactan dràma air làrach lìn Fèisean nan Gàidheal aig **www.feisean.org** A’ cruthachadh sgeulachdan agus brathan-naidheachd airson duilleag Facebook Fèisean nan Gàidheal aig **www.facebook.com/feisean** A’ foillseachadh naidheachdan tron chunntas twitter aig Fèisean nan Gàidheal **@FNGaidheal** A’ deasachadh fiolmaichean goirid ceangailte ri obair Fèisean nan Gàidheal ‘s gan taisbeanadh air an	

	t-sianail YouTube againn aig **www.youtube.com/feiseannangaidheal** A' taisbeanadh agus a cumail tasglann de obair na Sgoile Samhraidh Dràma thar nam bliadhnaichean air Vimeo aig **www.vimeo.com/feiseannangaidheal** A' taisbeanadh agus a cumail tasglann den obair aig Fèisean nan Gàidheal, an Sgoile Shamhraidh Dhràma agus pròiseactan eile air Flickr aig **www.flickr.com/feiseannangaidheal**
AC51	A' dèanamh cinnteach gu bheil cothrom aig tòrr dhaoine air an obair againn tro bhith dèanamh feum de dhiofar mheadhanan
	Obair leantainneach ann a bhith a' foillseachadh pìosan naidheachd mu obair Fèisean nan Gàidheal, Fèisgoil agus pròiseactan dràma air làrach lìn Fèisean nan Gàidheal aig **www.feisean.org** A' cruthachadh sgeulachdan agus brathan-naidheachd airson duilleag Facebook Fèisean nan Gàidheal aig **www.facebook.com/feisean** A' foillseachadh naidheachdan tron chunntas twitter aig Fèisean nan Gàidheal **@FNGaidheal** A' deasachadh fiolmaichean goirid ceangailte ri obair Fèisean nan Gàidheal 's gan taisbeanadh air an t-sianail YouTube againn aig **www.youtube.com/feiseannangaidheal** A' taisbeanadh agus a cumail tasglann de obair na Sgoile Samhraidh Dràma thar nam bliadhnaichean air Vimeo aig **www.vimeo.com/feiseannangaidheal** A' taisbeanadh agus a cumail tasglann den obair aig Fèisean nan Gàidheal, an Sgoile Shamhraidh Dhràma agus pròiseactan eile air Flickr aig **www.flickr.com/feiseannangaidheal**
Builean Iomairt na Gàidhealtachd is nan Eilean	
A' Toirt Ealain is Cultar na Gàidhlig air Adhart an Lùib Oideachadh Cruthachail/na seirbheis Fèisgoil	
InG2	A' leudachadh phrògraman de sheirbheisean Gàidhlig ann an sgoiltean, a' gabhail a-steach tachartasan ealain Ghàidhlig aig ìre nan tràth-bhliadhnaichean agus ann an coimhearsnachdan
	A' leantainn air a' phròiseact deuchainn de Hùb Hàb a chaidh a lìbhreagadh anns an Fhaoilleach 2015 thathar a dealbhadh pròiseact ùr airson Hùb Hàb le sùil ga chur air bhog san Dùbhlachd 2015/ Faoilleach 2016. Chaidh 'Meanbh-fhèis a chumail fad làtha aig Àrd-sgoil Phort Rìgh air Dimàirt 30 Òg Mhios agus ghabh a h-uile sgoilear às a chiad bliadhna pàirt ann, fileantaich agus luchd-ionnsachaidh na Gàidhlig. Anns a' mhadainn bha clàr-ama de chlasaichean far an robh 5 luchd-oide le Gàidhlig a' lìbhreagadh clasaichean de dhannsa-ceum, dràma, ruitheamachd, seinn agus dùbhlan le mapa-ionmhais. Air an fheasgar bha cuirm-chiùil ann far an deach tàlantan luchd-oide na Fèise agus sgoilearan a thaisbenadh air an àrd-ùrlar. Tha deugairean a' faighinn sgilean ùra agus cothrom gan taisbeanadh tro Fèis Thèatar Òigridh Gàidhlig. Tòisichidh obair-deasachaidh airson Fèis Dràma Earra-Ghàidheal 's Loch Abar 2016 san Dàmhair.
InG3	Cothroman gus tachartasan còmhnaidheach a chumail ann an Gàidhlig ann an coimhearsnachdan
	Tha mi ag obair cuide ri mo cho-obraiche Nicola Simpson air pròiseact còmhnaidh a tha Moniack Mhòr an dùil a lìbhreagadh anns an Fhaoilleach 2016 a bhios ag amas air sgilean sgriobhaidh chruthachail a leasachadh ann an sgoilearan àrd-sgoile le Gàidhlig. Chaidh An Sgoil Shamhraidh Dhràma, sgoil chòmhnaidh bhliadhnail a chumail ann am Port Rìgh.
A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan / obraichean do dh'òigridh	
InG12	A' toirt trèanadh ann an sgilean cleasachd do dhaoine òga
	An Sgoil Shamhraidh Dhràma 2015 Chaidh Sgoil Shamhraidh Dràma na bliadhna sa a chumail ann am Port Rìgh eadar 6 agus 17 Iuchar 2015 agus bha e fosgailte do dheugairean fileanta sa Ghàidhlig eadar 14 agus 18 bliadhna a' dh' aois. Chaidh Daibhidh Walker fhastadh mar stiùiriche ealain na Sgoile agus oidiche le taic bho Ruairidh MacNeacail a tha na obraiche dràma airson Eden Court Chruthachail. Chaidh neach fhastadh mar neach-taic agus a chlàradh air an sgeama aig Duais nan Ealan.

	Dh'fhuirich na compàirtichean aig ostail Àrd-sgoil Phort Rìgh agus chaidh an oideachadh aig Àrd-sgoil Phort Rìgh. Chaidh obair deasachaidh san dàrna seachdain agus taisbeanadh na Sgoile air an oidhche mu dheireadh a chumail aig Àros. A' leantainn air soirbheachais cruth na Sgoile an uiridh, fhuair mi cead 'DNA' dealbh-chluich Dennis Kelly eadar-theangachadh gu Gàidhlig agus chaidh a chleachdadh mar bhun-stèidh na Sgoile. Chaidh film goirid airson FilmG 2016 a riochdachadh cuideachd. Fhuair compàirtichean cothrom na bùthan-obrach ann an sgilean siorcais aig 'Let's Circus' a dhèanamh agus an taisbeanadh aca fhaicinn a bha mar phàirt de Fèis an Eilein. Thèid fiosrachadh mun Sgoil Shamhraidh Dhràma agus bidh dealbhan agus film den taisbeanadh ri fhaicinn air làrach-lìn Fèisean nan Gàidheal aig www.feisean.org/ssd **Thèatar Òigridh Gàidhlig – Bùthan-obrach agus Fèis 2015** Eadar 29 Giblean agus 10 Sultain lìbhrig mi measgachadh de 19 bùthan-obrach dràma agus seiseanan deasachaidh agus sgrìobh mi sgriobtaichean. Bha mi cuideachachd an sàs mar neach-taic anns na 3 bùthan-obrach anns na h-ealain didsiteach aig Eden Court Chruthachail agus mar stiùiriche aig an Fhèis fad latha agus taisbeanadh poblach a chaidh a chumail air Diardaoin 10 Sultain. Aig deireadh an t-Samhain/toiseach an Dùbhlachd fhuair tri cleasaichean òga; Iain Beggs, Ellen NicDhòmhnaill agus Catriona NicNeacail, an cothrom a bhith air an rathad leis am panto againn Marsaili agus a' Bhleideag Airgid. 'S e Daibhidh Walker a bha na stiùiriche son an dealbh-cluiche.	
InG13	A' tabhann cùrsaichean trèanaidh ùghdarraichte do dhaoine òga	
	Chaidh neach fhastadh mar neach-taic agus a chlàradh air an sgeama aig Duais nan Ealan.	
InG15	A' toirt cothroman trèanaidh eile do luchd-obrach is oidean nam Fèisean agus do dhaoine a ghabhas pàirt sna Fèisean.	
	Dh'fhrithealaich mi 'Music Melting Pot' latha trèanaidh a chuir Fèis Rois air dòigh a bh'air a chumail aig Ionad-tadhail Bhlàir Chùil Lodair air Dimàirt 18 Lùnastal.	
A' tarraing luchd-èisteachd is a' leudachadh nan àireamhan aca/turasachd chultarach		
InG18	Sgoil Shamhraidh Dràma Ghàidhlig a thèid a chumail gach bliadhna	
	Chaidh Sgoil Shamhraidh Dràma na bliadhna sa a chumail ann am Port Rìgh eadar 6 agus 17 Iuchar 2015 agus bha e fosgailte do dheugairean fileanta sa Ghàidhlig eadar 14 agus 18 bliadhna a' dh' aois. Chaidh Daibhidh Walker fhastadh mar stiùiriche ealain na Sgoile agus oidiche le taic bho Ruairidh MacNeacail a tha na obraiche dràma airson Eden Court Chruthachail. Chaidh neach fhastadh mar neach-taic agus a chlàradh air an sgeama aig Duais nan Ealan. Dh'fhuirich na compàirtichean aig ostail Àrd-sgoil Phort Rìgh agus chaidh an oideachadh aig Àrd-sgoil Phort Rìgh. Chaidh obair deasachaidh san dàrna seachdain agus taisbeanadh na Sgoile air an oidhche mu dheireadh a chumail aig Àros. A' leantainn air soirbheachais cruth na Sgoile an uiridh, fhuair mi cead 'DNA' dealbh-chluich Dennis Kelly eadar-theangachadh gu Gàidhlig agus chaidh a chleachdadh mar bhun-stèidh na Sgoile. Chaidh film goirid airson FilmG 2016 a riochdachadh cuideachd. Fhuair compàirtichean cothrom na bùthan-obrach ann an sgilean siorcais aig 'Let's Circus' a dhèanamh agus an taisbeanadh aca fhaicinn a bha mar phàirt de Fèis an Eilein. Thèid fiosrachadh mun Sgoil Shamhraidh Dhràma agus bidh dealbhan agus film den taisbeanadh ri fhaicinn air làrach-lìn Fèisean nan Gàidheal aig www.feisean.org/ssd	
InG19	Cothroman air tachartasan còmhnaidheach far am bi daoine a' dol an sàs sna h-ealain Ghàidhlig agus tachartasan coimhearsnachd a bhios air an cumail ann an Gàidhlig	
	Tha mi ag obair cuide ri mo cho-obraiche Nicola Simpson air pròiseact a tha Moniack Mhòr an dùil a	

	lìbhreagadh anns an Fhaoilleach 2016 a bhios ag amas air sgilean sgriobhaidh chruthachail a leasachadh ann an sgoilearan àrd-sgoile le Gàidhlig. Chaidh An Sgoil Shamhraidh Dhràma, sgoil chòmhnaidh bhliadhnail a chumail ann am Port Rìgh.	
Builean Bhòrd na Gàidhlig		
BnG3	Co-dhiù 4 seiseanan trèanaidh airson sgilean cànain do luchd-obrach ro 31.03.16	
	Bidh mi a' frithealadh seisean trèanaidh gus ar sgilean cànain a leasachadh a thèid a chumail air Diardaoin 24 Sultain.	
BnG4	Co-dhiù 4 seiseanan trèanaidh eile do luchd-obrach ro 31.03.16	
	Dh'fhrithealaich mi 'Music Melting Pot' latha trèanaidh a chuir Fèis Rois air dòigh a bh'air a chumail aig Ionad-tadhail Bhlàr Chùil Lodair air Dimàirt 18 Lùnastal.	
BnG5	Taic do 44 Fèisean air feadh Alba, le tabhartasan, trèanadh, àrachas, ionnsramaidean ciùil agus sgilean Gàidhlig ro 31.03.16	
	Thug mi taic do na h-oifigearan leasachaidh a thaobh a bhith ag ullachadh goireasan airson cur-seachadan Sgioba G agus thug mi stiùir do luchd-stiùiridh Sgioba G aig Fèis Chataibh agus Fèis Mhoireibh.	
BnG7	Thèid panto Gàidhlig air chuairt a' tadhal air co-dhiù sia sgìrean ro 31.03.16	
	Às dèidh ùine dheasachaidh aig deireadh na Samhna chaidh panto na bliadhna seo air an rathad air a' chiad chola-deug den Dùbhlach a' tadhal air 17 sgoiltean, ach le 43 sgoil ùile gu lèir a' faicinn an dealbh-cluiche. Tha sinn ag amas air am panto a thoirt na sgoiltean Ghàidhlig air fad ann an Alba thairis air tri bliadhna.	
BnG8	Bithear a' cumail còmhraidhean le Bòrd na Gàidhlig, leis an amas gun tèid dràma/cleasachd airson clann aois 3-7 a thoirt air adhart	
	A' leantainn air a' phròiseact dearbhaidh de Hùb Hàb a chaidh a lìbhreagadh san Fhaoilleach 2015 thathar a leasachadh pròiseact ùr le sùil ga lìbhreagadh as t-Earrach.	
BnG9	Às dèidh nan còmhraidhean sin, bidh e na amas cuairt fad seachdain a chur air dòigh airson clann aois 3-7, a bhios a' tabhann seiseanan dràma is ciùil do sgoiltean-àraich (co-dhiù deich buidhnean) ro 31.03.16	
	A' leantainn air a' phròiseact dearbhaidh de Hùb Hàb a chaidh a lìbhreagadh san Fhaoilleach 2015 thathar a leasachadh pròiseact ùr le sùil ga lìbhreagadh anns an Dùbhlachd 2015/ Faoilleach 2016.	
BnG10	80 bùth-obrach dràma Ghàidhlig a lìbhrigeadh ann an coimhearsnachdan air feadh Alba ro 31.03.16	
	Thèatar Òigridh Gàidhlig – Bùthan-obrach agus Fèis 2015 Eadar 29 Giblean agus 10 Sultain lìbhrig mi measgachadh de 19 bùthan-obrach dràma agus seiseanan deasachaidh agus sgrìobh mi sgriobtaichean. Bha mi cuideachachd an sàs mar neach-taic anns na 3 bùthan-obrach anns na h-ealain didsiteach aig Eden Court Chruthachail agus mar stiùiriche aig an Fhèis fad latha agus taisbeanadh poblach a chaidh a chumail air Diardaoin 10 Sultain. **Pròiseact Leasachaidh Coimhearsnachd na Gàidhlig aig Comhairle na Gàidhealtachd ann an Loch Abar** Thug Fèisean nan Gàidheal stiùir do phròiseact coimhearsnachd Chomhairle na Gàidhealtachd a fhuair maoineachadh bho Bhòrd na Gàidhlig a tha an dùil na pròiseactan dràma a leanas a leasachadh ro dheireadh an Dùbhlachd 2015: • Pròiseact dràma coimhearsnachd ag amas air buidhnean à roinnean Gàidhlig bho Bun-sgoil Mhalaig agus Bun-sgoil a' Ghearasdain. • Bùthan-obrach ann an dràma airson rèidio ag amas air buidheann de luchd-ionnsachaidh anns a' Ghearasdain. • Bùthan-obrach fad latha ann an sgilean dràma a thathar an dùil a bhrosnaicheas dràma coimhearsnachd. San t-Samhainn thadhail mi air Àrd-sgoil Ghearrloch airson dà latha gus cuideachadh a thoirt do sgoilearan airson farpais filmG	
BnG11	Thèid co-dhiù 3 buidhnean dràma òigridh airson clann àrd-sgoile a stèidheachadh ann an co-bhuinn ri buidheann eile ro 31.03.16. Tha ceangal aig seo ri cùmhnant com-pàirteach a th' againn le Eden Court mar phàirt den Lìonra Dràma.	
	Tron sgeama 'Lìonra Dràma Ghàidhlig' aig Bòrd na Gàidhlig, tha Fèisean nan Gàidheal agus Eden Court ag obair còmhla gus cothroman a bharrachd a thoirt do sgoilearan àrd-sgoile le Gàidhlig air a' Ghàidhealtachd sgilean dràma ionnsachadh agus taisbeanaidhean dràma a dhèanamh tro mheadhan na Gàidhlig. Eadar 29 Giblean agus 10 Sultain lìbhrig mi measgacachadh de 19 bùthan-obrach dràma agus seiseanan deasachaidh aig Thèatar Òigridh Bhaile Dhubhthaich agus Thèatar Òigridh Inbhir Pheofharain . Bha mi cuideachachd an sàs mar neach taic anns na 3 bùthan-obrach anns na h-ealain didsiteach aig Eden Court	

	Chruthachail agus mar stiùiriche aig an Fhèis fad latha agus taisbeanadh poblach a chaidh a chumail air Diardaoin 10 Sultain. A' toirt a-steach buill den bhuidheann stèidht an Inbhir Nis ' Sgioba Dràma Òigridh Inbhir Nis' uile gu lèir ghabh 18 deugaire pàirt san Fhèis aig Eden Court. Shoirbhich leis an Fhèis agus tha mi air teachdaireachdan fhaighinn bho chompàirtichean agus pàrantan ga moladh. Dh'fhrithealaich timcheall air 50-55 an tachartas. Chaidh an tachartas fhoillseachadh air loidhne le Fèisean nan Gàidheal agus Eden Court agus air a' phròram naidheachd aig BBC Alba 'An Là' agus air pròram naidheachd Radio nan Gàidheal 'Aithris na Maidne'.	
BnG12	Cuairt le dràma Ghàidhlig a mhaireas 6 seachdainean timcheall sgoiltean Gàidhlig ro 31.03.16	
	Às dèidh 5 làithean de obair deasachaidh, air a' 1 Sultain, thòisich turas nàisteana a mhàireas 6 seachdain le dealbh-chluich Gàidhlig 'Eachdraidh na Gàidhealtachd: 8000 RC – 695 AD' le Meanbh-chuileag, pròiseact thèatar-oideachaidh Fèisean nan Gàidheal. Bha bùth-obrach eadar-obrachail na phàirt den dealbh-chluich a bhios a tadhal air bun-sgoiltean le roinnean Gàidhlig agus ag amas air sgoilearan eadar P4-P7. Chaidh na cleasaichean Artair Donald agus Catriona NicNeacail fhastadh gus a' phròiseact a' lìbhreagadh. Chriochnaich an turas air an t-seachdain mu dheireadh den teirm.	
BnG13	Cuairt a mhaireas dà sheachdain le dealbh-chluiche dà-chànanach airson sgoiltean a tha tabhann GLPS no far an robh oidean Fèisgoil a' teagasg, ro 31.03.2016	
	Às dèidh coinneamh le Judith Baker, Co-òrdanaiche Foghlam agus For-ruigheachd bho Tasglann na Gàidhealtachd air Dihaoine 21 Lùnastal tha plana ann gum b' urrainn dhuinn obrachadh còmhla gus dealbh-chluich dà-chànanach a lìbhreagadh do sgoiltean a tha tabhann Gàidhlig do luchd-ionnsachaidh sa bhun-sgoil ann an sgìre Inbhir Nis.	
BnG18	Na amas gum bi 15 duine aois 14-18 a' gabhail pàirt ann an Sgoil Shamhraidh Dràma ann an 2015	
	Bha 11 compàirtiche aig Sgoil Shamhraidh Dhràma na bliadhnasa	
BnG24	Bheirear aithne iomchaidh don taic a fhuaras bho Bhòrd na Gàidhlig an lùib gach pròiseict, le fianais air sin gach ràith.	
	Chaidh Bòrd na Gàidhlig ainmeachadh ann an sanasachd airson Meanbh-fhèis Àrd-sgoil Phort Rìgh, An Sgoil Shamhraidh Dhràma agus Fèis Thèatar Òigridh na Gàidhlig agus pròiseactan Meanbh-chuileag. Bha an Sgoil Shamhraidh Dhràma air a shanasachd air loidhne, chaidh agallamh comhla rium fhèin 's stiùiriche ealain na Sgoile a chraoladh air 'Aithris na Maidne' air BBC Radio nan Gàidheal. Chaidh sanas a chuir sa Phaipear Bheag agus nochd dealbh slàn de dhealbhan bhon Sgoil Shamhraidh Dhràma às dèidh làimh. Chaidh agallamh a chraoladh le dithis compàirtiche air Cuillin FM agus chaidh oidhche thaisbeanaidh na Sgoile a shanasachd gu cunbhallach bhon stèisean. Nochd fiosan-naidheachd a a bha brosnachadh dhaoine gus foirmean-iarrtais a chur a-steach air a shon anns na pàipearan naidheachd aig an Stornoway Gazette, Oban Times agus Press and Journal. Chaidh Fèis Thèatar Òigridh Gàidhlig 2015 fhoillseachadh air pròram naidheachd a' BhBC 'An Là' agus air pròram nàidheachd Radio nan Gàidheal 'Aithris na Maidne'.	

AINM	**NICOLA SIMPSON**			
DREUCHD	**ÀRD OIFIGEAR LEASACHAIDH**			
Taic do is ag Adhartachadh nam Fèisean	**A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan**	**Ag Adhartachadh Ealain is Cultar na Gàidhlig an Lùib Oideachadh Cruthachail**	**A' Tarraing Luchd-èisteachd is a' Leudachadh nan Àireamhan aca**	**Riaghladh is Luchd-obrach**

Àir.		**Raon sa Phlana Pròraim**
Alba Chruthachail - Àrd-amasan **A' toirt aithne do is a' cur sùim ann an sàr obair is daoine a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain, ann am film is telebhisean agus sna gnìomhachasan cruthachail**		
AC1	Maoineachadh airson leasachaidhean ùra tro Mhaoin Leasachaidh nam Fèisean	
	Anns an t-Sultain bha consart aig Fèis Spè mar phàirt den Fhèis Blas airson còig bliadhna air fhichead den	

	Fhèis a chomarrachadh; fhuair iad taic-airgid airson seo bhon sgeama-leasachaidh. Cuideachd, bidh Fèis Inbhir Narainn a' ruith Latha Pìobaireachd ùr air 27mh den Gearran le taic bhon sgeama seo.	
AC2	Taic ro-innleachdail do dh'Fhèisean a tha airson an obair aca a leudachadh agus a tha airson pròg ram obrach fad na bliadhna a chur air chois	
	Mar phàirt den obair làitheil agam bidh mi ag obair leis na Fèisean agam airson nam pròg raman obrach fad bliadhna aca a chumail a' dol agus a leasachadh. An-dràsta, bidh sia a-mach à naoi Fèisean agam a' dèanamh chlasaichean agus bùthan-obrach a bharrachd air na prìomh Fèisean aca. Bidh Fèis na h-Òige a' leudachadh a' phròg raim acasan anns a' bhliadhn ùir. Bidh iad a' ruith bhùthan-obrach gach mìos agus bidh iad a gabhail Club-G os làimh, cothrom airson clann taic fhaighinn leis na rudan a tha iad ag ionnsachadh airson a' Mhòid ionadail agus Fèisean-ciùil. Cuideachd, bidh an Fhèis a' ruith proiseact ùr – Taigh an Dualchais. Leis a seo, bidh compàirtichean a' tadhal air daoine aosta agus a' cruinneachadh òran agus sgeulachdan bhuapa. An uair sin bidh iad a' cruthachadh tasglann agus a' cur air dòigh consairt.	
AC3	Taic do dh'obair ùr agus obair a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain Ghàidhlig	
	Aig an àm seo, tha mi a sàs ann am planaichean airson tachartas sgriobhaidh ùr ann an co-bhann ri Moniack Mhòr – Ionad Sgrìobhaidh Chruthachail na h-Alba. Bidh an tachartas-còmhnaidh seo do dheugairean a' dol air adhart anns an Faoilleach 2016 aig Moniack.	
AC5	Cothroman do luchd-ciùil, luchd-dràma is seinneadairean a bhith leasachadh sgilean sgrìobhaidh ùra tro choimiseanan ùra	
	Mar a bha iad an dùil, chuir Fèis Spè dà choimisean ùr air bhog aig a' chonsart aca sig Blas anns an t-Sultain. Bidh Fèis Rois a' taisbeanadh a' choimisein ùir aca – The Voyage of the Hector – aig Celtic Connections anns an Fhaoilleach. Chaidh a sgrìobhadh le John Somerville, is bidh sgioba de luchd-teagaisg agus compàirtichean bhon Fhèis ga lìbhrigeadh	
Tha cothrom aig a h-uile duine pàirt a ghabhail ann is tlachd fhaighinn às na h-ealain is nithean cruthachail		
AC7	Barrachd maoineachadh cunbhalach do dh'obair nam Fèisean tro Sgeama Thabhartasan nam Fèisean a leigeas leinn pàigheadh a thoirt do dh'oidean a tha cho faisg 's as urrainn air na h-ìrean a tha Aonadh an Luchd-chiùil a' moladh	
	Mar phàirt den obair làitheil agam, bidh mi a' cuideachadh nam Fèisean le buidseatan agus iarrtasan airson taic-airgid airson a h-uile tachartas aca. Bidh mi a' coinneachadh ris na Fèisean agam anns na mìosan ri thighinn airson planaichean agus buidseatan a chur air dòigh airson na bliadhna tha romhainn.	
AC12	Obair Ghàidhlig aig na Fèisean le Sgioba-G	
	Far a bheil e iomchaidh, bidh mi a' cuideachadh Fèisean airson sgioba-G a chur air doigh.	
AC14	A' cumail a' toirt taic do chuirmean Fhèisean ionadail	
	Tha còmhlan cèilidh airson òigridh aig Fèis Spè agus Fèis Inbhir Narainn agus tha còmhlan clàrsaich aig Fèis Mhoireibh. Bidh iad uile a' cluich gu math tric aig tachartasan ionadail.	
Thèid cruth-atharrachadh a thoirt air àiteachan is beatha dhaoine tro mhac-meanmna dhaoine, àrd-amasan agus tuigse air na e an comas do dhaoine a chruthachadh		
AC18	A' dol an sàs mar bhuidheann chom-pàirteach ann an obair Chom-pàirteachas Ealain Òigridh na Gàidhealtachd	
	Bidh mi a' frithealadh choinneamhan den Highland Youth Arts Hub mar riochdaire Fèisean nan Gàidheal. Tha e gu math feumail a bhith nam phàirt den bhuidheann seo oir bidh sinn a' leasachadh cheanglaichean ùra le buidhnean ealain eile agus airson fiosrachadh a sgaoileadh. O chionn goirid, bha bòrd fiosrachaidh againn aig latha Creative Careers airson sgoilearean àrd-sgoile. Bha dà cheud deugairean ann agus bha e math an còmhlan Tannera fhaicinn a' cluich agus a' cuideachadh air an latha. Bha iad uile a sàs ann am Fèisean nuair a bha iad nas òige.	
AC19	A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas, a' gabhail a-steach coimisean ùr agus a' leudachadh na Fèise gu bhith ag obair ann an sgìrean eile	
	Bidh mi a' dol gu coinneamhan Blas gus na Fèisean a riochdachadh.	
AC20	Cothroman air tachartasan còmhnaidheach, leis na h-ealain Ghàidhlig agus le cur-seachadan ann an coimhearsnachdan, air an cumail ann an Gàidhlig	
	Anns an Dàmhair bha mi a sàs ann an iomlaid ciùil, tro mheadhan na Gàidhlig, eadar Alba agus Eireann.	
Thèid beachdan-smaoin a chur an gnìomh le caochladh luchd-obrach is cheannardan sgileil a nì obair ann an co-cheangail ri chèile		
AC21	A' cumail a' tairgse taic ro-innleachdail is phragtaigeach tro lìonra de dh'Oifigearan Leasachaidh agus gach oifigear a' coimhead às dèidh grunn Fhèisean	
	Bho latha gu latha, bidh mi ag obair leis an sgioba leasachaidh air fad airson taic a thoirt do na Fèisean anns an sgìrean agam agus do na Fèisean a tha a' ruith Chèilidhean air Chuairt.	
AC24	Trèanadh cunbhalach ri fhaotainn do luchd-eagrachaidh nam Fèisean gus dèanamh cinnteach gu bheil na sgilean aca a tha dhìth gus na tachartasan aca a ruith ann an dòigh phroifeiseanta	

	Bidh mi a' sgaoileadh fiosrachaidh mu dheidhinn chothroman trèanaidh mar phàirt den obair làitheil agam. Anns na mìosan ri thighinn, bidh mi a' cur air dòigh seisean treanaidh airson Bòrd-stiuiridh Fèis Spè.	
AC26	A' dol an sàs ann an obair chom-pàirteach gus tuilleadh chothroman a thoirt do dhaoine òga adhartas a dhèanamh	
	Tha mi an sàs ann an dà phròiseact chom-pàirteachais a tha a' cruthachadh chothroman airson daoine òga – an iomlaid eader Alba is Eirinn agus am pròiseact sgrìobhaidh le Moniack.	
Tha Alba na dùthaich shònraichte, chruthachail aig a bheil ceanglaichean ris an t-saoghal		
AC27	A' cuideachadh nam Fèisean le bhith cur ar Poileasaidh Gàidhlig an gnìomh	
	Bidh sinn ag obair leis na Fèisean air fad, agus a' toirt taic riutha airson Gàidhlig a chleachdadh agus a leasachadh aig na tachartasan aca.	
AC28	Taic do bhith leudachadh an àireamh Chèilidhean air Chuairt as t-samhradh	
	Bidh mi a' tòiseachadh obair air Cèilidhean air Chuairt 2016 tràth anns a bliadhn' ùr.	
AC29	A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas, a' gabhail a-steach coimisean ùr agus a' leudachadh na Fèise gu bhith ag obair ann an sgìrean eile	
	Bha aon òganach deug bho dhiofar sgìrean air a' Ghàidhealtachd agus nan Eilean an sàs anns a' chonsairt mu dheireadh aig Blas am-bliadhna agus bidh mi ag obair le buidheann stiùiridh Blas airson cothroman do dhaoine òga a leasachadh mar phàirt den Fhèis ann an 2016. A bharrachd air sin, fhuair barrachd dhaoine òga cothrom a bhith sàs anns an Fhèis am-bliadhna tro thachartas sònraichte a chaidh a chur air dòigh le HYAH, aig an Ironworks ann an Inbhir Nis.	
AC31	A' gabhail pàirt ann an tachartasan ann an Alba agus thall thairis far a bheil cothrom ar n-obair a thaisbeanadh	
	An deidh a' chiad phàirt den iomlaid chultarach a bh' againn ann an Inbhir Nis, tha sinn gu math dòchasach gum bi cothrom aig na compàirtichean à Alba agus Èirinn a bhith a' cluich aig Fleadh Cheòil na h-Èireann ann an Ennis, anns an Lùnastal 2016. Chluich Cèilidh air Chuairt Feis Chataibh aig Castle of Mey aig tachartas airson Iomairt na Gàidhealtachd. Bidh Fèis Rois a' cluich consairt aig Celtic Connections airson deich bliadhna air fhichead den Fhèis a chomharrachadh.	
AC32	A' dèanamh cinnteach gu bheil cothrom aig tòrr dhaoine air an obair againn tro bhith dèanamh feum de dhiofar mheadhanan	
	Bidh mi ag obair le Rowan airson fiosrachadh agus cothroman a sgaoileadh.	
Alba Chruthachail – Cuspairean Co-cheangailte **Ionnsachadh cruthachail: Tha sinn airson a bhith nar buidheann ionnsachaidh agus feadhainn eile a bhrosnachadh gu bhith mar an ceudna. Tha cruaidh fheum air ionnsachadh ma tha ginealaichean ùra gu bhith uidheamaichte gus togail air na tha soirbheachadh an-diugh agus gus obair innleachdach ùr a chruthachadh iad fhèin.**		
AC41	Cothroman gus tachartasan còmhnaidheach a chumail ann an Gàidhlig ann an coimhearsnachdan	
	Faic AC20	
Builean Iomairt na Gàidhealtachd is nan Eilean		
A' Toirt Ealain is Cultar na Gàidhlig air Adhart an Lùib Oideachadh Cruthachail/na seirbheis Fèisgoil		
InG3	Cothroman gus tachartasan còmhnaidheach a chumail ann an Gàidhlig ann an coimhearsnachdan	
	Faic AC20	
Taic do is ag Adhartachadh nam Fèisean		
InG8	A' cur airgead an seilbh Maoin Leasachaidh nam Fèisean gus leasachaidhean cruthachail ùra a mhaoineachadh ann an coimhearsnachdan agus tha an t-airgead sin a' toirt cothrom don luchd-iarrtais tuilleadh maoineachaidh a tharraing a-steach	
	Faic AC1	
InG9	Taic ro-innleachdail is phragtaigeach do na Fèisean bho-lìonra taice nam Fèisean	
	Bidh mi an còmhnaidh a' sireadh chothroman airson liònrachadh oir tha e gu math feumail dha na Fèisean a bhith bruidhinn le chèile agus a' sgaoileadh fiosrachadh.	
InG10	Taic ro-innleachdail do dh'Fhèisean a tha airson an obair aca a leudachadh agus pròraman coimhearsnachd a chumail suas	
	An-dràsta tha mi ag obair leis a' cho-òrdanaiche agus am bòrd-stiùiridh aig Fèis Inbhir Narainn airson taic-airgid trì-bliadhna fhaighinn airson an Fhèis a leasachadh agus an dreuchd a leudachadh.	
InG11	Pròraman gus sgilean dhaoine a leasachadh, a' gabhail a-steach: a' dèanamh airgead, planadh ionmhasail, Ciad Chobhair, agus trèanadh Dìon Chloinne airson luchd-obrach is luchd saor-thoileach nam Fèisean	
	Faic AC24	
A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan / obraichean do dh'òigridh		

InG12	A’ toirt trèanadh ann an sgilean cleasachd do dhaoine òga	
	Bidh mi a’ toiseachadh obair air Fèis Alba agus na Cèilidhean air Chuairt anns a bhliadhn ùr.	
InG13	A’ tabhann cùrsaichean trèanaidh ùghdarraichte do dhaoine òga	
	Bidh na Fèisean agam a’ toirt chothroman do dh’ òigiridh feum a dhèanamh de na Saltire Awards agus bidh mi a’ coimhead airson cothroman gus na Arts Awards a chur air adhart agus a leasachadh.	
InG14	A’ toirt trèanadh do dhaoine òga airson a bhith ag obair ann an gnìomhachas a’ chiùil	
	Bidh barrachd dhaoine òga a’ faighinn chothroman airson an sgilean gnìomhachas chiùil a leasachadh tro HYAH.	
A’ tarraing luchd-èisteachd is a’ leudachadh nan àireamhan aca/turasachd chultarach		
InG16	Taic do bhith leudachadh an àireamh Chèilidhean air Chuairt	
	Faic AC28	
InG17	A’ cur air dòigh agus a’ leasachadh Fèis Bhlas	
	Faic AC19 & AC29	
InG19	Cothroman air tachartasan còmhnaidheach far am bi daoine a’ dol an sàs sna h-ealain Ghàidhlig agus tachartasan coimhearsnachd a bhios air an cumail ann an Gàidhlig	
	Faic CS20	
InG21	A’ gabhail pàirt ann an tachartasan ann an Alba agus thall thairis far a bheil cothrom ar n-obair a thaisbeanadh	
	Faic AC31	
Builean Bhòrd na Gàidhlig		
BnG5	Taic do 44 Fèisean air feadh Alba, le tabhartasan, trèanadh, àrachas, ionnsramaidean ciùil agus sgilean Gàidhlig ro 31.03.16	
	Bidh mi ag obair le naoi Fèisean eadar Sgìre na Gàidhealtachd, Mhoirebh agus Obar Dheathain. Nam obair-làitheil bidh mi ag obair leis an sgioba leasachaidh air fad airson taic a thoirt do na Fèisean anns na sgìrean seo agus do na Fèisean a tha a’ ruith Chèilidhean air Chuairt. Thachair Fèis Spè anns an Damhair agus ruith iad deireadh sheachdain do dheugairean anns an t-Samhain. Bidh iad a’ ruith an dàrna pàirt den Chèilidh air Chuairt aca eader 27mh agus 30 Dùbhlachd. Bha a’ phrìomh fhèis aig Fèis a’ Bhaile anns an Dàmhair cuideachd agus bha trì fichead compàirtiche ann. Tha iad fhathast a’ ruith chlasaichean leantainneach ann an dràma agus bogsa-phutain. Tha na clasaichean aig Fèis Inbhir Narainn fhathast a’ dol agus bidh a’ phrìomh Fhèis agus Latha Pìobaireachd aca a’ tachairt anns a’ Ghearran. Bidh cèilidh aca anns an Dùbhlachd airson deireadh na teirm agus bidh na còmhlain cèilidh aca a’ cluich aig dà dhachaigh-cùraim airson crìoch a chur air a’ bhliadhna seo. An dèidh coinneamh bhliadhnail shoirbheacail, tha Fèis na h-Òige gu math trang ag ullachadh airson sreath ùr de bhùthan-obrach anns a’ bhliadhna ùr. Bidh a’ bhùth-obrach mu dheireadh den bhliadhna aca air Disathairne 28mh den t-Samhain. Bha coinneamh bhliadhnail aig Fèis Mhoireibh bho chionn goirid agus bidh iad a’ coimhead air adhart ri 10 bliadhna a chomharrachadh ann an 2016 agus tha iad fhathast a’ ruith chlasaichean gach seachdain. Bidh cèilidh aig Fèis Farr air an 16mh den Faoilleach airson na seann bhliadhna ùire agus bidh iad a’ ruith sreath ùr de bhùthan-obrach anns a’ bhliadhn’ ùir. Tha mi gu math toilichte a’ bhith ag obair le Anne Thirkell, Oifigear Gàidhlig ùr Chòmhairle Obar Dheathain, airson Fèis Obar Dheathain ath-bheothachadh agus bidh mi a’ coinneachadh rithe an t-seachdain-sa.	
BnG6	Bidh 6 Fèisean air clasaichean ‘Fèis Bheag’ no bùiththean-obrach airson nan tràth-bhliadhnaichean a ruith ro 31.03.16	
	Anns an sgìre agamsa, bidh Fèis na h-Òige (GM), Fèis Spè, Fèis Farr agus Fèis Inbhir Narainn a’ ruith chlasaichean Fèis bheag airson clann eadar clas 1 agus clas 3.	

AINM	**RACHEL HARRIS**			
DREUCHD	**OIFIGEAR LEASACHAIDH**			
Taic do is ag Adhartachadh nam Fèisean	**A’ Leasachadh Sgilean is Thàlantan**	**Ag Adhartachadh Ealain is Cultar na Gàidhlig an Lùib Oideachadh Cruthachail**	**A’ Tarraing Luchd-èisteachd is a’ Leudachadh nan Àireamhan aca**	**Riaghladh is Luchd-obrach**

Àir.		**Raon sa Phlana**

		Pròglaim
Alba Chruthachail - Àrd-amasan **A' toirt aithne do is a' cur sùim ann an sàr obair is daoine a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain, ann am film is telebhisean agus sna gnìomhachasan cruthachail**		
AC1	Maoineachadh airson leasachaidhean ùra tro Mhaoin Leasachaidh nam Fèisean	
	Chùm Fèis air an Oir a' chiad fhèis chòmhnaidh riamh aca san Dàmhair le taic bhon mhaoin seo is tharraing iad 15 deugairean aois 12-17 chun an tachartais.	
AC2	Taic ro-innleachdail do dh'Fhèisean a tha airson an obair aca a leudachadh agus a tha airson pròg ram obrach fad na bliadhna a chur air chois	
	Bidh mi a' toirt taice cunbhalaiche dha na fèisean sa roinn agam gus an obair aca a leadachadh is gus pròg ramman fad na bliadhna a leasachadh	
AC3	Taic do dh'obair ùr agus obair a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain Ghàidhlig	
	Bheir mi taic dha co-obraichean leis an obair seo mar a bhios iomchaidh.	
AC4	Taic do bhith sgrìobhadh òrain Ghàidhlig ùra	
	Bheir mi taic dha co-obraichean leis an obair seo mar a bhios iomchaidh.	
AC5	Cothroman do luchd-ciùil, luchd-dràma is seinneadairean a bhith leasachadh sgilean sgrìobhaidh ùra tro choimiseanan ùra	
	Bheir mi taic dha co-obraichean leis an obair seo mar a bhios iomchaidh.	
AC6	A' cur Sgoil Shamhraidh Dràma Ghàidhlig air dòigh	
	Bheir mi taic dha co-obraichean leis an obair seo mar a bhios iomchaidh.	
Tha cothrom aig a h-uile duine pàirt a ghabhail ann is tlachd fhaighinn às na h-ealain is nithean cruthachail		
AC7	Barrachd maoineachadh cunbhalach do dh'obair nam Fèisean tro Sgeama Thabhartasan nam Fèisean a leigeas leinn pàigheadh a thoirt do dh'oidean a tha cho faisg 's as urrainn air na h-ìrean a tha Aonadh an Luchd-chiùil a' moladh	
	Tha mi toirt taice leantainniche dha na fèisean agam le bhith a' cur a-staigh iarrtasan agus tagraidhean do Sgeama Tabhartasan Fèisean nan Gàidheal. Tha mi cuideachd a' toirt taic dha na fèisean le planadh ionmhasail, a' toirt an aire ri ìrean pàighidh Aonadh an Luchd-ciùil is gam brosnachadh gus na h-ìrean seo a thoirt a-staigh cho mòr agus 's urrainn.	
AC8	A' toirt cothrom an-asgaidh do na Fèisean air ionnstramaidean ciùil bho ar Stòras Ionnsramaidean Ciùil	
	Tha mi tric a' cuideachadh nam fèis agam ann a bhith a' faotainn iasad ionnsramaid bho bhanca Fèisean nan Gàidheal.	
AC9	A' stiùireadh sgeama PVG bho ar prìomh oifisean gus dèanamh cinnteach gu bheil dìon ga dhèanamh air clann is inbhich a tha feumach air an dìon	
	Tha mi toirt taice leantainniche dhan sgeama PVG againn gus dèanamh cinnteach gu bheil na fèisean uilig air na tachartasan aca a chur air dòigh le dìon iomchaidh dha chloinn agus inbhich so-leonte.	
AC10	A' toirt taic ionmhasail seachad gus dèanamh cinnteach gum bi cothrom aig daoine, le feumalachdan taice a bharrachd, air tachartasan	
	Tha mi dèanamh cinnteach gu bheil na fèisean uilig eòlach air a' phoilieasaidh againn air Co-ionnanachd Chothroman is fhios aca gu bheil taic-airgid ri fhaotainn gus tacsa a bharrachd a chur air dòigh dha com-pàirtichean ma dh' fheumar. San Dàmhair thug mi taic dha fèis air a' Ghàidhealtachd le bhith a' fastadh neach-taic foghlaim dha nighean aig an robh feumlachdan a bharrachd.	
AC11	Bùithtean-obrach is pròg raman le Meanbh-Chuileag (tro mheadhan na Gàidhlig no a tha ag èirigh às a' Ghàidhlig)	
	/	
AC12	Obair Ghàidhlig aig na Fèisean le Sgioba-G	
	Bidh mi a' brosnachadh a h-uile fèis agam gus feum a dhèanamh de Sgioba-G aig na tachartasan aca cho tric 's a ghabhas.	
AC14	A' cumail a' toirt taic do chuirmean Fhèisean ionadail	
	Bidh mi a' cur taic ri cuirmean nam fèis le bhith a' tairgse cuideachaidh le co-òrdanachadh agus le sanasachd ann an co-bhonn ri Rowan NicPhàdraig. Far an gabh a dhèanamh thèid mi gu cuirmean nam fèis is mi a' togail dealbhan is bhideothan. Tha mi tric a' cuideachadh òganaich bho na fèisean agam le bhith a' cur taisbeanaidhean is cuirmean a bharrachd air dòigh, m.e. as t-Samhain 2015 chluich buidheann bho Fhèis Chataibh aig tachartas OGE ann an Gallaibh.	
Thèid cruth-atharrachadh a thoirt air àiteachan is beatha dhaoine tro mhac-meanmna dhaoine, àrd-amasan agus tuigse air na e an comas do dhaoine a chruthachadh		
AC16	A' cumail a' toirt taic do luchd-eagrachaidh ionadail tro Uairean Bliadhnail mar phàirt de Sgeama Thabhartasan nam Fèisean	
	Bidh mi a' toirt taic ro-innleachdail dha luchd-eagrachaidh ionadail gus iarrtasan agus tagraidhean a chur	

	a-staigh airson obair rianachd fo Sgeama Thabhartasan nam Fèisean.	
AC17	Taic do bhuidhnean coimhearsnachd a tha ag iarraidh Fèisean ùra a stèidheachadh	
	Am bliadhna thòisich mi ag obair le fèis ùr ann am Pàislig is mi a' toirt taice dhaibh le planaichean agus trèanadh airson na ciad fhèise riamh aca san Iuchar 2015.	
AC18	A' dol an sàs mar bhuidheann chom-pàirteach ann an obair Chom-pàirteachas Ealain Òigridh na Gàidhealtachd	
	Tha mi a' cumail taic ri Nicola Simpson, riochdaire Fèisean nan Gàidheal air paineal Com-pàirteachas Ealain Òigridh na Gàidhealtachd.	
AC19	A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas, a' gabhail a-steach coimisean ùr agus a' leudachadh na Fèise gu bhith ag obair ann an sgìrean eile	
	Bidh mi cumail taic cunbhalach le Blas mar a tha iomchaidh.	
AC20	Cothroman air tachartasan còmhnaidheach, leis na h-ealain Ghàidhlig agus le cur-seachadan ann an coimhearsnachdan, air an cumail ann an Gàidhlig	
	Faicibh AC1. Tha mi cuideachd ag obair le Fèis Fhoirt le plana airson pròiseact dualchais le tachartasan còmhnaidheach na chois.	
Thèid beachdan-smaoin a chur an gnìomh le caochladh luchd-obrach is cheannardan sgileil a nì obair ann an co-cheangail ri chèile		
AC21	A' cumail a' tairgse taic ro-innleachdail is phragtaigeach tro lìonra de dh'Oifigearan Leasachaidh agus gach oifigear a' coimhead às dèidh grunn Fhèisean	
	Tha mi a' cumail taice ro-innleachdaile is pragtaigich ris na 13 fèis anns an roinn agam. Bidh mi tric ag obair còmhla ris na h-oifigearan leasachaidh eile gus cothroman a bharrachd a leasachadh dha fèisean air feadh na dùthcha.	
AC22	A' cruthachadh phoileasaidhean, a bu chòir na Fèisean uile a ghabhail òs làimh, a nì cinnteach gum bi cùisean air an cur air dòigh gu ceart agus gun tèid tachartasan ealain sàr mhath a chumail	
	Tha mi a' frithealadh choinneamahan planaidh nam fèis agam gu cunbhalach gus sàr-chleachdaidhean agus tuigse air na poileasaidhean againn a bhrosnachadh. A bharrachd air seo tha mi cuideachd tric a' cur ghoireasan is innealan air adhart dha mo cho-obraichean, m.e. stuth sanasachd agus foirmichean coitcheann.	
AC23	A' cur àrachas air dòigh gus am bi àrachas aig na Fèisean airson uallaichean poblach is airson gach taobh den obair aca leis na h-ealain	
	Tha a h-uile ball de dh' Fhèisean nan Gàidheal a' faighinn àrachais iomchaidh tron bhuidheann airson gach taobh dhen obair aca anns na h-ealain.	
AC24	Trèanadh cunbhalach ri fhaotainn do luchd-eagrachaidh nam Fèisean gus dèanamh cinnteach gu bheil na sgilean aca a tha dhìth gus na tachartasan aca a ruith ann an dòigh phroifeiseanta	
	Tha mi tric a' brosnachadh nam fèis agam pàirt a ghabhail ann an trèanadh sam bith a nì feum dhaibh mar luchd-eagrachaidh fèise. Tha mi fhèin air trèanadh a lìbhrigeadh ann an Dìon-chloinne, Sàr Chleachdadh agus Sgilean Chomataidh, agus tha mi air trèanadh a chur air dòigh ann an Ciad Cobhair. As t-Sultain thug an sgioba-obrach ùine seachad le Sandy Gray, Oifigear Dìon Chloinne na buidhne, gus an t-eòlas againn fhèinn air a' chuspair a leasachadh. Tha mi tric a' sgaoileadh fiosrachaidh mu chothroman trèanaidh an dà chuid ionadail agus nàiseanta chun nam fèis is co-obraichean agam.	
AC25	Trèanadh cunbhalach do luchd-obrach Fèisean nan Gàidheal is nam Fèisean fhèin	
	Faicibh AC24.	
Tha Alba na dùthaich shònraichte, chruthachail aig a bheil ceanglaichean ris an t-saoghal		
AC27	A' cuideachadh nam Fèisean le bhith cur ar Poileasaidh Gàidhlig an gnìomh	
	Bidh mi toirt taice cunbhalaiche dha na fèisean agam air mar a thèid aca Poileasaidh Gàidhlig na buidhne an gnìomh, m.e. le bhith a' cuideachadh le eadar-theangaichean agus stuth margaideachd gus dèanamh cinnnteach gu bheil iad a' cleachdadh an dà chànan co-ionnan ri chèile.	
AC28	Taic do bhith leudachadh an àireamh Chèilidhean air Chuairt as t-samhradh	
	Tha Cèilidhean air Chuairt aig a dhà dhe na fèisean sa roinn agam – Fèis Chataibh agus Fèis Fhoirt.	
AC29	A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas, a' gabhail a-steach coimisean ùr agus a' leudachadh na Fèise gu bhith ag obair ann an sgìrean eile	
	/	
AC30	A' tagradh gum bi pàirt aig na Fèisean ann an tachartasan nàiseanta agus ann am bliadhnaichean a tha comharrachadh chuspairean sònraichte	
	Bidh mi a' cumail taic ri co-obraichean san t-seagh seo mar a tha iomchaidh.	
AC31	A' gabhail pàirt ann an tachartasan ann an Alba agus thall thairis far a bheil cothrom ar n-obair a thaisbeanadh	

	Bidh mi a' toirt taic ri planaichean is obair rianachd an lùib thachartasan is chuirmean sònraichte ann an Alba agus ann an dùthchannan eile far an nochd cothroman. A bharrachd air seo tha am pròiseact dualchais 'Fuaran' air storas ùr de dh' òrain Ghàidhlig a chruthachadh agus thèid seo fhoillseachadh air làrach-lìn Fèisean nan Gàidheal, a' sealltainn gu digiteach obair na buidhne agus talantan sgioba de sheinneadairean òga. Anns a' ghoireas ùr seo gheibhear faidhlean-fuaim, facail agus bhideo-teagaisg airson gach òran, le fo-thiotalan dà-chànanach. Bidh fiolm ghoirid mun phròiseact again an ceartuair, a' gabhail a-staigh fiolm a thogadh aig Fèis nan Òran as t-Sultain 2015.	
AC32	A' dèanamh cinnteach gu bheil cothrom aig tòrr dhaoine air an obair againn tro bhith dèanamh feum de dhiofar mheadhanan	
	Faicibh AC 30 agus 31.	
Alba Chruthachail – Cuspairean Co-cheangailte Ionnsachadh cruthachail: Tha sinn airson a bhith nar buidheann ionnsachaidh agus feadhainn eile a bhrosnachadh gu bhith mar an ceudna. Tha cruaidh fheum air ionnsachadh ma tha ginealaichean ùra gu bhith uidheamaichte gus togail air na tha soirbheachadh an-diugh agus gus obair innleachdach ùr a chruthachadh iad fhèin.		
AC33	Trèanadh cunbhalach ann an sgilean teagaisg do dh'oidean a leigeas leotha gluasad suas ìrean	
	Bidh mi toirt taice mar tha iomchaidh dha Shona Nic a' Mhaoilinn ann a bhith a' cur trèanadh air dòigh gu luchd-teagaisg nam fèis.	
AC34	Trèanadh cunbhalach ann an sgilean Gàidhlig do dh'oidean nam Fèisean gus dèanamh cinnteach gun tèid am Poileasaidh Gàidhlig a chur an sàs	
	Faicibh AC33.	
AC35	A' toirt sgilean do dhaoine òga a thaobh a bhith a' cruinneachadh stuthan, gan cur ann an cruth didseatach agus gan sgrìobhadh sìos	
	Tha am pròiseact Fuaran air 9 òganaich a chur tro thrèanadh ann an cruinneachadh is rannsachadh òran is iad air storas ùr de 22 òran a chruthachadh.	
AC36	A' toirt trèanadh ann an sgilean cleasachd do dhaoine òga	
	Tha mi cumail taice ri Fèis Chataibh is Fèis Fhoirt ann a bhith a' cumail agus a' leasachadh nam pròiseact ceilidh air chuairt aca is iad a' tairgse trèanadh ann an taisbeanadh ciùil is gnìomhachas a' chiùil dha co-dhiù 12 duine òg gach blaidhna.	
AC37	A' toirt trèanadh do dhaoine òga airson a bhith ag obair ann an gnìomhachas a' chiùil	
	Faicibh AC 36.	
AC38	A' sanasachd Fèisgoil mar sheirbheis iomlan a tha tabhann cothrom air ionnsachadh cruthachail tro dhiofar sheòrsaichean ealain	
	Cumaidh mi taic ri Eilidh NicChoinnich, manaidsear Fèisgoil, mar a bhios iomchaidh.	
AC39	Clasaichean ann an Ceòl Traidiseanta ann an sgoiltean tro Iomairt Chiùil na h-Òigridh agus pròghraman eile	
	/	
AC40	Pròghraman de chlasaichean Gàidhlig ann an sgoiltean coltach ri GLPS	
AC41	Cothroman gus tachartasan còmhnaidheach a chumail ann an Gàidhlig ann an coimhearsnachdan	
	Faicibh AC20.	
AC42	CPD ann an ealain is cultar na Gàidhlig do luchd-teagaisg nan sgoiltean	
	/	
Co-ionannachd is Iomadachd: Tha e na amas dhuinn gum bi co-ionannachd is iomadachd aig cridhe gach nì a nì sinn, agus bheir sinn barrachd chothroman do dhaoine bho dhiofar dhualchais is cinnidhean, bho dhiofar choimhearsnachdan agus de gach aois air na h-ealain agus cultar agus thig tuilleadh chothroman an lùib sin		
AC43	Tòisichidh sinn a' dèiligeadh ri cùisean co-cheangailte ri co-ionannachd ann an 2015	
	Tha a h-uile fèis eòlach air a' Phoileasaidh Co-ionnanachd Chothroman againn is ga chur an gnìomh. A bharrachd air seo tha mi tric a' brosnachadh nam fèis agam gus iarrtasan a chur a-staigh dhan spòran #GoSeeShare aig Ionad Òigridh na Gàidhealatchd airson taic le cosgaisean siubhail is tiocaidean gus cuidhteas fhiaghinn air bacaidhean ionmhasail. San Dàmhair thug mi taic dha Fèis air an Oir le iarrtas dhan sgeama seo is iad soirbheachail ann a bhith a' faighinn tabhartais gus meanbh-bhus a chur air dòigh chun na fèise còmhnaidheach aca. Fhuair dusan òganaich buannachd às a' chothrom siubhail seo.	
AC44	Plana Co-ionannachd is Iomadachd a dhealbh airson toiseach Bliadhna 2 den Mhaoineachadh Chunbhalach	
Àrainneachd: Is e atharrachadh gnàth-shìde aon de na dùbhlain as cudromaiche a th' againn an-		

diugh. Tha sinn airson dèanamh cinnteach gum bi sinn ag obair ann an dòigh cho seasmhach 's a ghabhas agus gum bi gnìomhachasan nan ealan, sgriona agus cruthachail ann an Alba a' dèanamh an nì cheudna.		
AC45	A' clàradh Sgaoilidhean Carbon bho thòiseach Bliadhna 1 den Mhaoineachadh Chunbhalach (Giblean 2015)	
	Bhon Ghiblean 2015 tha mi air clàr air sgaoilidhean Carbain a chumail a bhuineas ri siubhail airson obair.	
AC46	A' dèanamh cinnteach gu bheil tachartasan gu leòr a' tachairt ann an sgìrean ionadail feuch nach fheum daoine uiread siubhail a dhèanamh gus a dhol gu tachartas math	
	Tha mi brosnachadh nam fèis agam gus coinneamhan is co-labhairtean fòin a chleachdadh cho tric 's a ghabhas airson choinneamhan planaidh, agus – far a bheil an ceangal eadar-lìn math gu leòr – prògramman conaltraidh leithid Skype agus Facetime.	
Didseatach: Tha teicneòlas didseatach a' toirt dhuinn cothroman inntinneach a thaobh a bhith cruthachadh agus an lùib a' chomainn-shòisealta agus eaconamaidh na h-Alba		
AC47	A' sgaoileadh naidheachdan tro ar làrach-lìn, na meadhanan agus le cuairt-litrichean didseatach gu cunbhalach	
	Tha mi a' cruthachadh agus a' sgaoileadh bhrathan-naidheachd is postairean digiteach gu cunbhalach gus obair nam fèis is na buidhne a shanasachadh is mi ag obair an co-bhonn ris an oifigear mhargaidheachd againn Rowan Paterson.	
AC48	A' dèanamh ghoireasan Gàidhlig is ciùil thraidiseanta ùra	
	Faicibh AC35.	
AC49	A' cur ghoireasan teagaisg is eile ann an cruth didseatach feuch an gabh iad an cleachdadh le barrachd dhaoine	
	Faicibh AC31	
AC50	A' cruinneachadh òrain dhualchasach Ghàidhlig agus gan cur ann an cruth didseatach	
	Faicibh AC35	
AC51	A' dèanamh cinnteach gu bheil cothrom aig tòrr dhaoine air an obair againn tro bhith dèanamh feum de dhiofar mheadhanan	
	Faicibh AC30, AC31, AC35 & AC47.	
Builean Iomairt na Gàidhealtachd is nan Eilean		
A' Toirt Ealain is Cultar na Gàidhlig air Adhart an Lùib Oideachadh Cruthachail/na seirbheis Fèisgoil		
InG3	Cothroman gus tachartasan còmhnaidheach a chumail ann an Gàidhlig ann an coimhearsnachdan	
	Faicibh AC20.	
InG5	Eadar-theangachaidhean Gàidhlig	
	Faicibh CS27.	
Taic do is ag Adhartachadh nam Fèisean		
A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan / obraichean do dh'òigridh		
A' tarraing luchd-èisteachd is a' leudachadh nan àireamhan aca/turasachd chultarach		
InG19	Cothroman air tachartasan còmhnaidheach far am bi daoine a' dol an sàs sna h-ealain Ghàidhlig agus tachartasan coimhearsnachd a bhios air an cumail ann an Gàidhlig	
	Faicibh A20	
InG20	A' tagradh gum bi pàirt aig na Fèisean ann an tachartasan nàiseanta agus ann am bliadhnaichean a tha comharrachadh chuspairean sònraichte	
	Faicibh AC30	
InG21	A' gabhail pàirt ann an tachartasan ann an Alba agus thall thairis far a bheil cothrom ar n-obair a thaisbeanadh	
	Faicibh AC30 & AC31.	
Builean Bhòrd na Gàidhlig		
BnG5	Taic do 44 Fèisean air feadh Alba, le tabhartasan, trèanadh, àrachas, ionnsramaidean ciùil agus sgilean Gàidhlig ro 31.03.16	
	Faicibh AC2, AC7, AC8, AC16, AC21 & AC27.	
BnG6	Bidh 6 Fèisean air clasaichean 'Fèis Bheag' no bùithtean-obrach airson nan tràth-bhliadhnaichean a ruith ro 31.03.16	
	The 'Fèis Bheag' aig 4 de na 13 fèis ris am bi mi ag obair: Fèis Lannraig a Tuath, Fèis Dhùn Èideann, Fèis Innis an Uillt agus Fèis an Iar Thuath. Tha Fèis Chataibh a' beachdachadh air Fèis Bheag a chur ris a' program aca ann an 2016-17.	
BnG20	A' cur Poileasaidh Gàidhlig na buidhne an gnìomh, le dearbhadh gur i Gàidhlig cànan obrach Fèisean nan Gàidheal.	
	Faicibh CS27.	
BnG24	Bheirear aithne iomchaidh don taic a fhuaras bho Bhòrd na Gàidhlig an lùib gach pròiseict, le	

	fianais air sin gach ràith.	
	Bidh mi a' dèanamh cinnteach gun bheil suaicheantas a' Bhùird air a h-uile pìos sanasachd aig na fèisean agam.	
Builean Comhairle na Gàidhealtachd		
CnG1	Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis air deireadh R1.	
Builean Comhairle nan Eilean Siar		
CnES1	Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis air deireadh R1.	
Builean Comhairle Earra-Ghàidheal is Bhòid		
CEB1	Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis air deireadh R1.	

AINM	**SHONA NIC A' MHAOILEIN**			
DREUCHD	**OIFIGEAR LEASACHAIDH NAN EILEAN SIAR**			
Taic do is ag Adhartachadh nam Fèisean	**A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan**	**Ag Adhartachadh Ealain is Cultar na Gàidhlig an Lùib Oideachadh Cruthachail**	**A' Tarraing Luchd-èisteachd is a' Leudachadh nan Àireamhan aca**	**Riaghladh is Luchd-obrach**

Àir.		**Raon sa Phlana Pròghraim**
AC8	**A' toirt cothrom an-asgaidh do na Fèisean air ionnstramaidean ciùil bho ar Stòras Ionnsramaidean Ciùil**	
	Gach bliadhna, ro thoiseach nam Fèisean, bidh mi ag iarraidh air gach Fèis fios a chur thugam air feumalachdan a thaobh ionnstramaidean a bhios a dhìth orra. Bidh mi a' cur giùlan air dòigh eadar Moreen anns an t-Eilean Sgitheanach agus companaidh leithid Heb Haulage no DR Macleod airson na h-ionnstramaidean a chur chun na Fèisean ann an tìde gu leòr mus tòisich iad, agus bidh mi a' dèanamh cinnteach gun gluais iad eadar na Fèisean thar an t-samhraidh agus gun till mi gu Moreen iad nuair a tha na Fèisean anns na h-Eileanan Siar deiseil leotha. Bidh mi ag obair còmhla ri Moreen gus dèanamh cinnteach gu bheil na h-ionnstramaidean anns na bucais ceart agus glè thric chan eil seo furasta oir bidh na Fèisean a' cleachdadh ionnstramaidean bho dhiofar àitean.	
AC9	**A' stiùireadh sgeama PVG bho ar prìomh oifisean gus dèanamh cinnteach gu bheil dìon ga dhèanamh air clann is inbhich a tha feumach air an dìon**	
	Feumaidh gach neach a tha gu bhith a' teagasg aig Fèis a dhol tro sgrùdadh PVG, agus bidh mi a' dèanamh cinnteach gun tèid seo a dhèanamh le bhith ga chur ann an cuimhne nam Fèisean gu tric agus ag iarraidh orra liosta den luchd-teagaisg a chur thugainn co-dhiù 6 seachdain ro thoiseach na Fèise. Bheir seo cothrom dhuinn na foirmichean iomchaidh a chur thuca agus am faighinn air ais gu sgiobalta. A-nise 's gu bheil daoine ùr a' tighinn air comataidhean aig coinneamhan bhliadhnail agus gu bheil na Fèisean a' fastadh luchd-teagaisg ùr airson na clasaichean leantainneach aca, bidh mi a' cur am fiosrachadh aca gu Sandy cho luath 's a tha e agam.	
AC14	**A' cumail a' toirt taic do chuirmean Fhèisean ionadail**	
	Bidh mi a' dèanamh mo dhìcheall a bhith an làthair aig consairtean Fèisean, agus bidh mi gan cuideachadh le bhith gan lìbhrigeadh aig deireadh na seachdain. Ma bhios cuirmean aca taobh a-muigh na Fèise, bidh fios aca gu bheil e comasach dhomh fhèin a lìbhrigeadh mar bhean an taighe, agus tha iad cofhurtail gu leòr le bhith ag iarraidh orm seo a dhèanamh. Bidh mi a' cuideachadh le sanasachd le postairean, facebook, duilleag Fèisean nan Gàidheal agus msaa. Bha cèilidh aig Fèis Tìr a' Mhurain air 27 Samhain an dèidh dhan choinneamh bhliadhnail a bhith aca agus bha mi gan cuideachadh aig an doras, leis an teatha 's an cofaidh agus cuideachd sheinn mi òran no dhà. Tha cèilidh gu bhith aig Fèis Taigh Dhonnchaidh ann an Nis air 12 Dùbhlachd agus tha mi gu bhith ann mar bhean an taighe agus a' cuideachadh le bhith ga shanasachd agus ga chur air dòigh air an oidhche.	
Thèid beachdan-smaoin a chur an gnìomh le caochladh luchd-obrach is cheannardan sgileil a nì obair ann an co-cheangail ri chèile		
AC21	**A' cumail a' tairgse taic ro-innleachdail is phragtaigeach tro lìonra de dh'Oifigearan Leasachaidh agus gach oifigear a' coimhead às dèidh grunn Fhèisean**	
	Tha 11 Fèisean anns an roinn fhìn: Fèis Taigh Dhonnchaidh Fèis an Earraich	

	Fèis Eilean na Hearadh Fèis Tìr an Eòrna Fèis Bharraigh Fèis Tìr a' Mhurain Fèis Eilean an Fhraoich Fèis an Rubha Fèis Thròndairnis Fèis Ratharsair Bidh mi a' frithealadh choinneamhan gu cunbhalach mar a bhios feum aca orm, agus gan cuideachadh ag ullachadh airson na Fèisean aca. Bidh mi air làimh ma tha ceistean sam bith aca, agus bidh mi a' dèanamh mo dhìcheall a bhith gan cuideachadh le pròiseactan sònraichte sam bith a bhios fainear dhaibh. Ma tha e comasach dhomh, bidh mi an làthair aig na Fèisean aca cho fada 's a tha iad gam iarraidh. Aig an t-àm sa dhan bhliadhna, bidh coinneamhan bhliadhnail aig na Fèisean. Tha mi air a bhith aig 4 gu ruige seo: Fèis Eilean na Hearadh, Fèis Tìr an Eòrna, Fèis Taigh Dhonnchaidh agus Fèis Tìr a' Mhurain. Tha coinneamhan bhliadhnail san amhairc aig càch agus tha mi an dùil a bhith ann. Tha agam ri taic a thoirt dhaibh le plana leasachaidh agus plana Gàidhlig agus tha cuideachd aca ri foirm a lìonadh airson sgeama tabhartais nam Fèisean agus tha mi an dùil an cuideachadh leis seo, le bhith a' frithealadh choinneamhan agus ag obair còmhla ris gach comataidh gu dlùth. Tha mi cuideachd airson am brosnachadh gus a bhith a' feuchainn phròiseactan ùr agus clasaichean leantainneach a bheir cothrom do chloinn nan eileanan.
AC23	**A' cur àrachas air dòigh gus am bi àrachas aig na Fèisean airson uallaichean poblach is airson gach taobh den obair aca leis na h-ealain**
	Tha teisteanas àrachais againn agus bidh mi a' sgaoileadh seo chun na Fèisean airson gach tachartas a bhios aca.
AC24	**Trèanadh cunbhalach ri fhaotainn do luchd-eagrachaidh nam Fèisean gus dèanamh cinnteach gu bheil na sgilean aca a tha dhìth gus na tachartasan aca a ruith ann an dòigh phroifeiseanta**
	Bidh mi a' faighinn a-mach bho gach Fèis mu dheidhinn na feumalachdan trèanaidh aca. Tha mi air dìon-chloinne a dhèanamh còmhla ri Fèis Tìr an Eòrna agus Fèis Tìr a' Mhurain agus tha mi air fios a chur a-mach chun na Fèisean eile feuch a bheil feum acasan air. Bidh mi a' sgaoileadh fiosrachadh mu dheidhinn cùrsaichean ciad cobhair anns na h-Eileanan Siar oir pàighidh Fèisean nan Gàidheal airson buill-comataidh a chur chun trèanadh. Leis gu bheil buill ùr a' nochdadh air na comataidhean leis gach coinneamh bhliadhnail, tha mi air seo a chur nan cuimhne a-rithist.
Tha Alba na dùthaich shònraichte, chruthachail aig a bheil ceanglaichean ris an t-saoghal	
AC27	**A' cuideachadh nam Fèisean le bhith cur ar Poileasaidh Gàidhlig an gnìomh**
	Bidh feum aig gach Fèis air poileasaidh Gàidhlig. Bidh mi a' coinneachadh ris na Fèisean as t-foghair airson poileasaidh Gàidhlig agus plana leasachaidh a dhealbhachadh agus bidh mi gam brosnachadh gus a bhith a' fastadh luchd-teagaisg a tha fileanta sa Ghàidhlig. Bidh cuid de na Fèisean a' tabhann chlasaichean còmhraidh don fheadhainn a tha ag ionnsachadh. Tha liosta de bhriathran feumail againn air làrach-lìn Fèisean nan Gàidheal airson luchd-teagaisg agus bidh mi a' dèanamh cinnteach gum bi fios aig na comataidhean air seo. Cuideachd ma tha feum air daoine sa chomataidh air taic le Gàidhlig, tha fios aca gu bheil mi ann airson an cuideachadh.
AC28	**Taic do bhith leudachadh an àireamh Chèilidhean air Chuairt as t-samhradh**
	An-dèidh dhuinn cèilidh air chuairt a ruith am bliadhna airson a' chiad turas o chionn 2008, tha sinn an dùil a dhèanamh a-rithist an ath-bhliadhn'. Tha mi air an t-uabhas ionnsachadh on uiridh agus tha beachd fada nas fheàrr agam air mar a dh'ullaicheas sinn cùisean à seo a-mach. Gheibh na compàirtichean cothrom a bhith an sàs anns a' chuairt aig amannan eile sa bhliadhna agus chan ann as t-samhradh a-mhàin, agus bidh iad uile a' fuireach còmhla, le neach-aire a bharrachd air co-òrdanaiche nan cois agus meanbh-bhus. Bha e soirbheachail ach dh'ionnsaich sinn tòrr!
AC32	**A' dèanamh cinnteach gu bheil cothrom aig tòrr dhaoine air an obair againn tro bhith dèanamh feum de dhiofar mheadhanan**
	Bidh mi a' cur sgeulachdan agus deilbh ann an gach iris aig Faileas, ag innse do dhaoine air na tha air a bhith a' dol aig na Fèisean anns an sgìre agam. Bidh mi a' dèanamh 'share' air tachartasan air an duilleag Facebook aig Fèisean nan Gàidheal agus a' sgrìobhadh air an làrach-lìn againn, agus a' cur fios chun na sgoiltean agus chun na Fèisean agam ma tha cothroman a' nochdadh do dh'òigridh. Bidh mi a' conaltradh le Rowan ann an oifis Inbhir Nis ma tha càil a' dol aig na Fèisean agam agus ma tha feum agam air a shanasachd.
Alba Chruthachail – Cuspairean Co-cheangailte **Ionnsachadh cruthachail: Tha sinn airson a bhith nar buidheann ionnsachaidh agus feadhainn eile a bhrosnachadh gu bhith mar an ceudna. Tha cruaidh fheum air ionnsachadh ma tha ginealaichean ùra**	

gu bhith uidheamaichte gus togail air na tha soirbheachadh an-diugh agus gus obair innleachdach ùr a chruthachadh iad fhèin.		
AC33	**Trèanadh cunbhalach ann an sgilean teagaisg do dh'oidean a leigeas leotha gluasad suas ìrean**	
	Bidh Fèisean nan Gàidheal a' ruith trèanadh luchd-teagaisg gach bliadhna aig diofar ìrean sa Ghearran gach bliadhna. Am bliadhna tha sinn a' cur cruth ùr air an trèanadh agus tha mi air a bhith ag obair còmhla ri Calum Alex airson clàr-ama a chur ri chèile, 's tha sinn air beachdan fhaighinn bhon luchd-obrach airson seo a dhèanamh. Tha sinn an dùil a chumail ann an àiteachan eile a bharrachd air Sabhal Mòr Ostaig, far a bheil e air a bhith fad bhliadhnaichean, gus cothrom a thoirt do dhaoine air feadh na dùthcha pàirt a ghabhail. Tha sinn an dùil a' chiad latha den chùrsa a thoirt chun na sgilean bunaiteach a bhios a dhìth air luchd-teagaisg, leithid dòighean teagaisg, dìon cloinne, cumail smachd air clasaichean, Gàidhlig airson Fèisean agus geamannan Gàidhlig. Tha mi air a bhith a' bruidhinn ri David Francis aig Trad Arts Forum airson a bheachdan fhaighinn air a' chùis agus airson taic a thabhann dha ma tha iad airson rudeigin a ruith còmhla rinn.	
Àrainneachd: Is e atharrachadh gnàth-shìde aon de na dùbhlain as cudromaiche a th' againn an-diugh. Tha sinn airson dèanamh cinnteach gum bi sinn ag obair ann an dòigh cho seasmhach 's a ghabhas agus gum bi gnìomhachasan nan ealan, sgriona agus cruthachail ann an Alba a' dèanamh an nì cheudna.		
AC45	**A' clàradh Sgaoilidhean Carbon bho thòiseach Bliadhna 1 den Mhaoineachadh Chunbhalach (Giblean 2015)**	
	Tha sinn air siostam ùr a chur air dòigh airson cosgaisean a ghlèidheadh far am feum sinn na mìltean a tha sinn air a dhèanamh a sgrìobhadh sìos ann an cruth ùr, agus tha seo a' cumail clàr de na sgaoilidhean carbon againn.	
AC46	**A' dèanamh cinnteach gu bheil tachartasan gu leòr a' tachairt ann an sgìrean ionadail feuch nach fheum daoine uiread siubhail a dhèanamh gus a dhol gu tachartas math**	
	Faic AC14	
Didseatach: Tha teicneòlas didseatach a' toirt dhuinn cothroman inntinneach a thaobh a bhith cruthachadh agus an lùib a' chomainn-shòisealta agus eaconamaidh na h-Alba		
AC47	**A' sgaoileadh naidheachdan tro ar làrach-lìn, na meadhanan agus le cuairt-litrichean didseatach gu cunbhalach**	
	Faic AC32	
AC51	**A' dèanamh cinnteach gu bheil cothrom aig tòrr dhaoine air an obair againn tro bhith dèanamh feum de dhiofar mheadhanan**	
	Faic AC32	
Builean Iomairt na Gàidhealtachd is nan Eilean		
A' Toirt Ealain is Cultar na Gàidhlig air Adhart an Lùib Oideachadh Cruthachail/na seirbheis Fèisgoil		
InG3	**Cothroman gus tachartasan còmhnaidheach a chumail ann an Gàidhlig ann an coimhearsnachdan**	
	Faic AC41	
InG5	**Eadar-theangachaidhean Gàidhlig**	
	Bidh gach Fèis a' tighinn thugam le eadar-theangachaidhean sam bith a bhios a dhìth orra m.e. postairean, brathan-naidheachd, fiosrachadh mu choinneamhan bhliadhnail, foirmichean iarrtais, foirmichean measaidh agus msaa.	
Taic do is ag Adhartachadh nam Fèisean		
InG11	**Pròraman gus sgilean dhaoine a leasachadh, a' gabhail a-steach: a' dèanamh airgead, planadh ionmhasail, Ciad Chobhair, agus trèanadh Dìon Chloinne airson luchd-obrach is luchd saor-thoileach nam Fèisean**	
	Faic AC24 & AC33	
A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan / obraichean do dh'òigridh		
InG15	**A' toirt cothroman trèanaidh eile do luchd-obrach is oidean nam Fèisean agus do dhaoine a ghabhas pàirt sna Fèisean**	
	Faic AC24 & AC33	
A' tarraing luchd-èisteachd is a' leudachadh nan àireamhan aca/turasachd chultarach		
InG16	**Taic do bhith leudachadh an àireamh Chèilidhean air Chuairt**	
	Faic AC28	
InG19	**Cothroman air tachartasan còmhnaidheach far am bi daoine a' dol an sàs sna h-ealain Ghàidhlig agus tachartasan coimhearsnachd a bhios air an cumail ann an Gàidhlig**	
	Faic AC20 agus AC41	

Builean Bhòrd na Gàidhlig		
BnG5	**Taic do 44 Fèisean air feadh Alba, le tabhartasan, trèanadh, àrachas, ionnsramaidean ciùil agus sgilean Gàidhlig ro 31.03.16**	
	Faic AC21	
BnG20	**A' cur Poileasaidh Gàidhlig na buidhne an gnìomh, le dearbhadh gur i Gàidhlig cànan obrach Fèisean nan Gàidheal.**	
	Faic AC27	
BnG21	**Aithisg ràitheil air mar a chaidh airgead Bhòrd na Gàidhlig a chosg**	
	Bidh sinn a' sgrìobhadh aithisgean ràitheil a bhios sinn a' cur gu Art MacCarmaig airson ar luchd-maoineachaidh, mar fhianais air an obair a bhios sinn a' dèanamh.	
BnG24	**Bheirear aithne iomchaidh don taic a fhuaras bho Bhòrd na Gàidhlig an lùib gach pròiseict, le fianais air sin gach ràith.**	
	Thèid aithisg a sgrìobhadh mu phròiseactan anns an robh BnG an sàs agus thèid an aithneachadh gu iomchaidh air postairean, brathan naidheachd, foirmichean iarrtais agus stuthan sam bith eile, le suaicheantas Bhòrd na Gàidhlig air gach fear.	
Builean Comhairle na Gàidhealtachd		
CnG1	Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis air deireadh R1.	
Builean Comhairle nan Eilean Siar		
CnES1	Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis air deireadh R1.	
Builean Comhairle Earra-Ghàidheal is Bhòid		
CEB1	Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis air deireadh R1.	

AINM	**VICKY NICILLEATHAIN**			
DREUCHD	**OIFIGEAR LEASACHAIDH LOCH ABAR**			
Taic do is ag Adhartachadh nam Fèisean	**A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan**	**Ag Adhartachadh Ealain is Cultar na Gàidhlig an Lùib Oideachadh Cruthachail**	**A' Tarraing Luchd-èisteachd is a' Leudachadh nan Àireamhan aca**	**Riaghladh is Luchd-obrach**

Àir.		**Raon sa Phlana Pròigraim**
Alba Chruthachail - Àrd-amasan		
A' toirt aithne do is a' cur sùim ann an sàr obair is daoine a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain, ann am film is telebhisean agus sna gnìomhachasan cruthachail		
AC1	Maoineachadh airson leasachaidhean ùra tro Mhaoin Leasachaidh nam Fèisean	
	Ma tha pròisect ùr no sònraichte a tighinn gu buill bidh mi a' cuir iarrtais a-staigh dhan sgeama leasachaidh.	
AC2	Taic ro-innleachdail do dh'Fhèisean a tha airson an obair aca a leudachadh agus a tha airson prògram obrach fad na bliadhna a chur air chois	
	Bidh mi a' cumail taic ris na Fèisean a tha ruith clasaichean tron bhliadhna agus tha mi airson a bhith brosnachadh na Fèisean a tha am beachd seo a dhèanamh. Mar eimisplier tha Fèis Èige a' beachdadh clasaichean a chuir air dòigh is mar sin tha mi fiachainn ri bhith cho taiceil sa 's urrainn dhomh.	
Tha cothrom aig a h-uile duine pàirt a ghabhail ann is tlachd fhaighinn às na h-ealain is nithean cruthachail		
AC7	Barrachd maoineachadh cunbhalach do dh'obair nam Fèisean tro Sgeama Thabhartasan nam Fèisean a leigeas leinn pàigheadh a thoirt do dh'oidean a tha cho faisg 's as urrainn air na h-ìrean a tha Aonadh an Luchd-chiùil a' moladh	
	Bidh mi ag obair gu dhlù leis na Fèisean agam air buidseatan is leithid agus bidh mi a' moladh ìre turasdal a tha freagarrach.	
AC9	A' stiùireadh sgeama PVG bho ar prìomh oifisean gus dèanamh cinnteach gu bheil dìon ga dhèanamh air clann is inbhich a tha feumach air an dìon	
	Tha sinne gu math teann a thaobh riaghltean PVG agus feumaidh na PVGs a bhith an àite RON an fhèis. Chan fhaigh Fèis sam bith airgead bho Fèisean nan Gàidheal mus faigh iad na PVG's air dòigh.	
AC10	A' toirt taic ionmhasail seachad gus dèanamh cinnteach gum bi cothrom aig daoine, le	

	feumalachdan taice a bharrachd, air tachartasan	
	Ma tha pàside airson pàirt a ghabhail sna tachartasan againn ach chan urrainn dhomh air sgàth droch shlàinte no eile nì mi mo dhicheall taic a bharrachd fhaighinn a-staigh gus a dhèanamh ar tachartasan cho fosgailte do dhaoine sam bith.	
AC12	Obair Ghàidhlig aig na Fèisean le Sgioba-G Tha planaichean Gàidhlig aig gach Fèis. Gu tric, bidh an Sgioba-G aig Fèisean nan Gàidheal far a bheil faireachdainn nach eil a' Ghàidhlig làidir gu leòr aig an Fhèis fhèin. Aig Fèisean eile, tha clasaichean, geamaichean aig àm lòin neo Fèis tro mheadhan na Gàidhlig. Bidh mi a' brosnachadh a h-uile comataidh Gàidhlig a chleachdadh agus tha mi a' faicinn adhartas a thaobh Ghàidhlig leis na Fèisean agam. Cuideachd bi mi a' toirt taic dhaibh le eadar theangachadh son postairean is larach linn msaa gus priomhachais a thoirt dhan Ghàidhlig. Gach mìos aig Fèis na h-Apainne bidh iad a cuir 40 mìonaidhean ri taobh airson geamaichean Ghàidhlig a dhèanamh leis a h-uile duine. Tha seo a' cuideachadh le bhith leasachadh na Gàidhlig aig an Fhèis.	
AC14	A' cumail a' toirt taic do chuirmean Fhèisean ionadail	
	Bidh mi tric a' frithealadh gigs a tha na Fèisean agam air a chuir air dòigh. Tha mi air a bhith aig ceilidh a chuir Fèis Lochabair air dòigh agus bidh mi aig an tachartas a tha Fèis na h-Apainne a chuir air dòigh Disathairne.	
Thèid cruth-atharrachadh a thoirt air àiteachan is beatha dhaoine tro mhac-meanmna dhaoine, àrd-amasan agus tuigse air na e an comas do dhaoine a chruthachadh		
AC16	A' cumail a' toirt taic do luchd-eagrachaidh ionadail tro Uairean Bliadhnail mar phàirt de Sgeama Thabhartasan nam Fèisean	
	Tha Oifigear 'Annualised Hours' aig tòrr den Fèisean agam agus bidh mi ag obair còmhla ris na daoine seo gus taic a thabhainn le bhith faighinn airgead maoineachaidh, a' ruith clasaichean is tòrr rudan eile. Tha mi gu math tric ann an conaltradh riutha air a fòn no tro post-dealain.	
AC17	Taic do bhuidhnean coimhearsnachd a tha ag iarraidh Fèisean ùra a stèidheachadh Bidh mi a' cumail taic ris na diofar coimhearsnachdan a tha ag iarraidh taic agus tha mi air a bhith soibheachail le bhith an sàs le dà Fhèis ùra. Ach a bharrachd air Fèisean bidh mi fiachainn ri bhith cuideachail do bhuidheanan eile a tha ag obair don h-aon amasan a tha sinne. Mar eisimplier bha mi gum mòr an sàs le Acadamaidh Mòd an Obain. Cuideachd tha buidheann ann an Ceann Loch Gillop airson barrachd a dhèanamh a thaobh ceòl is Gaidhlig agus thuirt mi gum bheir mi beagan taic dhaibh.	
AC20	Cothroman air tachartasan còmhnaidheach, leis na h-ealain Ghàidhlig agus le cur-seachadan ann an coimhearsnachdan, air an cumail ann an Gàidhlig	
	Tha mi ag obair air beachd smuain gus deireadh sheachdain bocsa is fidheall a' ruith agus bidh Gàidhlig aig chridhe an fhèis seo.	
Thèid beachdan-smaoin a chur an gnìomh le caochladh luchd-obrach is cheannardan sgileil a nì obair ann an co-cheangail ri chèile		
AC21	A' cumail a' tairgse taic ro-innleachdail is phragtaigeach tro lìonra de dh'Oifigearan Leasachaidh agus gach oifigear a' coimhead às dèidh grunn Fhèisean	
	Bidh an sgioba leasachaidh ag obair gu math dhlù còmhla agus ni sinn ar dicheall gum fàigh na Fèisean an taic a tha a dhith (mura h-eil taic a dhith bidh sinn fiachainn ri bhith brosnachadh an fhèis). Bidh sinn a' dèanamh na 's urrainn dhuinn a bhith cho feumail is cuideachdail dhaibh.	
AC24	Trèanadh cunbhalach ri fhaotainn do luchd-eagrachaidh nam Fèisean gus dèanamh cinnteach gu bheil na sgilean aca a tha dhìth gus na tachartasan aca a ruith ann an dòigh phroifeiseanta	
	Ma tha trèanadh a dhìth ni mi na 's urrainn dhomh an trèanadh sin a cuir air dòigh. Agus ma tha mi air cluinntinn gu bheil trèanadh ciad chobhair no leithid gu bhith sa sgìre, cuiridh mi brath a-mach dhan Fhèisean freagarrach leis an fhiosrachadh.	
Tha Alba na dùthaich shònraichte, chruthachail aig a bheil ceanglaichean ris an t-saoghal		
AC27	A' cuideachadh nam Fèisean le bhith cur ar Poileasaidh Gàidhlig an gnìomh	
	Bidh mi a' brosnachadh na Fèisean agam Gàidhlig a' cleachdadh nuair a tha comasachd agus bheir mi dhaibh taic le bhith a' dèanamh eadar theangachadh air postairean, làraich-linn. An dràsda bidh mi dol timcheall na Fèisean agam a' cuideachadh le Grant forms is eile agus 's e deagh àm a tha seo a bhith a' smaoineachadh mun planaichean leasacaidh aca.	
AC28	Taic do bhith leudachadh an àireamh Chèilidhean air Chuairt as t-samhradh	
	Bidh mi a' ruith dà Chèilidh air Chuairt sa sgìre agam; Fèis Lochabair agus Fèis Latharna agus bha mi an sàs leis a' Chèilidh air Chuairt bheag a chuir Fèis Àrainn air dòigh.	
AC32	A' dèanamh cinnteach gu bheil cothrom aig tòrr dhaoine air an obair againn tro bhith	

	dèanamh feum de dhiofar mheadhanan	
	Bidh mi a' sgrìobhadh brathan-naidheachd le fiosrachadh air tachartasan ùra, bidh mi a' bruidhinn ris an rèidio agus tv agus bidh mi a' cleachdadh twitter is facebook airson tachartasan a bhròsnachadh.	
Alba Chruthachail – Cuspairean Co-cheangailte **Ionnsachadh cruthachail: Tha sinn airson a bhith nar buidheann ionnsachaidh agus feadhainn eile a bhrosnachadh gu bhith mar an ceudna. Tha cruaidh fheum air ionnsachadh ma tha ginealaichean ùra gu bhith uidheamaichte gus togail air na tha soirbheachadh an-diugh agus gus obair innleachdach ùr a chruthachadh iad fhèin.**		
AC35	A' toirt sgilean do dhaoine òga a thaobh a bhith a' cruinneachadh stuthan, gan cur ann an cruth didseatach agus gan sgrìobhadh sìos	
	Tha ùidh aig Fèis Latharna pròiseact sònraichte a dhèanamh agus tha'd airson orain Earra-Ghàidheal a chlàradh.	
Didseatach: Tha teicneòlas didseatach a' toirt dhuinn cothroman inntinneach a thaobh a bhith cruthachadh agus an lùib a' chomainn-shòisealta agus eaconamaidh na h-Alba		
AC48	A' dèanamh ghoireasan Gàidhlig is ciùil thraidiseanta ùra	
	Tha ùidh agam ann a bhith a' cuir leasasan ciùil air an larach lìn Fèisean nan Gàidheal. Feumaidh mi am beachd seo a leasachadh.	
Builean Iomairt na Gàidhealtachd is nan Eilean		
Taic do is ag Adhartachadh nam Fèisean		
InG7	A' cur taic ri buidhnean coimhearsnachd airson obair leudachaidh agus gus Fèisean ùra a stèidheachadh	
	Le tòrr taic bhon sgioba leasachaidh bidh mi ag obair gus a bhith cho cuideachail do choimhearsnachdan agus do Fhèisean ùr. Tha mi smaoineachadh gur e deagh eisimplier de seo a th' ann am Fèis na h-Apainne.	
A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan / obraichean do dh'òigridh		
InG12	A' toirt trèanadh ann an sgilean cleasachd do dhaoine òga	
	Bha an sgeama Chèilidh air Chuairt air leth soirbhechail gus sgilean cleasachd a thoirt do dhaoine òga. Dh' ionnsaich iad tòrr tron bhuidhnean-obrach na measg; bruidhinn air an àrd ùlar, a bhith eifigeach mar còmhlan agus fhuair iad deagh chothroman na sgilean sin a chuir an àite leis na diofar tachartsan agus cuireaman a bha iad a' frithealadh.	
A' tarraing luchd-èisteachd is a' leudachadh nan àireamhan aca/turasachd chultarach		
InG16	Taic do bhith leudachadh an àireamh Chèilidhean air Chuairt	
	Bidh mi a' toirt taic do dhà Cheilidh air Chuairt – Fèis Lochabair agus Fèis Latharna.	
InG17	A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas	
	Bha mi nam riochdaire son an Fhèis Bhlas am bliadhna agus tha mi a' coimhead air adhart ri bhith an sàs a-rithist.	
Builean Bhòrd na Gàidhlig		
BnG1	Taic do na h-Iomairtean Gàidhlig sna sgìrean far a bheil oifigearan Fèisean nan Gàidheal stèidhichte, le fianais air cuideachadh pragtaigeach nuair a chaidh taic a thabhann ro 31.03.16	
	Tha mi a' dol gu coinneamhan Iomairt Ghàidhlig Lochabair gu tric, 's a' toirt taic dhaibh le pròiseactan mas urrainn dhomh. Tha mi air a bhith an sàs ann an tòrr diofar proiseactan comhla riutha agus tha mi smaoineachadh gu bheil e cudromach gun cùm sinn an ceangal seo suas. Dh' obraich mi leis an iomairt bho choinn goirid air pròiseact cudromach a' togail àire dhaoine dhan sgoil Ghàidhlig ùr sa Ghearasdan.	
BnG5	Taic do 44 Fèisean air feadh Alba, le tabhartasan, trèanadh, àrachas, ionnsramaidean ciùil agus sgilean Gàidhlig ro 31.03.16	
	Tha mi a' toirt taic dhan Fèisean seo: • Fèis Lochabair • Fèis Òigridh na Mara • Fèis Èige • Fèis nan Garbh Chrìochan • Fèis Latharna • Fèis Mhuile • Fèis Cholla • Fèis Thiriodh • Fèis Cheann Loch Goibhle • Fèis Àrainn • Fèis Dhun Òmhainn	

	• Fèis Òigridh Ìle is Dhiura • Fèis na h-Apainne Tha mi tric a' cumail conaltradh ris na Fèisean a tha mi a' cuideachadh agus bidh mi a' fiachainn ri bhith aig gach coinneamh, a tha iomchaidh, gus taic a thoirt dhaibh leis na diofar tachartasan is pròiseactan. Chaidh Fèis Òigridh na Mara a chumail anns an Dàmhair agus 's e latha soirbheachail a bh' ann. Tha'd am beachd an deit athrachhadh an ath bhliadhn' ged ta air sgàth gu bheil Fèis na Mara a' ruith aig an aon àm agus tha e doirbh taic fhaighinn son an fhèis. Bidh Fèis na h-Apainne a' criochnachadh son bhliadhna an ath sheachdain agus abair gur e bliadhna miorbhallach a bh' aca. Tha mi a' dèanamh fiughair ri bhith ag obair còmhla riutha a-rithist ann an 2016.	
BnG6	Bidh 6 Fèisean air clasaichean 'Fèis Bheag' no bùithtean-obrach airson nan tràth-bhliadhnaichean a ruith ro 31.03.16	
	An dràsda tha còig Fèisean agam a' ruith Fèis Bheag agus tha mi airson seo a leasachadh.	
BnG20	A' cur Poileasaidh Gàidhlig na buidhne an gnìomh, le dearbhadh gur i Gàidhlig cànan obrach Fèisean nan Gàidheal.	
	'S e Gàidhlig am prìomh cànain againn aig Fèisean nan Gàidheal agus bidh sinn a' brosnachadh na Fèisean a bhith cleachadh an cuid Gàidhlig cuideachd.	

AINM	**ROWAN NICPHEADRAIS**			
DREUCHD	**OIFIGEAR MARGAIDEACHD (NEACH-CEUMMNACHAIDH)**			
Taic do is ag Adhartachadh nam Fèisean	**A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan**	**Ag Adhartachadh Ealain is Cultar na Gàidhlig an Lùib Oideachadh Cruthachail**	**A' Tarraing Luchd-èisteachd is a' Leudachadh nan Àireamhan aca**	**Riaghladh is Luchd-obrach**

Àir.		**Raon sa Phlana Prògraim**
Alba Chruthachail - Àrd-amasan **A' toirt aithne do is a' cur sùim ann an sàr obair is daoine a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain, ann am film is telebhisean agus sna gnìomhachasan cruthachail**		
AC2	Taic ro-innleachdail do dh'Fhèisean a tha airson an obair aca a leudachadh agus a tha airson pròg ram obrach fad na bliadhna a chur air chois	
	Tha mi air duilleagan-cuideachaidh airson Facebook is Twitter a dhèanamh airson na Fèisean, le abairtean feumail sa Ghàidhlig. Leis na duilleagan-cuideachaidh seo, thathar an dòchas gum bi na stiùirichean aig gach Fèis comasach ann an bhith cruthachadh meadhanan fiosrachail 's eadar-obrachail, 's mar sin ag adhartachadh conaltradh le daoine na poblach agus a' fas mothachadh mu thachartasan agus pròiseactan. Tha mi air a bhith ag obair air plana margaidheachd airson 2015, a' cleachdadh fiosrachadh bho na planaichean a chaidh a' dh'fhoillseachadh le Denvir Marketing agus Scottish Development Internationals. 'S e leasachadh agus foillseachadh a' phrìomh focas den phlana a tha seo, a' togail air na meadhanan sòisealta a th' againn agus a' sgaoileadh naidheachdan mu thachartasan agus proiseactan aig Fèisean nan Gàidheal san dòigh as èifeachdaiche aig ìrean ionadail agus nàiseanta. O chionn a thòisich mi aig Fèisean nan Gàidheal, tha mi air a bhith ag obair air togail an ìomhaigh de Fèisean nan Gàidheal air loidhne – gu sònraichte air Facebook agus Twitter agus tha mi cuideachd air cunntasan Instagram, Pinterest agus LinkedIn a chur air dòigh.	
Tha cothrom aig a h-uile duine pàirt a ghabhail ann is tlachd fhaighinn às na h-ealain is nithean cruthachail		
AC11	Bùithtean-obrach is pròg raman le Meanbh-Chuileag (tro mheadhan na Gàidhlig no a tha ag èirigh às a' Ghàidhlig)	
	Tha mi air a bhith an sàs le foillseachadh airson na bùthan-obrach drama agus tha mi air a bhith cuideachadh san oidhirp a bhith sanasachadh am pantomime bhliadhnail aig Fèisean nan Gàidheal a tha air chuairt an-dràsta.	
AC14	A' cumail a' toirt taic do chuirmean Fhèisean ionadail	
	Tha mi an-còmhnaidh a' toirt taic do Fhèisean ionadail le sanasachadh mu na cuirmean aca air loidhne agus cuideachd le dèanamh bileagan is postairean dhaibh.	
Thèid cruth-atharrachadh a thoirt air àiteachan is beatha dhaoine tro mhac-meanmna dhaoine, àrd-		

amasan agus tuigse air na e an comas do dhaoine a chruthachadh	
AC19	A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas, a' gabhail a-steach coimisean ùr agus a' leudachadh na Fèise gu bhith ag obair ann an sgìrean eile
	Chaidh Blas 2015 a chumail eadar 4mh – 12mh den t-Sultain air feadh na Gàidhealtachd. Mus do thòisich an fhèis, rinn mi rannsachadh air margaidean eadar-nàiseanta – gu sònraichte anns a' Ghearmaillt agus ann an Èirinn, a' leantainn comhairle bho na h-aithisgean a chaidh a sgrìobhadh anns a' Denvir Marketing Plan agus Scottish Development International. Tron fhèis fhèin, chaidh tòrr fiosrachadh, farpaisean agus ùrachaidhean a chur an àrd air loidhne. Bha an fhèis air leth soirbheachail, leis an àireamh as àirde de thiocaidean a chaidh an reic air loidhne san eachdraidh na fèise.
Thèid beachdan-smaoin a chur an gnìomh le caochladh luchd-obrach is cheannardan sgileil a nì obair ann an co-cheangail ri chèile	
AC25	Trèanadh cunbhalach do luchd-obrach Fèisean nan Gàidheal is nam Fèisean fhèin
	Tha mi air an bhith air iomadh cùrsa-trèanaidh fhad 's a tha mi air a bhith ag obair aig Fèisean nan Gàidheal. 'S iad na leanas: • 18.2.15: Google Juice Bar, Inbhir Nis • 20.4.15 – 24.4.15: ScotGrad Training Week, Am Blàr Dubh • 12.5.15: "Marketing that Works" - Culture Republic, Dùn Èideann • 13.5.15: Marketing Workshop with Muckle Media, Inbhir Nis • 22.5.15: One on One Meeting with Alex Smith, Inbhir Nis • 3.6.15: Group Meeting with Alex Smith, Inbhir Nis • 8.6.15: Arts Award Adviser Training, Inbhir Nis • 1.10.15: Doing Business in Germany, Glaschu • 7.10.15: Trèanadh air an làrach-lìnn ùra còmhla ri Heckie Cormack • 24.11.15: "Open for Business – Seasonality" webinar le HIE
Tha Alba na dùthaich shònraichte, chruthachail aig a bheil ceanglaichean ris an t-saoghal	
AC27	A' cuideachadh nam Fèisean le bhith cur ar Poileasaidh Gàidhlig an gnìomh
	Tha cleachdadh na Gàidhlig leantainneach gu ìre air leth soirbheachail, agus tha sinn an-còmhnaidh ag obair gu cruaidh gus àrainneachd Gàidhlig a leasachadh, san oifis agus cuideachd taobh a-muigh an oifis. Tha fiosrachadh daonnan a' nochdadh air meadhanan sòisealta sa Ghàidhlig an toiseach, 's an uair sin, tha eadar-theangachadh sa Bheurla. Tha fàilte Gàidhlig an-còmhnaidh cuir air luchd-tadhail dhan oifis/daoine air a' fon an toiseach, 's a' crochach ris a' fhreagairt aca, còmhraidhean an cumail sa Ghàidhlig, no sa Bheurla. 'S e an aon modh a thathar a' cleachdadh nuair a tha sinn a' tadhal air Fèisean/tachartasan Gàidhlig. 'S i Gàidhlig an cànan tòiseachaidh, 's an uair sin, leanaidh còmhraidhean air sa Ghàidhlig no sa Bheurla – a-rèir freagairt an duine. Tha mi air duilleagan-cuideachaidh airson Facebook is Twitter a dhèanamh airson na Fèisean, le abairtean feumail sa Ghàidhlig. Leis na duilleagan-cuideachaidh seo, thathar an dòchas gum bi na stiùirichean aig gach Fèis comasach ann an bhith cruthachadh meadhanan fiosrachail 's eadar-obrachail, 's mar sin ag adhartachadh conaltradh le daoine na poblach agus a' fas mothachadh mu thachartasan agus pròiseactan.
AC28	Taic do bhith leudachadh an àireamh Chèilidhean air Chuairt as t-samhradh
	Am bliadhna, bha ochd buidhean againn a' gabhail pàirt ann an Cèilidh air Chuairt tron t-Samhraidh. Rinn mi tòrr obair air sanasachadh agus foillseachadh airson na cuairtean aca agus cuideachd, bha iad fhèin uabhasach math air fiosrachadh agus dealbhan/bhideothan a chur an àrd air na meadhanan sòisealta. Bha na Cèilidhean air Chuairt uile gu math soirbheachail.
AC29	A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas, a' gabhail a-steach coimisean ùr agus a' leudachadh na Fèise gu bhith ag obair ann an sgìrean eile
	Chaidh Blas 2015 a chumail eadar 4mh – 12mh den t-Sultain air feadh na Gàidhealtachd. Mus do thòisich an fhèis, rinn mi rannsachadh air margaidean eadar-nàiseanta – gu sònraichte anns a' Ghearmaillt agus ann an Èirinn, a' leantainn comhairle bho na h-aithisgean a chaidh a sgrìobhadh anns a' Denvir Marketing Plan agus Scottish Development International. Tron fhèis fhèin, chaidh tòrr fiosrachadh, farpaisean agus ùrachaidhean a chur an àrd air loidhne. Bha an fhèis air leth soirbheachail, leis an àireamh as àirde de thiocaidean a chaidh an reic air loidhne san eachdraidh na fèise.
AC30	A' tagradh gum bi pàirt aig na Fèisean ann an tachartasan nàiseanta agus ann am bliadhnaichean a tha comharrachadh chuspairean sònraichte
	Tha ùrachaidhean air tachartasan nam Fèis bitheanta air Facebook, Twitter, Youtube agus Instagram. Tha naidheachdan, dealbhan agus fiosrachadh iomchaidh eile air dh'fhoillseachadh gu tric air adhartas de na Fèisean fa leth, airson mothachadh, agus mar sin, gus am bi na tachartasan eile san àm ri teachd tarraingeach do dhaoine ùra.
AC31	A' gabhail pàirt ann an tachartasan ann an Alba agus thall thairis far a bheil cothrom ar n-obair a thaisbeanadh
	San t-Ògmhìos, chaidh mi dhan Social Enterprise Summit, far an robh mi bruidhinn ri daoine na poblach

	mu dhèidhinn Fèisean nan Gàidheal agus Blas. San Dàmhair, thadhal mi air am Mòd Nàiseanta Rìoghail san t-Òban airson seachdainn far a sgaoil mi fiosrachadh mu dhèidhinn an obair a tha Fèisean nan Gàidheal a' dèanamh.	
AC32	A' dèanamh cinnteach gu bheil cothrom aig tòrr dhaoine air an obair againn tro bhith dèanamh feum de dhiofar mheadhanan	
	Tha ùrachaidhean air tachartasan nam Fèis bitheanta air Facebook, Twitter, Youtube agus Instagram. Tha naidheachdan, dealbhan agus fiosrachadh iomchaidh eile air dh'fhoillseachadh gu tric air adhartas de na Fèisean fa leth, airson mothachadh, agus mar sin, gus am bi na tachartasan eile san àm ri teachd tarraingeach do dhaoine ùra.	
Alba Chruthachail – Cuspairean Co-cheangailte **Ionnsachadh cruthachail: Tha sinn airson a bhith nar buidheann ionnsachaidh agus feadhainn eile a bhrosnachadh gu bhith mar an ceudna. Tha cruaidh fheum air ionnsachadh ma tha ginealaichean ùra gu bhith uidheamaichte gus togail air na tha soirbheachadh an-diugh agus gus obair innleachdach ùr a chruthachadh iad fhèin.**		
AC38	A' sanasachd Fèisgoil mar sheirbheis iomlan a tha tabhann cothrom air ionnsachadh cruthachail tro dhiofar sheòrsaichean ealain	
	Tha mi air a bhith an sàs le foillseachadh airson na bùthan-obrach drama agus chuidich mi le co-òrdanachadh airson a' chiad cola-deug den cuairt aig Meanbh-Chuileag a ghabh àite san t-Sultain. Bha mi cuideachd aig an Sgoil Shamhraidh Dhràma far an robh mi ag obair mar neach-cuideachaidh. A' bharrachd air sin, tha mi air a bhith a' toirt taic dhan a' sgioba dhràma againn, le bhith foillseachadh fiosrachadh mun a' phantomime bhliadhnail aig Fèisean nan Gàidheal a tha air chuairt an-dràsta.	
Didseatach: Tha teicneòlas didseatach a' toirt dhuinn cothroman inntinneach a thaobh a bhith cruthachadh agus an lùib a' chomainn-shòisealta agus eaconamaidh na h-Alba		
AC47	A' sgaoileadh naidheachdan tro ar làrach-lìn, na meadhanan agus le cuairt-litrichean didseatach gu cunbhalach. O chionn 's gun d' fhuair luchd-obrach Fèisean nan Gàidheal trèanadh air cleachdadh an làrach-lìnn ùr, tha adhartas air a bhith ann a thaobh dèanamh ùrachaidhean air.	
	Tha ùrachaidhean air tachartasan nam Fèis bitheanta air Facebook, Twitter, Youtube agus Instagram. Tha naidheachdan, dealbhan agus fiosrachadh iomchaidh eile air dh'fhoillseachadh gu tric air adhartas de na Fèisean fa leth, airson mothachadh, agus mar sin, gus am bi na tachartasan eile san àm ri teachd tarraingeach do dhaoine ùra.	
AC51	A' dèanamh cinnteach gu bheil cothrom aig tòrr dhaoine air an obair againn tro bhith dèanamh feum de dhiofar mheadhanan	
	O chionn a thòisich mi aig Fèisean nan Gàidheal, tha mi air a bhith ag obair air togail an ìomhaigh de Fèisean nan Gàidheal air loidhne – gu sònraichte air Facebook agus Twitter agus tha mi cuideachd air cunntasan Instagram, Pinterest agus LinkedIn a chur air dòigh. Tha sinn cuideachd air YouTube.	
Builean Iomairt na Gàidhealtachd is nan Eilean		
A' Toirt Ealain is Cultar na Gàidhlig air Adhart an Lùib Oideachadh Cruthachail/na seirbheis Fèisgoil		
InG1	A' sanasachd Fèisgoil mar sheirbheis iomlan a tha tabhann cothrom air ionnsachadh cruthachail tro dhiofar sheòrsaichean ealain	
	Tha mi air a bhith an sàs le foillseachadh airson na bùthan-obrach drama agus chuidich mi le co-òrdanachadh airson a' chiad cola-deug den cuairt aig Meanbh-Chuileag a ghabh àite san t-Sultain. Bha mi cuideachd aig an Sgoil Shamhraidh Dhràma far an robh mi ag obair mar neach-cuideachaidh. A' bharrachd air sin, tha mi air a bhith a' toirt taic dhan a' sgioba dhràma againn, le bhith foillseachadh fiosrachadh mun a' phantomime bhliadhnail aig Fèisean nan Gàidheal a tha air chuairt an-dràsta.	
A' tarraing luchd-èisteachd is a' leudachadh nan àireamhan aca/turasachd chultarach		
InG16	Taic do bhith leudachadh an àireamh Chèilidhean air Chuairt	
	Am bliadhna, bha ochd buidhean againn a' gabhail pàirt ann an Cèilidh air Chuairt tron t-Samhraidh. Rinn mi tòrr obair air sanasachadh agus foillseachadh airson na cuairtean aca agus cuideachd, bha iad fhèin uabhasach math air fiosrachadh agus dealbhan/bhideothan a chur an àrd air na meadhanan sòisealta. Bha na Cèilidhean air Chuairt uile gu math soirbheachail.	
InG17	A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas	
	Chaidh Blas 2015 a chumail eadar 4mh – 12mh den t-Sultain air feadh na Gàidhealtachd. Mus do thòisich an fhèis, rinn mi rannsachadh air margaidean eadar-nàiseanta – gu sònraichte anns a' Ghearmaillt agus ann an Èirinn, a' leantainn comhairle bho na h-aithisgean a chaidh a sgrìobhadh anns a' Denvir Marketing Plan agus Scottish Development International. Tron fhèis fhèin, chaidh tòrr fiosrachadh, farpaisean agus ùrachaidhean a chur an àrd air loidhne. Bha an fhèis air leth soirbheachail, leis an àireamh as àirde de	

	thiocaidean a chaidh an reic air loidhne san eachdraidh na fèise.	
InG18	Sgoil Shamhraidh Dràma Ghàidhlig a thèid a chumail gach bliadhna	
	Bha mi aig an Sgoil Shamhraidh Dhràma ag obair mar neach-cuideachaidh. 'S e cola-deug air leth soirbheachail a bh' ann, a' tighinn gu cò-dhùnadh le oidhche-thaisbeanaidh air an oidhche mu dheireadh aca.	
InG21	A' gabhail pàirt ann an tachartasan ann an Alba agus thall thairis far a bheil cothrom ar n-obair a thaisbeanadh	
	San t-Ògmhìos, chaidh mi dhan Social Enterprise Summit, far an robh mi bruidhinn ri daoine na poblach mu dhèidhinn Fèisean nan Gàidheal agus Blas. San Dàmhair, thadhal mi air am Mòd Nàiseanta Rìoghail san t-Òban airson seachdainn far a sgaoil mi fiosrachadh mu dhèidhinn an obair a tha Fèisean nan Gàidheal a' dèanamh.	
Builean Bhòrd na Gàidhlig		
BnG17	Bidh am fiosrachadh is stuthan sanasachd uile san dà chànan mar phàirt chudromach den fhèis, a' gabhail a-steach Fear no Bean an Taighe le Gàidhlig aig gach tachartas.	
	Chaidh seo a lìbhreagadh.	
BnG20	A' cur Poileasaidh Gàidhlig na buidhne an gnìomh, le dearbhadh gur i Gàidhlig cànan obrach Fèisean nan Gàidheal.	
	Tha seo a' tachairt.	

Fèisean nan Gàidheal
Taigh a' Mhill
Port-Rìgh
An t-Eilean Sgitheanach
IV51 9BZ

Fòn 01478 613355
Facs 01478 613399
Post-d brath@feisean.org
www.feisean.org